

ONTWIKKEL DE DOORSTROOM

BIJLAGEN

Auteurs
M. Jansen
J. Rijlaarsdam

Begeleiders
L. Honée
A. Muskee

Datum 25 mei 2010

Titel: Ontwikkel de doorstroom

Ondertitel: Bijlagen

Behorend bij: Ontwikkel de doorstroom
Een praktische aanreiking voor
groepsleiders in de doorstroom van
kindergroep naar pubergroep

Auteurs: Marlies Jansen en Janet
Rijlaarsdam

Copyright © 2010 Christelijke
Hogeschool Ede te Ede

Copyright © 2010 's Heerenloo
Kwadrant Arkemeyde te Nijkerk

INHOUDSOPGAVE

Bijlage 1. Persoonlijk gedeelte	6
1.1 Relatie met minor	6
1.2 Relatie met de creatieve professional	6
Bijlage 2. De organisatie	7
2.1 De organisatie	7
2.2 Voorstel afstudeeropdracht	7
2.3 Behandelsie	8
2.4 Missie	8
2.5 Definiering	9
Bijlage 3. Ontwikkelingstaken CGW	10
Bijlage 4. Proeven piaget	11
Bijlage 5. Interviews en vragenlijst	12
5.1 Groepsleiders kindergroepen	12
5.2 Groepsleiders pubergroepen	13
5.3 Interview jongeren	14
5.4 Vragenlijst groepsleiders	15
Bijlage 6. Uitwerking interview Krekels	17
6.1 Inleiding	17
6.2 Keuze voor analyse-eenheid	17
6.3 Stap 1. Letterlijk uitwerken	17
6.4 Stap 2. Schrappen van niet relevante tekst	23
6.5 Stap 4. Relevante tekst opsplitsen in fragmenten	29
6.6 Analysestep 1. labelen	31
Bijlage 7. Uitwerking interview douwe	34
7.1 Stap 1. Letterlijk uitwerken	34
7.2 Stap 2. Schrappen van niet relevante tekst	41
7.3 Stap 4. Relevante tekst opsplitsen in fragmenten	48
7.4 Analysestep 1. Labelen	50

Bijlage 8. Uitwerking interview meikers	52
8.1 Stap 1. Letterlijk uitwerken.....	52
8.2 Stap 2. Schrappen van niet relevante tekst.....	56
8.3 Stap 4. Relevante tekst opsplitsen in fragmenten	60
8.4 Analysestep 1. Labelen.....	63
Bijlage 9. Uitwerking interview Meidoorn.....	66
9.1 Stap 1. Letterlijk uitwerken.....	66
9.2 Stap 2. Schrappen van niet relevante tekst.....	72
9.3 Stap 4. Relevante tekst opsplitsen in fragmenten	79
9.4 Analysestep 1. Labelen.....	81
Bijlage 10. Analyse interviews	83
10.1 Inleiding.....	83
10.2 Analysestep 3	83
Bijlage 11. Interviews jongeren.....	85
11.1 Inleiding.....	85
11.2 Uitwerking interview jongere 1	85
11.3 Uitwerking interview jongere 2	90
Bijlage 12. Uitwerking vragenlijsten Krekels.....	96
12.1 Inleiding.....	96
12.2 Keuze van analyse eenheid.....	96
12.3 Vragenlijst 1.1	97
12.4 Vragenlijst 1.2	99
12.5 Vragenlijst 1.3	100
12.6 Thema's vragenlijst krekels	101
Bijlage 13. Uitwerking vragenlijsten Douwe	103
13.1 Vragenlijst 2.1	103
13.2 Vragenlijst 2.2	104
13.3 Vragenlijst 2.3	106
13.4 Thema's vragenlijst Douwe.....	107
Bijlage 14. Uitwerking vragenlijsten Meikers	108

14.1 Vragenlijst 3.1	108
14.2 Vragenlijst 3.2	109
14.3 Vragenlijst 3.3	110
14.4 Thema's vragenlijst Meikers	111
Bijlage 15. Uitwerking vragenlijsten Meidoorn.....	112
15.1 Vragenlijst 4.1	112
15.2 Vragenlijst 4.2	113
15.3 Vragenlijst 4.3	114
15.4 Thema's vragenlijst Meidoorn	115
Bijlage 16. Verwerking vragenlijsten	116
16.1 Inleiding.....	116
16.2 Analysestep 3	116
Bijlage 17. Extra aanbevelingen	118
17.1 Inleiding.....	118
17.2 Tussenfase	118
17.3 Oprekken leeftijd	118
17.4 Opheffen kindergroep en pubergroep.....	119
17.5 Werken op andere leefgroepen	119
17.6 Communicatie groepen onderling	120
17.7 Communicatie met management.....	120
17.8 Conclusie	121
17.9 Visie	121
Bijlage 18. Visie & missie	122
18.1 Inleiding.....	122
18.2 Visie	122
18.3 Missie	122
Bijlage 19. Literatuurlijst	123

BIJLAGE 1. PERSOONLIJK GEDEELTE

1.1 RELATIE MET MINOR

Wij hebben beide gekozen voor de verdiepingsminor pedagogiek. Het lijkt ons duidelijk dat de relatie tussen ons afstudeerproject en de verdiepingsminor aanwezig is. Met het onderzoek naar de ontwikkelingstaken en vaardigheden van de kinderen en jongeren in de leeftijd van 6 tot 16 jaar, zijn wij duidelijk gerelateerd aan de minor pedagogiek.

1.2 RELATIE MET DE CREATIEVE PROFESSIONAL

Bij dit onderdeel willen we een aantal SPH kwalificaties bespreken waarmee we gaan werken.

1.2.1 TEN AANZIEN VAN HET ONDERWERP

- Methodisch hulpverleners: We stellen een methodiek op waarin we op systematische wijze een fasering zullen schrijven voor de interne doorstroom van kindergroep naar pubergroep.
- Versterken van de cliënt: Door het instellen van een goede, duidelijke fasering, helpen we de jongeren om op systematische wijze hun ontwikkelingstaken te volbrengen.
- Signaleren en initiëren: Door middel van interviews en observatie in het werkveld hopen we de problemen bij de huidige doorstroom te signaleren en bij het afronden van ons project een nieuwe fasering te initiëren.
- Innoveren: We zullen een nieuwe manier van werken introduceren in de doorstroom van kindergroep naar pubergroep.
- Onderzoeken: Dit project leent zich uitstekend om de SPH kwalificatie onderzoeken te behalen.

1.2.2 TEN AANZIEN VAN HET LEERPROCES: MARLIES JANSEN

- Het versterken van de cliënt: Voor mij de uitdaging om de cliënten centraal te laten staan binnen ons afstudeerproject en te zoeken wat goed voor hen is. Zodat het project bijdraagt aan de ontwikkeling van de cliënt.
- Verantwoorden: We gaan een methodiek opstellen en voor mij is de uitdaging om mijn handelen en mijn keuzes te kunnen verantwoorden, ook naar medeprofessionals.
- Professioneel samenwerken: Dat ik mezelf kan neerzetten als een professional. En ik kan mijn kennis over een nieuwe manier van werken, een nieuwe methodiek introduceren tegenover mijn medeprofessionals. Zodat zij hiervan kunnen leren.

1.2.3 TEN AANZIEN VAN HET LEERPROCES: JANET RIJLAARSDAM

- Versterken van de cliënt: Ik wil tijdens het project voor ogen houden dat de cliënt centraal blijft staan. Het project moet vanuit alle opzichten bijwerken aan de ontwikkeling van de cliënt.
- Sturen: Tijdens het opzetten van het project en ook tijdens de afronding hoop ik de teams zo aan te kunnen sturen dat het project ook daadwerkelijk op goede wijze in werk wordt gezet.
- Professionaliseren: Ik wil mijzelf positioneren als professional. Ook al zijn wij nog jong, wij hebben weet van de doelgroep en de literatuur en dit wil ik proberen neer te zetten zodat anderen hiervan kunnen leren.
- Omdat ik zelf binnen Arkemeyde werk, op kindergroep de Kerkels, heb ik een extra doel. Doordat ik vanuit het werk alle argumenten vanuit de kindergroepen hoor, merk ik dat ik bevooroordeeld ben. Mijn doel is om met een open houding en neutraal het probleem te bekijken, zonder bevooroordeeld te zijn. Alleen op deze manier kan er een goede, nieuwe fasering worden opgesteld waarin beide groepen zich kunnen vinden.

BIJLAGE 2. DE ORGANISATIE

2.1 DE ORGANISATIE

Arkemeyde is een orthopedagogisch behandelcentrum die begeleiding en behandeling biedt aan jongeren tussen de 6 en 23 jaar voor jongeren met een licht verstandelijke beperking (IQ tussen de 55 en 85) en gedragsproblemen. Het doel van de behandeling is om de jongere samen met zijn of haar ouders te begeleiden naar een zo zelfstandig en zinvol mogelijk bestaan in de samenleving. Het werkgebied van Arkemeyde bestaat uit Flevoland, Utrecht en Gelderland (ten westen van de IJssel).

Arkemeyde is samengegaan met de organisaties Groot Emaus, Auriga en Middelrode welke dezelfde zorg bieden binnen andere regio's. Deze vier organisaties zijn samengegaan onder de naam Kwadrant. Kwadrant is een onderdeel van 's Heerenloo. Voor het gemak zullen we de organisatie in het vervolg van ons verslag als Arkemeyde blijven benoemen.

2.2 VOORSTEL AFSTUDEEROPDRACHT

Onderstaande informatie is vooral een aanvulling op het voorstel voor onze afstudeeropdracht.

2.2.1 DE GROEPEN BINNEN ARKEMEYDE

De kindgroepen bestaan uit kinderen in de leeftijd van 6 tot 12 jaar. Er zijn twee woonvoorzieningen die voor deze doelgroep zorg aanbieden. Dit zijn de Krekels en de Douwe. Beide huizen bevinden zich naast elkaar. De pubergroepen bestaan uit jongeren in de leeftijd van 12 tot 16 jaar. Ook hiervoor zijn twee woonvoorzieningen, de Meidoorn en de Meikers. Beide huizen bevinden zich ook in dezelfde straat.

Naast bovengenoemde groepen heeft Arkemeyde in Nijkerk nog twee groepen, de Overloop en de Drempel. Dit zijn groepen voor adolescenten en hier wordt meer gewerkt aan een voorbereiding tot zelfstandig wonen. De mogelijkheid bestaat dus ook om door te stromen van de pubergroepen naar de adolescentengroepen. We beperken ons in ons onderzoek tot de doorstroom van kindgroep naar pubergroep. Wanneer ons project klaar is, kan deze een voorbeeld zijn voor een betere doorstroom van pubergroep naar adolescentengroep.

2.2.2 DE DOORSTROOM BINNEN DEZE GROEPEN

Regelmatig stromen er kinderen van de Douwe en de Krekels door naar de Meidoorn of de Meikers. Nu komt het regelmatig voor dat deze doorstroom niet geleidelijk verloopt en dit wordt door de medewerkers als probleem ervaren. Er bestaan verschillende meningen onder de medewerkers over wat goed is voor het kind. Een voorbeeld is hiervan dat medewerkers van de kindgroep van mening zijn dat het kind op de pubergroep te veel losgelaten wordt. Op de pubergroep mag het kind een tv op de eigen kamer en een mobiele telefoon. Regelmatig is er sprake van een jongere die in aanraking komt met diefstal of alcohol. Elke discipline is het erover eens dat dit niet positief is voor de ontwikkeling van het kind.

Daarentegen vindt de groepsleiding van de pubergroepen dat de kinderen te strak worden gehouden, te weinig vrijheid krijgen en geen zelfstandige vaardigheden worden aangeleerd waardoor ze zich niet staande kunnen houden op de pubergroep.

Binnen de kindergroepen wordt er nu voornamelijk gekeken naar wat het kind al kan en op welk gebied het kind toe is aan het leren van nieuwe vaardigheden. Binnen de pubergroepen zijn er nieuwe regels en nieuwe vaardigheden die een jongere moet aanleren. De pubergroep heeft zijn eigen fasering van vaardigheden die een jongere moet beoefenen voor het naar een eventuele nieuwe groep kan doorstromen. Dus beide groepen hebben al een bepaalde vorm van fasering, maar de

faserings tussende deze groepen ontbreekt. Er is geen doorstroom. Er ontbreekt een duidelijke lijn van vaardigheden die het kind moet kunnen voordat hij kan doorstromen naar de pubergroep.

2.2.3 COMPETENTIEGERICHT WERKEN

Zoals we hebben benoemd in ons afstudeervoorstel richten wij ons op het maken van een project. Hierbij zullen we gebruik maken van de bestaande methodiek waarmee gewerkt wordt binnen Arkemeyde. Deze methodiek is Competentie Gericht Werken. Deze methodiek gaan we gebruiken door te kijken naar de ontwikkelingstaken die horen bij de ontwikkelingsfase van het kind en de bijpassende vaardigheden die het kind of jongeren moet bezitten. Het project dat wij gaan ontwikkelen moet ook passend zijn bij de instelling. Daarom nemen wij ook de visie en de missie van de organisatie hierin mee.

2.3 BEHANDELVISIE

Uitgangspunt bij de behandeling bij Arkemeyde is resultaatgerichtheid. Drie doelen staan hierbij centraal:

- Opvoedingsstress bij ouders verminderen.
- Gedragsproblematiek bij jongeren verminderen.
- Vaardigheden van ouders en jongeren vergroten.

Arkemeyde realiseert dit door competentiegericht te werk te gaan. Krachten in jongeren en/of de omgeving worden versterkt. Nieuw gedrag wordt aangeleerd in plaats van het afleren van slecht gedrag. Een positieve benadering van de jongeren is steeds het uitgangspunt. Niet de tekortkomingen staan centraal maar de mogelijkheden. Arkemeyde gaat ervan uit dat een behandeling, die gericht is op het aanleren van vaardigheden en het vergroten van de mogelijkheden, de beste voorwaarden biedt om een problematische ontwikkeling stop te zetten en om te buigen in een meer gewenste richting.

Om de kwaliteit van behandeling en ondersteuning te blijven toetsen wordt een actieve betrokkenheid gevraagd van de jongeren, ouders en mensen die om de jongeren heen staan. Door het verzamelen van gegevens bij jongeren en hun sociale omgeving krijgt Arkemeyde een beter beeld van welke jongeren met welke gedragsproblematiek komen, welke behandeling daar het best bij past en op de resultaten van de behandeling.

2.4 MISSIE

Richtinggevende waarden binnen Arkemeyde zijn: respect, verbondenheid, geborgenheid en verantwoordelijkheid. Respect betekent dat cliënten worden beschouwd als gelijkwaardige medemensen. Daarom wordt er naar gestreefd cliënten zich zoveel mogelijk te laten ontplooiën, onder andere door middel van de methodiek competentie gericht werken. Iedere cliënt krijgt hierbij een eigen, individuele benadering. Met het begrip verbondenheid wordt bedoeld dat Arkemeyde zich zeer betrokken voelt en betrokken wil zijn met haar cliënten. Daarnaast heeft dit begrip te maken met de missie om contacten tussen cliënten en derden te vergroten.

Geborgenheid is belangrijk voor de cliënten van Arkemeyde. Door hun beperking(en) kunnen zij zich sneller dan anderen onveilig voelen. Vaak missen ze overzicht en soms zijn ze beperkt in hun handelen en communiceren. Voor medewerkers de taak geborgenheid aan cliënten te bieden.

Het laatste begrip 'verantwoordelijkheid' geeft aan dat Arkemeyde voortdurend blijft kijken naar het vermogen van haar cliënten om zelf verantwoording te nemen. Arkemeyde neemt hen niet uit handen wat zij zelf kunnen. Daarnaast zullen medewerkers altijd bereid moeten zijn om verantwoording af te leggen tegenover cliënten, hun wettelijk vertegenwoordigers, omwonenden en anderen.

2.5 DEFINIERING

Zoals we in hoofdstuk 1.6 noemden volgt hieronder een uitleg van de definities die in de hoofd- en deelvragen worden gebruikt.

Methodisch verantwoorde wijze

Het weldoordacht doorlopen van een gestandaardiseerde cyclus, gebaseerd op theoretische en normatieve uitgangspunten met als doel een bepaalde problematiek op te lossen. We zullen gebruik maken van bestaande en getoetste methodieken die passen binnen de visie, missie en methodiek van Arkemeyde.

Kindgroep

Met de kindgroepen worden de groepen de Douwe en de Krekels bedoeld. Dit zijn kindergroepen van Arkemeyde, afdeling Nijkerk, voor kinderen met een licht verstandelijke beperking en gedragsproblemen in de leeftijd van 6 tot 12 jaar.

Pubergroep

Met de pubergroepen worden de groepen de Meidoorn en de Meikers bedoeld. Dit zijn pubergroepen van Arkemeyde, afdeling Nijkerk, voor jongeren met een licht verstandelijke beperking en gedragsproblemen in de leeftijd van 12 tot 16 jaar.

Fasering

Met fasering bedoelen we de gefaseerde doorstroom van kindergroep naar pubergroep. Per fase wordt de kinderen nieuwe vaardigheden aangeleerd die passen bij hun ontwikkelingstaken. Wij proberen een duidelijke beschrijving te maken van deze ontwikkelingstaken en vaardigheden per fase en zo een fasering op te stellen die de jongeren duidelijkheid biedt in hun ontwikkelingstaken.

Ontwikkelingstaken

Bij ontwikkelingstaken, taken en vaardigheden maken we gebruik van de theorie achter de methodiek van het competentie gericht werken. Met ontwikkelingstaken worden de thema's bedoeld die karakteristiek zijn voor een bepaalde levensfase en die van het individu bepaalde gedragingen vragen. (Slot en Spanjaard 2007)

Taken

Opgaven waarvoor een persoon komt te staan in het alledaagse contact met de samenleving. (Slot en Spanjaard 2007)

Vaardigheden

Gedragingen die gekoppeld zijn aan de taken. (Slot en Spanjaard 2007)

BIJLAGE 3. ONTWIKKELINGSTAKEN CGW

1. *Rekening houden met anderen*: het vormen van oordelen en het plannen van handelingen mede op basis van belangen van anderen.
2. *Onafhankelijkheid*: het vergroten van de onafhankelijkheid ten opzichte van ouders en opvoeders.
3. *Onderwijs*: het participeren in het basisonderwijs teneinde die vaardigheden en kennis te verkrijgen, die noodzakelijk zijn om in de samenleving te kunnen functioneren.
4. *Vriendschappen*: het aanknopen en onderhouden van (vriendschappelijke) contacten met leeftijdsgenoten.
5. *Verantwoordelijkheden thuis*: het nemen van de verantwoordelijkheden in huis, alsmede voor broertjes en zusjes.
6. *Gebruik van basale infrastructuur*: zelfstandig gebruik maken van de basale infrastructurele voorzieningen in de samenleving, zoals openbaar vervoer, geldsysteem, communicatiemiddelen, vrijetijdsvoorzieningen.
7. *Veiligheid en gezondheid*: keuzes maken met betrekking tot de eigen veiligheid en gezondheid.

Tabel 3.1 Ontwikkelingstaken voor kinderen van 4 tot 12 jaar (Slot en Spanjaard, 2007)

1. *Positie ten opzichte van de ouders*: minder afhankelijk worden van de ouders en het bepalen van een eigen plaats binnen de veranderde relaties in het gezin en de familie.
2. *Onderwijs of werk*: kennis en vaardigheden opdoen om een beroep uit te kunnen oefenen en een keuze maken ten aanzien van werk.
3. *Vrije tijd*: ondernemen van leuke activiteiten in de vrije tijd en het zinvol doorbrengen van de tijd waarin er geen verplichtingen zijn.
4. *Creëren en onderhouden van een eigen woonsituatie*: zoeken of creëren van een plek waar je goed kunt wonen en waar je kunt leren omgaan met huisgenoten.
5. *Autoriteit en instanties*: accepteren dat er instanties en personen boven je gesteld zijn, binnen geldende regels en codes opkomen voor het eigen belang.
6. *Gezondheid en uiterlijk*: zorgen voor een goede lichamelijke conditie, een uiterlijk waar men zich prettig bij voelt, een goede voeding en het vermijden van overmatige risico's.
7. *Sociale contacten en vriendschappen*: contacten leggen en onderhouden, oog hebben voor wat contacten met anderen kunnen opleveren, je openstellen voor vriendschap, vertrouwen geven en nemen, wederzijdse acceptatie.
8. *Intimiteit en seksualiteit*: ontdekken wat mogelijkheden en wensen zijn in intieme en seksuele relaties.

Tabel 3.2 Ontwikkelingstaken voor kinderen van 12 tot 21 jaar (Slot en Spanjaard, 2007)

BIJLAGE 4. PROEVEN PIAGET

Als eerste de conservatieproef. Deze proef gaat na of kinderen begrijpen dat de hoeveelheid van iets niet verandert wanneer de vorm veranderd wordt. Het kind ziet twee glazen voor zich staan. Het zijn twee identieke glazen met evenveel water. Voor de ogen van het kind wordt één van de glazen geleegd in een lang en smal glas. Wanneer gevraagd wordt aan het kind in welk glas de hoeveelheid groter is, zal het kind antwoorden dat in het lange en smalle glas meer water zit. Het kind neemt het proces wel waar, maar weet het niet te verwerken in zijn cognitie. Het kind begrijpt nog niet dat allerlei verschijnselen, zoals onder andere dit voorbeeld, onomkeerbaar zijn. In figuur 5.2 wordt de conservatieproef afgebeeld. (Netelenbos, 2005)

Figuur 4.1 Conservatieproef
(Netelenbos, 2005)

Het 'drie bergen'-experiment van Piaget toont nog een denkfout aan die kinderen in deze fase maken. Bij dit experiment is er een tafel waarop 3 bergen van verschillende groten zijn nageemaakt. In het 'landschap' op de bergen zijn 3 herkenningpunten aangebracht, een kruis, een huis en een besneeuwde bergtop. Het kind neemt aan de ene kant van de tafel plaats en aan de andere kant van de tafel zit een pop. Aan het kind wordt gevraagd om te vertellen wat de pop aan de andere kant van de tafel ziet. Het kind denkt dat de pop hetzelfde ziet als het zichzelf. Het kind zal de bergen beschrijven zoals hij die zelf ziet op dat moment, het kruis, het huis en de besneeuwde bergtop. In figuur 5.3 kunt u zien dat het kind het huis wel kan zien, maar de pop niet. Toch zal het kind het huis beschrijven. In deze fase kan het kind nog niet vanuit het standpunt van iemand anders dingen bekijken. Het kind neemt waar en denkt vanuit het eigen gezichtspunt. (Kohnstamm, 2002)

Figuur 4.2 Het 'drie bergen' experiment
(Kohnstamm, 2002)

BIJLAGE 5. INTERVIEWS EN VRAGENLIJST

5.1 GROEPSLEIDERS KINDERGROEPEN

VERHELDERENDE VRAGEN KINDERGROEP

1. Welke huisregels vindt u het belangrijkst binnen de Douwe/Krekels?
2. Hoe ziet de dagelijkse routine van de Douwe/Krekels er volgens u uit?
3. Hoeveel tijd wordt er uitgetrokken voor de kennismakingsfase?
4. Hoe ziet de kennismakingsfase er op de Douwe/Krekels uit?
5. Binnen welke termijn, na de kennismaking, wordt gestart met het behandelplan?
6. Zijn er verschillen in vrijheden per kind? Zo ja, welke kunt u noemen?

VERHELDERENDE VRAGEN DOORSTROOM

7. Hoe vaak heeft u al een doorstroom meegemaakt van een kind die van de kindergroep naar de pubergroep is verhuisd?
8. Wanneer is het kind volgens u in staat de doorstroom te maken naar de pubergroep?
9. Kunt u vaardigheden noemen die een kind volgens u moet bezitten voordat het kan verhuizen naar de pubergroep?
10. Bereidt u een kind voor op de verhuizing naar de pubergroep? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?
11. Op welke wijze worden de wensen en adviezen van familie meegenomen in de voorbereiding op een verhuizing?

BELEVING

12. Hoe verloopt volgens u de doorstroom van kind- naar pubergroep?
13. Wat verloopt volgens u goed in de doorstroom van kind- naar pubergroep?
14. Wat wordt volgens u gemist in de doorstroom van kind- naar pubergroep?

5.2 GROEPSLEIDERS PUBERGROEPEN

VERHELDERENDE VRAGEN PUBERGROEP

1. Welke huisregels vindt u het belangrijkst binnen de Meikers/Meidoorn?
2. Hoe ziet de dagelijkse routine van de Meikers/Meidoorn er volgens u uit?
3. Hoeveel tijd wordt uitgetrokken voor de kennismakingsfase?
4. Hoe ziet de kennismakingsfase er binnen de Meikers/Meidoorn uit?
5. Binnen welke termijn, na de kennismakingsfase, wordt er gestart met het behandelplan?
6. Zijn er verschillen in vrijheden per jongere? Zo ja, welke kunt u noemen?

VERHELDERENDE VRAGEN DOORSTROOM

7. Hoe vaak heeft u al een doorstroom meegemaakt van een jongere die van de kindergroep naar de pubergroep is verhuisd?
8. Wanneer is volgens u een jongere in staat de doorstroom te maken naar de pubergroep?
9. Kunt u vaardigheden noemen die een jongere volgens u moet bezitten voordat het naar de pubergroep kan verhuizen?
10. Bereidt u een kind voor op de verhuizing naar de pubergroep? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?
11. Op welke wijze worden de wensen en adviezen van familie meegenomen in de voorbereiding op een verhuizing?

BELEVING

12. Hoe verloopt volgens u de doorstroom van kind- naar pubergroep?
13. Wat verloopt volgens u goed in de doorstroom van kind- naar pubergroep?
14. Wat wordt volgens u gemist in de doorstroom van kind- naar pubergroep?

5.3 INTERVIEW JONGEREN

INLEIDENDE VRAGEN

1. Hoe oud ben je?
2. Hoe lang is het geleden dat je verhuist bent naar de pubergroep?

VERHELDERENDE VRAGEN KINDERGROEP

3. Hoe vond je het om op de Douwe/Krekels te wonen?
4. Welke belangrijkste regels waren er op de kindergroep?
5. Wat vond je van de regels die er waren op de kindergroep?
6. Kon je op de kindergroep vrijheden verdienen? Zo ja, welke vrijheden zijn dit?

VERHELDERENDE VRAGEN DOORSTROOM

7. Hoe vond je het dat je ging verhuizen naar de pubergroep?
8. Vind je dat je voldoende bent voorbereid op de verhuizing naar pubergroep? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?
9. Mocht je zelf aangeven wat je fijn vond toen je ging verhuizen?
10. Wat is er verandert nu je op de pubergroep woont?
 - a. Dagelijkse routine?
 - b. Regels en vrijheden?
 - c. Contact met groepsleiders?
11. Denk je dat je veranderd bent nu je op de pubergroep woont?
12. Wat heb je allemaal geleerd sinds je op de pubergroep woont?

BELEVING

13. Wat verliep volgens jou goed toen je ging verhuizen van de naar pubergroep?
14. Waren er dingen die niet zo goed verliepen toen je ging verhuizen naar de pubergroep?

5.4 VRAGENLIJST GROEPSLEIDERS

VRAGENLIJST DOORSTROOM

Beste collega's,

Wij doen onderzoek naar de doorstroom van de kindergroepen naar de pubergroepen binnen Arkemeyde in Nijkerk. Het doel van deze vragenlijst is om goed zicht te krijgen op de huidige situatie binnen de verschillende leefgroepen betreft de doorstroom. We stellen uw medewerking zeer op prijs.

Wilt u bij elke vraag een zo volledig mogelijk antwoord geven? Wanneer u te weinig schrijfruimte heeft, kunt u gebruik maken van de achterzijde van dit papier. Wanneer u het gemakkelijker vindt deze vragenlijst digitaal in te vullen, hebben we deze ook voor u op de computer staan.

Als u geïnteresseerd bent in de uitkomsten van ons onderzoek nodigen wij u van harte uit om eind mei onze presentatie bij te wonen. Verdere informatie hierover volgt nog.

Het invullen van de vragenlijst neemt ongeveer 20 minuten in beslag.

Wij stellen het op prijs wanneer u deze lijst binnen twee weken invult. Wij zullen de vragenlijsten ophalen op dinsdag 16 maart.

Alvast onze hartelijke dank.

Marlies Jansen
Janet Rijlaarsdam

VRAGENLIJST GROEPSLEIDERS

1. Hoeveel tijd wordt er uitgetrokken voor de kennismakingsfase wanneer een kind nieuw op de groep komt?

.....

.....

.....

.....

2. Hoe ziet de kennismakingsfase er volgens u uit?

.....

.....

.....

.....

3. Kunt u vaardigheden noemen die een kind volgens u moet bezitten voordat het kan verhuizen naar de pubergroep?

.....

.....

.....

.....

4. Bereidt u een kind voor op de verhuizing naar de pubergroep? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?

.....

.....

.....

.....

5. Hoe verloopt volgens u de doorstroom van kind- naar pubergroep?

.....

.....

.....

.....

6. Wat verloopt volgens u goed in de doorstroom van kind- naar pubergroep?

.....

.....

.....

.....

7. Wat wordt volgens u gemist in de doorstroom van kind- naar pubergroep?

.....

.....

.....

.....

BIJLAGE 6. UITWERKING INTERVIEW KREKELS

6.1 INLEIDING

De interviews die we hebben gehouden met de groepsleiders en kinderen gaan we vanaf deze bijlagen en volgende uitwerken en de verworven informatie verwerken. Allereerst zullen we de voorbereidende stappen doorlopen voordat we verder aan de slag gaan met het maken van een analyse. In deze bijlage zal als eerste het interview van de Krekels verwerkt worden. Vervolgens komt in bijlage 7 het interview van de Douwe, in bijlage 8 het interview van de Meikers en in bijlage 9 het interview met de Meidoorn. Vervolgens zal er een bijlage zijn waarin alle labels worden samengevoegd en verder verwerkt worden.

6.2 KEUZE VOOR ANALYSE-EENHEID

De keuze voor de analyse-eenheid is de derde voorbereidende stap. Echter willen we deze nu al verantwoorden, zodat we niet in iedere bijlage deze stap opnieuw hoeven te verantwoorden. We hebben gekozen voor de analyse eenheid van fragmenten. We gaan onze tekst opdelen in fragmenten waaraan we labels gaan hangen. We gaan allereerst een voorlopige indeling maken van de fragmenten. We kiezen voor deze analyse-eenheid omdat we een gedetailleerd beeld willen krijgen van de verschillende aspecten betreft de doorstroom van kind- naar pubergroepen. Ook de relaties tussen deze aspecten willen we onderzoeken. Een fragment gaat over 1 onderwerp. Een fragment moet los van de context te lezen en te begrijpen zijn en fragmenten mogen elkaar overlappen.

Deze analyse-eenheid is het best passend volgens ons bij ons onderzoek. Bij de analyse-eenheid betreft zinnen kunnen we zinnen onderzoeken, maar voor deze eenheid hebben wij teveel aan informatie en komen we naar ons idee ook niet tegemoet aan onze hoofdvraag. De analyse-eenheid van thema's lijkt ons te globaal. We willen ons onderzoek breder trekken dan alleen op globaal niveau te kijken naar wat er aan de hand is, vandaar dat we deze eenheid ook niet kiezen.

6.3 STAP 1. LETTERLIJK UITWERKEN

Nou, we hebben een aantal vragen en die gaan we aan je stellen. Alleen de eerste twee vragen gaan over de huisregels en de dagelijkse routine. Ik begreep van Janet dat jullie die op papier hadden staan. Dat ze die dan gewoon op de mail kan zetten voor ons?

In principe zijn N.N.¹ en N.N. bezig met nieuwe maken, voor 16 maart moeten ze vernieuwd zijn met nieuwe privacyregels en seksualiteitsregels. Dus voor 16 maart moet dat helemaal rond zijn dat hebben we gisteren in de vergadering afgesproken. Dus die kunnen gewoon via de mail naar jullie toe komen.

Als ze dan klaar zijn, dan mail ik die wel gewoon naar mezelf toe. Dan gaan we beginnen over de kennismakingsfase wanneer het kind hier binnen komt. Hoeveel tijd wordt daarvoor uitgetrokken?

De fase van het kennismaken is meestal 6 weken voor het eerste, dan komt er een tussentijds adviesgesprek. In de eerste 6 weken wordt dan gekeken naar hoe het kind het oppakt hier en of het kind hier daadwerkelijk past. Het is eigenlijk zo een kleine 6 tot 8 weken tot er een gesprek gepland wordt. Dus een kleine 2 maanden. Vanuit daar worden dan nieuwe doelen gemaakt voor het verloop van het traject. Daarmee worden dan de eerste observatiedoelen gemaakt, aanpassen aan de

¹ N.N. Nomen Nescio: anoniem

dagelijkse routine, kennismaken met groepsleiding en andere kinderen. Dat is eigenlijk bij elk kind het eerst aan gewerkt en daar worden dus 6 tot 8 weken voor uitgetrokken.

Dan is de volgende vraag hoe de kennismakingfase eruit ziet, dat heb je al een beetje verteld. Over het aantal weken en de observatiedoelen die jullie dan hebben. Deze fasen hebben we ook digitaal staan. Ja die kun je dan ook wel mailen, hij staat op intranet. Nou, dan stuur ik die ook wel naar mijn eigen mail. Nou, dan zitten we helemaal goed met alles op de mail.

Het kind wordt eerst eigenlijk gescreend voordat het zeg maar überhaupt bij ons komt, dan wordt ook kennisgemaakt. Een kennismakingsgesprek vindt dan plaats. Op het moment dat het kind dan wordt geplaatst dan wordt er na 6 weken een gesprek gepland van hoe het er aan toe gaat. Net wat ik zei, is het een kind voor hier. Tussen de 6^e en 8^e week komt er een intern overleg en vanuit daar is het steeds 6 weken doelenbespreking en grote overleggen. Dat is eigenlijk het meest de cyclus. Janet kan hem je zo uitleggen, hij is niet zo heel moeilijk.

Binnen welke termijn wordt er gestart met het behandelplan, is dat na die 6 tot 8 weken?

In principe komt het kind binnen met een voorlopig behandelplan, waar de begindoelen staan en de observatievragen. En na het eerste intern overleg, dat is na 8 weken, dan wordt het met de ouders ook besproken. Nee dat zeg ik verkeerd, dan wordt het met het team besproken en volgt er een adviesgesprek. Dat is na 10 tot 12 weken, dat weet ik niet precies. In de praktijk loopt dit een beetje flexibel. Na het adviesgesprek met ouders worden er ook gezinsdoelen opgesteld voor ouders en kinderen en voor het kind. En dan wordt er echt met het behandelplan gestart. Het kind komt dus wel binnen met een voorlopig plan, om te zien wat voor soort kind het nu eigenlijk is. Dan wordt na het adviesgesprek wordt het dan omgezet naar een echt behandelplan waarmee gewerkt gaan worden. En van daaruit komen dan ook de werkpunten.

Zijn er verschillen in vrijheden per kind? Die een kind heeft op de groep?

Ja, omdat er natuurlijk hele verschillende kinderen binnenkomen. Ja, dat wordt wel per kind bekeken, want je hebt hier ook bijvoorbeeld kinderen die per kalenderleeftijd echt wat jonger zijn en die ook qua voortraject al heel erg hebben laten zien dat ze juist de nabijheid van volwassenen nodig hebben. Die kinderen laat je vervolgens niet alleen naar de stad gaan, dat wordt dan in het zicht gehouden. Dat hangt ervan af hoe goed het gaat zeg maar, dat zulke dingen worden ook meegenomen naar het werkplanbespreking. Is het kind er aan toe om meer buiten het zicht van de groepsleiding te gaan spelen. Dan wordt in kleine blokken opgestart, dat wordt opgebouwd. Dat ze langzaam een half uur buiten het zicht mogen spelen en dat werk je dan uit naar meer zelfstandigheid. Dat een kind bij wijze van spreken zelfstandig zakgeld kan gaan besteden. Het is per kind verschillend dat binnen komt, het hangt ook heel erg af van wat wij van te voren van het kind te lezen krijgen en uit het overleg met de orthopedagoog. Soms komt er een kind binnen die heel erg gewend is om juist veel buiten te spelen, die kun je dan niet ophokken van ga jij maar lekker op je kamer spelen, dat werkt dan ook niet. Terwijl sommige kinderen de buitenwereld zien als 1 grote duistere vlek of in de dagelijkse omgang met leeftijdsgenootjes dat dat niet helemaal lekker verloopt. Dat is per kind afhangen, er is niet een standaardregel voor, zoals de eerste 8 weken in het zicht, dat hangt ook af van de observatievragen.

Dan gaan we nu meer richting de doorstroom, want daar doelen wij uiteindelijk op. Hoe vaak heb je al een doorstroom meegemaakt van hier naar de pubergroep.

Even kijken hoor, N.N. en N.N. en N.N. ging naar huis en ik heb het ook andersom meegemaakt, toen ik nog op de pubergroep werkte. Toen kwamen er ook verschillende kinderen binnen. Ik denk dat ik ongeveer er 5 heb meegemaakt. Ik heb het van twee kanten meegemaakt. Dus vanuit hier 2 doorstromen en vanaf de andere kant zeg maar zo'n 3 kinderen die van de kindergroep kwamen.

Dus we hebben een ervaringsdeskundige. Wanneer is volgens jou het kind in staat om vanaf hier naar de pubergroep te kunnen?

Dat heeft zoals ik het bekijk te maken met een stuk zelfstandigheid. En ook een stuk verantwoordelijkheid wat het kind kan nemen qua afspraken en zelf daarop terug kunnen komen, ook het contact met groepsleiding een stukje overleg daarin. Het heeft nog niet eens zozeer met de echte

leeftijd te maken, denk ik althans. Een kind van 9 zet je niet op de pubergroep, maar of het nu 11, 12 of 13 is. Voor mij hangt het er wel vanaf in welke mate een kind een bepaalde zelfstandigheid opgebouwd heeft voor de alledaagse dingen, voor mij zit het voornamelijk in het overleg met afspraken. Als je een kind met een bepaalde afspraak wegstuurt, hoe pakt hij dit op. Stel dat hij 10 minuten later komt hoe gaat hij daar dan mee om. En dat hij daarin ook die groei laat zien. En ja, je merkt ook wel dat als je op een gegeven een moment de pubertijd er in gaat sluiten. Ze willen dan zelf op een gegeven moment ook verder groeien, je merkt dat ze hier dan hier aan de taks zitten van het kind zijn heb ik het gevoel. Dan merk je gewoon dat ze de behoefte hebben om met leeftijdsgenoten om te gaan. Dan kun je hier wel een kind van 13 hebben, maar dan merk je gewoon dat er bepaalde dingen, natuurlijk zijn hier altijd wel leermomenten, maar dan zouden ze ook wel meer gaan leren door met leeftijdsgenootjes op te trekken. Dus dat zijn die criteria die er onder liggen.

En hoe zit het dan met de zelfstandigheid op de groep? Je wilt het echt in vaardigheden zien?

Ja, wat moeten ze kunnen?

Laat ik er even de ochtendroutine erbij pakken. Zelfstandig opstaan, dat dat gewoon loopt. Het zelfstandig aankleden en zorgen dat ze op tijd klaar zijn voor school. De verantwoordelijkheid voor het ontbijt ligt ook wel gedeeltelijk bij ons, maar dat ze wel weten ik moet goed ontbijten. En zorgen dat ze op tijd klaar zijn voor school. Op school moeten ze zich natuurlijk ook gedragen, maar dat is iets meer voor op school. Ze moeten verantwoordelijkheid kunnen dragen voor het huiswerk dat ze eventueel meekrijgen vanuit school. En 's avonds het naar bed gaan, dat het in die zin goed verloopt en dat het ook vanuit zichzelf gaat douchen. Zo van, het is half 8 dus het is tijd voor mij om te gaan douchen. Het wordt dan omgedraaid, dat de groepsleiding dat niet altijd hoeft te zeggen maar daarin zelf initiatief kan nemen. Ook een stukje omgaan met de groepsgenootjes en dat is nog wel een lastig punt want ze hebben wel een bepaalde beperking. Hoe ga je om met elkaar, hoe ga je om met een ruzie, hoe los je een ruzie op als die ontstaat. Ik zit te denken, gewoon eigenlijk de dagelijkse dingen gewoon.

Ja het is wel een hele hoop...

Ja precies, dit zijn denk ik wel de basisvoorwaarden wat in ieder geval voor 85% procent bij het kind aanwezig moet zijn voordat het naar een doorstroom gaat. En daarin dus ook een bepaalde mate van vrijheid, hoe kan het daarmee omgaan. Kan het kind inderdaad met afspraken gewoon langere tijd buiten het zicht van groepsleiding zijn. Ja, sociaal gedrag buiten ook. Is het een kind wat met iedereen mee gaat, of met iedereen ruzie maakt in de winkel. Dat zijn ook allemaal van die leuke dingen. Dat zijn toch meer dingen die je toch ook behoudt op de vervolggroepen.

Dat is misschien ook wel weer hun beperking juist...

Ja daarom, daar zit ook hun stoornis in. Dus dat moet je toch bekijken. Ik denk dat dit allemaal als voorwaarden voor de pubergroep neerzet.

Dat ze daar verder mee gaan?

Ja, dat hier de basis is gelegd. Dat ze weten dit kan een kind aan. En dat het vanuit daar dan inderdaad verder wordt meegenomen.

En als er sprake is van een doorstroom ga je dan hier op de kindergroep al beginnen met voorbereiden, voordat het kind naar de pubergroep gaat.

Het lastige is dat een kind al wel een langere tijd op de wachtlijst kan staan voor een nieuwe groep, maar het wordt soms maar kort van te voren gezegd tegen ons en tegen het kind. Wanneer het daadwerkelijke gaat plaatsvinden. Nou ja, 4 tot 5 weken zit er tussen, als je van 2 maanden het weet mag je van geluk spreken, maar meestal is het heel kort. Dan wordt er een beetje ad hoc pas nog zo van wat moet het kind nog kunnen qua zelfstandigheid. Dus dat stukje voorbereidingsfase wordt eigenlijk door hogerhand een beetje ingekort. Omdat het eigenlijk te laat duidelijk is wanneer het kind over kan. Dus eigenlijk, je merkt wel wanneer een kind wat ouder wordt en meer zelfstandigheid aankan, dus dan ben je eigenlijk niet eens gericht op een doorstroom. Maar je kunt het al wel gaan inzetten, de leeftijd komt er dan ook gewoon in en de eigen groei zit erin. Maar qua voorbereidingstijd, ja dat is gewoon jammer. Dat het gewoon beperkt wordt eigenlijk.

In die 4, 5 weken of hoever je het van te voren weet, ga je dan bijvoorbeeld al kennismaken, of hoe ziet het er dan uit?

Ze gaan een keer kennismaken, theedrinken en soms een keer mee eten om de sfeer te proeven. Er wordt ook altijd wel een gesprek van een logeermoment, maar ik heb het nog nooit meegemaakt dat een kind een keer ging slapen.

Ging N.N. niet een nachtje slapen?

Dat weet ik niet, omdat ik toen de laatste weken van haar er niet meer was. Ik weet van N.N. dat hij het niet heeft gedaan. Op zich is het meer dat ze een beeld hebben van de groep en dat ze met groepsleiding daar een gesprekje hebben. Over wat is het nu eigenlijk allemaal hier, dat is een beetje kennismaken met groepsgenoten daar. Dat is eigenlijk wel lichtelijk de voorbereiding qua bezoeken en kennismaken.

Dan heb je natuurlijk de groep en het kind, en de ouders spelen die hier ook nog een rol in, mogen zijn inspraak hebben?

Voordat het kind überhaupt op de wachtlijst komt staan voor de pubergroep heb je het daar met ouders al over gehad. Je hebt steeds een adviesgesprek over het toekomstperspectief. Als het al snel duidelijk is dat een kind niet naar huis kan, dan wordt gekeken naar waar dan wel. Wordt het een pubergroep binnen Arkemeyde of wordt het een ander traject. Als uiteindelijk door ouders wordt besloten dat het goed is dat het kind binnen Arkemeyde blijft dat het vervolgd wordt. Vanuit daar wanneer het kind overgaat maken ook ouders kennis met de groep en soms ook in combinatie met het kind. Meestal zijn die gesprekken op een moment daadwerkelijk daar gaat wonen zeg maar. Dus dan is er ook een stukje overdracht. En wordt het eigenlijk vanuit ons overgedragen aan de vervolggroep en wordt ouders de gelegenheid gegeven van zijn er vragen en hoe gaat het daar dan. Dat wordt dan met de pubergroep opgepakt.

Oké, dat is dan wanneer het kind eigenlijk al op de pubergroep zit? Dat dan het stukje overdracht plaatsvindt?

In het voortraject zit al dat ouders al een keuze hebben gemaakt.

Even terugkomend op het stukje dat we niet eerder weten wanneer een jongere verhuizen kan?

Het hangt van heel veel factoren af natuurlijk de doorstroom. Het moet voor de jongeren die vanuit de pubergroep ergens heengaan moet ook duidelijkheid zijn, wanneer gaat die jongere weg. Want soms wordt er wel een datum gezegd en dan blijkt nog dat het kind er 1.5 week zit. Of dat het uiteindelijk toch niet doorgaat. Je kunt hier ook niet een kind zeggen je gaat per 1 maart daar wonen en het wordt toch 25 maart. Dus dat zijn toch ook weer van die dingen, ik weet niet of het heel bewust is, maar ik denk dat pas als het duidelijk wordt, wordt het naar het kind gemeld. Het heeft ook gewoon echt te maken dat het gewoon niet heel duidelijk is wanneer daadwerkelijk de plek wordt. En dan is het nog afwachting op de interne doorstroom op nummer 1 staat, het kan ook nog dat er iemand extern eerst aan de beurt is. En dan moet je alsnog weer wachten, dus dat zijn van die zijstromen waar je het management denk ik toch wel erg rekening mee houdt. En ja als je enigszins weet dat die persoon dan en dan weggaat, dan kunnen we het kind wel voorbereiden. Maar dan is de daadwerkelijke datum tot 2 dagen van te voren nog onbekend, dat kan zomaar wisselen. Dat maakt het dan gewoon lastig om ook inderdaad als je gewoon weet van het wordt 25 maart dan kun je daar naar toe werken. Of inderdaad het management dat bewust doet dat is een vraag voor jullie om uit te zoeken. Ik denk misschien dat je dit bij de orthopedagoog kunt navragen, die heeft natuurlijk ook de bezettinglijst.

Nou, dan kunnen we het onderzoek uitbreiden. Ja dan kunnen we nog even verder.

Hoe verloopt volgens jou de doorstroom van een kind naar een pubergroep?

Met doorstroom bedoel je voor het kind, of qua informatiestroom of?

Het algemene plaatje...

Even kijken. Op zich is het qua overdracht tussen de groepen, dat verloopt wel goed. De persoonlijk begeleiders pakken dit goed met elkaar op. Door middel van complete rapportage, waar het kind staat, zodat het goed bij de andere groep terecht komt. Wat ik wel ervaar is dat het voor een kind opeens wel een grote wijde wereld is waar opeens alles wel mag. Ik heb wel gemerkt bij de laatste kinderen en ook vanuit de pubergroep dat kinderen daarheen kwamen dat in het begin, vanuit de Meidoorn bekeken, dat het kind binnenkwam met kwartiersafspraken zoals wij dat hier dat doen. En dat ze na 2

weken zoiets hadden van het kan toch allemaal, heel veel vrijheid ervaren en eigenlijk niet zo goed weten wat ze daarmee kunnen, mogen en moeten doen. En als ik vanuit hier kijk naar de pubergroep merk ik ook wel dat de dingen die hier niet voor niets zo kort op wordt gezeten of juist extra aandacht aan wordt besteed, dat daar dan toch heel erg los wordt gelaten vanuit het punt van de jongere. Want dan is het geen kind meer maar een jongere, ze moeten dan zelf verantwoordelijkheid dragen. Een bepaalde kledingstijl, bepaalde verzorging zit daarbij. Hoe een kind omgaat met volwassenen. Als ik nu een bepaalde jongere zie die verhuist is van hier naar de pubergroep, na nog geen 2 maanden dat hij verhuist is. Die heeft zo iets van ik ben een compleet ander kind. Dat heeft gedeeltelijk ook wel te maken met dat ze in de puberteit zijn gekomen. Dan is het ook niet meer stoer, dus niet doen alsof je de groepsleiding van de kindergroep niet meer kent. Dat is gewoon zo, dat is realistisch. Ze doen dan van: ken ik jou? Ik zag pas een kind die een nieuwe bril had en ik zei: he wat staat die bril je leuk. Begon hij raar te kijken, zo van zei jij iets. Dus ik zei ik gaf je een compliment, waarop hij zei o ja o ja. Wat ik wel echt ervaar en waar de plank net wordt misgeslagen is dat een kind hier nog heel erg betoegeld wordt, ook al wordt er met zelfstandigheid gewerkt en dat de mate van zelfstandigheid niet overeenkomt. Dus onze laatste gedeelte en hun begin. Hier heeft het kind geen tv op de kamer en geen mobiel, dat is hoogstens als je gaat treinreizen met een kind. Dat wordt dan ook bewust met ouders afgesproken. En als het kind daar is mag het kind dat opeens allemaal wel. Dus die communicatie zeg maar en die afstemming dat zou in mijn ogen beter moeten. Het is ook wel zo inderdaad dat daar een kind eerst in het diepe word gegooid, van blijkbaar mag ik alles en dan heb je een behoorlijke strijd is, soms past een kind zich wel heel leuk aan. Maar je merkt dat het heel veel dingen gelijk loslaat wat het hier heeft geleerd en wat toch belangrijk is of was in ieder geval dat het kind daar naartoe meenam. Dat is gewoon jammer, dat het dan daar verloren gaat doordat het beeld van wat een kind zou moeten kunnen als het naar de pubergroep gaat dat dit eigenlijk verschilt.

Een tv en mobiel mag dus op de pubergroep wel en hier niet?

Ja inderdaad. Hier werken we ook met halfuursafspraken, soms wat langer. Als het buiten donker is van 12 gaat niet tot half 9 buiten zijn zonder toezicht. Op de pubergroep mag dit wel en mogen ze met anderen, een groep meiden, in de stad gaan hangen. Dit is de meest vage afspraak die je kan doen. En het is ook wel logisch want het is ook een pubergroep, maar een kind dat het hier helemaal niet gewend is heeft zoiets van ik mag alles. Opeens alle gevaren van de buitenwereld worden in één keer aan het kind blootgesteld. En dat is het moeilijk voor het kind om te weten dit moet ik wel en dat moet ik niet doen. En dan wordt vanuit de pubergroep gezegd wij werken hier meer vanuit de verantwoordelijkheid van het kind, de jongere, het is niet meer zo dat we aan de hand mee lopen, maar we laten het hem zelf ontdekken. Gaat een kind een keer onderuit, helaas pindakaas. Terwijl we vanuit hier nog werken met structuren. We zien een kind kan beter niet dit of dat doen, want dat gaat het onderuit. Die werking dat is niet geconnect met de pubergroep. Het verschil is te groot. Het is beiden niet verkeerd, maar de combinatie naar elkaar toe dat is voor een kind met een beperking nog net een te grote stap. Je merkt dan ook dat sommige kinderen dan ook totaal door de mand vallen eigenlijk, zo noem ik het maar even. En het dus echt niet aan kunnen en blijkbaar soms helemaal niet op een open groep kunnen wonen. Die gaan vanuit hier naar de pubergroep, naar Soest of Ermelo. Dat is ook wel weer goed. Maar je merkt hier wel dat wij het hier goed strak hebben kunnen houden, maar als het losser wordt het kind ontspoot.

Stel dat er dan een soort van tussenfase komt, dat het half half is. Dus een stukje vrijheid en stukje voorstructureren. Zou dat naar voor jou idee helpend zijn?

Ik denk van wel. Als wij hier naar de laatste fase zeg maar het kind kunnen aanleren hoe het daarmee omgaat. Het is natuurlijk wel ook lastig omdat het hier de groepssamenstelling ook anders is. Als hier een kind van 12 's avonds nog een uur zich buiten van vermaken bij wijze van spreken, dat is anders dan als je op een pubergroep met nog 4 of 5 anderen hierin wordt meegenomen van we gaan nu nog naar buiten. De één is aan het roken en dat soort dingen weet je wel. Dat is anders, maar ik denk wel dat het helpt als het kind hier in die zin leert om die zelfstandigheid uit te breiden en dat je ook omslag gaat maken met het dragen van verantwoordelijkheid. Ik denk wel dat het helpt als het kind meer leert om de zelfstandigheid die meer te zien als zo van rond een half uur de knop kan omzetten. Als ik een halfuursafpraak heb ik ben nog 10 minuten te laat, hoe ga ik dan daarmee om. Hoe ga ik dat

bespreekbaar maken en dat het kind zelf leert van ik zelf daar een bepaalde verantwoordelijkheid in. Dat zou wel helpen, maar het is net wat ik zeg, het is gewoon lastig omdat een kind op de pubergroep ook gewoon echt te maken gaat krijgen met groepsdruk. En dat is hier toch anders. Hier zijn toch 6 verschillende poppetjes, dat heel leuk met elkaar omgaat. Één poppetje kan hier wel worden uitgehaald om die zelfstandigheid te creëren, maar dan is er toch ook een stuk groepsdruk wat mee komt kijken. Het zou wel helpen dat hier vanuit de duidelijke structuur dat meer vrij wordt gelaten om te kijken hoe het kind daar op reageert en dat wij er niet zo bovenop zitten.

Iets meer loslaten dus?

Ja inderdaad en dan kijken hoe het kind daar op reageert en daarin dan de voorbereiding maken. Ik denk ook dat goed is dat het kind verhuist naar de pubergroep wat moet ik dan allemaal kunnen om daar goed in te kunnen stromen. En dan heb je nog wel bepaalde wisselingen van afspraken, net als van mobiel en tv dat hebben ze hier niet, dat mag daar opeens wel. Dat is dan gewoon een leuk extraatje. Dat vinden ze helemaal geweldig natuurlijk. Daar zou inderdaad wel meer afstemming in mogen komen.

Tussen de kind en pubergroepen dan?

Ja inderdaad

Welke dingen lopen nu goed dat je denkt die moeten wel behouden worden, dat gaat gewoon goed?

Je noemde net al een stukje overdracht.

Ja inderdaad. Stuk overdracht en een stuk kennismaking dat het kind weet met welke groepsgenootjes hij te maken heeft, de groepsleiders. Ouders die ook mogen komen kijken voor kennismaken en vragen kunnen stellen, dat soort dingen. Het gaat ook wel goed, maar de visie op het kind of de jongere zeg maar, waardoor die connectie net even anders loopt. Dat is op zich wel een aandachtspunt. Dan denk je zit er nu iemand in een verkeerde visie te denken of te werken, maar dat denk ik niet. Alleen op een gegeven moment moet je een kind van 12 of 13 jaar misschien toch al gaan bekijken vanuit de visie van de pubergroep. Ik denk ook wel dat vanuit de pubergroepen ze ook de gemaakte afspraken zoals wij die hadden niet zo van de tafel hoeven te vegen. Zo van maar wij doen het hier anders. Dat zou in die zin jammer zijn, want wij hebben natuurlijk ook een goed beeld van een kind en bepaalde afspraken zijn niet voor niets gemaakt. Het is zonde dat zij daar het wiel opnieuw voor moeten uitvinden. Dat ze het een half jaar niet doen en dan toch denken van het is toch wel handig om te doen. Dan denk ik dat hoeft dus niet. Daar zit dus inderdaad voor de persoonlijk begeleiders wel een stukje overdracht nog duidelijk. Ik denk meer een stukje uitleg waarom je bepaalde afspraken zo hebt neergezet. Soms wordt dan gezegd dat het uit betutteling is dat wij het kind meer in het zicht te houden, maar ja. Dat komt dan soms weer ter discussie als het kind het niet aankan om uit het zicht te gaan, is het dan ook wel een kind voor op het open terrein op een pubergroep. Dat zijn ook van die afwegingen, dat is niet voor niets dat het die eerste periode daarin wordt gewoon het meest duidelijk van kan het kind dit wel daadwerkelijk aan.

Ik ben door mijn vragen heen, voor mij is het duidelijk.

Ja jullie hadden hele goede vragen gemaakt. Ik ben heel erg benieuwd wat er uit de interviews van de pubergroepen gaat komen.

We hebben wel verschillende visies, maar het is ook zo dat het hier op de groep een kind is en zodra op de pubergroep is het opeens een jongere.

Ja inderdaad, ik zei ook dat bepaalde dingen van zelfstandigheid kan oefenen tot op bepaalde hoogte, maar wat je op een pubergroep ook nog hebt dat je heel erg met groepsdruk daar te maken hebt waar de jongere dan inkomt. En dat is dan gewoon ook nog anders. Daar wordt veel meer op elkaar ingespeeld tussen de jongeren onderling. Het is voor de overgang wel, ik denk dat het daadwerkelijk zou helpen als er op beide groepen echt fasering zou zijn. Dat het dan zeg maar echt van dan kun je de laatste fase dezelfde fase laten zijn als de eerste fase op de pubergroep.

Zodat er meer overloop is?

Ja en als het dan in die zin is van hier ben je meer aan het trainen en voorbereiden en op de pubergroep komt het kind dan van ons dan zal dat grote openstaande wereld toch blijven. Want ook

hun kunnen daarin niet heel veel stappen naar achter gaan. Ze kunnen niet opeens tegen een jongere zeggen, dan moeten ze de vrijheden helemaal af gaan nemen. Dan kan wel als je fasering gaat doen, dan kun je meer opbouwen. Je hebt bepaalde vrijheden verworven en van daaruit kun je dan verder. Je kunt niet opeens vrijheden afnemen wat een kind eerst wel mocht want dan bereik je ook niet wat je wilt.

Hierna gingen we nog even in gesprek over onze opdracht, maar dit heeft geen toegevoegde waarde voor ons interview.

6.4 STAP 2. SCHRAPPEN VAN NIET RELEVANTE TEKST

~~Nou, we hebben een aantal vragen en die gaan we aan je stellen. Alleen de eerste twee vragen gaan over de huisregels en de dagelijkse routine. Ik begreep van Janet dat jullie die op papier hadden staan. Dat ze die dan gewoon op de mail kan zetten voor ons?~~

~~In principe zijn N.N.² en N.N. bezig met nieuwe maken, voor 16 maart moeten ze vernieuwd zijn met nieuwe privacyregels en seksualiteitsregels. Dus voor 16 maart moet dat helemaal rond zijn dat hebben we gisteren in de vergadering afgesproken. Dus die kunnen gewoon via de mail naar jullie toe komen.~~

~~Als ze dan klaar zijn, dan mail ik die wel gewoon naar mezelf toe. Dan gaan we beginnen over de kennismakingsfase wanneer het kind hier binnen komt. Hoeveel tijd wordt daarvoor uitgetrokken?~~

De fase van het kennismaken is meestal 6 weken voor het eerste, dan komt er een tussentijds adviesgesprek. In de eerste 6 weken wordt dan gekeken naar hoe het kind het oppakt hier en of het kind hier daadwerkelijk past. Het is eigenlijk zo een kleine 6 tot 8 weken tot er een gesprek gepland wordt. Dus een kleine 2 maanden. Vanuit daar worden dan nieuwe doelen gemaakt voor het verloop van het traject. En daarmee worden dan de eerste observatiedoelen gemaakt, aanpassen aan de dagelijkse routine, kennismaken met groepsleiding en andere kinderen. Dat is eigenlijk bij elk kind het eerst aan gewerkt en daar worden dus 6 tot 8 weken voor uitgetrokken.

~~Dan is de volgende vraag hoe de kennismakingfase eruit ziet, dat heb je al een beetje verteld. Over het aantal weken en de observatiedoelen die jullie dan hebben. Deze fasen hebben we ook digitaal staan. Ja die kun je dan ook wel mailen, hij staat op intranet. Nou, dan stuur ik die ook wel naar mijn eigen mail. Nou, dan zitten we helemaal goed met alles op de mail ☺~~

Het kind wordt eerst eigenlijk gescreend voordat het zeg maar überhaupt bij ons komt, dan wordt ook kennisgemaakt. Een kennismakingsgesprek vindt dan plaats. Op het moment dat het kind dan wordt geplaatst dan wordt er na 6 weken een gesprek gepland van hoe het er aan toe gaat. Net wat ik zei, is het een kind voor hier. Tussen de 6^e en 8^e week komt er een intern overleg en vanuit daar is het steeds 6 weken doelenbespreking en grote overleggen. Dat is eigenlijk het meest de cyclus. ~~Janet kan hem je zo uitleggen, hij is niet zo heel moeilijk.~~

~~Binnen welke termijn wordt er gestart met het behandelplan, is dat na die 6 tot 8 weken?~~

In principe komt het kind binnen met een voorlopig behandelplan, waar de begindoelen staan en de observatievragen. En na het eerste intern overleg, dat is na 8 weken, dan wordt het met de ouders ook besproken. Nee dat zeg ik verkeerd, dan wordt het met het team besproken en volgt er een adviesgesprek. Dat is na 10 tot 12 weken, dat weet ik niet precies. In de praktijk loopt dit een beetje flexibel. Na het adviesgesprek met ouders worden er ook gezinsdoelen opgesteld voor ouders en kinderen en voor het kind. En dan wordt er echt met het behandelplan gestart. Het kind komt dus wel binnen met een voorlopig plan, om te zien wat voor soort kind het nu eigenlijk is. Dan wordt na het

² N.N. Nomen Nescio: anoniem

adviesgesprek wordt het dan omgezet naar een echt behandelplan waarmee gewerkt gaan worden. En van daaruit komen dan ook de werkpunten.

Zijn er verschillen in vrijheden per kind? Die een kind heeft op de groep?

~~Ja, omdat er natuurlijk hele verschillende kinderen binnenkomen. Ja, dat wordt wel per kind bekeken, want je hebt hier ook bijvoorbeeld kinderen die per kalenderleeftijd echt wat jonger zijn en die ook qua voortraject al heel erg hebben laten zien dat ze juist de nabijheid van volwassenen nodig hebben. Die kinderen laat je vervolgens niet alleen naar de stad gaan, dat wordt dan in het zicht gehouden. Dat hangt ervan af hoe goed het gaat zeg maar, dat zulke dingen worden ook meegenomen naar het werkplanbespreking. Is het kind er aan toe om meer buiten het zicht van de groepsleiding te gaan spelen. Dan wordt in kleine blokken opgestart, dat wordt opgebouwd. Dat ze langzaam een half uur buiten het zicht mogen spelen en dat werk je dan uit naar meer zelfstandigheid. Dat een kind bij wijze van spreken zelfstandig zakgeld kan gaan besteden. Het is per kind verschillend dat binnen komt, het hangt ook heel erg af van wat wij van te voren van het kind te lezen krijgen en uit het overleg met de orthopedagoog. Soms komt er een kind binnen die heel erg gewend is om juist veel buiten te spelen, die kun je dan niet ophokken van ga jij maar lekker op je kamer spelen, dat werkt dan ook niet. terwijl sommige kinderen de buitenwereld zien als 1 grote duistere vlek of in de dagelijkse omgang met leeftijdsgenootjes dat dat niet helemaal lekker verloopt. Dat is per kind afhangen, er is niet een standaardregel voor, zoals de eerste 8 weken in het zicht, dat hangt ook af van de observatievragen.~~

~~*Dan gaan we nu meer richting de doorstroom, want daar doelen wij uiteindelijk op. Hoe vaak heb je al een doorstroom meegemaakt van hier naar de pubergroep.*~~

~~Even kijken hoor, N.N. en N.N. en N.N. ging naar huis en ik heb het ook andersom meegemaakt, toen ik nog op de pubergroep werkte. Toen kwamen er ook verschillende kinderen binnen. Ik denk dat ik ongeveer er 5 heb meegemaakt. Ik heb het van twee kanten meegemaakt. Dus vanuit hier 2 doorstromen en vanaf de andere kant zeg maar zo'n 3 kinderen die van de kindergroep kwamen.~~

~~*Dus we hebben een ervaringsdeskundige. Wanneer is volgens jou het kind in staat om vanaf hier naar de pubergroep te kunnen?*~~

Dat heeft zoals ik het bekijk te maken met een stuk zelfstandigheid. En ook een stuk verantwoordelijkheid wat het kind kan nemen qua afspraken en zelf daarop terug kunnen komen, ook het contact met groepsleiding, een stukje overleg daarin. Het heeft nog niet eens zozeer met de echte leeftijd te maken, denk ik althans. Een kind van 9 zet je niet op de pubergroep, maar of het nu 11, 12 of 13 is. voor mij hangt het er wel vanaf in welke mate een kind een bepaalde zelfstandigheid opgebouwd voor de alledaagse dingen, voor mij zit het voornamelijk in het overleg met afspraken. Als je een kind met een bepaalde afspraak wegstuurt, hoe pakt hij dit op. Stel dat hij 10 minuten later komt hoe gaat hij daar dan mee om. En dat hij daarin ook die groei laat zien. En ja, je merkt ook wel dat als je op een gegeven een moment de pubertijd er in gaat sluiten. Ze willen dan zelf op een gegeven moment ook verder groeien, je merkt dat ze hier dan hier aan de taks zitten van het kind zijn heb ik het gevoel. Dan merk je gewoon dat ze de behoefte hebben om met leeftijdsgenoten om te gaan. Dan kun je hier wel een kind van 13 hebben, maar dan merk je gewoon dat er bepaalde dingen, natuurlijk zijn hier altijd wel leermomenten, maar dan zouden ze ook wel meer gaan leren door met leeftijdsgenootjes op te trekken. Dus dat zijn die criteria die er onder liggen.

~~*En hoe zit het dan met de zelfstandigheid op de groep?*~~ Je wilt het echt in vaardigheden zien?

~~*Ja, wat moeten ze kunnen?*~~

Laat ik er even de ochtendroutine erbij pakken. Zelfstandig opstaan, dat dat gewoon loopt. Het zelfstandig aankleden en zorgen dat ze op tijd klaar zijn voor school. De verantwoordelijkheid voor het ontbijt ligt ook wel gedeeltelijk bij ons, maar dat ze wel weten ik moet goed ontbijten. En zorgen dat ze op tijd klaar zijn voor school. Op school moeten ze zich natuurlijk ook gedragen, maar dat is iets meer voor op school. Ze moeten verantwoordelijkheid kunnen dragen voor het huiswerk dat ze eventueel meekrijgen vanuit school. En 's avonds het naar bed gaan, dat het in die zin goed verloopt en dat het ook vanuit zichzelf gaat douchen. Zo van, het is half 8 dus het is tijd voor mij om te gaan douchen. Het wordt dan omgedraaid, dat de groepsleiding dat niet altijd hoeft te zeggen maar daarin zelf initiatief

kan nemen. Ook een stukje omgaan met de groepsgenootjes en dat is nog wel een lastig punt want ze hebben wel een bepaalde beperking. Hoe ga je om met elkaar, hoe ga je om met een ruzie, hoe los je een ruzie op als die ontstaat. Ik zit te denken, gewoon eigenlijk de dagelijkse dingen gewoon.

~~Ja het is wel een hele hoop...~~

Ja precies, dit zijn denk ik wel de basisvoorwaarden wat in ieder geval voor 85% procent bij het kind aanwezig moet zijn voordat het naar een doorstroom gaat. En daarin dus ook een bepaalde mate van vrijheid, hoe kan het daarmee omgaan. Kan het kind inderdaad met afspraken gewoon langere tijd buiten het zicht van groepsleiding zijn. Ja, sociaal gedrag buiten ook. Is het een kind wat met iedereen mee gaat, of met iedereen ruzie maakt in de winkel. Dat zijn ook allemaal van die leuke dingen. Dat zijn toch meer dingen die je toch ook behoudt op de vervolggroepen.

~~Dat is misschien ook wel weer hun beperking juist...~~

Ja daarom, daar zit ook hun stoornis in. Dus dat moet je toch bekijken. Ik denk dat dit allemaal als voorwaarden voor de pubergroep neerzet.

~~Dat ze daar verder mee gaan?~~

Ja, dat hier de basis is gelegd. Dat ze weten dit kan een kind aan. En dat het vanuit daar dan inderdaad verder wordt meegenomen.

~~En als er sprake is van een doorstroom ga je dan hier op de kindergroep al beginnen met voorbereiden, voordat het kind naar de pubergroep gaat?~~

Het lastige is dat een kind al wel een langere tijd op de wachtlijst kan staan voor een nieuwe groep, maar het wordt soms maar kort van te voren gezegd tegen ons en tegen het kind. Wanneer het daadwerkelijk gaat plaatsvinden. Nou ja, 4 tot 5 weken zit er tussen, als je van 2 maanden het weet mag je van geluk spreken, maar meestal is het heel kort. Dan wordt er een beetje ad hoc pas nog zo van wat moet het kind nog kunnen qua zelfstandigheid. Dus dat stukje voorbereidingsfase wordt eigenlijk door hogerhand een beetje ingekort. Omdat het eigenlijk te laat duidelijk is wanneer het kind over kan. Dus eigenlijk, je merkt wel wanneer een kind wat ouder wordt en meer zelfstandigheid aankan, dus dan ben je eigenlijk niet eens gericht op een doorstroom. Maar je kunt het al wel gaan inzetten, de leeftijd komt er dan ook gewoon in en de eigen groei zit erin. Maar qua voorbereidingstijd, ja dat is gewoon jammer. Dat het gewoon beperkt wordt eigenlijk.

~~In die 4, 5 weken of hoever je het van te voren weet, ga je dan bijvoorbeeld al kennismaken, of hoe ziet het er dan uit?~~

Ze gaan een keer kennismaken, theedrinken en soms een keer mee eten om de sfeer te proeven. Er wordt ook altijd wel een gesprek van een logeermoment, maar ik heb het nog nooit meegemaakt dat een kind een keer ging slapen.

~~Ging N.N. niet een nachtje slapen?~~

Dat weet ik niet, omdat ik toen de laatste weken van haar er niet meer was. Ik weet van N.N. dat hij het niet heeft gedaan. Op zich is het meer dat ze een beeld hebben van de groep en dat ze met groepsleiding daar een gesprekje hebben. Over wat is het nu eigenlijk allemaal hier, dat is een beetje kennismaken met groepsgenoten daar. Dat is eigenlijk wel lichtelijk de voorbereiding qua bezoeken en kennismaken.

~~Dan heb je natuurlijk de groep en het kind, en de ouders spelen die hier ook nog een rol in, mogen zijn inspraak hebben?~~

Voordat het kind überhaupt op de wachtlijst komt staan voor de pubergroep heb je het daar met ouders al over gehad. Je hebt steeds een adviesgesprek over het toekomstperspectief. Als het al snel duidelijk is dat een kind niet naar huis kan, dan wordt gekeken naar waar dan wel. Wordt het een pubergroep binnen Arkemeyde of wordt het een ander traject. Als uiteindelijk door ouders wordt besloten dat het goed is dat het kind binnen Arkemeyde blijft dat het vervolgd wordt. Vanuit daar wanneer het kind overgaat maken ook ouders kennis met de groep en soms ook in combinatie met het kind. Meestal zijn die gesprekken op een moment daadwerkelijk daar gaat wonen zeg maar. Dus dan is er ook een stukje overdracht. En wordt het eigenlijk vanuit ons overgedragen aan de vervolggroep

en wordt ouders de gelegenheid gegeven van zijn er vragen en hoe gaat het daar dan. Dat wordt dan met de pubergroep opgepakt.

~~Oké, dat is dan wanneer het kind eigenlijk al op de pubergroep zit? Dat dan het stukje overdracht plaatsvindt?~~

~~In het voortraject zit al dat ouders al een keuze hebben gemaakt.~~

Even terugkomend op het stukje dat we niet eerder weten wanneer een jongere verhuizen kan?

Het hangt van heel veel factoren af natuurlijk de doorstroom. Het moet voor de jongeren die vanuit de pubergroep ergens heengaan moet ook duidelijkheid zijn, wanneer gaat die jongere weg. Want soms wordt er wel een datum gezegd en dan blijkt nog dat het kind er 1.5 week zit. Of dat het uiteindelijk toch niet doorgaat. Je kunt hier ook niet een kind zeggen je gaat per 1 maart daar wonen en het wordt toch 25 maart. Dus dat zijn toch ook weer van die dingen, ik weet niet of het heel bewust is, maar ik denk dat pas als het duidelijk wordt, wordt het naar het kind gemeld. Het heeft ook gewoon echt te maken dat het gewoon niet heel duidelijk is wanneer daadwerkelijk de plek wordt. En dan is het nog afwachting op de interne doorstroom op nummer 1 staat, het kan ook nog dat er iemand extern eerst aan de beurt is. En dan moet je alsnog weer wachten, dus dat zijn van die zijstromen waar je het management denk ik toch wel erg rekening mee houdt. En ja, als je enigszins weet dat die persoon dan en dan weggaat, dan kunnen we het kind wel voorbereiden. Maar dan is de daadwerkelijke datum tot 2 dagen van te voren nog onbekend, dat kan zomaar wisselen. Dat maakt het dan gewoon lastig om ook inderdaad als je gewoon weet van het wordt 25 maart dan kun je daar naar toe werken. Of inderdaad het management dat bewust doet dat is een vraag voor jullie om uit te zoeken. Ik denk misschien dat je dit bij de orthopedagoog kunt navragen, die heeft natuurlijk ook de bezettinglijst.

~~Nou, dan kunnen we het onderzoek uitbreiden. Ja dan kunnen we nog even verder.~~

Hoe verloopt volgens jou de doorstroom van een kind naar een pubergroep?

Met doorstroom bedoel je voor het kind, of qua informatiestroom of?

Het algemene plaatje...

Even kijken. Op zich is het qua overdracht tussen de groepen, dat verloopt wel goed. De persoonlijk begeleiders pakken dit goed met elkaar op. Door middel van complete rapportage, waar het kind staat, zodat het goed bij de andere groep terecht komt.

Wat ik wel ervaar is dat het voor een kind opeens wel een grote wijde wereld is waar opeens alles wel mag. Ik heb wel gemerkt bij de laatste kinderen en ook vanuit de pubergroep dat kinderen daarheen kwamen dat in het begin, vanuit de Meidoorn bekeken dat het kind binnenkwam met kwartiersafspraken. Zoals wij dat hier dat doen. En dat ze na 2 weken zoiets hadden van het kan toch allemaal, heel veel vrijheid ervaren en eigenlijk niet zo goed weten wat ze daarmee kunnen, mogen en moeten doen. En als ik vanuit hier kijk naar de pubergroep merk ik ook wel dat de dingen die hier niet voor niets zo kort op wordt gezeten of juist extra aandacht aan wordt besteed, dat daar dan toch heel erg los wordt gelaten vanuit het punt van de jongere. Want dan is het geen kind meer maar een jongere, ze moeten dan zelf verantwoordelijkheid dragen. Een bepaalde kledingstijl, bepaalde verzorging zit daarbij. Hoe een kind omgaat met volwassenen. Als ik nu een bepaalde jongere zie die verhuist is van hier naar de pubergroep, na nog geen 2 maanden dat hij verhuist is. Die heeft zo iets van ik ben een compleet ander kind. Dat heeft gedeeltelijk ook wel te maken met dat ze in de puberteit zijn gekomen. Dan is het ook niet meer stoer, dus niet doen alsof je de groepsleiding van de kindergroep niet meer kent. Dat is gewoon zo, dat is realistisch. ~~Ze doen dan van: ken ik jou? Ik zag pas een kind die een nieuwe bril had en ik zei: he wat staat die bril je leuk. Begon hij raar te kijken, zo van zei jij iets. Dus ik zei ik gaf je een compliment, waarop hij zei o ja o ja.~~

Wat ik wel echt ervaar en waar de plank net wordt misgeslagen is dat een kind hier nog heel erg betoegeld wordt, ook al wordt er met zelfstandigheid gewerkt, en dat de mate van zelfstandigheid niet overeenkomt. Dus onze laatste gedeelte en hun begin. Hier heeft het kind geen tv op de kamer en geen mobiel, dat is hoogstens als je gaat treinreizen met een kind. Dat wordt dan ook bewust met ouders afgesproken. En als het kind daar is mag het kind dat opeens allemaal wel. Dus die communicatie zeg maar en die afstemming dat zou in mijn ogen beter moeten. Het is ook wel zo inderdaad dat daar een kind eerst in het diepe word gegooid, van blijkbaar mag ik alles en dan heb je

een behoorlijke strijd is, soms past een kind zich wel heel leuk aan. Maar je merkt dat het heel veel dingen gelijk loslaat wat het hier heeft geleerd en wat toch belangrijk is of was in ieder geval dat het kind daar naartoe meenam. Dat is gewoon jammer, dat het dan daar verloren gaat doordat het beeld van wat een kind zou moeten kunnen als het naar de pubergroep gaat dat dit eigenlijk verschilt.

~~Een tv en mobiel mag dus op de pubergroep wel en hier niet?~~

Ja inderdaad. Hier werken we ook met halfuursafspraken, soms wat langer. Als het buiten donker is van 12 gaat niet tot half 9 buiten zijn zonder toezicht. Op de pubergroep mag dit wel en mogen ze met anderen, een groep meiden, in de stad gaan hangen. Dit is de meest vage afspraak die je kan doen. En het is ook wel logisch want het is ook een pubergroep. Maar een kind dat het hier helemaal niet gewend is heeft zo iets van ik mag alles. Opeens alle gevaren van de buitenwereld worden in één keer aan het kind blootgesteld. En dat is het moeilijk voor het kind om te weten dit moet ik wel en dat moet ik niet doen. En dan wordt vanuit de pubergroep gezegd wij werken hier meer vanuit de verantwoordelijkheid van het kind, de jongere, het is niet meer zo dat we aan de hand mee lopen, maar we laten het hem zelf ontdekken. Gaat een kind een keer onderuit, helaas pindakaas. Terwijl we vanuit hier nog werken met structuren. We zien een kind kan beter niet dit of dat doen, want dat gaat het onderuit. Die werking dat is niet geconnect met de pubergroep. Het verschil is te groot. Het is beiden niet verkeerd, maar de combinatie naar elkaar toe dat is voor een kind met een beperking nog net een te grote stap. Je merkt dan ook dat sommige kinderen dan ook totaal door de mand vallen eigenlijk, zo noem ik het maar even. En het dus echt niet aan kunnen en blijkbaar soms helemaal niet op een open groep kunnen wonen. Die gaan vanuit hier naar de pubergroep, naar Soest of Ermelo. Dat is ook wel weer goed. Maar je merkt hier wel dat wij het hier goed strak hebben kunnen houden, maar als het losser wordt het kind ontspoot.

Stel dat er dan een soort van tussenfase komt, dat het half half is. Dus een stukje vrijheid en stukje voorstructureren. Zou dat naar voor jou idee helpend zijn?

Ik denk van wel. Als wij hier naar de laatste fase zeg maar het kind kunnen aanleren hoe het daarmee omgaat. Het is natuurlijk wel ook lastig omdat het hier de groepssamenstelling ook anders is. Als hier een kind van 12 's avonds nog een uur zich buiten van vermaken bij wijze van spreken, dat is anders dan als je op een pubergroep met nog 4 of 5 anderen hierin wordt meegenomen van we gaan nu nog naar buiten. De een is aan het roken en dat soort dingen weet je wel. Dat is anders, maar ik denk wel dat het helpt als het kind hier in die zin leert om die zelfstandigheid uit te breiden en dat je ook omslag gaat maken met het dragen van verantwoordelijkheid. Ik denk wel dat het helpt als het kind meer leert om de zelfstandigheid die meer te zien als zo van rond een half uur de knop kan omzetten. Als ik een halfuursafpraak heb ik ben nog 10 minuten te laat, hoe ga ik dan daarmee om. Hoe ga ik dat bespreekbaar maken en dat het kind zelf leert van ik zelf daar een bepaalde verantwoordelijkheid in. Dat zou wel helpen, maar het is net wat ik zeg, het is gewoon lastig omdat een kind op de pubergroep ook gewoon echt te maken gaat krijgen met groepsdruk. En dat is hier toch anders. Hier zijn toch 6 verschillende poppetjes, dat heel leuk met elkaar omgaat. Één poppetje kan daar wel worden uitgehaald om die zelfstandigheid te creëren, maar dan is er toch ook een stuk groepsdruk wat mee komt kijken. Het zou wel helpen dat hier vanuit de duidelijke structuur dat meer vrij wordt gelaten om te kijken hoe het kind daar op reageert en dat wij er niet zo bovenop zitten.

Iets meer loslaten dus?

Ja inderdaad en dan kijken hoe het kind daar op reageert en daarin dan de voorbereiding maken. Ik denk ook dat goed is dat het kind verhuist naar de pubergroep wat moet ik dan allemaal kunnen om daar goed in te kunnen stromen. En dan heb je nog wel bepaalde wisselingen van afspraken, net als van mobiel en tv dat hebben ze hier niet, dat mag daar opeens wel. Dat is dan gewoon een leuk extraatje. Dat vinden ze helemaal geweldig natuurlijk. Daar zou inderdaad wel meer afstemming in mogen komen.

~~Tussen de kind en pubergroepen dan?~~

Ja inderdaad

Welke dingen lopen nu goed dat je denkt die moeten wel behouden worden, dat gaat gewoon goed? Je noemde net al een stukje overdracht.

Ja inderdaad. Stuk overdracht en een stuk kennismaking dat het kind weet met welke groepsleden hij te maken heeft, de groepsleiders. Ouders die ook mogen komen kijken voor kennismaken en vragen kunnen stellen, dat soort dingen.

Het gaat ook wel goed, maar de visie op het kind of de jongere zeg maar, waardoor die connectie net even anders loopt. Dat is op zich wel een aandachtspunt. Dan denk je zit er nu iemand in een verkeerde visie te denken of te werken, maar dat denk ik niet. Alleen op een gegeven moment moet je een kind van 12 of 13 jaar misschien toch al gaan bekijken vanuit de visie van de pubergroep. Ik denk ook wel dat vanuit de pubergroepen ze ook de gemaakte afspraken zoals wij die hadden niet zo van de tafel hoeven te vegen. Zo van maar wij doen het hier anders. Dat zou in die zin jammer zijn, want wij hebben natuurlijk ook een goed beeld van een kind en bepaalde afspraken zijn niet voor niets gemaakt. Het is zonde dat zij daar het wiel opnieuw voor moeten uitvinden. Dat ze het een half jaar niet doen en dan toch denken van het is toch wel handig om te doen. Dan denk ik dat hoeft dus niet. Daar zit dus inderdaad voor de persoonlijk begeleiders wel een stukje overdracht nog duidelijk. Ik denk meer een stukje uitleg waarom je bepaalde afspraken zo hebt neergezet. Soms wordt dan gezegd dat het uit betutteling is dat wij het kind meer in het zicht te houden, maar ja. Dat komt dan soms weer ter discussie als het kind het niet aankan om uit het zicht te gaan, is het dan ook wel een kind voor op het open terrein op een pubergroep. Dat zijn ook van die afwegingen, dat is niet voor niets dat het die eerste periode daarin wordt gewoon het meest duidelijk van kan het kind dit wel daadwerkelijk aan.

Ik ben door mijn vragen heen, voor mij is het duidelijk.

~~Ja jullie hadden hele goede vragen gemaakt. Ik ben heel erg benieuwd wat er uit de interviews van de pubergroepen gaat komen.~~

We hebben wel verschillende visies, maar het is ook zo dat het hier op de groep een kind is en zodra op de pubergroep is het opeens een jongere.

~~Ja inderdaad, ik zei ook dat bepaalde dingen van zelfstandigheid kan oefenen tot op bepaalde hoogte, maar wat je op een pubergroep ook nog hebt dat je heel erg met groepsdruk daar te maken hebt waar de jongere dan inkomt. En dat is dan gewoon ook nog anders. Daar wordt veel meer op elkaar ingespeeld tussen de jongeren onderling. Het is voor de overgang wel, ik denk dat het daadwerkelijk zou helpen als er op beide groepen echt fasering zou zijn. Dat het dan zeg maar echt van dan kun je de laatste fase dezelfde fase laten zijn als de eerste fase op de pubergroep.~~

Zodat er meer overloop is?

~~Ja en als het dan in die zin is van hier ben je meer aan het trainen en voorbereiden en op de pubergroep komt het kind dan van ons dan zal dat grote openstaande wereld toch blijven. Want ook hun kunnen daarin niet heel veel stappen naar achter gaan. Ze kunnen niet opeens tegen een jongere zeggen, dan moeten ze de vrijheden helemaal af gaan nemen. Dan kan wel als je fasering gaat doen, dan kun je meer opbouwen. Je hebt bepaalde vrijheden verworven en van daaruit kun je dan verder. Je kunt niet opeens vrijheden afnemen wat een kind eerst wel mocht want dan bereik je ook niet wat je wilt.~~

~~Hierna gingen we nog even in gesprek over onze opdracht, maar dit heeft geen toegevoegde waarde voor ons interview.~~

6.5 STAP 4. RELEVANTE TEKST OPSPLITSSEN IN FRAGMENTEN

In de tabel onder het onderdeel fragment wordt als eerste het cijfer van het interview genoemd en het tweede cijfer duidt op het vraagnummer. Dus bijvoorbeeld interview 1 daarvan vraag 1 wordt 1.1.

Interviewer staat voor de vragen die we als interviewers hebben gesteld. Groepsleider staat voor de (senior)groepsleiders die we hebben geïnterviewd, waaronder de antwoorden staan die zij hebben gegeven.

Interviewer	Fragment	Groepsleider
Hoe ziet de kennismakingsfase eruit?	1.1	Deze fase is meestal 6 weken voor het eerste overleg. Er wordt dan gekeken naar hoe het kind het oppakt hier en of het kind daadwerkelijk hier past.
Wanneer wordt gestart met het behandelplan?	1.2	Het kind komt binnen met een voorlopig behandelplan. Het is eigenlijk zo een kleine 6 tot 8 weken tot er een gesprek gepland wordt, een interdisciplinair overleg. Vanuit daar worden nieuwe doelen gemaakt voor het verloop van het traject. De eerste observatiedoelen zijn het aanpassen aan de dagelijkse routine, kennismaking met groepsleiding en andere kinderen. Na ongeveer 10 weken komt er een adviesgesprek met ouders, waarin er ook gezinsdoelen worden opgesteld voor ouders en voor het kind. Dan wordt echt met het behandelplan gestart. Van daaruit komen ook de werkpunten.
Zijn er verschillen in vrijheden per kind?	1.3	Dat wordt per kind bekeken en dan in kleine blokken opgestart, dat wordt uitgebouwd.
Wanneer is het kind in staat de doorstroom te maken?	1.4	Dat heeft zoals ik het bekijk te maken met een stuk zelfstandigheid en ook een stuk verantwoordelijkheid wat het kind kan nemen qua afspraken en zelf daarop terug kunnen komen. Ook het contact met groepsleiding en een stukje overleg daarin. Voor mij zit het voornamelijk in het overleg met afspraken. Je merkt op een gegeven moment ook dat de puberteit erin gaat sluipen. Ze willen dan zelf op een gegeven moment ook verder groeien.
Welke vaardigheden moet het kind bezitten voor het kan doorstromen?	1.5	In concrete vaardigheden is dat: - zelfstandig opstaan - zelfstandig aankleden en zorgen ze op tijd klaar zijn voor school. - verantwoordelijkheid kunnen dragen voor het huiswerk dat ze eventueel meekrijgen vanuit school. - dat het naar bed gaat goed verloopt en dat het kind vanuit zichzelf gaat douchen. Dat het kind daarin ook zelf initiatief kan nemen. - ook een stukje omgaan met groepsgenootjes. Dat is wel lastig want ze hebben wel een bepaalde beperking. - een bepaalde mate van vrijheid, hoe kan het daarmee omgaan.
Hoe wordt een kind voorbereid op de pubergroep?	1.6	Meestal is de voorbereidingsfase heel kort, dan wordt er een beetje ad hoc pas gekeken naar wat het kind nog moet kunnen qua zelfstandigheid. Je merkt wel wanneer een kind wat ouder wordt en meer zelfstandigheid aankan, dus dan ben je eigenlijk nog niet eens gericht op de

		doorstroom, maar je kunt het al wel gaan inzetten. Ze gaan een keer kennismaken, theedrinken en soms een keer mee eten om de sfeer te proeven. Er wordt ook altijd wel gesproken van een logeermoment, maar ik heb het nog nooit meegemaakt dat een kind een keer ging slapen. Ze hebben met de groepsleiding daar een gesprekje over hoe het allemaal gaat op de pubergroep en een beetje kennismaken met groepsgenoten daar.
Hoe worden ouders betrokken bij een doorstroom?	1.7	Voordat het kind op de wachtlijst komt heb je het daar met ouders al over gehad. Wanneer het kind overgaat maken ook ouders kennis met de groep. Meestal zijn die gesprekken op een moment dat een kind daadwerkelijk daar gaat wonen. Dan is er ook een stukje overdracht en wordt de ouders de gelegenheid gegeven van zijn er vragen en hoe gaat het daar dan.
Wat verloopt volgens u goed in de doorstroom van kind- naar pubergroep?	1.8	Qua overdracht tussen de groepen, dat verloopt wel goed. De pb'ers pakken dit goed met elkaar op. Door middel van complete rapportage. Ook een stuk kennismaking dat het kind weet met welke groepsgenootjes hij te maken heeft, de groepsleiders. Ouders die ook mogen komen kijken voor kennismaken en vragen kunnen stellen, dat soort dingen. Het gaat ook wel goed, maar de visie op het kind op de jongere verschilt zeg maar, waardoor die connectie net even anders loopt. Dat is op zich wel een aandachtspunt. Dan denk je zit er nu iemand in een verkeerde visie te denken of te werken, maar dat denk ik niet. Ik denk dat het daadwerkelijk zou helpen als er op beide groepen echt fasering zou zijn. Dat het dan zeg maar echt van dan kun je de laatste fase dezelfde fase laten zijn als de eerste fase op de pubergroep. Hier ben je meer aan het trainen en voorbereiden en op de pubergroep en komt het kind dan op de pubergroep dan zal dat grote openstaande wereld toch blijven. Want ook hun kunnen daarin niet heel veel stappen naar achter gaan. Ze kunnen niet opeens tegen een jongere zeggen, dan moeten ze de vrijheden helemaal af gaan nemen. Dan kan wel als je fasering gaat doen, dan kun je meer opbouwen.
Wat wordt volgens u gemist in de doorstroom van kind- naar pubergroep?	1.9	Wat ik wel echt ervaar en waar de plank net wordt misgeslagen is dat een kind hier nog heel erg beteugeld wordt, ook al wordt er met zelfstandigheid gewerkt, en dat de mate van zelfstandigheid niet overeenkomt met de pubergroep. Dat het voor een kind opeens wel een grote wijde wereld is waar opeens alles wel mag. Opeens alle gevaren van de buitenwereld worden in één keer aan het kind blootgesteld. En dat is het moeilijk voor het kind om te weten dit moet ik wel en dat moet ik niet doen. Als ik vanuit hier kijk naar de pubergroep merk ik ook wel dat de dingen die hier niet voor niets zo kort op wordt gezeten of juist extra aandacht aan wordt besteed, dat daar dan toch heel erg los wordt gelaten vanuit het punt van de jongere. Want dan is het geen kind meer maar een jongere, ze moeten dan zelf verantwoordelijkheid dragen. Je merkt dat het heel veel dingen gelijk loslaat wat het hier

		heeft geleerd en wat toch belangrijk is of was in ieder geval dat het kind daar naartoe meenam. Dat is gewoon jammer, dat het dan daar verloren gaat doordat het beeld van wat een kind zou moeten kunnen als het naar de pubergroep gaat dat dat eigenlijk verschilt. Dus die communicatie zeg maar en die afstemming dat zou in mijn ogen beter moeten. Het verschil tussen de groepen is te groot. Het is beiden niet verkeerd, maar de combinatie naar elkaar toe dat is voor een kind met een beperking nog net een te grote stap. Je merkt hier wel dat wij het hier goed strak hebben kunnen houden, maar als het losser wordt, het kind ontspoor.
Zou een tussenfase tussen de kind- en pubergroep een idee zijn?	1.10	Ik denk van wel. Ik denk wel dat het helpt als het kind hier in die zin leert om die zelfstandigheid uit te breiden en dat je ook omslag gaat maken met het dragen van verantwoordelijkheid. Meer loslaten en dan kijken hoe het kind daar op reageert en daarin dan de voorbereiding maken. Daar zou wel meer afstemming met de pubergroep in mogen komen.

6.6 ANALYSESTAP 1. LABELLEN

In onderstaande tabel worden verschillende letters gebruikt, hiervan willen wij allereerst een uitleg geven. We maken gebruik van de letters A, B, C, en D. De letter A staat voor de fasering van de hulpverlening, dit onderdeel past bij de vierde deelvraag van ons onderzoek. De letter B staat voor de mening van de groepsleider over de punten die goed verlopen betreft de doorstroom van kinderen naar de pubergroep. De letter C staat voor de struikelblokken die worden ervaren door de groepsleiders ten aanzien van de doorstroom, dit komt tot uiting in de tweede deelvraag van ons onderzoek. En als laatste de letter D, deze letter staat voor de informatie die de groepsleider ons aanreikt over de ontwikkeling van het kind ten aanzien van de doorstroom. Dit laatste is terug te vinden in deelvraag 3.

Label	Fragment	Groepsleider
A: Kennismakingsfase	1.1	Deze fase is meestal 6 weken voor het eerste overleg. Er wordt dan gekeken naar hoe het kind het oppakt hier en of het kind daadwerkelijk hier past.
A:Start behandelplan	1.2	Het kind komt binnen met een voorlopig behandelplan. Het is eigenlijk zo een kleine 6 tot 8 weken tot er een gesprek gepland wordt, een interdisciplinair overleg. Vanuit daar worden nieuwe doelen gemaakt voor het verloopt van het traject. De eerste observatiedoelen zijn het aanpassen aan de dagelijkse routine, kennismaking met groepsleiding en andere kinderen. Na ongeveer 10 weken komt er een adviesgesprek met ouders, waarin er ook gezinsdoelen worden opgesteld voor ouders en voor het kind. Dan wordt echt met het behandelplan gestart. Van daaruit komen ook de werkpunten.
D: Vrijheden	1.3	Vrijheden worden per kind bekeken en dan in kleine blokken opgestart, dat wordt uitgebouwd.
D: Zelfstandigheid	1.4	Vaardigheden om te kunnen doorstromen, dat heeft zoals

D: Verantwoordelijkheid		ik het bekijk te maken met een stuk zelfstandigheid en ook een stuk verantwoordelijkheid wat het kind kan nemen qua afspraken en zelf daarop terug kunnen komen. Ook het contact met groepsleiding en een stukje overleg daarin. Voor mij zit het voornamelijk in het overleg met afspraken. Je merkt op een gegeven moment ook dat de puberteit erin gaat sluipen. Ze willen dan zelf op een gegeven moment ook verder groeien.
D: Zelfstandigheid	1.5	In concrete vaardigheden is dat:
D: Verantwoordelijkheid		- zelfstandig opstaan
D: Initiatief nemen		- zelfstandig aankleden en zorgen ze op tijd klaar zijn voor school.
D: Omgang groepsgenootjes		- verantwoordelijkheid kunnen dragen voor het huiswerk dat ze eventueel meekrijgen vanuit school.
D: Vrijheid aankunnen		- dat het naar bed gaat goed verloopt en dat het kind vanuit zichzelf gaat douchen. Dat het kind daarin ook zelf initiatief kan nemen.
		- ook een stukje omgaan met groepsgenootjes. Dat is wel lastig want ze hebben wel een bepaalde beperking.
		- een bepaalde mate van vrijheid, hoe kan het daarmee omgaan.
A: Korte voorbereidingstijd	1.6	Meestal is de voorbereidingsfase heel kort, dan wordt er een beetje ad hoc pas gekeken naar wat het kind nog moet kunnen qua zelfstandigheid. Je merkt wel wanneer een kind wat ouder wordt en meer zelfstandigheid aankan, dus dan ben je eigenlijk nog niet eens gericht op de doorstroom, maar je kunt het al wel gaan inzetten.
A: Zelfstandigheid		Ze gaan een keer kennismaken, theedrinken en soms een keer mee eten om de sfeer te proeven. Er wordt ook altijd wel gesproken van een logeermoment, maar ik heb het nog nooit meegemaakt dat een kind een keer ging slapen.
A: Kennismaking pubergroep		Ze hebben met de groepsleiding daar een gesprekje over hoe het allemaal gaat op de pubergroep en een beetje kennismaken met groepsgenoten daar.
A: Betrokkenheid ouders	1.7	Voordat het kind op de wachtlijst komt heb je het daar met ouders al over gehad. Wanneer het kind overgaat maken ook ouders kennis met de groep. Meestal zijn die gesprekken op een moment dat een kind daadwerkelijk daar gaat wonen. Dan is er ook een stukje overdracht en wordt de ouders de gelegenheid gegeven van zijn er vragen en hoe gaat het daar dan.
B: Communicatie	1.8	Qua overdracht tussen de groepen, dat verloopt wel goed.
B: Kennismakingsfase		De pb'ers pakken dit goed met elkaar op. Door middel van complete rapportage. Ook een stuk kennismaking dat het kind weet met welke groepsgenootjes hij te maken heeft, de groepsleiders. Ouders die ook mogen komen kijken voor kennismaken en vragen kunnen stellen, dat soort dingen.
C: Verschil visie		Het gaat ook wel goed, maar de visie op het kind op de jongere verschilt zeg maar, waardoor die connectie net even anders loopt. Dat is op zich wel een aandachtspunt.
C: Ontbreken fasering		Dan denk je zit er nu iemand in een verkeerde visie te denken of te werken, maar dat denk ik niet. Ik denk dat het daadwerkelijk zou helpen als er op beide groepen echt

		fasering zou zijn. Dat het dan zeg maar echt van dan kun je de laatste fase dezelfde fase laten zijn als de eerste fase op de pubergroep. Hier ben je meer aan het trainen en voorbereiden en op de pubergroep en komt het kind dan op de pubergroep dan zal dat grote openstaande wereld toch blijven. Want ook hun kunnen daarin niet heel veel stappen naar achter gaan. Ze kunnen niet opeens tegen een jongere zeggen, dan moeten ze de vrijheden helemaal af gaan nemen. Dan kan wel als je fasering gaat doen, dan kun je meer opbouwen.
C: Veel veranderingen	1.9	Wat ik wel echt ervaar en waar de plank net wordt misgeslagen is dat een kind hier nog heel erg beteugeld wordt, ook al wordt er met zelfstandigheid gewerkt, en dat de mate van zelfstandigheid niet overeenkomt met de pubergroep. Dat het voor een kind opeens wel een grote wijde wereld is waar opeens alles wel mag. Opeens alle gevaren van de buitenwereld worden in één keer aan het kind blootgesteld. En dat is het moeilijk voor het kind om te weten dit moet ik wel en dat moet ik niet doen.
C: Loslaten		Als ik vanuit hier kijk naar de pubergroep merk ik ook wel dat de dingen die hier niet voor niets zo kort op wordt gezeten of juist extra aandacht aan wordt besteed, dat daar dan toch heel erg los wordt gelaten vanuit het punt van de jongere. Want dan is het geen kind meer maar een jongere, ze moeten dan zelf verantwoordelijkheid dragen. Je merkt dat het heel veel dingen gelijk loslaat wat het hier heeft geleerd en wat toch belangrijk is of was in ieder geval dat het kind daar naartoe meenam. Dat is gewoon jammer, dat het dan daar verloren gaat doordat het beeld van wat een kind zou moeten kunnen als het naar de pubergroep gaat dat dat eigenlijk verschilt. Dus die communicatie zeg maar en die afstemming dat zou in mijn ogen beter moeten.
C: Te groot verschil		Het verschil tussen de groepen is te groot. Het is beiden niet verkeerd, maar de combinatie naar elkaar toe dat is voor een kind met een beperking nog net een te grote stap. Je merkt hier wel dat wij het hier goed strak hebben kunnen houden, maar als het losser wordt, het kind ontspoord.
A: Tussenfase	1.10	Ik denk dat een tussenfase helpend is. Ik denk wel dat het helpt als het kind hier in die zin leert om die zelfstandigheid uit te breiden en dat je ook omslag gaat maken met het dragen van verantwoordelijkheid. Meer loslaten en dan kijken hoe het kind daar op reageert en daarin dan de voorbereiding maken. Daar zou wel meer afstemming met de pubergroep in mogen komen.

BIJLAGE 7. UITWERKING INTERVIEW DOUWE

7.1 STAP 1. LETTERLIJK UITWERKEN

Goed, de eerste vragen zijn eigenlijk over de huisregels en de dagelijkse routine en van alle groepen hebben we ze eigenlijk per mail omdat ze die op papier hadden staan, ik weet niet of dat bij jullie ook zo is.

Ehm. Ja allebei denk ik hebben we ze sowieso op papier en op de computer staan. Hebben jullie die nodig?

Ja, als dat kan, zou makkelijk zijn als je die zou kunnen mailen.

Ik denk dat dit wel moet lukken. De groepsregels staan op de agenda, daar moeten we het nog over hebben. Maar de dagelijkse routine is geen probleem, de meeste groepsregels staan daar ook wel in verwerkt. Ik zet het straks wel op de mail.

Oké, dan gaan we nu even kijken naar de kennismakingsfase, wanneer een kind hier binnen komt. Hoeveel tijd wordt daar voor uitgetrokken?

Een stagiaire heeft een paar jaar geleden een boekje gemaakt van de Douwe, waarin beschreven staat wat hier allemaal gebeurd. De vragen wat een kind zegmaar heeft, wat hebben kinderen voor vragen. Hoe laat moet ik naar bed, hoeveel zakgeld krijg ik. Wat mag allemaal wel, wat mag allemaal niet. Daar heeft een collega, een toenmalige stagiaire een mooi boekje van gemaakt. En het is de bedoeling dat een kind voordat het hier komt dat boekje al onder ogen krijgt. Een keertje langskomt op de groep, samen met de ouders, op die manier zegmaar, zo ziet zegmaar de kennismaking er uit. Vaak krijgen, omdat we natuurlijk een kindergroep zijn, krijgen we kinderen vanuit thuis. Dus niet vanuit een andere groep. Anders kun je dus wel een keertje blijven slapen of een keertje langskomen. Daar wordt ook wel eens voor gekozen, dat we zeggen alvast eens een weekendje of in de vakantie een dag meedraaien. Dat wordt gewoon vaak, dat een kind er in één keer uit gaat en dat er in één keer plek is. Het is momenteel erg onrustig op de wachtlijstmarkt zegmaar, laat ik het zo zeggen. Vaak is daar dus geen tijd voor. Maar in principe zoals ik het net zei, dat boekje is eigenlijk, wat mij betreft een goede uitkomst, ook voor het kind. Zodat ze al een beetje kunnen wennen, een idee krijgen van hoe gaat het er daar uit zien.

Van tevoren al...

Precies, dat ze hier niet in één keer binnenkomen, dat ze hier zomaar staan en geconfronteerd worden met een leefgroep. Sommige kinderen komen hier ook gewoon vanuit thuis dus die hebben ook nog nooit op een leefgroep gewoond. Anderen hebben al eens op een dagopvang gezeten dus weten al een beetje wat er van hen verwacht wordt. Dus.

En als ze hier dan binnenkomen, staat er dan een bepaalde tijd voor van zo lang mag een kind wennen?

Nee eigenlijk niet. Er is altijd een eerste IO³ zegmaar. Dan wordt er gekeken naar hoe gaat het kind om met de dagelijkse routine, met de groepsregels. Er komen een aantal observatie punten en als het kind gewend is, daar staat niet echt een tijd voor. Dat gaat eigenlijk vanzelf en uiteindelijk ga je met de behandeling beginnen. Natuurlijk is wonen op zich al een behandeling, maar dan ga je gewoon werken aan de punten vanuit het behandelplan. Meestal zijn het een maand of twee, anderhalf, twee, dat je observeert en kijkt.

Na hoeveel tijd komt er dan zo'n overleg, IO?

Er is een eerste IO al heel snel, maar dat is meer een soort afstemmingsoverleg. Waarin afspraken worden gemaakt vanuit thuis. Hoe gaan de weekenden eruit zien, hoe loopt het op de groep, wat moet

³ IO: Interdisciplinair Overleg.

er nog ingezet worden. En ik meen met drie maanden is de eerste IO en dat is dan echt het eerste IO, dus het evalueren van de observatiepunten en ja...

En na die drie maanden, wordt er dan ook gestart met het behandelplan?

Soms daarvoor al wel, maar meestal na drie maanden is er een definitief behandelplan en daar gaan we dan mee aan het werk. Er worden werkpunten gemaakt, doelen gesteld. Dan gaan we proberen de doelen te halen en wordt het traject ingezet van om de zoveel weken WPB's⁴. Dat is als het ware de behandeling, waar ze hiervoor zijn.

Zijn er verschillen in vrijheden per kind?

Ja, dat is cliëntafhankelijk. Sommige kinderen kunnen geen enkele vrijheid aan en zullen het niet heel snel leren omdat ze met problematiek zitten met bijvoorbeeld stiekem gedrag. Zodra groepsleiding of de veiligheid van de groep wegvalt dan vallen ze in dat gedrag zegmaar. Dus dan ga je in hele kleine stapjes vrijheden, dan kan een vrijheid bijvoorbeeld al zijn dat ze hier achter het huis mogen fietsen. Sommige kinderen zijn wat dat betreft verder, worden ouder en die ga je wat meer vrijheden geven zegmaar. Dus die zullen dan eens een boodschapje mogen doen. Daar hebben we ook allemaal stapjes voor om dat geleidelijk op te bouwen. Het is niet zo dat we zeggen dat een kind van de één op de andere dag naar de supermarkt gaat. Daar hebben we echt werkpuntjes voor omdat op te bouwen. Hetzelfde als ze naar school gaan, dat wordt ook heel geleidelijk opgebouwd. En er wordt ook echt gekeken van is het kind er aan toe en is het wenselijk dat het kind die vrijheid krijgt. Of is het juist alleen maar zo dat het een stukje overvraging is van de kinderen en vallen ze daardoor in problematisch gedrag. Het belangrijkste is wanneer een kind ouder wordt en 12 of 13 is en er is zicht op dat ze naar een vervolggroep gaan. Dan ga je ze voorbereiden op dat ze daar meer vrijheden krijgen. Dat je dus zorgt dat die overgang dus wat vloeiender verloopt, dat ze dus niet hier weggaan en helemaal geen vrijheden hebben. En dat ze vervolgens op een pubergroep komen en dat ze naar buiten gaan en dat gezegd wordt van: ben je er vanavond om 7 uur weer? Nee dat kan niet, dus je bekijkt het echt per kind, en als ze ouder worden, dan ga je daaraan werken, wat denk ik normaal is met de leeftijd.

Gaan we nu iets meer vragen richting de doorstroom. Als eerste, hoe vaak heb je al een doorstroom meegemaakt?

Heel vaak, ik denk zelf wel een stuk of 10 keer. Ik weet het niet precies. Ik ben ook wel redelijk vaak pb'er⁵ geweest van het kind. Bijvoorbeeld ook van N.N.⁶ ik begreep dat jullie die net geïnterviewd hebben.

Nee die gaan we straks interviewen.

Oké, straks. Verder ben ik ook pb'er geweest van N.N. en N.N. Wie heb ik nog meer gehad, verder nog een paar die naar de Meikers zijn gegaan. Dus toch een aantal, en dan ook nog een aantal van wie ik geen pb'er was. Dus ik heb het vaak meegemaakt.

Dat is heel mooi voor ons interview, krijgen we veel informatie.

Wanneer is een kind volgens jou in staat om de doorstroom te maken?

Nou ja goed, ik ga heel kritisch zijn over de instelling nu, en ook heel kritisch zijn over, want er is al heel veel aangegeven ook, door mij, ik heb daarin een redelijke voortrekkersrol genomen. Ik vind dat die overgang niet goed is in de meeste gevallen. Vaak is de overgang te groot en is de communicatie met de vervolggroepen niet goed genoeg. Waarom, omdat onze ervaring is dat de vervolggroepen vaak zegt van dit is hoe het hier gebeurt, dit zijn onze regels en dit is hoe we met de kinderen omgaan. En eigenlijk woon je nu hier als het ware. N.N. is hiervan een heel goed voorbeeld, die hier bepaald gedrag had zegmaar. Op een gegeven moment heeft hij heel veel zelfstandigheden gekregen maar we hebben ook heel duidelijk aangegeven van N.N. is een jongen die als die teveel uit het oog is

⁴ WPB: Werkplanbespreking.

⁵ Pb'er: Persoonlijk begeleider

⁶ N.N.: Nomen Nescio: Anononiem.

en geen duidelijke afspraken zijn, gaat hij in probleemgedrag terecht komen. Ja en de eerste week zat hij al op het politiebureau. Dat is wel een goed voorbeeld van hoe dat toen gegaan is. En daar zijn we hier ook behoorlijk over de emmer over gegaan. Die communicatie moet beter, er moet per cliënt gekeken worden, wat wordt er gevraagd en als wij lijnen uitzetten hier met een kind. Dat daar ook gewoon, dat die lijn daar ook overgenomen worden op de vervolggroep is gewoon heel belangrijk. In het belang van de jongere dat ze het daar overnemen en dat ze hem daar niet neerzetten en zeggen van dit is deze groep.. Maar dat is ook heel moeilijk omdat je daar de vinger niet op kunt leggen, je hebt geen invloed meer. Je kunt hem alleen maar daar afleveren en dan ja... Meegeven wat je hem hier hebt geleerd zeg maar en, maar dat moet beter. Veel beter. Het is een stukje communicatie maar ook interne communicatie ook, ja. Maar het is een heel moeilijk vraagstuk, hekel puntje ook binnen de... ja...

Ja, daarom hebben we de opdracht natuurlijk ook...

Maar als je kijkt naar concreet vaardigheden die je hier een kind aanleert die hij nodig zou hebben op een pubergroep, welke vaardigheden kun je dan noemen?

Dat is heel moeilijk, ik denk wat voor ons heel belangrijk is, wat wij ook merken met deze kinderen is dat ze zich veilig moeten voelen om te kunnen leren. Ze moeten het gevoel hebben dat ze in een omgeving zijn waar ze zichzelf kunnen zijn, waar ze kunnen werken aan de dingen die niet goed gaan zeg maar. En het belangrijkste is dat ze naar een pubergroep gaan, dat ze niet het gevoel hebben dat ze ergens terecht komen waar ze bang moeten zijn. Ze kijken heel erg op tegen de pubers, ze zijn bang voor de pubers. N.N. was iemand die de pubergroep als een soort paradijs omschreef waar hij kon bellen of internetten, elk weekend naar huis mocht. Hij mocht alles daar en het is belangrijk dat kinderen ook het gevoel hebben dat het gewoon de volgende stap is in het leerproces, dus welke vaardigheden, ja... Ik denk gewoon dat een pedagoog ook zorg moet dragen dat de werkpunten die hier zijn ook heel makkelijk voortgezet kunnen worden op een groep zeg maar, die daarop volgt. En dat je gewoon verschillende pubers hebt op een pubergroep, dat je de jongste pubers hebt die je veel meer bij moet houden en veel minder vrijheden moet geven en dat je moet toewerken aan de wat ouderen, die kun je al veel meer vrijheden geven. Dus ik denk ook dat in het behandelplan, dat er niet, dat cliëntgericht gedacht moet worden en niet groepsgericht gedacht moet worden. Dus wanneer er een behandelplan ligt voor N.N. waarin staat van dit en dit moet jij leren, dan kunnen ze daar weer verder mee aan de slag. Het kan niet zo dat er krom gezegd wordt van nu zit je hier dus nu heb je deze vrijheden, nu mag je dit en ga nu dit maar leren. Dus dat zou mijn idee zijn. Wat voor vaardigheden een kind dan moet bezitten dat kan heel verschillend zijn. Maar momenteel is het niet zo dat heel erg, hoe zeg ik dat, gekeken wordt naar het kind zelf, er is gewoon plek, er is een gat en dat moet opgevuld worden en vaak wordt er dan gezegd van ga maar. De ouders op de hoogte en... Degene waarvan gedacht wordt van die kan wel door... En dat maakt het zo moeilijk, waar je vroeger alternatieven had en kon zeggen van hij moet nog een jaartje blijven, dan maar niet, dan maar iemand anders. Nee dat kan niet meer. Een gat is een gat en een dag geen productie is geld weg zeg maar. En dan merk ik dat dit, hoe zeg je dat, we zijn een behandelsetting, dat dit wel een beetje naar de zijkant geschoven wordt zo van dat is niet zo belangrijk. De plek moet opgeschoven worden en de rest is niet zo belangrijk, we roeien wel met de riemen die we hebben. Dat stijgt, ik vind dat persoonlijk wel vervelend want dat is niet waarom ik in het werk zit. Je bent zo lang met een jongen bezig en in sommige gevallen wordt hij gewoon gedropt daar. En ja dat doet wel pijn ook soms, in sommige gevallen, dat je denkt waar heb ik het allemaal voor gedaan, voor die jongen maar ook voor ouders. Die ouders zie je altijd, die altijd zo betrokken waren, ouders hebben ook vaak zo hun bedenken zeg maar en ja die hebben ook zoiets van hij kan niet thuis wonen, dus de vraag is of dat niet in de toekomst niet ook gewoon cliënten gaat kosten, dat is de vraag. Als dat niet gewoon gaat verbeteren.

Ja, dat is een hele goeie,

En dat je straks helemaal geen wachtlijsten meer hebt, dat je dus groepen kunt gaan sluiten. Dat is wel heel extreem wat ik nu zeg maar...

Het is wel iets waar naar gekeken moet worden.

Ja zeker weten.

En als je weet dat een kind gaat verhuizen naar een pubergroep, is er dan ook een soort van voorbereiding?

Ja, als er bekend wordt dat hij daarheen gaat wordt er, gaat hij een dagje meelopen, een dagje slapen, de verhuizing wordt besproken. De pb'er verhuist de jongere, die gaat ook echt mee. Die zorgt dat de spullen daar komen, zorgt dat de dag verder goed verloopt. Dus van onze kant wordt er wel alles aan gedaan om de jongere zo goed mogelijk over te brengen. Om te zorgen dat hij weet waar hij terecht komt en ja, kijk als hij er eenmaal is dan is het klaar voor ons. Dan komt er nog een afrondingsverslag van onze kant en dat is het.

Vaak wordt je niet eens meer gebeld voor vragen zegmaar. Dat is op zich al heel erg apart zegmaar. Kijk als jij een jongen krijgt en je gaat het doen zoals je het zelf wilt... Dat mis je wel hoor, dat je denkt het is toch normaal dat je in de weken daarna nog een telefoontje krijgt van goh hoe doen jullie dit met hem en hoe doen jullie dat met hem en hoe gaan jullie hier mee om. Er wordt vaak gewoon gezegd, wij gaan er hier zo mee om. Dat is vooral de meidoorn hoor waar je dan tegenaan loopt. Ik denk dat dit ook wel een beetje bekend is hier, wat een vrij stug team ook is zegmaar en veel van onze jongeren gaan daar toch heen dus dat is lastig.

Ja je krijgt er wel mee te maken.

Ja. Daar is onze manager toen de tijd ook wel mee bezig geweest zo van ja, omdat het moeilijk is om dat te doorbreken als instelling zijnde ook. Dat er eigenlijk eens een keer, dat de boel eens door elkaar gehusseld moet worden.

Kijk je kunt zelf, hetzelfde als je kinderen naar een verjaardagsfeestje brengt. Je kunt hem goed aankleden, zakgeld meegeven en zorgen dat hij een mooie sjaal om heeft. Maar als hij daar eenmaal is dan heb je geen invloed meer, dan kan er van alles gebeuren in zo'n zwembad waar ze zijn. Dan moet je zelf mee gaan zwemmen maar dat kan niet, je hebt zelf ook dingen te doen. Zo moet je het denk ik zien. Want als je gewoon goed van tevoren met elkaar afsprekt van dit is die en die en hij gaat nu naar het zwembad maar hij kan daar en daar niet tegen en als dit gebeurd moet je zus en zo doen. Ja en als er wat gebeurd kun je gewoon even bellen bijvoorbeeld. Dat is communiceren en cliëntgericht denken.

Hier krijg je natuurlijk weer een nieuw kind binnen wat ook moet wennen, wat vaak voor de groep zelf maar ook voor groepsleiding ook intensief is. Dus dan heb je inderdaad geen tijd meer om...

En ik denk dat het allerbelangrijkste is dat wij een extreem structuur groep zijn. Elke dag is hetzelfde en kinderen zijn heel afhankelijk van die structuur en dan is die overstap vaak wel heel groot naar een pubergroep. Het zou mooi zijn wanneer er iets van een fase tussen zit, maar dat mist wel. Omdat eigenlijk de Meikers en de Meidoorn zijn eigenlijk hetzelfde product. En wij en de Krekels zijn ook hetzelfde dus daarboven heb je nog de Drempel maar er hoort eigenlijk iets tussen te zitten. Een fase, maar het zal ongetwijfeld in de toekomst, deze groepen zullen veel verticaler gaan worden. Om de vraag en de aanbod, er zijn gewoon heel weinig kleine kinderen, die worden allemaal thuis behandeld, ambulante.

Ja je ziet nu al dingen veranderen, op de Krekels komt er straks een jongen voor drie maanden ter observatie. Eerder kon dat gewoon niet, wij zijn geen observatiegroep maar nu gaat dat veranderen, puur omdat je geen wachtlijsten hebt.

Ja als je geen wachtlijsten hebt en een kind dan zomaar opgehaald wordt door ouders, dan heb je een probleem, wat ga je dan doen, heb je minder budget. Dan heb je zo kans dat er een collega uit moet, overgeplaatst moet worden. Daar moet iedereen zich wel bewust van zijn. En daarom gaan wij ook gewoon logeerkinderen krijgen hier op de groep die gewoon, om alvast maar klanten te binden. Wat eventueel in de toekomst uit huis geplaatst gaat worden. Dat moet je ook gewoon met beide handen aangrijpen, het is ook je eigen baan. Ik ben daar wel voorstander van hoor. Ik zou bijvoorbeeld, het is wel een goed idee dat de kinderen die hier zitten dat ze hier tot hun 15^e wonen en dan naar een pubergroep gaan tot 18 of zo, ik weet het niet. Of een pubergroep vanaf hun 15^e tot ze zelfstandig kunnen wonen.

Ja maar het zal me ook niets verbazen als dat in de toekomst ook gaat gebeuren, ik bedoel als je nu ook kijkt qua leeftijden bij ons, ik weet niet hoe dat hier zit, Bij ons tien jaar.

Ja, bij jullie zijn ze jonger ja. Bij ons hebben we een aantal die in april 13 worden, maar echt nog niet toe zijn aan een pubergroep, ja dan blijven ze hier gewoon tot hun 14^e, 15^e inderdaad ja.

Ja, sommigen verzuipen ook op een pubergroep, en zeker ook op een terrein. Sommige worden knotsgek van zulk soort kinderen om zich heen. Worden alleen maar gekker.

Die willen nog lekker in hun kamertje lego spelen.

Ja, die willen nog kind zijn. N.N. ook bijvoorbeeld, die neemt zijn knuffel mee naar school als er speelgoed dag is. Het maakt hem niets uit wat anderen ervan vinden, hij neemt zijn knuffel mee. En op de pubergroep dan wordt hij meteen uitgelachen.

Ja, terwijl het toch eigenlijk super is dat je dat nog wil en kan en durft.

Ja een paar jaar geleden dat je nog kinderen kregen die nog even kind wilden zijn, nog even met de lego konden spelen, kinderen die normaal bijna aan de sigaretten waren en alleen maar op straat leven maar liever nog kind wilden zijn. Die heb je ook wel gehad. Maar het is wel zorgelijk, het is echt zorgelijk. Ik denk niet dat iedereen dat zo beseft. Dat men toch wel bij de dag leeft en ja het zijn kinderen, ja daar moet wel verandering in komen.

Nou dan gaan we verder. We hadden net al kort iets over ouders. op welke manier worden hun wensen, ik weet niet of dat wordt meegenomen ook bij een doorstroom.

Hoe bedoel je wensen.

Ik weet niet of ze ook wensen hebben betreft hun kind, hoe de verhuizing gaat verlopen.

Alle wensen van de ouders worden altijd meegenomen. Tot zekere hoogte wordt gewoon heel erg rekening gehouden daarmee. Maar het wordt ook wel ingewilligd. Kijk, je hebt natuurlijk ook ouders. We hebben hier wel eens een kind gehad, en dan mocht hij een dit en een dat op zijn kamer, een computer, airconditioner. Er zijn natuurlijk ook grenzen, je hebt ook groepsafspraken. Hier is de regel van je hebt geen tv op je kamer, dan is er ook geen tv op je kamer. Dat kunnen ouders best willen en dat zou ook op een pubergroep ongetwijfeld zo zijn. Als de regel van Arkemeyde is tot je 15^e geen mobiele telefoon en dat ouders zeggen van mijn zoon is 14 en ik wil dat mijn zoon een mobiele telefoon krijgt, straks gebeurd er iets, dan wil ik dat hij mij kan bellen. Ja er zijn regels. Maar qua verhuizing, als ouders mee willen kunnen ze mee. Als ouders zeggen van wij gaan liever zelf dat kind verhuizen, prima. Het is niet zo dat wij dan zeggen van dat gaan wij doen.

Je gaf net al aan van wanneer er een gat is op de pubergroep dan moet het bed gevuld worden dus dan moet het eerste kind dat op de lijst staat ook maar gewoon gaan. Stel dat een ouder zegt van mijn kind is daar nog niet aan toe.

Dan wordt daar met elkaar over gepraat. Maar, de ouder bepaald zegmaar. Wij bepalen niet dat dit kind geplaatst wordt, zeker niet als het een vrijwillige plaatsing is. En als een ouder zegt van ik wil niet dat mijn kind daarheen gaat, dan gaat het kind er niet heen. Dan moeten ouders het maar, ik bedoel als er een heel traject is uitgezet van dit is niet van de één op de andere dag. Bij ons staan er een aantal kinderen, of een paar kinderen op de wachtlijst voor de vervolggroep. Stel dat dit zo is, vaak is dat zo, vaak heb je dan zo dat er een versneld plekje vrij komt, dan wordt het hele traject in gang gezet. Dat was bij N.N. bijvoorbeeld ook zo, die was ook heel snel weg. En toen kwam N.N. erin en hij is eigenlijk al twaalf. Dan krijg je in ene weer een oudere groep. Het ligt ook heel erg aan wie toezicht heeft maar je krijgt hier vaak kinderen van een vrijwillige plaatsing. En dan hebben ouders echt vooral flink wat in de melk te brokkelen. En er wordt ook steeds meer gekeken ook naar de wensen van ouders hoor tegenwoordig, vroeger was dat niet zo. Dan was je veel meer, tegenwoordig wordt er echt rekening gehouden met wat de ouders willen. Ouders beslissen ook over veel dingen, zeker bij een vrijwillige plaatsing wat ik net zijn. Wanneer er twijfelachtige dingen zijn dan worden ouders gevraagd mag het, ja het mag oké.

Nou je hebt net al een aantal dingen genoemd waarbij jij je vraagtekens had met de doorstroom. Zijn er ook dingen die je goed vind verlopen nu?

Goed vind verlopen, ja wat is goed. Ik denk dat de dingen die goed verlopen dat dit dingen zijn, dat normaal is zegmaar. Ik heb geen dingen waarvan ik zeg dat zijn echt opvallend goed in de doorstroom. Ik vind dat een doorstroom goed moet zijn in zijn totaliteit en er anders geen doorstroom moet zijn. En de doorstroom op zich ja, we hebben er ook heel weinig zicht op natuurlijk, dat is wel moeilijk. Soms hoor je van het gaat hartstikke goed met dat kind en dan had je dat helemaal niet verwacht en dan gaat het heel goed. Ja dat kan ook, dat weet je niet. Sommige dingen kunnen juist heel goed werken voor een kind, dat ze meer vrijheid krijgen. Waarvan je van tevoren misschien ingeschat, van nou als die vrijheid krijgt weet je wel. Maar het kan juist reden zijn voor hem om te ontplooiën. Dat zijn dingen waar je geen invloed op hebt. Het enige waar je als groep invloed op hebt is dat het kind daar goed komt, dat de informatie goed wordt overgedragen, dat er een dossier is enzovoort. Je weet dat het daar gewoon eten krijgt, dat het daar gewoon een plekje krijgt, dat ze daar ook gewoon met hem aan het werk gaan. Dus ja wat is, moeilijk om te zeggen wat nu echt opvallend goed is of zo.

En wat wordt er volgens jou gemist in de doorstroom?

Wat ik net al zei, communicatie, overgang voor het kind, gewoon een geleidelijke doorstroom zegmaar ook van de behandeling. En de communicatie tussen collega's over de behandeling, dat mis ik vooral heel erg. Ook eens gewoon een terugkoppeling of een vraag wat ik net zei. Dat soort dingen en dat is natuurlijk een heel groot gebied. En als je, denk dat als je dat gewoon goed aanpakt dat het dan beter kan gaan en, dan wordt het voor een jongere ook gewoon. Kijk deze jongeren zijn bijna allemaal bang voor N.N. (uit de pubergroep) dat is heel apart. Als hij bij een schoolfeest of een kerstfeest is, dan komen ze allemaal bij je staan. Dan is het allemaal angst en overschreeuwen en is N.N. er ook? Dat zijn wel dingen die neem je allemaal mee. Zo wordt er gekeken volgens de kinderen, de pubergroep dat is het walhalla, bang bang bang. Net als je op een terrein zou zitten,

Met z'n allen bij elkaar?

Ja, dan kun je eens bij elkaar gaan kijken. Ik heb op Soest gewerkt en daar had je kindergroep op het begin zitten en dat liep zo geleidelijk op naar wat ouder, vijf huizen. Dan wisten de kinderen van de kindergroepen wisten precies wat er op de oudere groepen ook gebeurde. En ik zeg niet dat dit nou je van het is. Maar ze zien hier ook weinig van de pubergroep. Ze hebben een beeld en dat beeld wordt ook niet anders, ze zien alleen maar af en toe jongeren lopen. Je zou misschien eens kunnen zeggen van af en toe daar kijken en daar meelopen of zo. Maar ook als collega's, we hebben in het verleden wel geprobeerd met de Krekels dat groepsleiding van hier daar eens meedraait en andersom. Uiteindelijk komt daar natuurlijk weer niets van, dat spreek je met elkaar af en... Eigenlijk zou je dat ook moeten doen met de pubergroepen. Dat collega's daar weten van goh hoe gaat het er hier aan toe. Goh dat is eigenlijk wel een hele andere wereld, dan snap ik wel dat hij moeilijkheden heeft hier. Dat zijn dingen die je ook, maar ja daar hebben mensen geen zin in. Die hebben zoiets van ik werk hier, dit is onze groep en.

Wat ik ook wel zorgelijk vind is wat jij zegt dat kinderen bang zijn voor de pubers. Dan heb je ook niet zoiets van jeee ik wil daar gaan wonen, leuk vooruitzicht, als ik straks 12, 13 jaar ben en ik doe goed mijn best dan mag ik daar gaan wonen.

Dat komt omdat je ook, vaak zijn kerstfeesten, zijn feesten waar in een keer alle groepen bij elkaar komen. En dat maakt, iedereen is druk, ouderen zijn erg met krachttermen aan het gooien, zitten te roken. Deze kinderen, dit zijn vaak hele angstige kinderen...

Je ziet dan vaak kinderen bij elkaar op een bankje

Ja, of er is ruzie, het is een angstige situatie. Ze hebben veel veiligheid hier. We beschermen ze enorm hier. En dat is voor ons ook een punt. Zo gauw wij weten dat een kind doorgaat, dan ga je werken dat ze wat uit dat beschermende komen en wat meer die zelfstandigheid krijgen. Ik denk dat dit gewoon angst is. Ik denk ook dat als je op de lagere school zit dat kinderen die naar de grote school gaan, waar heel veel kinderen rondlopen, heel veel indruk maakt, wat heel moeilijk is. Dat

merken we ook aan onze kinderen. Dat ze in één keer uit die basisveiligheid van die Emmaschool gaan en zo in eens naar Accent moeten waar duizenden kinderen liepen zegmaar.

Nou kijk maar toen je zelf brugger was, dat vond je ook eng.

Absoluut, nou dat vinden ze ook.. N.N. heeft hier natuurlijk ook gewoond en heeft hier ook indruk gemaakt. Maar sowieso grote groepen, de kinderen kijken daar tegenop en zijn wat bang. Maar hoe kun je dat verbeteren, moeilijk.

Ja en dan kan ik me ook voorstellen dat wanneer je er bang voor bent en er eigenlijk niet zo heel veel zin in hebt dat je dan ook niet heel enthousiast aan je werkpunten gaat werken, om maar zelfstandig te worden, om maar uit dat veilige sfeertje te gaan.

Ja, en daarom moet er ook heel goed gekeken worden van welk kind gaat er wel naar een pubergroep en welke niet. Kijk ik heb geen idee hoe ze behandelen daar. Dat zegt ook al genoeg. Eigenlijk moet je gewoon als collega's weten van hoe wordt er behandeld op een pubergroep en hoe wordt er behandeld... Ik heb ingevallen daar op groepen en mij viel op dat er helemaal niet behandeld werd. Op de overloop⁷ bijvoorbeeld ook, dan hadden we gegeten, was de afwas gedaan en dan moesten ze om 10 uur terug zijn, dan was ik alleen op de groep, er was niemand, iedereen was weg. En dan kwamen ze terug en dan moest je zorgen dat ze naar bed gingen en dat de tv om half 11 uit gaat en dat was het. En ik vroeg toen ook wel aan een collega van hebben ze ook werkpunten en toen werd er ook gezegd van nee, ze zijn aan het leren voor zelfstandig wonen zegmaar. Maar echt behandelen op de handicap, leren omgaan met, dat zag ik niet. En een collega die van hier naar de Meikers is gegaan die zei ook van er is geen behandeling hier op de Meikers. Die heeft dat helemaal ingevoerd daar ook, die heeft heel veel energie ingestoken had ik begrepen. En ik vind dat we hier te weinig behandelen zelfs soms. Moet je nagaan. Kijk je bent een behandelgroep, je noemt jezelf een behandelsetting en dan moet je ook een behandelsetting zijn. Ook die pubergroepen zijn een behandelsetting. Het is geen opvang of zo van we hebben onderdak en laat dit kinderen maar lekker...

Ja dan moeten er duidelijk werkpunten zijn.

Ja maar nogmaals, het kan best zo zijn hoor dat er daar wel werkpunten zijn hoor, ik heb daar geen zicht op. Ik ben ook wel benieuwd naar N.N. wat heb je daar het afgelopen jaar geleerd, waar heb je aan gewerkt. Maar hoe je dat beter kan laten verlopen, je bent ook al druk genoeg met je eigen werk natuurlijk. Dat is wel moeilijk hoor. Maar ik denk zo gauw er sprake is van een eventuele doorstroom, dat er veel meer in gedaan kan worden. Stel dat N.N. doorgaat naar een groep, dat er al eens iemand van die toekomstige groep hier eens komt meekijken, komt kijken naar N.N. en wij eens daar heen gaan als collega's zo van goh, hoe wordt het team voor N.N. zodat je hem wat beter kan voorbereiden.

Ja maar niet alleen voor één N.N. maar ook voor alle andere cliënten en misschien ook voor het team, je visie op kinderen, en ja, inderdaad wat je net ook zei, dat wanneer ze hier of op de Kerkels komen kijken dat ze dan zien van goh, het is inderdaad heel anders. En dat ze daarin de jongeren ook wat beter leren begrijpen van het gat is ook groot en er wordt ook veel van hen verwacht.

Ja, en ga ze niet overvragen. Dat is het belangrijkste. Dat een kind niet helemaal kapot gaat. Is misschien wel wat overdreven gezegd maar daar kan het wel op neerkomen. Je kunt een kind ook gekker maken dan het is. Door omstandigheden te creëren waarin het zich niet veilig voelt en het dus ook niet leert. En al die negatieve dingen die in zijn gedrag, door zijn gedrag voortkomen dat die allemaal naar boven komen, ja moeilijk. Ja het is inderdaad een moeilijk punt...

Nou we hebben in ieder geval genoeg aanbevelingen waar we wat mee kunnen.

⁷ Overloop: Adolescentengroep van Arkemeyde.

Ja en daar is eigenlijk nooit iets mee gedaan. Ik zit nu te denken hoe dat in Soest ging. Maar daar had je ook veel meer alternatieven, tegenwoordig heb je gewoon geen alternatief meer. Het is niet van ik kan kiezen. Het is nu zelfs de Meidoorn en de Meikers zijn al één wachtlijst geworden, dus dat is ook niet meer zo. Vroeger kon je nog zeggen van de Meidoorn is dat soort kind en de Meikers dat soort kind. En dat is hier ook zo, er wordt echt niet meer gekeken tussen Douwe en Krekels. Is er een gaatje bij de Krekels, hup kind gaat naar de Krekels.

Ja, inderdaad.

Nou hier hebben we wel veel aan denk ik, dankjewel.

7.2 STAP 2. SCHRAPPEN VAN NIET RELEVANTE TEKST

~~Goed, de eerste vragen zijn eigenlijk over de huisregels en de dagelijkse routine en van alle groepen hebben we ze eigenlijk per mail omdat ze die op papier hadden staan, ik weet niet of dat bij jullie ook zo is.~~

~~Ehm. Ja allebei denk ik hebben we ze sowieso op papier en op de computer staan. Hebben jullie die nodig?~~

~~Ja, als dat kan, zou makkelijk zijn als je die zou kunnen mailen.~~

~~Ik denk dat dit wel moet lukken. De groepsregels staan op de agenda, daar moeten we het nog over hebben. Maar de dagelijkse routine is geen probleem, de meeste groepsregels staan daar ook wel in verwerkt. Ik zet het straks wel op de mail.~~

~~Oké, dan gaan we nu even kijken naar de kennismakingsfase, wanneer een kind hier binnen komt. Hoeveel tijd wordt daar voor uitgetrokken?~~

~~Een stagiaire heeft een paar jaar geleden een boekje gemaakt van de Douwe, waarin beschreven staat wat hier allemaal gebeurd. De vragen wat een kind zegmaar heeft, wat hebben kinderen voor vragen. Hoe laat moet ik naar bed, hoeveel zakgeld krijg ik. Wat mag allemaal wel, wat mag allemaal niet. Daar heeft een collega, een toenmalige stagiaire een mooi boekje van gemaakt. En het is de bedoeling dat een kind voordat het hier komt dat boekje al onder ogen krijgt. Een keertje langskomt op de groep, samen met de ouders, op die manier zegmaar, zo ziet zegmaar de kennismaking er uit. Vaak krijgen, omdat we natuurlijk een kindergroep zijn, krijgen we kinderen vanuit thuis, dus niet vanuit een andere groep. Anders kun je dus wel een keertje blijven slapen of een keertje langskomen. Daar wordt ook wel eens voor gekozen, dat we zeggen alvast eens een weekendje of in de vakantie een dag meedraaien. Dat wordt gewoon vaak, dat een kind er in één keer uit gaat en dat er in één keer blijk is. Het is momenteel erg onrustig op de wachtlijstmarkt zegmaar, laat ik het zo zeggen. Vaak is daar dus geen tijd voor. Maar in principe zoals ik het net zei, dat boekje is eigenlijk, wat mij betreft een goede uitkomst, ook voor het kind. Zodat ze al een beetje kunnen wennen, een idee krijgen van hoe gaat het er daar uit zien.~~

Van tevoren al...

~~Precies, dat ze hier niet in één keer binnenkomen, dat ze hier zomaar staan en geconfronteerd worden met een leefgroep. Sommige kinderen komen hier ook gewoon vanuit thuis dus die hebben ook nog nooit op een leefgroep gewoond. Anderen hebben al eens op een dagopvang gezeten dus weten al een beetje wat er van hen verwacht wordt. Dus.~~

En als ze hier dan binnenkomen, staat er dan een bepaalde tijd voor van zo lang mag een kind wennen?

~~Nee eigenlijk niet. Er is altijd een eerste IO zegmaar. Dan wordt er gekeken naar hoe gaat het kind om met de dagelijkse routine, met de groepsregels. Er komen een aantal observatie punten en als het kind gewend is, daar staat niet echt een tijd voor. Dat gaat eigenlijk vanzelf en uiteindelijk ga je met de behandeling beginnen. Natuurlijk is wonen op zich al een behandeling, maar dan ga je gewoon werken aan de punten vanuit het behandelplan. Meestal zijn het een maand of twee, anderhalf, twee, dat je observeert en kijkt.~~

Na hoeveel tijd komt er dan zo'n overleg, IO?

Er is een eerste IO al heel snel, maar dat is meer een soort afstemmingsoverleg. Waarin afspraken worden gemaakt vanuit thuis. Hoe gaan de weekenden eruit zien, hoe loopt het op de groep, wat moet er nog ingezet worden. En ik meen met drie maanden is de eerste IO en dat is dan echt het eerste IO, dus het evalueren van de observatiepunten ~~en ja...~~

En na die drie maanden, wordt er dan ook gestart met het behandelplan?

Soms daarvoor al wel, maar meestal na drie maanden is er een definitief behandelplan en daar gaan we dan mee aan het werk. Er worden werkpunten gemaakt, doelen gesteld. Gaan we proberen de doelen te halen en wordt het traject ingezet van om de zoveel weken WPB's. Dat is als het ware de behandeling, waar ze hiervoor zijn.

Zijn er verschillen in vrijheden per kind?

Ja, dat is cliëntafhankelijk. Sommige kinderen kunnen geen enkele vrijheid aan en zullen het niet heel snel leren omdat ze met problematiek zitten met bijvoorbeeld stiekem gedrag. Zodra groepsleiding of de veiligheid van de groep wegvalt dan vallen ze in dat gedrag zegmaar. Dus dan ga je in hele kleine stapjes vrijheden, dan kan een vrijheid bijvoorbeeld al zijn dat ze hier achter het huis mogen fietsen. En sommige kinderen zijn wat dat betreft verder, worden ouder en die ga je wat meer vrijheden geven ~~zegmaar~~. Dus die zullen dan eens een boodschapje mogen doen. Daar hebben we ook allemaal stapjes voor om dat geleidelijk op te bouwen. ~~Het is niet zo dat we zeggen dat een kind van de één op de andere dag naar de supermarkt gaat.~~ Daar hebben we echt werkpuntjes voor omdat op te bouwen. Hetzelfde als ze naar school gaan, dat wordt ook heel geleidelijk opgebouwd. En er wordt ook echt gekeken van is het kind er aan toe en is het wenselijk dat het kind die vrijheid krijgt. Of is het juist alleen maar zo dat het een stukje overvraging is van de kinderen en vallen ze daardoor in problematisch gedrag. Het belangrijkste is wanneer een kind ouder wordt en 12 of 13 is en er is zicht op dat ze naar een vervolggroep gaan. Dan ga je ze voorbereiden op dat ze daar meer vrijheden krijgen. Dat je dus zorgt dat die overgang dus wat vloeiender verloopt, dat ze dus niet hier weggaan en helemaal geen vrijheden hebben. En dat ze vervolgens op een pubergroep komen en dat ze naar buiten gaan en dat gezegd wordt van: ben je er vanavond om 7 uur weer? Nee dat kan niet, dus je bekijkt het echt per kind. En als ze ouder worden, dan ga je daaraan werken, wat denk ik normaal is met de leeftijd.

Gaan we nu iets meer vragen richting de doorstroom. Als eerste, hoe vaak heb je al een doorstroom meegemaakt?

Heel vaak, ik denk zelf wel een stuk of 10 keer. Ik weet het niet precies. Ik ben ook wel redelijk vaak pb'er geweest van het kind. bijvoorbeeld ook van N.N. ik begreep dat jullie die net geïnterviewd hebben.

Nee die gaan we straks interviewen.

Oké, straks. Verder ben ik ook pb'er geweest van N.N. en N.N. Wie heb ik nog meer gehad, verder nog een paar die naar de Meikers zijn gegaan. Dus toch een aantal, en dan ook nog een aantal van wie ik geen pb'er was. Dus ik heb het vaak meegemaakt.

Dat is heel mooi voor ons interview, krijgen we veel informatie.

Wanneer is een kind volgens jou in staan om de doorstroom te maken?

Nou ja goed, ik ga heel kritisch zijn over de instelling nu, en ook heel kritisch zijn over, want er is al heel veel aangegeven ook, door mij, ik heb daarin een redelijke voortrekkersrol genomen. Ik vind dat dit overgang niet goed is in de meeste gevallen. Vaak is de overgang te groot en is de communicatie met de vervolggroepen niet goed genoeg. Waarom, omdat onze ervaring is dat de vervolggroepen vaak zegt van dit is hoe het hier gebeurt, dit zijn onze regels en dit is hoe we met de kinderen omgaan. En eigenlijk woon je nu hier als het ware. N.N. is hiervan een heel goed voorbeeld, die hier bepaald gedrag had zegmaar. Op een gegeven moment heeft hij heel veel zelfstandigheden gekregen maar we hebben ook heel duidelijk aangegeven van N.N. is een jongen die als die teveel uit het oog is en geen duidelijke afspraken zijn, gaat hij in probleemgedrag terecht komen. Ja en de eerste week zat hij al op het politiebureau. Dat is wel een goed voorbeeld van hoe dat toen gegaan is. En daar zijn we

~~hier ook behoorlijk over de emmer over gegaan.~~ Die communicatie moet beter, er moet per cliënt gekeken worden, wat wordt er gevraagd en als wij lijnen uitzetten hier met een kind. ~~Dat daar ook gewoon,~~ dat die lijn daar ook overgenomen wordt op de vervolggroep is gewoon heel belangrijk. In het belang van de jongere dat ze het daar overnemen en dat ze hem daar niet neerzetten en zeggen van dit is deze groep... Maar dat is ook heel moeilijk omdat je daar de vinger niet op kunt leggen, je hebt geen invloed meer. Je kunt hem alleen maar daar afleveren en dan ja... Meegeven wat je hem hier hebt geleerd zegmaar en, maar dat moet beter. Veel beter. Het is een stukje communicatie maar ook interne communicatie ook, ja.

~~Maar het is een heel moeilijk vraagstuk, hekel puntje ook binnen de... ja...~~

~~Ja, daarom hebben we de opdracht natuurlijk ook...~~

Maar als je kijkt naar concreet vaardigheden die je hier een kind aanleert die hij nodig zou hebben op een pubergroep, welke vaardigheden kun je dan noemen?

Dat is heel moeilijk, ik denk wat voor ons heel belangrijk is, ~~wat wij ook merken~~ met deze kinderen is dat ze zich veilig moeten voelen om te kunnen leren. Ze moeten het gevoel hebben dat ze in een omgeving zijn waar ze zichzelf kunnen zijn, waar ze kunnen werken aan de dingen die niet goed gaan ~~zegmaar~~. En het belangrijkste is dat ze naar een pubergroep gaan, dat ze niet het gevoel hebben dat ze ergens terecht komen waar ze bang moeten zijn. Ze kijken heel erg op tegen de pubers, ze zijn bang voor de pubers. N.N. was iemand die de pubergroep als een soort paradijs omschreef waar hij kon bellen of internetten, elk weekend naar huis mocht. Hij mocht alles daar en het is belangrijk dat kinderen ook het gevoel hebben dat het gewoon de volgende stap is in het leerproces, dus welke vaardigheden, ja... Ik denk gewoon dat een pedagoog ook zorg moet dragen dat de werkpunten die hier zijn ook heel makkelijk voortgezet kunnen worden op een groep zegmaar, die daarop volgt. En dat je gewoon verschillende pubers hebt op een pubergroep, dat je de jongste pubers hebt die je veel meer bij moet houden en veel minder vrijheden moet geven en dat je moet toewerken aan de wat ouderen, die kun je al veel meer vrijheden geven. Dus ik denk ook dat in het behandelplan, ~~dat er niet,~~ dat cliëntgericht gedacht moet worden en niet groepsgericht gedacht moet worden. Dus wanneer er een behandelplan ligt voor N.N. waarin staat van dit en dit moet jij leren, dan kunnen ze daar weer verder mee aan de slag. Het kan niet zo dat er krom gezegd wordt van nu zit je hier dus nu heb je deze vrijheden, nu mag je dit en ga nu dit maar leren. ~~Dus dat zou mijn idee zijn.~~ Wat voor vaardigheden een kind dan moet bezitten dat kan heel verschillend zijn. Maar momenteel is het niet zo dat heel erg, ~~hoe zeg ik dat,~~ gekeken wordt naar het kind zelf, er is gewoon plek, er is een gat en dat moet opgevuld worden en vaak wordt er dan gezegd van ga maar. ~~De ouders op de hoogte en...~~ Degene waarvan gedacht wordt van die kan wel door... En dat maakt het zo moeilijk, waar je vroeger alternatieven had en kon zeggen van hij moet nog een jaartje blijven, dan maar niet, dan maar iemand anders. Nee dat kan niet meer. Een gat is een gat en een dag geen productie is geld weg zegmaar. En dan merk ik dat dit, ~~hoe zeg je dat,~~ we zijn een behandelsetting, dat dit wel een beetje naar de zijkant geschoven wordt zo van dat is niet zo belangrijk. De plek moet opgeschoven worden en de rest is niet zo belangrijk, we roeien wel met de riemen die we hebben. ~~Dat stijgt, ik vind dat persoonlijk wel vervelend want dat is niet waarom ik in het werk zit. Je bent zo lang met een jongen bezig en in sommige gevallen wordt hij gewoon gedropt daar. En ja dat doet wel pijn ook soms, in sommige gevallen, dat je denkt waar heb ik het allemaal voor gedaan, voor die jongen maar ook voor ouders. die ouders zie je altijd, die altijd zo betrokken waren,~~ Ouders hebben ook vaak zo hun bedenken zegmaar en ja die hebben ook zoiets van hij kan niet thuis wonen, dus de vraag is of dat niet in de toekomst niet ook gewoon cliënten gaat kosten, dat is de vraag. Als dat niet gewoon gaat verbeteren.

~~Ja, dat is een hele goeie,~~

En dat je straks helemaal geen wachtlijsten meer hebt, dat je dus groepen kunt gaan sluiten. Dat is wel heel extreem wat ik nu zeg maar...

~~Het is wel iets waar naar gekeken moet worden.~~

~~Ja zeker weten.~~

En als je weet dat een kind gaat verhuizen naar een pubergroep, is er dan ook een soort van voorbereiding?

Ja, als er bekend wordt dat hij daarheen gaat ~~wordt er~~, gaat hij een dagje meelopen, een dagje slapen, de verhuizing wordt besproken. De pb'er verhuist de jongere, die gaat ook echt mee. Die zorgt dat de spullen daar komen, zorgt dat de dag verder goed verloopt. Dus van onze kant wordt er wel alles aan gedaan om de jongere zo goed mogelijk over te brengen. Om te zorgen dat hij weet waar hij terecht komt en ja, kijk als hij er eenmaal is dan is het klaar voor ons. Dan komt er nog een afrondingsverslag van onze kant en dat is het.

Vaak wordt je niet eens meer gebeld voor vragen zegmaar. ~~Dat is op zich al heel erg apart zegmaar.~~ Kijk als jij een jongen krijgt en je gaat het doen zoals je het zelf wilt... Dat mis je wel hoor, dat je denkt het is toch normaal dat je in de weken daarna nog een telefoontje krijgt van goh hoe doen jullie dit met hem ~~en hoe doen jullie dat met hem en hoe gaan jullie hier mee om. Er wordt vaak gewoon gezegd, wij gaan er hier zo mee om. Dat is vooral de meidoorn hoor waar je dan tegenaan loopt. Ik denk dat dat ook wel een beetje bekend is hier, wat een vrij stug team ook is zegmaar en veel van onze jongeren gaan daar toch heen dus dat is lastig.~~

Ja je krijgt er wel mee te maken.

Ja. Daar is onze manager toen de tijd ook wel mee bezig geweest zovan ja, omdat het moeilijk is om dat te doorbreken als instelling zijnde ook. Dat er eigenlijk eens een keer, dat de boel eens door elkaar gehusseld moet worden.

Kijk je kunt zelf, hetzelfde als je kinderen naar een verjaardagsfeestje brengt. Je kunt hem goed aankleden, zakgeld meegeven en zorgen dat hij een mooie sjaal om heeft. Maar als hij daar eenmaal is dan heb je geen invloed meer, dan kan er van alles gebeuren in zo'n zwembad waar ze zijn. Dan moet je zelf mee gaan zwemmen maar dat kan niet, je hebt zelf ook dingen te doen. Zo moet je het denk ik zien. Want als je gewoon goed van tevoren met elkaar afspreekt van dit is die en die en hij gaat nu naar het zwembad maar hij kan daar en daar niet tegen en als dit gebeurd moet je zus en zo doen. Ja en als er wat gebeurd kun je gewoon even bellen bijvoorbeeld. Dat is communiceren en cliëntgericht denken.

Hier krijg je natuurlijk weer een nieuwe kind binnen wat ook moet wennen, wat vaak voor de groep zelf maar ook voor groepsleiding ook intensief is. Dus dan heb je inderdaad geen tijd meer om...

En ik denk dat het allerbelangrijkste is dat wij een extreem structuur groep zijn. Elke dag is hetzelfde en kinderen zijn heel afhankelijk van die structuur en dan is die overgroot vaak wel heel groot naar een pubergroep. Het zou mooi zijn wanneer er iets van een fase tussen zit, maar dat mist wel. Omdat eigenlijk de Meikers en de Meidoorn zijn eigenlijk hetzelfde product. En wij en de Krekels zijn ook hetzelfde dus daarboven heb je nog de Drempel maar er hoort eigenlijk iets tussen te zitten. Een fase, maar het zal ongetwijfeld in de toekomst, deze groepen zullen veel verticaler gaan worden. Om de vraag en de aanbod, er zijn gewoon heel weinig kleine kinderen, die worden allemaal thuis behandeld, ambulante.

Ja je ziet nu al dingen veranderen, op de Krekels komt er straks een jongen voor drie maanden ter observatie. Eerder kon dat gewoon niet, wij zijn geen observatiegroep maar nu gaat dat veranderen, puur omdat je geen wachtlijsten hebt.

Ja als je geen wachtlijsten hebt en een kind kan zomaar opgehaald wordt door ouders, dan heb je een probleem, wat ga je dan doen, heb je minder budget. Dan heb je zo kans dat er een collega uit moet, overgeplaatst moet worden. Daarom moet iedereen zich wel bewust van zijn. En daarom gaan wij ook gewoon logeerkinderen krijgen hier op de groep die gewoon, om alvast maar klanten te binden. Wat eventueel in de toekomst uit huis geplaatst gaat worden. Dat moet je ook gewoon met beide handen aangrijpen, het is ook je eigen baan. Ik ben daar wel voorstander van hoor. Ik zou bijvoorbeeld, het is wel een goed idee dat de kinderen die hier zitten dat ze hier tot hun 15^e wonen en dan naar een pubergroep gaan tot 18 of zo, ik weet het niet. Of een pubergroep vanaf hun 15^e tot ze zelfstandig kunnen wonen.

Ja maar het zal me ook niets verbazen als dat in de toekomst ook gaat gebeuren, ik bedoel als je nu ook kijkt qua leeftijden bij ons, ik weet niet hoe dat hier zit,

~~Bij ons tien jaar.~~

~~Ja, bij jullie zijn ze jonger ja. Bij ons hebben we een aantal die in april 13 worden, maar echt nog niet toe zijn aan een pubergroep, ja dan blijven ze hier gewoon tot hun 14^e, 15^e inderdaad ja.~~

Ja, sommigen verzuipen ook op een pubergroep, en zeker ook op een terrein. Sommige worden knotsgek van zulk soort kinderen om zich heen. Worden alleen maar gekker.

~~Die willen nog lekker in hun kamertje lego spelen.~~

Ja, die willen nog kind zijn. ~~N.N. ook bijvoorbeeld, die neemt zijn knuffel mee naar school als er speelgoed dag is. Het maakt hem niets uit wat anderen ervan vinden, hij neemt zijn knuffel mee. En op de pubergroep dan wordt hij meteen uitgelachen.~~

~~Ja, terwijl het toch eigenlijk super is dat je dat nog wil en kan en durft.~~

Ja een paar jaar geleden dat je nog kinderen kregen die nog even kind wilden zijn, nog even met de lego konden spelen, kinderen die normaal bijna aan de sigaretten waren en alleen maar op straat leven maar liever nog kind wilden zijn. Die heb je ook wel gehad. Maar het is wel zorgelijk, het is echt zorgelijk. Ik denk niet dat iedereen dat zo beseft. Dat men toch wel bij de dag leeft en ja het zijn kinderen, ja daar moet wel verandering in komen.

~~Nou dan gaan we verder. We hadden net al kort iets over ouders. Op welke manier worden hun wensen, ik weet niet of dat wordt meegenomen ook bij een doorstroom.~~

~~Hoe bedoel je wensen.~~

~~Ik weet niet of ze ook wensen hebben betreft hun kind, hoe de verhuizing gaat verlopen.~~

Alle wensen van de ouders worden altijd meegenomen. Tot zekere hoogte wordt gewoon heel erg rekening gehouden daarmee. Maar het wordt ook wel ingewilligd. Kijk, je hebt natuurlijk ook ouders, we hebben hier wel eens een kind gehad. En dan mocht hij een dit en een dat op zijn kamer, een computer, airconditioner. Er zijn natuurlijk ook grenzen, je hebt ook groepsafspraken. Hier is de regel van je hebt geen tv op je kamer, dan is er ook geen tv op je kamer. ~~Daar kunnen ouders best willen en dat zou ook op een pubergroep ongetwijfeld zo zijn. Als de regel van Arkemeyde is tot je 15^e geen mobiele telefoon en dat ouders zeggen van mijn zoon is 14 en ik wil dat mijn zoon een mobiele telefoon krijgt, straks gebeurd er iets, dan wil ik dat hij mij kan bellen. Ja er zijn regels. Maar qua verhuizing, als ouders mee willen kunnen ze mee. Als ouders zeggen van wij gaan liever zelf dat kind verhuizen, prima. Het is niet zo dat wij dan zeggen van dat gaan wij doen.~~

~~Je gaf net al aan van wanneer er een gat is op de pubergroep dan moet het bed gevuld worden dus dan moet het eerste kind dat op de lijst staat ook maar gewoon gaan. Stel dat een ouder zegt van mijn kind is daar nog niet aan toe.~~

Dan wordt daar met elkaar over gepraat. Maar, de ouder bepaald zegmaar. Wij bepalen niet dat dit kind geplaatst wordt, zeker niet als het een vrijwillige plaatsing is. En als een ouder zegt van ik wil niet dat mijn kind daarheen gaat, dan gaat het kind er niet heen. ~~Dan moeten ouders het maar, ik bedoel als er een heel traject is uitgezet van Dit is niet van de één op de andere dag. Bij ons staan er een aantal kinderen, of een paar kinderen op de wachtlijst voor de vervolggroep. Stel dat dat zo is, vaak is dat zo, Vaak heb je dan zo dat er een versneld plekje vrij komt, dan wordt het hele traject in gang gezet. Dat was bij N.N. bijvoorbeeld ook zo, die was ook heel snel weg. En toen kwam N.N. erin en hij is eigenlijk al twaalf. Dan krijg je in ene weer een oudere groep. Het ligt ook heel erg aan wie toezicht heeft maar je krijgt hier vaak kinderen van een vrijwillige plaatsing. En dan hebben ouders echt vooral flink wat in de melk te brokkelen. En er wordt ook steeds meer gekeken ook naar de wensen van ouders hoor tegenwoordig, vroeger was dat niet zo. Dan was je veel meer, tegenwoordig wordt er echt rekening gehouden met wat de ouders willen. Ouders beslissen ook over veel dingen, zeker bij een vrijwillige plaatsing wat ik net zijn. Wanneer er twijfelachtige dingen zijn dan worden ouders gevraagd mag het, ja het mag oké.~~

Nou je hebt net al een aantal dingen genoemd waarbij jij je vraagtekens had met de doorstroom. Zijn er ook dingen die je goed vind verlopen nu?

Goed vind verlopen, ja wat is goed. Ik denk dat de dingen die goed verlopen dat dit dingen zijn, dat normaal is zegmaar. Ik heb geen dingen waarvan ik zeg dat zijn echt opvallend goed in de doorstroom. Ik vind dat een doorstroom goed moet zijn in zijn totaliteit en er anders geen doorstroom moet zijn. En de doorstroom op zich ja, we hebben er ook heel weinig zicht op natuurlijk, dat is wel moeilijk. Soms hoor je van het gaat hartstikke goed met dat kind en dan had je dat helemaal niet verwacht en dan gaat het heel goed. Ja dat kan ook, dat weet je niet. Sommige dingen kunnen juist heel goed werken voor een kind, dat ze meer vrijheid krijgen. Waarvan je van tevoren misschien ingeschat, van nou als die vrijheid krijgt ~~weet je wel~~. Maar het kan juist reden zijn voor hem om te ontplooiën. Dat zijn dingen waar je geen invloed op hebt. Het enige waar je als groep invloed op hebt is dat het kind daar goed komt, dat de informatie goed wordt overgedragen, dat er een dossier is enzovoort. Je weet dat het daar gewoon eten krijgt, dat het daar gewoon een plekje krijgt, dat ze daar ook gewoon met hem aan het werk gaan. ~~Dus ja wat is, moeilijk om te zeggen wat nu echt opvallend goed is of zo.~~

En wat wordt er volgens jou gemist in de doorstroom?

Wat ik net al zei, communicatie, overgang voor het kind, gewoon een geleidelijke doorstroom zegmaar ook van de behandeling. En de communicatie tussen collega's over de behandeling, dat mis ik vooral heel erg. Ook eens gewoon een terugkoppeling of een vraag wat ik net zei. ~~Dat soort dingen en dat is natuurlijk een heel groot gebied. En als je, denk dat als je dat gewoon goed aanpakt dat het dan beter kan gaan en, dan wordt het voor een jongere ook gewoon. Kijk deze jongeren zijn bijna allemaal bang voor N.N. (uit de pubergroep) dat is heel apart. Als hij bij een schoolfeest of een kerstfeest is, dan komen ze allemaal bij je staan. Dan is het allemaal angst en overschreeuwen en is N.N. er ook? Dat zijn wel dingen die neem je allemaal mee. Zo wordt er gekeken volgens de kinderen, de pubergroep dat is het walhalla, bang bang bang. Net als je op een terrein zou zitten, Met z'n allen bij elkaar?~~

Ja, dan kun je eens bij elkaar gaan kijken. Ik heb op Soest gewerkt en daar had je kindergroep op het begin zitten en dat liep zo geleidelijk op naar wat ouder, vijf huizen. Dan wisten de kinderen van de kindergroepen wisten precies wat er op de oudere groepen ook gebeurde. En ik zeg niet dat dit nou je van het is. Maar ze zien hier ook weinig van de pubergroep. Ze hebben een beeld en dat beeld wordt ook niet anders, ze zien alleen maar af en toe jongeren lopen. Je zou misschien eens kunnen zeggen van af en toe daar kijken en daar meelopen of zo. Maar ook als collega's, ~~we hebben in het verleden wel geprobeerd met de Krekels dat groepsleiding van hier daar eens meedraait en andersom. Uiteindelijk komt daar natuurlijk weer niets van, dat spreek je met elkaar af en.. eigenlijk zou je dat ook moeten doen met de pubergroepen. Dat collega's daar weten van goh hoe gaat het er hier aan toe. Goh dat is eigenlijk wel een hele andere wereld, dan snap ik wel dat hij moeilijkheden heeft hier. Dat zijn dingen die je ook, maar ja daar hebben mensen geen zin in. Die hebben zoiets van ik werk hier, dit is onze groep en.~~

Wat ik ook wel zorgelijk vind is wat jij zegt dat kinderen bang zijn voor de pubers. Dan heb je ook niet zoiets van jeee ik wil daar gaan wonen, leuk vooruitzicht, als ik straks 12, 13 jaar ben ik doe goed mijn best dan mag ik daar gaan wonen.

Dat komt omdat je ook, vaak zijn kerstfeesten, zijn feesten waar in een keer alle groepen bij elkaar komen. En dat maakt, iedereen is druk, ouderen zijn erg met krachttermen aan het gooien, zitten te roken. Deze kinderen, dit zijn vaak hele angstige kinderen...

Je ziet dan vaak kinderen bij elkaar op een bankje

Ja, of er is ruzie, het is een angstige situatie. Ze hebben veel veiligheid hier. We beschermen ze enorm hier. En dat is voor ons ook een punt. Zo gauw wij weten dat een kind doorgaat, dan ga je werken dat ze wat uit dat beschermende komen en wat meer die zelfstandigheid krijgen. Ik denk dat dit gewoon angst is. ~~Ik denk ook dat als je op de lagere school zit dat kinderen die naar de grote school gaan, waar heel veel kinderen rondlopen, heel veel indruk maakt, wat heel moeilijk is. Dat~~

~~merken we ook aan onze kinderen. Dat ze in één keer uit die basisveiligheid van die Emmaschool gaan en zo in eens naar Accent moeten waar duizenden kinderen liepen zegmaar.~~

~~Nou kijk maar toen je zelf brugger was, dat vond je ook eng.~~

~~Absoluut, nou dat vinden ze ook. N.N. heeft hier natuurlijk ook gewoon en heeft hier ook indruk gemaakt. Maar sowieso grote groepen, de kinderen kijken daar tegenop en zijn wat bang. Maar hoe kun je dat verbeteren, moeilijk.~~

Ja en dan kan ik me ook voorstellen dat wanneer je er bang voor bent en er eigenlijk niet zo heel veel zin in hebt dat je dan ook niet heel enthousiast aan je werkpunten gaat werken, om maar zelfstandig te worden, om maar uit dat veilige sfeertje te gaan

Ja, en daarom moet er ook heel goed gekeken worden van welk kind gaat er wel naar een pubergroep en welke niet. Kijk ik heb geen idee hoe ze behandelen daar. Dat zegt ook al genoeg. Eigenlijk moet je gewoon als collega's weten van hoe wordt er behandeld op een pubergroep ~~en hoe wordt er behandeld...~~ ik heb ingevallen daar op groepen en mij viel op dat er helemaal niet behandeld werd. ~~Op de overloop bijvoorbeeld ook, dan hadden we gegeten, was de afwas gedaan en dan moesten ze om 10 uur terug zijn, dan was ik alleen op de groep, er was niemand, iedereen was weg. En dan kwamen ze terug en dan moest je zorgen dat ze naar bed gingen en dat de tv om half 11 uit gaat en dat was het. En ik vroeg toen ook wel aan een collega van hebben ze ook werkpunten en toen werd er ook gezegd van nee, ze zijn aan het leren voor zelfstandig wonen zegmaar. Maar echt behandelen op de handicap, leren omgaan met, dat zag ik niet. En Een collega die van hier naar de Meikers is gegaan die zei ook van er is geen behandeling hier op de Meikers. Die heeft dat helemaal ingevoerd daar ook, die heeft heel veel energie ingestoken had ik begrepen. En ik vind dat we hier te weinig behandelen zelfs soms. Moet je nagaan. Kijk je bent een behandelgroep, je noemt jezelf een behandelsetting en dan moet je ook een behandelsetting zijn. Ook die pubergroepen zijn een behandelsetting. Het is geen opvang ofzo van we hebben onderdak en laat dit kinderen maar lekker...~~

Ja dan moeten er duidelijk werkpunten zijn.

Ja maar nogmaals, het kan best zo zijn hoor dat er daar wel werkpunten zijn hoor, ik heb daar geen zicht op. Ik ben ook wel benieuwd naar N.N. wat heb je daar het afgelopen jaar geleerd, waar heb je aan gewerkt. Maar hoe je dat beter kan laten verlopen, je bent ook al druk genoeg met je eigen werk natuurlijk. Dat is wel moeilijk hoor. Maar ik denk zo gauw er sprake is van een eventuele doorstroom, dat er veel meer in gedaan kan worden. Stel dat N.N. doorgaat naar een groep, dat er al eens iemand van die toekomstige groep hier eens komt meekijken, komt kijken naar N.N. en wij eens daar heen gaan als collega's zo van goh, hoe wordt het team voor N.N. zodat je hem wat beter kan voorbereiden.

Ja maar niet alleen voor één N.N. maar ook voor alle andere cliënten en misschien ook voor het team, je visie op kinderen, en ja, inderdaad wat je net ook zei, dat wanneer ze hier of op de Krekels komen kijken dat ze dan zien van goh, het is inderdaad heel anders. En dat ze daarin de jongeren ook wat beter leren begrijpen van het gat is ook groot en er wordt ook veel van hen verwacht.

Ja, en ga ze niet overvragen. Dat is het belangrijkste. Dat een kind niet helemaal kapot gaat. Is misschien wel wat overdreven gezegd maar daar kan het wel op neerkomen. Je kunt een kind ook gekker maken dan het is. Door omstandigheden te creëren waarin het zich niet veilig voelt en het dus ook niet leert. En al die negatieve dingen die in zijn gedrag, door zijn gedrag voortkomen dat die allemaal naar boven komen, ja moeilijk.

~~Ja het is inderdaad een moeilijk punt...~~

Nou we hebben in ieder geval genoeg aanbevelingen waar we wat mee kunnen.

Ja en daar is eigenlijk nooit iets mee gedaan. Ik zit nu te denken hoe dat in Soest ging. Maar daar had je ook veel meer alternatieven, tegenwoordig heb je gewoon geen alternatief meer. Het is niet van ik kan kiezen. Het is nu zelfs de Meidoorn en de Meikers zijn al één wachtlijst geworden, dus dat is ook niet meer zo. Vroeger kon je nog zeggen van de Meidoorn is dat soort kind en de Meikers dat soort kind. en dat is hier ook zo, er wordt echt niet meer gekeken tussen Douwe en Krekels. Is er een gaatje bij de Krekels, hup kind gaat naar de Krekels.

7.3 STAP 4. RELEVANTE TEKST OPSPLITSSEN IN FRAGMENTEN

In de tabel onder het onderdeel fragment wordt als eerste het cijfer van het interview genoemd en het tweede cijfer duidt op het vraagnummer. Dus in dit geval interview 2 daarvan vraag 1 wordt 2.1.

Interviewer staat voor de vragen die we als interviewers hebben gesteld. Groepsleider staat voor de (senior)groepsleiders die we hebben geïnterviewd, waaronder de antwoorden staan die zij hebben gegeven.

Interviewer	Fragment	Groepsleider
Hoe ziet de kennismakingsfase eruit?	2.1	We hebben een boekje waarin beschreven staat wat hier allemaal gebeurd. De vragen wat een kind zegmaar heeft, hoe laat moet ik naar bed, hoeveel zakgeld krijg ik. Wat mag allemaal wel, wat mag allemaal niet. En het is de bedoeling dat een kind voordat het hier komt dat boekje al onder ogen krijgt. Een keertje langskomt op de groep, samen met de ouders
Wanneer wordt gestart met het behandelplan?	2.2	Er is altijd een eerste IO. Dan wordt er gekeken naar hoe gaat het kind om met de dagelijkse routine, met de groepsregels. Er komen een aantal observatie punten en als het kind gewend is, daar staat niet echt een tijd voor. Dat gaat eigenlijk vanzelf en uiteindelijk ga je met de behandeling beginnen. Natuurlijk is wonen op zich al een behandeling, maar dan ga je gewoon werken aan de punten vanuit het behandelplan. Meestal zijn het een maand of twee, anderhalf, twee, dat je observeert en kijkt.
Zijn er verschillen in vrijheden per kind?	2.3	Sommige kinderen kunnen geen enkele vrijheid aan dus dan ga je in hele kleine stapjes vrijheden aanleren. Daar hebben we echt werkpuntjes voor omdat op te bouwen. En er wordt ook echt gekeken van is het kind er aan toe en is het wenselijk dat het kind die vrijheid krijgt. Het belangrijkste is wanneer een kind ouder wordt en 12 of 13 is en er is zicht op dat ze naar een vervolggroep gaan. Dan ga je ze voorbereiden op dat ze daar meer vrijheden krijgen.
Wanneer is het kind in staat de doorstroom te maken?	2.4	Vaak is de overgang te groot en is de communicatie met de vervolggroepen niet goed genoeg. Waarom, omdat onze ervaring is dat de vervolggroepen vaak zegt van dit is hoe het hier gebeurd, dit zijn onze regels en dit is hoe we met de kinderen omgaan. Die communicatie moet beter, er moet per cliënt gekeken worden, wat wordt er gevraagd en als wij lijnen uitzetten hier met een kind, dat die lijn daar ook overgenomen worden op de vervolggroep is gewoon heel belangrijk. In het belang van de jongere dat ze het daar overnemen. Maar dat is ook heel moeilijk omdat je daar de vinger niet op kunt leggen, je hebt geen invloed meer. Je kunt hem alleen maar daar afleveren en dan ja... Meegeven wat je hem hier hebt geleerd.
Welke vaardigheden moet het kind bezitten voor het kan doorstromen?	2.5	Het belangrijkste is dat ze naar een pubergroep gaan, dat ze niet het gevoel hebben dat ze ergens terecht komen waar ze bang moeten zijn. Ze kijken heel erg op tegen de pubers, ze zijn bang voor de pubers. Ik denk gewoon dat een pedagoog ook zorg moet dragen dat de werkpunten

		die hier zijn ook heel makkelijk voortgezet kunnen worden op een groep zegmaar, die daarop volgt. En dat je gewoon verschillende pubers hebt op een pubergroep, dat je de jongste pubers hebt die je veel meer bij moet houden en veel minder vrijheden moet geven en dat je moet toewerken aan de wat ouderen, die kun je al veel meer vrijheden geven.
Hoe wordt een kind voorbereid op de pubergroep?	2.6	Het kind gaat een dagje meelopen, een dagje slapen, de verhuizing wordt besproken. De pb'er verhuist de jongere, die gaat ook echt mee. Die zorgt dat de spullen daar komen, zorgt dat de dag verder goed verloopt. Na de verhuizing komt er nog een afrondingsverslag van onze kant en dat is het.
Hoe worden ouders betrokken bij een doorstroom?	2.7	Alle wensen van de ouders worden altijd meegenomen. Tot zekere hoogte wordt gewoon heel erg rekening gehouden daarmee. Er zijn natuurlijk ook grenzen, je hebt ook groepsafspraken. Maar qua verhuizing, als ouders mee willen kunnen ze mee. Als ouders zeggen van wij gaan liever zelf dat kind verhuizen, prima. Ouders beslissen ook over veel dingen, zeker bij een vrijwillige plaatsing.
Wat verloopt volgens u goed in de doorstroom van kind- naar pubergroep?	2.8	Ik denk dat de dingen die goed verlopen dat dit dingen zijn, dat normaal is zegmaar. Ik heb geen dingen waarvan ik zeg dat zijn echt opvallend goed in de doorstroom. Ik vind dat een doorstroom goed moet zijn in zijn totaliteit en er anders geen doorstroom moet zijn.
Wat wordt volgens u gemist in de doorstroom van kind- naar pubergroep?	2.9	Communicatie, overgang voor het kind, gewoon een geleidelijke doorstroom ook van de behandeling. En de communicatie tussen collega's over de behandeling, dat mis ik vooral heel erg. Ook eens gewoon een terugkoppeling of een vraag.
Zou het een optie zijn wanneer collega's van andere groepen eens bij elkaar gaan kijken?	2.10	Kijk ik heb geen idee hoe ze behandelen daar. Dat zegt ook al genoeg. Eigenlijk moet je gewoon als collega's weten van hoe wordt er behandeld op een pubergroep.

7.4 ANALYSESTAP 1. LABELLEN

In onderstaande tabel worden verschillende letters gebruikt, hiervan willen wij allereerst een uitleg geven. We maken gebruik van de letters A, B, C, en D. De letter A staat voor de fasering van de hulpverlening, dit onderdeel past bij de vierde deelvraag van ons onderzoek. De letter B staat voor de mening van de groepsleider over de punten die goed verlopen betreft de doorstroom van kinderen naar de pubergroep. De letter C staat voor de struikelblokken die worden ervaren door de groepsleiders ten aanzien van de doorstroom, dit komt tot uiting in de tweede deelvraag van ons onderzoek. En als laatste de letter D, deze letter staat voor de informatie die de groepsleider ons aanreikt over de ontwikkeling van het kind ten aanzien van de doorstroom. Dit laatste is terug te vinden in deelvraag 3.

Label	Fragment	Groepsleider
A: Welkomstboekje	2.1	We hebben een boekje waarin beschreven staat wat hier allemaal gebeurt. De vragen wat een kind zegmaar heeft, hoe laat moet ik naar bed, hoeveel zakgeld krijg ik. Wat mag allemaal wel, wat mag allemaal niet. En het is de bedoeling dat een kind voordat het hier komt dat boekje al onder ogen krijgt. Een keertje langskomt op de groep, samen met de ouders
A: Kennismakingsfase		
A: Start behandelplan	2.2	Er is altijd een eerste IO. Dan wordt er gekeken naar hoe gaat het kind om met de dagelijkse routine, met de groepsregels. Er komen een aantal observatie punten en als het kind gewend is, daar staat niet echt een tijd voor. Dat gaat eigenlijk vanzelf en uiteindelijk ga je met de behandeling beginnen. Natuurlijk is wonen op zich al een behandeling, maar dan ga je gewoon werken aan de punten vanuit het behandelplan. Meestal zijn het een maand of twee, anderhalf, twee, dat je observeert en kijkt.
D: Vrijheden	2.3	Sommige kinderen kunnen geen enkele vrijheid aan dus dan ga je in hele kleine stapjes vrijheden aanleren. Daar hebben we echt werkpuntjes voor omdat op te bouwen. En er wordt ook echt gekeken van is het kind er aan toe en is het wenselijk dat het kind die vrijheid krijgt. Het belangrijkste is wanneer een kind ouder wordt en 12 of 13 is en er is zicht op dat ze naar een vervolggroep gaan. Dan ga je ze voorbereiden op dat ze daar meer vrijheden krijgen.
C: Communicatie	2.4	Vaak is de overgang te groot en is de communicatie met de vervolggroepen niet goed genoeg. Waarom, omdat onze ervaring is dat de vervolggroepen vaak zegt van dit is hoe het hier gebeurt, dit zijn onze regels en dit is hoe we met de kinderen omgaan. Die communicatie moet beter, er moet per cliënt gekeken worden, wat wordt er gevraagd en als wij lijnen uitzetten hier met een kind, dat die lijn daar ook overgenomen worden op de vervolggroep is gewoon heel belangrijk. In het belang van de jongere dat ze het daar overnemen. Maar dat is ook heel moeilijk omdat je daar de vinger niet op kunt leggen, je hebt geen invloed meer. Je kunt hem alleen maar daar afleveren en dan ja... Meegeven wat je hem hier hebt geleerd.
C: Meenemen behandelplan		
C: Angst	2.5	Het belangrijkste is dat ze naar een pubergroep gaan, dat ze niet het gevoel hebben dat ze ergens terecht komen waar ze bang moeten zijn. Ze kijken heel erg op tegen de
C: Meenemen		

behandelplan		pubers, ze zijn bang voor de pubers. Ik denk gewoon dat een pedagoog ook zorg moet dragen dat de werkpunten die hier zijn ook heel makkelijk voortgezet kunnen worden op een groep zegmaar, die daarop volgt. En dat je gewoon verschillende pubers hebt op een pubergroep, dat je de jongste pubers hebt die je veel meer bij moet houden en veel minder vrijheden moet geven en dat je moet toewerken aan de wat ouderen, die kun je al veel meer vrijheden geven.
D: Vrijheden		
A: Kennismaking pubergroep	2.6	Het kind gaat een dagje meelopen, een dagje slapen, de verhuizing wordt besproken. De pb'er verhuist de jongere, die gaat ook echt mee. Die zorgt dat de spullen daar komen, zorgt dat de dag verder goed verloopt. Na de verhuizing komt er nog een afrondingsverslag van onze kant en dat is het.
A: Betrokkenheid ouders	2.7	Alle wensen van de ouders worden altijd meegenomen. Tot zekere hoogte wordt gewoon heel erg rekening gehouden daarmee. Er zijn natuurlijk ook grenzen, je hebt ook groepsafspraken. Maar qua verhuizing, als ouders mee willen kunnen ze mee. Als ouders zeggen van wij gaan liever zelf dat kind verhuizen, prima. Ouders beslissen ook over veel dingen, zeker bij een vrijwillige plaatsing.
B: Doorstroom moet goed zijn in totaliteit	2.8	Ik denk dat de dingen die goed verlopen dat dit dingen zijn, dat normaal is zegmaar. Ik heb geen dingen waarvan ik zeg dat zijn echt opvallend goed in de doorstroom. Ik vind dat een doorstroom goed moet zijn in zijn totaliteit en er anders geen doorstroom moet zijn.
C: Communicatie	2.9	Communicatie, overgang voor het kind, gewoon een geleidelijke doorstroom ook van de behandeling. En de communicatie tussen collega's over de behandeling, dat mis ik vooral heel erg. Ook eens gewoon een terugkoppeling of een vraag.
C: Communicatie	2.10	Kijk ik heb geen idee hoe ze behandelen daar. Dat zegt ook al genoeg. Eigenlijk moet je gewoon als collega's weten van hoe wordt er behandeld op een pubergroep.

BIJLAGE 8. UITWERKING INTERVIEW MEIKERS

8.1 STAP 1. LETTERLIJK UITWERKEN

De eerste vragen die we hebben, hebben te maken met de regels en de dagelijkse routine. Bij mij op de Krekels hebben we die allemaal digitaal op papier staan, dus als we die van jullie gemaild kunnen krijgen, als jullie dat ook willen, hoeven we daar nu niet verder op ingaan. Dan kunnen we het gewoon bekijken, ik denk dat dit het makkelijkst is voor ons allemaal.

Hoeveel tijd wordt er uitgetrokken voor de kennismakingsfase wanneer een jongere vanaf de Douwe/Krekels hier komt wonen?

Wij streven er vaak naar om een keertje koffie te laten drinken, een keer mee eten en een keer logeren. Dan te laten wonen. Het lastige daaraan is dat wij meestal gewoon maar een week de tijd krijgen, want dan gaat er een jongere weg en dan krijg je te horen over een week komt die en die bij jullie wonen. Dus daarin is het niet altijd haalbaar. Vaak houdt het op bij een keertje koffiedrinken en een keer mee eten. Het is een kort tijdsbestek.

En op het moment dat het kind of jongere hier komt wonen, hoe wordt dat opgestart?

We hebben een welkomstboekje. En de groepsregels krijgen ze vaak. En dan worden gewoon even kort de afspraken gemaakt van hoe laat moet je naar bed. De rest we leggen niet alles in 1 keer uit want dat gaan ze toch niet onthouden. De rest gaat gewoon naar mate ze dingen tegen komen, dan gaat we uitleggen. De dagelijkse routine dat gaat altijd vrij snel al vanzelf in mee, maar we hebben vaste afspraken van we gaan om 4 uur koffiedrinken en daarna moeten ze hun tijd volplannen tot half 6. De eerste keer leggen we dit en zo gaat dat dan.

Hoeveel tijd heeft de jongere meestal nodig voordat hij hier zijn plekje heeft gevonden?

Dat verschilt per jongere en wat voor problematieken ze hebben en dat soort dingen. Een PDD-NOS'er heeft moeite met veranderingen, die zal in het begin wat teruggetrokken zijn. En je hebt ook jongeren die zelf overal in mee gaan. We merken wel dat jongeren binnen een maand in ieder geval de dagelijkse routine kennen en de regels en afspraken. Zeg maar 2 weken tot een maand.

Binnen welke termijn na de kennismakingsfase wordt er gestart met het behandelplan?

Als het goed is hebben we meteen al een behandelplan. Met een doorplaatsing. We kijken altijd een beetje per jongere. Als er net een IO⁸ is geweest dan gaat we na een half jaar of 3 maanden weer een IO plannen, zodat we dan, maar we laten ze eerst wel een week of 4 kennismaken en dan gaan we weer verder met werkpunten starten. Ook dat is weer heel afhankelijk van hoe een jongere is en hoe hij hier binnenkomst, hoe het op de Krekels of Douwe is verlopen. Ik kan er niet een heel pasklaar antwoord op geven. We proberen altijd na 4 weken ongeveer wel met werkpunten te starten. Dus dan werken we met het behandelplan.

Dus in principe is in de eerste week het werkpunt van leer de groepsleiding kennen?

Ja, maar nieuwe jongeren, als ze van buitenaf komen hebben we een maand observatieperiode. Dan heb je een afstemmingsoverleg en dat is natuurlijk bij een doorplaatsing niet zo. Dat proberen we wel een beetje aan te houden. Eerst een maand even wennen en dan verder met de werkpunten.

Die nemen jullie mee vanaf het bestaande behandelplan?

Ja meestal wel, want dat behandelplan kunnen we vaak wel overnemen.

Zijn er verschillen in vrijheden per jongere en kun je ze noemen?

We hebben jongeren die. We hebben nu net een nieuw meisje die er nog niet zo lang woont die mag per week zelfstandig zakgeld besteden, dat breiden we snel uit met elke dag wel een half uurtje. We

⁸ IO: interdisciplinair overleg

hebben ook wel eens jongeren die mogen gewoon een langere tijd van het terrein af. Sommige jongeren maken echt halfuursafspraken met andere jongeren zeggen we je gaat lekker je ding doen en als je iets anders gaat doen dan horen wij dat wel. Dat ligt dus aan de vaardigheden van de jongeren. Telefoons hebben sommigen, en die mogen ze een half uur per dag. Sommigen mogen hem gewoon de hele dag. Dat verschilt.

Daarin hoor ik al wel een verschil hoe het op de Meidoorn gaat. Want wat ik begreep op de Meidoorn is dat iedereen start met dezelfde vrijheden, ook als je binnenkomt. Later wordt dan gekeken naar of ze het aankunnen.

Ja dat klopt de meidoorn die draaien het terug op het moment dat het niet goed gaat. En wij beginnen eigenlijk met weinig en breiden het uit als ze laten zien dat het goed gaat. Het is natuurlijk wel zo dat een jongere vanuit de Douwe of Krekels komt en ze mogen daar al een hele dag een telefoon hebben en ze kunnen daar goed mee omgaan, dan laten we dat ook wel staan. Dan laten we die afspraak staan.

Dus eigenlijk wanneer een kind van de krekels of de Douwe komt en jullie schatten al in hoeverre de zelfstandigheid, in hoeverre een jongere dat aankan. Dan blijft dat eerst nog even hetzelfde en breiden...

Ja, dan gaan we dan van de expertise van de groepsleiding van de Douwe of Krekels uit, wanneer zij stellen dat ze het aankunnen dan gaan wij daarvan uit en zetten dat zo is. Lukt het niet dan draaien we dat terug.

En in hoeverre breidden jullie dat uit, wat is ene jongere die heel veel vrijheden heeft, hoe kunnen we dat zien?

Dat zijn jongeren die bijvoorbeeld een telefoon. Dat ligt ook weer aan sommige jongeren hebben met een telefoon niet veel vrijheden en anderen weer wel. Een beetje de meeste vrijheden zijn is dat ze lekker gewoon hun eigen gang mogen gaan, maar dat wij wel even weten waar ze zijn en wat ze aan het doen zijn. Maar dat ze niet constant bij ons moeten komen na een half uur van we gaan nu naar buiten of dat soort dingen. Ze mogen een half uur de stad in. Dat is momenteel nu bij ons niet. Dus dat zijn een beetje de meeste vrijheden. We hebben nu net geen jongere die dat allemaal aankan.

En als ze de stad ingaan. Is dat dan met een afspraak of mogen ze gewoon met vrienden afspreken?

In principe zijn de afspraken voor de jongeren die er nu wonen, dat ze een half uurtje naar de stad mogen. Als ze al veel verder zijn, dat zijn 16 jarigen die daarna ook wel weer doorstromen. Die mogen wel een uurtje de stad in. Dan zeggen ze we gaan lekker de stad in, wel vragen wij dan even hoe laat ze uiterlijk terug zijn.

Dat hoeft dan verder geen afspraak te zijn met een doel, van ik ga boodschappen doen of kleren kopen?

Dat ligt er ook een beetje aan de persoon, want als een jongere rotzooi gaat trappen in de stad gaan we die niet anderhalf uur in de stad laten rondhangen. Als ze het gewoon lekker aan het rondkijken zijn of gewoon aan het zitten zijn en geen ongein uithalen dan kunnen die ook gewoon langer wegblijven.

Hoe vaak heb jij al een doorstroom meegemaakt van een jongere die van de kindergroep naar de pubergroep is gegaan?

Ik heb ook nog op de Douwe gewerkt, telt dat ook mee? Even kijken, N.N. en N.N. heb ik toen meegemaakt. N.N. en N..N. Dat zijn er echt wel een aantal. Ik denk een stuk of 10, schat ik in. Dat is misschien ook wel een beetje veel, wacht even. Een stuk of 10 is wel veel, nou ja tussen de 5 en de 10.

Wanneer is volgens jou een jongere in staat om de doorstroom te maken naar de pubergroep?

Dat vind ik altijd een lastige. Want wat ik merk bijvoorbeeld bij N.N. is dat N.N. eigenlijk nog een beetje kind is. Hij zit wel in de puberfase maar is ook nog wel een kind van lekker spelen. Als een jongere hier komt wonen zit hij op een terrein met allemaal pubers en adolescenten, dat kind zijn van hem wil hij dat eigenlijk niet meer echt laten zien want dat is niet stoer, dat is niet leuk. En de andere kant zou hij wel weer de vaardigheden en de leeftijd hebben om naar de pubergroep te gaan. Je zou het kind

ook nog zo graag gunnen om even lekker kind te kunnen zijn. Dus het is wel heel erg afhankelijk van hoe een kind is. Eigenlijk als het al een beetje uit de kindfase is en echt in de puberfase zit. Maar ik weet ook als je 13 jaar bent en je woont nog op een kindergroep, dat is het ook niet. Dus ik had al een paar keer bedacht en benoemd in de organisatie. Het zou goed zijn voor een jongere om een groep tussen de 10 en de 14 jaar te hebben. Dat ze dan aan het puber zijn en dan pas echt op de pubergroep kunnen zijn. Dat ze dan toch nog even lekker langer kind kunnen zijn. Even met lego kunnen spelen. Als je een groepje hier hebt dat ze uitgelachen worden op het moment dat ze kind zijn, gaat ze dat niet meer doen. Dat is eigenlijk gewoon heel jammer, dat probeer je dan toch nog wel te stimuleren, maar dat is gewoon jongeren onderling en dat gaan ze dan toch niet meer doen.

En qua vaardigheden wat moet een jongere kunnen?

Een stukje zelfverzorging in ieder geval. Dat ze goed zelf kunnen douchen, wassen, tanden poetsen en dat soort dingen. Een heleboel dingen kunnen we hier nog wel leren, maar als je dan toch al van een andere groep komen kun je dit wel gaan voorbereiden. Ze moeten hier zelfstandig hun was doen, dus het is handig dat ze daar al iets van weten. Dat ze zelfstandig taken kunnen doen, vaatwasser inruimen, kamer schoonmaken, stofzuigen, dat ze dit zelfstandig kunnen uitvoeren. Dat zijn wel handige dingen om dat in ieder geval al voor te bereiden. Want dat moeten ze hier vrij snel wel kunnen doen. Ook bijvoorbeeld zakgeld besteden, dat ligt ook wel aan de vaardigheden van de jongere natuurlijk.

En een stukje sociale contacten, want wat je net zegt iemand die eigenlijk graag kind wil zijn maar vervolgens wordt uitgelachen. Ik kan me voorstellen dat het dan ook goed is om voor jezelf op te kunnen komen?

Ook daarin zie ik ook wel dat het lastig is. Je gaat als oudste van een groep naar de jongste van een groep en dat is gewoon allemaal heel lastig wel in dat soort situaties. Je bent puber en al super onzeker, en je bent de jongste, vaak wisselen ze in die periode ook nog van basisschool naar middelbare school. Dus het is wel goed dat ze leren om voor zichzelf op te komen. Daar gaan wij natuurlijk ook wel mee door.

Misschien kunnen ze dat ook pas leren als ze op de pubergroep zijn, juist omdat ze nu de jongste zijn?

Soms is het ook wel goed om door te stromen. Bij N.N. die had teveel macht over de jongere kinderen, laat hem maar eens om zijn plek gezet worden.

Bereid je een kind voor op de verhuizing naar de pubergroep?

Nou, door koffie te drinken en dat soort dingen. In principe is dat meer een taak van de kindergroep.

En qua overdracht met de kindergroep, qua pb'er⁹ en oud pb'er?

Ik heb zelf niet een pb'erschap overgenomen. Daar is vaak gewoon telefonisch of mondelinge overdracht. Of je spreekt een keer af en dan worden dingen meteen besproken. Zoals familiecontacten, de benaderingswijze, wat belangrijk is. Dat gaat dan ook vaak over praktische zaken.

En hebben jullie dan ook rond dat tijdstip contact met de ouders van de jongeren?

Als er iemand binnenkomt nemen we meteen contact op met ouders om kennis te maken. Vaak zijn zij er ook bij als een jongere geplaatst wordt.

Ja want, niet alleen voor een jongere maar ook ouders moeten wennen aan nieuwe groepsleiding en een nieuwe manier van werken. Hoe pikken zij dat op?

Tot nu toe hebben.. dat verschilt natuurlijk ook per persoon. Bij N.N. is dit niet goed verlopen, maar dat zijn dat wat lastige dingen, dus dan wordt de overgang voor ouders ook erg lastig. Vader zag het probleem van N.N. wel in, maar dan is het toch allemaal wat lastiger. Het gevaar schuilt wel dat groepsleiding wordt aangesproken als er iets mis gaat met een kind. Op de Kerkels was niets aan de hand en eenmaal op de pubergroep gebeurd er van alles. Dat proberen we ouders ook wel uit te

⁹ Pb'er: persoonlijk begeleider

leggen dat er grote verschillen zijn binnen deze groepen. Je hebt met hele andere omstandigheden te maken zoals pubers om zich heen, een grotere groep, een open terrein. Dat proberen we ze altijd wel uit te leggen en over het algemeen begrijpen ze dat wel. Er zitten er ook altijd tussen die dat niet begrijpen.

Wat was er dan misgelopen met N.N.?

Ja eigenlijk het voor zichzelf opkomen, dat werd een probleem waardoor ze ook agressief werd. Ze had geen klik met de andere jongeren. Eigenlijk had ze echt meer begeleiding en meer structuur nodig dan dat we hier konden bieden. Daarnaast waren de familieomstandigheden bij haar wat lastig. Er speelde gewoon heel veel. Daar ga ik niet verder over uitweiden, maar er speelde wel heel veel. En dan merk je gewoon dat je zo'n kind dan weghaalt uit een kleine veilige omgeving met jongere kinderen, waardoor je dus niet tegen dingen aanloopt waar je op de pubergroep wel tegen aan gaat lopen. Bijvoorbeeld roken, stelen, seksueel contact, verkeringen en dat soort dingen dat merk je veel meer op de pubergroep. Als je iemand uit de kindergroep weghaalt en in 1 keer op de pubergroep plaatst en het kind krijgt met dit soort dingen te maken krijgt kan dan heel overweldigend zijn en dat is wat hier gebeurde.

Had N.N. daarin wat meer begeleiding nodig moeten hebben ook qua voorbereiding op de pubergroep t.a.v. verwachtingen die dan spelen of was het sowieso wel gebeurd?

Ik denk dat het sowieso wel was gebeurd. Het is altijd goed om kinderen altijd wel uit te leggen dat je op de pubergroep gaat wonen, dat betekent oudere kinderen en dat hier goed uitleg over gegeven wordt. En misschien wat vaker langskomen van te voren, vanaf het moment dat ze weten dat ze richting de pubergroep gaan. zodat ze wat vaker kunnen komen en meer kunnen wennen. Maar het blijft nog altijd een stuk van ervaren op het moment dat je hier woont. Dat je dan ervaar het zit eigenlijk zo en zo. Voorbereiding is altijd goed, gesprekken erover hebben en vaker langskomen. Vaak is er daar niet veel tijd voor. Omdat je soms pas 1 week van te voren hoort dat ze gaan verhuizen.

Hoe verloopt over het algemeen de doorstroom van de kindergroep naar pubergroep?

Ik heb er zelf nog niet veel ervaring mee. Tussen collega's onderling, de overdracht, heb ik goede ervaringen mee. Het is meestal lastiger voor de jongere zelf.

En hoe ervaar je dat een jongere reageert op de toch vrije grote verschillen?

Ze kunnen soms echt wel raar gaan doen. Ze gaan soms opeens heel ander gedrag vertonen. Dat is ook niet raar want ze worden puber. Dus het is pubergedrag en ze zien ook van alles om zich heen, zoals jongeren die een hele grote mond hebben. Je ziet regelmatig dat kinderen die van de kindergroep komen dat ze eigenlijk wel wat ander gedrag gaan laten zien als op de kindergroep. Ook omdat ze minder kind kunnen zijn.

Kun je wat concrete dingen noemen wat op dit moment goed loopt, waar jullie als team tevreden over zijn betreft de doorstroom?

We hebben prima overdrachten. Het voorbereiden ging met de laatste kinderen ook wel oké. Qua praktische vaardigheden die bezitten de kinderen al een eind. Dat ze zelfstandig de stad in konden. Ze weten dan ook al een beetje hoe het zit. Maar ik heb nog nooit zelf de overdracht gedaan vanaf de kindergroepen, maar ik heb nooit verhalen gehoord dat het niet goed is gelopen. Dus ik neem aan dat het goed gaat.

Heb je nog punten waarin je iets gemist hebt in de doorstroom waarvan je zegt dat kan beter of anders?

Wat ik bij N.N. heb gezien is dat er zoveel in 1 keer voor hem veranderde, een nieuwe school en een nieuwe groep en zulke dingen allemaal. Dan merk je wel dat het allemaal erg veel is voor een kind. Dus het zou mooi zijn dat een kind wat naar de eerste klas gaat nog even op de kindergroep woont, zodat het kind niet alles in 1 keer hoeft te verwerken. En zoals ik al zei zou een groep tussen de 10 en 14 jaar heel mooi zijn. Omdat een aantal jongeren nog iets meer begeleiding nodig hebben. Al is dat organisatorisch minder handig.

Ik ben wel verbaasd dat er zoveel verschillen zijn tussen de meidoorn en de meikers

Ja inderdaad, dat is een verschil van visie. De meidoorn heeft zoiets van we laten de jongere de wijde wereld ingaan en kijken hoever ze komen. Wij hebben dat ook wel alleen dan wel andersom. Wij willen ze eerst wat meer begrenzen en vanuit daar gaan kijken hoever ze gaan komen. Dus daar zit zeker verschil in. Wij hebben over het algemeen meer structuur dan de meidoorn. Allebei werkt het over het algemeen ook wel, maar het is gewoon een verschil.

Hierna werd het interview afgesloten.

8.2 STAP 2. SCHRAPPEN VAN NIET RELEVANTE TEKST

~~De eerste vragen die we hebben, hebben te maken met de regels en de dagelijkse routine. Bij mij op de Krekels hebben we die allemaal digitaal op papier staan, dus als we die van jullie gemaild kunnen krijgen, als jullie dat ook willen, hoeven we daar nu niet verder op ingaan. Dan kunnen we het gewoon bekijken, ik denk dat dit het makkelijkst is voor ons allemaal.~~

~~Hoeveel tijd wordt er uitgetrokken voor de kennismakingsfase wanneer een jongere vanaf de Douwe/Krekels hier komt wonen?~~

Wij streven er vaak naar om een keertje koffie te laten drinken, een keer mee eten en een keer logeren. Dan te laten wonen. Het lastige daaraan is dat wij meestal gewoon maar een week de tijd krijgen, want dan gaat er een jongere weg en dan krijg je te horen over een week komt die en die bij jullie wonen. Dus daarin is het niet altijd haalbaar. Vaak houdt het op bij een keertje koffiedrinken en een keer mee eten. Het is een kort tijdsbestek.

~~En op het moment dat het kind of jongere hier komt wonen, hoe wordt dat opgestart?~~

We hebben een welkomstboekje. En de groepsregels krijgen ze vaak. En dan worden gewoon even kort de afspraken gemaakt van hoe laat moet je naar bed. De rest we leggen niet alles in 1 keer uit want dat gaan ze toch niet onthouden. De rest gaat gewoon naar mate ze dingen tegen komen, dan gaat we uitleggen. De dagelijkse routine dat gaat altijd vrij snel al vanzelf in mee, maar we hebben vaste afspraken van we gaan om 4 uur koffiedrinken en daarna moeten ze hun tijd volplannen tot half 6. De eerste keer leggen we dit en zo gaat dat dan.

~~Hoeveel tijd heeft de jongere meestal nodig voordat hij hier zijn plekje heeft gevonden?~~

~~Dat verschilt per jongere en wat voor problematieken ze hebben en dat soort dingen. Een PDD-NOS'er heeft moeite met veranderingen, die zal in het begin wat teruggetrokken zijn. En je hebt ook jongeren die zelf overal in mee gaan. We merken wel dat jongeren binnen een maand in ieder geval de dagelijkse routine kennen en de regels en afspraken. Zeg maar 2 weken tot een maand.~~

~~Binnen welke termijn na de kennismakingsfase wordt er gestart met het behandelplan?~~

Als het goed is hebben we meteen al een behandelplan. Met een doorplaatsing. We kijken altijd een beetje per jongere. Als er net een IO is geweest dan gaat we na een half jaar of 3 maanden weer een IO plannen, zodat we dan.. Maar we laten ze eerst wel een week of 4 kennismaken en dan gaan we weer verder met werkpunten starten. Ook dat is weer heel afhankelijk van hoe een jongere is en hoe hij hier binnenkomst, hoe het op de Krekels of Douwe is verlopen. Ik kan er niet een heel pasklaar antwoord op geven. We proberen altijd na 4 weken ongeveer wel met werkpunten te starten. Dus dan werken we met het behandelplan.

~~Dus in principe is in de eerste week het werkpunt van leer de groepsleiding kennen?~~

~~Ja, maar nieuwe jongeren, als ze van buitenaf komen hebben we een maand observatieperiode. Dan heb je een afstemmingsoverleg en dat is natuurlijk bij een doorplaatsing niet zo. Dat proberen we wel een beetje aan te houden. Eerst een maand even wennen en dan verder met de werkpunten.~~

~~Die nemen jullie mee vanaf het bestaande behandelplan?~~

~~Ja meestal wel, want dat behandelplan kunnen we vaak wel overnemen.~~

Zijn er verschillen in vrijheden per jongere en kun je ze noemen?

~~We hebben jongeren die. We hebben nu net een nieuw meisje die er nog niet zo lang woont die mag per week zelfstandig zakgeld besteden, dat breiden we snel uit met elke dag wel een half uurtje. We hebben ook wel eens jongeren die mogen gewoon een langere tijd van het terrein af. Sommige jongeren maken echt halfuursafspraken met andere jongeren zeggen we je gaat lekker je ding doen en als je iets anders gaat doen dan horen wij dat wel. Dat ligt dus aan de vaardigheden van de jongeren. Telefoons hebben sommigen, en die mogen ze een half uur per dag. Sommigen mogen hem gewoon de hele dag. Dat verschilt.~~

~~Daarin hoor ik al wel een verschil hoe het op de Meidoorn gaat. Want wat ik begreep op de Meidoorn is dat iedereen start met dezelfde vrijheden, ook als je binnenkomt. Later wordt dan gekeken naar of ze het aankunnen.~~

~~Ja, dat klopt de meidoorn die draaien het terug op het moment dat het niet goed gaat. En wij beginnen eigenlijk met weinig en breiden het uit als ze laten zien dat het goed gaat. Het is natuurlijk wel zo dat een jongere vanuit de Douwe of Krekels komt en ze mogen daar al een hele dag een telefoon hebben en ze kunnen daar goed mee omgaan, dan laten we dat ook wel staan. Dan laten we die afspraak staan.~~

~~Dus eigenlijk wanneer een kind van de krekels of de Douwe komt en jullie schatten al in hoeverre de zelfstandigheid, in hoeverre een jongere dat aan kan. Dan blijft dat eerst nog even hetzelfde en breiden...~~

~~Ja, dan gaan we dan van de expertise van de groepsleiding van de Douwe of krekels uit, wanneer zij stellen dat ze het aankunnen dan gaan wij daarvan uit en zetten dat zo is. Lukt het niet dan draaien we dat terug.~~

En in hoeverre breidden jullie dat uit, wat is ene jongere die heel veel vrijheden heeft, hoe kunnen we dat zien?

~~Dat zijn jongeren die bijvoorbeeld een telefoon. Dat ligt ook weer aan sommige jongeren hebben met een telefoon niet veel vrijheden en anderen weer wel. Een beetje de meeste vrijheden zijn is dat ze lekker gewoon hun eigen gang mogen gaan maar dat wij wel even weten waar ze zijn en wat ze aan het doen zijn. Maar dat ze niet constant bij ons moeten komen na een half uur van we gaan nu naar buiten of dat soort dingen. Ze mogen een half uur de stad in. Dat is momenteel nu bij ons niet. Dus dat zijn een beetje de meeste vrijheden. We hebben nu net geen jongere die dat allemaal aan kan.~~

~~En als ze de stad ingaan. Is dat dan met een afspraak of mogen ze gewoon met vrienden afspreken?~~

~~In principe zijn de afspraken voor de jongeren die er nu wonen, dat ze een half uurtje naar de stad mogen. Als ze al veel verder zijn, dat zijn 16 jarigen die daarna ook wel weer doorstromen. Die mogen wel een uurtje de stad in. Dan zeggen ze we gaan lekker de stad in, wel vragen wij dan even hoe laat ze uiterlijk terug zijn.~~

~~Dat hoeft dan verder geen afspraak te zijn met een doel, van ik ga boodschappen doen of kleren kopen?~~

~~Dat ligt er ook een beetje aan de persoon, want als een jongere rotzooi gaat trappen in de stad gaan we die niet anderhalf uur in de stad laten rondhangen. Als ze het gewoon lekker aan het rondkijken zijn of gewoon aan het zitten zijn en geen ongein uithalen dan kunnen die ook gewoon langer wegblijven.~~

Hoe vaak heb jij al een doorstroom meegemaakt van een jongere die van de kindergroep naar de pubergroep is gegaan?

~~Ik heb ook nog op de Douwe gewerkt, tel dat ook mee? Even kijken, N.N. en N.N. heb ik toen meegemaakt. N.N. en N.N. Dat zijn er echt wel een aantal. Ik denk een stuk of 10, schat ik in. Dat is misschien ook wel een beetje veel, wacht even. Een stuk of 10 is wel veel, nou ja tussen de 5 en de 10.~~

Wanneer is volgens jou een jongere in staat om de doorstroom te maken naar de pubergroep?

~~Dat vind ik altijd een lastige. Want wat ik merk bijvoorbeeld bij N.N. is dat N.N. eigenlijk nog een beetje kind is. Hij zit wel in de puberfase maar is ook nog wel een kind van lekker spelen. Als een jongere hier komt wonen zit hij op een terrein met allemaal pubers en adolescenten, dat kind zijn van hem wil~~

~~hij dat eigenlijk niet meer echt laten zien want dat is niet stoer, dat is niet leuk. En de andere kant zou hij wel weer de vaardigheden en de leeftijd hebben om naar de pubergroep te gaan. Je zou het kind ook nog zo graag gunnen om even lekker kind te kunnen zijn. Dus het is wel heel erg afhankelijk van hoe een kind is. Eigenlijk als het al een beetje uit de kindfase is en echt in de puberfase zit. Maar ik weet ook als je 13 jaar bent en je woont nog op een kindergroep, dat is het ook niet. Dus ik had al een paar keer bedacht en benoemd in de organisatie. Het zou goed zijn voor een jongere om een groep tussen de 10 en de 14 jaar te hebben. dat ze dan aan het puber zijn en dan pas echt op de pubergroep kunnen zijn. Dat ze dan toch nog even lekker langer kind kunnen zijn. Even met lego kunnen spelen. Als je een groepje hier hebt dat ze uitgelachen worden op het moment dat ze kind zijn, gaat ze dat niet meer doen. Dat is eigenlijk gewoon heel jammer, dat probeer je dan toch nog wel te stimuleren, maar dat is gewoon jongeren onderling en dat gaan ze dan toch niet meer doen.~~

En qua vaardigheden wat moet een jongere kunnen?

Een stukje zelfverzorging in ieder geval. Dat ze goed zelf kunnen douchen, wassen, tanden poetsen en dat soort dingen. Een heleboel dingen kunnen we hier nog wel leren, maar als je dan toch al van een andere groep komen kun je dit wel gaan voorbereiden. Ze moeten hier zelfstandig hun was doen, dus het is handig dat ze daar al iets van weten. Dat ze zelfstandig taken kunnen doen, vaatwasser inruimen, kamer schoonmaken, stofzuigen, dat ze dit zelfstandig kunnen uitvoeren. Dat zijn wel handige dingen om dat in ieder geval al voor te bereiden. Want dat moeten ze hier vrij snel wel kunnen doen. Ook bijvoorbeeld zakgeld besteden, dat ligt ook wel aan de vaardigheden van de jongere natuurlijk.

~~En een stukje sociale contacten, want wat je net zegt iemand die eigenlijk graag kind wil zijn maar vervolgens wordt uitgelachen. Ik kan me voorstellen dat het dan ook goed is om voor jezelf op te kunnen komen?~~

~~Ook daarin zie ik ook wel dat het lastig is. je gaat als oudste van een groep naar de jongste van een groep en dat is gewoon allemaal heel lastig wel in dat soort situaties. Je bent puber en al super onzeker, en je bent de jongste, vaak wisselen ze in die periode ook nog van basisschool naar middelbare school. Dus het is wel goed dat ze leren om voor zichzelf op te komen. Daar gaan wij natuurlijk ook wel mee door.~~

~~Misschien kunnen ze dat ook pas leren als ze op de pubergroep zijn, juist omdat ze nu de jongste zijn?~~

~~Soms is het ook wel goed om door te stromen. Bij N.N. die had teveel macht over de jongere kinderen, laat hem maar eens om zijn plek gezet worden.~~

Bereidt je een kind voor op de verhuizing naar de pubergroep?

Nou, door koffie te drinken en dat soort dingen. In principe is dat meer een taak van de kindergroep.

En qua overdracht met de kindergroep, qua pb'er en oud pb'er¹⁰?

~~Ik heb zelf niet een pb'erschap overgenomen. Daar is vaak gewoon telefonisch of mondelinge overdracht. Of je spreekt een keer af en dan worden dingen meteen besproken. Zoals familiecontacten, de benaderingswijze, wat belangrijk is. dat gaat dan ook vaak over praktische zaken. En hebben jullie dan ook rond dat tijdstip contact met de ouders van de jongeren?~~

Als er iemand binnenkomt nemen we meteen contact op met ouders om kennis temaken. Vaak zijn zij er ook bij als een jongere geplaatst wordt.

Ja want, niet alleen voor een jongere maar ook ouders moeten wennen aan nieuwe groepsleiding en een nieuwe manier van werken. Hoe pikken zij dat op?

~~Tot nu toe hebben.. dat verschilt natuurlijk ook per persoon. Bij N.N. is dit niet goed verlopen, maar dat zijn dat wat lastige dingen, dus dan wordt de overgang voor ouders ook erg lastig. Vader zag het~~

¹⁰ Pb'er: persoonlijk begeleider

~~probleem van N.N. wel in, maar dan is het toch allemaal wat lastiger.~~ Het gevaar schuilt wel dat groepsleiding wordt aangesproken als er iets mis gaat met een kind. Op de Krekels was niets aan de hand en eenmaal op de pubergroep gebeurd en van alles. Dat proberen we ouders ook wel uit te leggen dat er grote verschillen zijn binnen deze groepen. Je hebt met hele andere omstandigheden te maken zoals pubers om zich heen, een grotere groep, een open terrein. Dat proberen we ze altijd wel uit te leggen en over het algemeen begrijpen ze dat wel. Er zitten er ook altijd tussen die dat niet begrijpen.

~~Wat was er dan misgelopen met N.N.?~~

~~Ja, eigenlijk het voor zichzelf opkomen, dat werd een probleem waardoor ze ook agressief werd. Ze had geen klik met de andere jongeren. Eigenlijk had ze echt meer begeleiding en meer structuur nodig dan dat we hier konden bieden. Daarnaast waren de familieomstandigheden bij haar wat lastig. Er speelde gewoon heel veel. Daar ga ik niet verder over uitweiden, maar er speelde wel heel veel.~~ En dan merk je gewoon dat je zo'n kind dan weghaalt uit een kleine veilige omgeving met jongere kinderen, waardoor je dus niet tegen dingen aanloopt waar je op de pubergroep wel tegen aan gaat lopen. Bijvoorbeeld roken, stelen, seksueel contact, verkeringen en dat soort dingen dat merk je veel meer op de pubergroep. Als je iemand uit de kindergroep weghaalt en in 1 keer op de pubergroep plaatst en het kind krijgt met dit soort dingen te maken krijgt kan dan heel overweldigend zijn en dat is wat hier gebeurde.

~~Had N.N. daarin wat meer begeleiding nodig moeten hebben ook qua voorbereiding op de pubergroep t.a.v. verwachtingen die dan spelen of was het sowieso wel gebeurd?~~

~~Ik denk dat het sowieso wel was gebeurd.~~ Het is altijd goed om kinderen altijd wel uit te leggen dat je op de pubergroep gaat wonen, dat betekent oudere kinderen en dat hier goed uitleg over gegeven wordt. En misschien wat vaker langskomen van te voren, vanaf het moment dat ze weten dat ze richting de pubergroep gaan. zodat ze wat vaker kunnen komen en meer kunnen wennen. Maar het blijft nog altijd een stuk van ervaren op het moment dat je hier woont. Dat je dan ervaar het zit eigenlijk zo en zo. Voorbereiding is altijd goed, gesprekken erover hebben en vaker langskomen. Vaak is er daar niet veel tijd voor. Omdat je soms pas 1 week van te voren hoort dat ze gaan verhuizen.

~~Hoe verloopt over het algemeen de doorstroom van de kindergroep naar pubergroep?~~

~~Ik heb er zelf nog niet veel ervaring mee. Tussen collega's onderling, de overdracht, heb ik goede ervaringen mee. Het is meestal lastiger voor de jongere zelf.~~

~~En hoe ervaar je dat een jongere reageert op de toch vrije grote verschillen?~~

~~Ze kunnen soms echt wel raar gaan doen. Ze gaan soms opeens heel ander gedrag vertonen. Dat is ook niet raar want ze worden puber. Dus het is pubergedrag en ze zien ook van alles om zich heen, zoals jongeren die een hele grote mond hebben. Je ziet regelmatig dat kinderen die van de kindergroep komen dat ze eigenlijk wel wat ander gedrag gaan laten zien als op de kindergroep. Ook omdat ze minder kind kunnen zijn.~~

~~Kun je wat concrete dingen noemen wat op dit moment goed loopt, waar jullie als team tevreden over zijn betreft de doorstroom?~~

~~We hebben prima overdrachten. Het voorbereiden ging met de laatste kinderen ook wel oké. Qua praktische vaardigheden die bezitten de kinderen al een eind. Dat ze zelfstandig de stad in konden. Ze weten dan ook al een beetje hoe het zit. Maar ik heb nog nooit zelf de overdracht gedaan vanaf de kindergroepen, maar ik heb nooit verhalen gehoord dat het niet goed is gelopen. Dus ik neem aan dat het goed gaat.~~

~~Heb je nog punten waarin je iets gemist hebt in de doorstroom waarvan je zegt dat kan beter of anders?~~

~~Wat ik bij N.N. heb gezien is dat er zoveel in 1 keer voor hem veranderde, een nieuwe school en een nieuwe groep en zulke dingen allemaal. Dan merk je wel dat het allemaal erg veel is voor een kind. Dus het zou mooi zijn dat een kind wat naar de eerste klas gaat nog even op de kindergroep woont, zodat het kind niet alles in 1 keer hoeft te verwerken. En zoals ik al zei zou een groep tussen de 10 en 14 jaar heel mooi zijn. Omdat een aantal jongeren nog iets meer begeleiding nodig hebben. Al is dat organisatorisch minder handig.~~

~~Ik ben wel verbaasd dat er zoveel verschillen zijn tussen de meidoorn en de meikers~~

~~Ja inderdaad, dat is een verschil van visie. De meidoorn heeft zoiets van we laten de jongere de wijde wereld ingaan en kijken hoever ze komen. Wij hebben dat ook wel alleen dan wel andersom. Wij willen ze eerst wat meer begrenzen en vanuit daar gaan kijken hoever ze gaan komen. Dus daar zit zeker verschil in. Wij hebben over het algemeen meer structuur dan de meidoorn. Allebei werkt het over het algemeen ook wel, maar het is gewoon een verschil.~~

~~Hierna werd het interview afgesloten.~~

8.3 STAP 4. RELEVANTE TEKST OPSPLITSSEN IN FRAGMENTEN

In de tabel onder het onderdeel fragment wordt als eerste het cijfer van het interview genoemd en het tweede cijfer duidt op het vraagnummer. Dus bijvoorbeeld interview 1 daarvan vraag 1 wordt 1.1. Het interview van de meikers heeft nummer 3 gekregen.

Interviewer staat voor de vragen die we als interviewers hebben gesteld. Groepsleider staat voor de (senior)groepsleiders die we hebben geïnterviewd, waaronder de antwoorden staan die zij hebben gegeven.

Interviewer	Fragment	Groepsleider
Hoeveel tijd wordt uitgetrokken voor de kennismakingsfase?	3.1	Wij streven er vaak naar om een keertje koffie te laten drinken, een keer mee eten en een keer logeren. Dan te laten wonen. Het lastige daaraan is dat wij meestal gewoon maar een week de tijd krijgen, want dan gaat er een jongere weg en dan krijg je te horen over een week komt die en die bij jullie wonen. Dus daarin is het niet altijd haalbaar. Vaak houdt het op bij een keertje koffiedrinken en een keer mee eten. Het is een kort tijdsbestek.
Hoe wordt het opgepakt wanneer de jongere hier op de pubergroep woont?	3.2	We hebben een welkomstboekje. En de groepsregels krijgen ze vaak. En dan worden gewoon even kort de afspraken gemaakt van hoe laat moet je naar bed. De rest we leggen niet alles in 1 keer uit want dat gaan ze toch niet onthouden. De rest gaat gewoon naar mate ze dingen tegen komen, dan gaat we uitleggen. De dagelijkse routine dat gaat altijd vrij snel al vanzelf in mee, maar we hebben vaste afspraken van we gaan om 4 uur koffiedrinken en daarna moeten ze hun tijd volplannen tot half 6. De eerste keer leggen we dit en zo gaat dat dan.
Hoelang duurt het voordat de jongere zijn plekje heeft gevonden?	3.3	We merken wel dat jongeren binnen een maand in ieder geval de dagelijkse routine kennen en de regels en afspraken. Zeg maar 2 weken tot een maand.
Binnen welke termijn wordt gestart met het behandelplan?	3.4	Als het goed is hebben we meteen al een behandelplan. Met een doorplaatsing. We kijken altijd een beetje per jongere. Als er net een IO is geweest dan gaat we na een half jaar of 3 maanden weer een IO plannen, zodat we dan.. Maar we laten ze eerst wel een week of 4 kennismaken en dan gaan we weer verder met werkpunten starten. Ook dat is weer heel afhankelijk van hoe een jongere is en hoe hij hier binnenkomst, hoe het op de Krekels of Douwe is verlopen. Ik kan er niet een heel pasklaar antwoord op geven. We proberen altijd na 4 weken ongeveer wel met werkpunten te starten. Dus dan

		werken we met het behandelplan.
Welke vrijheden zijn er voor een jongere?	3.5	Sommige jongeren maken echt halfuursafspraken, met andere jongeren zeggen we je gaat lekker je ding doen en als je iets anders gaat doen dan horen wij dat wel. Dat ligt dus aan de vaardigheden van de jongeren. Telefoons hebben sommigen, en die mogen ze een half uur per dag. Sommigen mogen hem gewoon de hele dag. Dat verschilt. Op de meidoorn draaien ze de vrijheden terug op het moment dat het niet goed gaat. En wij beginnen eigenlijk met weinig en breiden het uit als ze laten zien dat het goed gaat. We gaan uit van de expertise van de groepsleiding van de Douwe of Krekels, wanneer zij stellen dat ze het aankunnen dan gaan wij daarvan uit en zetten dat zo is. Lukt het niet dan draaien we dat terug.
Wanneer is een jongere in staat om de doorstroom te maken?	3.6	Het zou goed zijn voor een jongere om een groep tussen de 10 en de 14 jaar te hebben. Dat ze dan aan het puber zijn en dan pas echt op de pubergroep kunnen zijn. Dat ze dan toch nog even lekker langer kind kunnen zijn. Even met lego kunnen spelen. Als je een groepje hier hebt dat ze uitgelachen worden op het moment dat ze kind zijn, gaat ze dat niet meer doen. Dat is eigenlijk gewoon heel jammer, dat probeer je dan toch nog wel te stimuleren, maar dat is gewoon jongeren onderling en dat gaan ze dan toch niet meer doen.
En qua vaardigheden, wat moet een jongere kunnen voordat het hier komt wonen?	3.7	Een stukje zelfverzorging in ieder geval. Dat ze goed zelf kunnen douchen, wassen, tanden poetsen en dat soort dingen. Een heleboel dingen kunnen we hier nog wel leren, maar als je dan toch al van een andere groep komen kun je dit wel gaan voorbereiden. Ze moeten hier zelfstandig hun was doen, dus het is handig dat ze daar al iets van weten. Dat ze zelfstandig taken kunnen doen, vaatwasser inruimen, kamer schoonmaken, stofzuigen, dat ze dit zelfstandig kunnen uitvoeren. Dat zijn wel handige dingen om dat in ieder geval al voor te bereiden. Want dat moeten ze hier vrij snel wel kunnen doen. Ook bijvoorbeeld zakgeld besteden, dat ligt ook wel aan de vaardigheden van de jongere natuurlijk. En het is wel goed dat ze leren om voor zichzelf op te komen.
Hoe bereid je een kind voor op de verhuizing naar de pubergroep?	3.8	Door koffie te drinken en dat soort dingen. In principe is dat meer een taak van de kindergroep. Qua overdracht, dat is vaak gewoon telefonisch of mondelinge overdracht. Of je spreekt een keer af en dan worden dingen meteen besproken. Zoals familiecontacten, de benaderingswijze, wat belangrijk is. Dat gaat dan ook vaak over praktische zaken.
Op welke manier wordt familie betrokken bij de doorstroom? Hoe pakken zij de verhuizing op?	3.9	Als er iemand binnenkomt nemen we meteen contact op met ouders om kennis te maken. Vaak zijn zij er ook bij als een jongere geplaatst wordt. Het gevaar schuilt wel dat groepsleiding wordt aangesproken als er iets mis gaat met een kind. Op de krekels was niets aan de hand en eenmaal op de pubergroep gebeurd er van alles. Dat proberen we ouders ook wel uit te leggen dat er grote verschillen zijn binnen

		deze groepen. Je hebt met hele andere omstandigheden te maken zoals pubers om zich heen, een grotere groep, een open terrein. Dat proberen we ze altijd wel uit te leggen en over het algemeen begrijpen ze dat wel. Er zitten er ook altijd tussen die dat niet begrijpen.
Wat was er misgelopen met N.N.?	3.10	En dan merk je gewoon dat je zo'n kind dan weghaalt uit een kleine veilige omgeving met jongere kinderen, waardoor je dus niet tegen dingen aanloopt waar je op de pubergroep wel tegen aan gaat lopen. Bijvoorbeeld roken, stelen, seksueel contact, verkeren en dat soort dingen dat merk je veel meer op de pubergroep. Als je iemand uit de kindergroep weghaalt en in 1 keer op de pubergroep plaatst en het kind krijgt met dit soort dingen te maken krijgt kan dan heel overweldigend zijn en dat is wat hier gebeurde. Het is altijd goed om kinderen altijd wel uit te leggen dat je op de pubergroep gaat wonen, dat betekent oudere kinderen en dat hier goed uitleg over gegeven wordt. En misschien wat vaker langskomen van te voren, vanaf het moment dat ze weten dat ze richting de pubergroep gaan. zodat ze wat vaker kunnen komen en meer kunnen wennen. Maar het blijft nog altijd een stuk van ervaren op het moment dat je hier woont. Dat je dan er voor zit eigenlijk zo en zo. Voorbereiding is altijd goed, gesprekken erover hebben en vaker langskomen. Vaak is er daar niet veel tijd voor. Omdat je soms pas 1 week van te voren hoort dat ze gaan verhuizen.
Hoe ervaar je dat een jongere reageert op de toch vrij grote verschillen?	3.11	Ze kunnen soms echt wel raar gaan doen. Ze gaan soms opeens heel ander gedrag vertonen. Dat is ook niet raar want ze worden puber. Dus het is pubergedrag en ze zien ook van alles om zich heen, zoals jongeren die een hele grote mond hebben. Je ziet regelmatig dat kinderen die van de kindergroep komen dat ze eigenlijk wel wat ander gedrag gaan laten zien als op de kindergroep. Ook omdat ze minder kind kunnen zijn.
Wat loopt op dit moment goed betreft de doorstroom?	3.12	We hebben prima overdrachten. Het voorbereiden ging met de laatste kinderen ook wel oké. Qua praktische vaardigheden die bezitten de kinderen al een eind. Dat ze zelfstandig de stad in konden. Ze weten dan ook al een beetje hoe het zit. Maar ik heb nog nooit zelf de overdracht gedaan vanaf de kindergroepen, maar ik heb nooit verhalen gehoord dat het niet goed is gelopen. Dus ik neem aan dat het goed gaat.
Zijn er punten die je hebt gemist in de doorstroom, wat beter kan?	3.13	Wat ik bij N.N. heb gezien is dat er zoveel in 1 keer voor hem veranderde, een nieuwe school en een nieuwe groep en zulke dingen allemaal. Dan merk je wel dat het allemaal erg veel is voor een kind. Dus het zou mooi zijn dat een kind wat naar de eerste klas gaat nog even op de kindergroep woont, zodat het kind niet alles in 1 keer hoeft te verwerken. En zoals ik al zei zou een groep tussen de 10 en 14 jaar heel mooi zijn. Omdat een aantal jongeren nog iets meer begeleiding nodig hebben. Al is dat organisatorisch minder handig.

8.4 ANALYSESTAP 1. LABELLEN

In onderstaande tabel worden verschillende letters gebruikt, hiervan willen wij allereerst een uitleg geven. We maken gebruik van de letters A, B, C, en D. De letter A staat voor de fasering van de hulpverlening, dit onderdeel past bij de vierde deelvraag van ons onderzoek. De letter B staat voor de mening van de groepsleider over de punten die goed verlopen betreft de doorstroom van kinderen naar de pubergroep. De letter C staat voor de struikelblokken die worden ervaren door de groepsleiders ten aanzien van de doorstroom, dit komt tot uiting in de tweede deelvraag van ons onderzoek. En als laatste de letter D, deze letter staat voor de informatie die de groepsleider ons aanreikt over de ontwikkeling van het kind ten aanzien van de doorstroom. Dit laatste is terug te vinden in deelvraag 3.

Label	Fragment	Groepsleider
A: Kennismakingfase	3.1	Wij streven er vaak naar om een keertje koffie te laten drinken, een keer mee eten en een keer logeren. Dan te laten wonen. Het lastige daaraan is dat wij meestal gewoon maar een week de tijd krijgen, want dan gaat er een jongere weg en dan krijg je te horen over een week komt die en die bij jullie wonen. Dus daarin is het niet altijd haalbaar. Vaak houdt het op bij een keertje koffiedrinken en een keer mee eten. Het is een kort tijdsbestek.
A: Korte voorbereidingstijd		
A: Welkomstboekje A: Kennismakingsfase	3.2	We hebben een welkomstboekje. En de groepsregels krijgen ze vaak. En dan worden gewoon even kort de afspraken gemaakt van hoe laat moet je naar bed. De rest we leggen niet alles in 1 keer uit want dat gaan ze toch niet onthouden. De rest gaat gewoon naar mate ze dingen tegen komen, dan gaat we uitleggen. De dagelijkse routine dat gaat altijd vrij snel al vanzelf in mee, maar we hebben vaste afspraken van we gaan om 4 uur koffiedrinken en daarna moeten ze hun tijd volplannen tot half 6. De eerste keer leggen we dit en zo gaat dat dan.
A: Kennismakingsfase	3.3	We merken wel dat jongeren binnen een maand in ieder geval de dagelijkse routine kennen en de regels en afspraken. Zeg maar 2 weken tot een maand.
A: Start behandelplan	3.4	Als het goed is hebben we meteen al een behandelplan. Met een doorplaatsing. We kijken altijd een beetje per jongere. Als er net een IO is geweest dan gaat we na een half jaar of 3 maanden weer een IO plannen, zodat we dan.. Maar we laten ze eerst wel een week of 4 kennismaken en dan gaan we weer verder met werkpunten starten. Ook dat is weer heel afhankelijk van hoe een jongere is en hoe hij hier binnenkomst, hoe het op de Kerkels of Douwe is verlopen. Ik kan er niet een heel pasklaar antwoord op geven. We proberen altijd na 4 weken ongeveer wel met werkpunten te starten. Dus dan werken we met het behandelplan.
D: Vrijheden	3.5	Sommige jongeren maken echt halfuur afspraken met andere jongeren zeggen we je gaat lekker je ding doen en als je iets anders gaat doen dan horen wij dat wel. Dat ligt dus aan de vaardigheden van de jongeren. Telefoons hebben sommigen, en die mogen ze een half uur per dag. Sommigen mogen hem gewoon de hele dag. Dat verschilt. Op de meidoorn draaien ze de vrijheden terug op het

		moment dat het niet goed gaat. En wij beginnen eigenlijk met weinig en breiden het uit als ze laten zien dat het goed gaat. We gaan uit van de expertise van de groepsleiding van de Douwe of Krekels, wanneer zij stellen dat ze het aankunnen dan gaan wij daarvan uit en zetten dat zo is. Lukt het niet dan draaien we dat terug.
A: Tussenfase	3.6	Het zou goed zijn voor een jongere om een groep tussen de 10 en de 14 jaar te hebben. Dat ze dan aan het puber zijn en dan pas echt op de pubergroep kunnen zijn. Dat ze dan toch nog even lekker langer kind kunnen zijn. Even met lego kunnen spelen. Als je een groepje hier hebt dat ze uitgelachen worden op het moment dat ze kind zijn, gaat ze dat niet meer doen. Dat is eigenlijk gewoon heel jammer, dat probeer je dan toch nog wel te stimuleren, maar dat is gewoon jongeren onderling en dat gaan ze dan toch niet meer doen.
D: Zelfstandigheid	3.7	Een stukje zelfverzorging in ieder geval. Dat ze goed zelf kunnen douchen, wassen, tanden poetsen en dat soort dingen. Een heleboel dingen kunnen we hier nog wel leren, maar als je dan toch al van een andere groep komen kun je dit wel gaan voorbereiden. Ze moeten hier zelfstandig hun was doen, dus het is handig dat ze daar al iets van weten. Dat ze zelfstandig taken kunnen doen, vaatwasser inruimen, kamer schoonmaken, stofzuigen, dat ze dit zelfstandig kunnen uitvoeren. Dat zijn wel handige dingen om dat in ieder geval al voor te bereiden. Want dat moeten ze hier vrij snel wel kunnen doen. Ook bijvoorbeeld zakgeld besteden, dat ligt ook wel aan de vaardigheden van de jongere natuurlijk. En het is wel goed dat ze leren om voor zichzelf op te komen.
D: Assertiviteit		
A: Kennismaking pubergroep	3.8	Door koffie te drinken en dat soort dingen. In principe is dat meer een taak van de kindergroep.
A: Communicatie		Qua overdracht, dat is vaak gewoon telefonisch of mondelinge overdracht. Of je spreekt een keer af en dan worden dingen meteen besproken. Zoals familiecontacten, de benaderingswijze, wat belangrijk is. Dat gaat dan ook vaak over praktische zaken.
A: Betrokkenheid ouders	3.9	Als er iemand binnenkomt nemen we meteen contact op met ouders om kennis te maken. Vaak zijn zij er ook bij als een jongere geplaatst wordt. Het gevaar schuilt wel dat groepsleiding wordt aangesproken als er iets mis gaat met een kind. Op de krekels was niets aan de hand en eenmaal op de pubergroep gebeurd en van alles. Dat proberen we ouders ook wel uit te leggen dat er grote verschillen zijn binnen deze groepen. Je hebt met hele andere omstandigheden te maken zoals pubers om zich heen, een grotere groep, een open terrein. Dat proberen we ze altijd wel uit te leggen en over het algemeen begrijpen ze dat wel. Er zitten er ook altijd tussen die dat niet begrijpen.
A: Veel veranderingen	3.10	En dan merk je gewoon dat je zo'n kind dan weghaalt uit een kleine veilige omgeving met jongere kinderen,

A: Voorbereiding		waardoor je dus niet tegen dingen aanloopt waar je op de pubergroep wel tegen aan gaat lopen. Bijvoorbeeld roken, stelen, seksueel contact, verkeren en dat soort dingen dat merk je veel meer op de pubergroep. Als je iemand uit de kindergroep weghaalt en in 1 keer op de pubergroep plaatst en het kind krijgt met dit soort dingen te maken krijgt kan dan heel overweldigend zijn en dat is wat hier gebeurde. Het is altijd goed om kinderen altijd wel uit te leggen dat je op de pubergroep gaat wonen, dat betekent oudere kinderen en dat hier goed uitleg over gegeven wordt. En misschien wat vaker langskomen van te voren, vanaf het moment dat ze weten dat ze richting de pubergroep gaan. zodat ze wat vaker kunnen komen en meer kunnen wennen. Maar het blijft nog altijd een stuk van ervaren op het moment dat je hier woont. Dat je dan ervaar het zit eigenlijk zo en zo. Voorbereiding is altijd goed, gesprekken erover hebben en vaker langskomen. Vaak is er daar niet veel tijd voor. Omdat je soms pas 1 week van te voren hoort dat ze gaan verhuizen.
C: Gedragsverandering	3.11	Ze kunnen soms echt wel raar gaan doen. Ze gaan soms opeens heel ander gedrag vertonen. Dat is ook niet raar want ze worden puber. Dus het is pubergedrag en ze zien ook van alles om zich heen, zoals jongeren die een hele grote mond hebben. Je ziet regelmatig dat kinderen die van de kindergroep komen dat ze eigenlijk wel wat ander gedrag gaan laten zien als op de kindergroep. Ook omdat ze minder kind kunnen zijn.
B: Communicatie D: Zelfstandigheid	3.12	We hebben prima overdrachten. Het voorbereiden ging met de laatste kinderen ook wel oké. Qua praktische vaardigheden die bezitten de kinderen al een eind. Dat ze zelfstandig de stad in konden. Ze weten dan ook al een beetje hoe het zit. Maar ik heb nog nooit zelf de overdracht gedaan vanaf de kindergroepen, maar ik heb nooit verhalen gehoord dat het niet goed is gelopen. Dus ik neem aan dat het goed gaat.
C: Veel veranderingen	3.13	Wat ik bij N.N. heb gezien is dat er zoveel in 1 keer voor hem veranderde, een nieuwe school en een nieuwe groep en zulke dingen allemaal. Dan merk je wel dat het allemaal erg veel is voor een kind. Dus het zou mooi zijn dat een kind wat naar de eerste klas gaat nog even op de kindergroep woont, zodat het kind niet alles in 1 keer hoeft te verwerken. En zoals ik al zei zou een groep tussen de 10 en 14 jaar heel mooi zijn. Omdat een aantal jongeren nog iets meer begeleiding nodig hebben. Al is dat organisatorisch minder handig.
A: Tussenfase		

BIJLAGE 9. UITWERKING INTERVIEW MEIDOORN

9.1 STAP 1. LETTERLIJK UITWERKEN

De eerste twee vragen gaan over de huisregels en de dagelijkse routine van de groep. Op de Krekels hebben ze deze op de pc staan? Hebben jullie dit ook?

Ja klopt, die hebben wij ook. Die kan ik na ons gesprek wel even naar je opsturen.

Ja graag. Dan kunnen we meteen door met de volgende vraag.

Hoeveel tijd wordt uitgetrokken voor de kennismakingsfase?

Ehm, een beetje wisselend, meestal iets van vier tot zes weken. En meestal is het vaak sowieso de eerste periode tot aan een eerste werkplanbespreking. En ehm, de kennismaking, dan heeft de jongere vaak ook twee doelen. Je prettig gaan voelen op de groep, met iedereen kennis maken en de dagelijkse routine eigen maken. En vaak is dat ja, maargoed kijk is dat niet acht weken en soms is dat korter en dat is ook de één of de andere jongere, bedoel de één heeft met twee weken zijn kamer al helemaal gezellig en loopt hier helemaal relaxed rond, de ander heeft daar een langere periode voor nodig.

Wij werken hier niet met fases,

Nee?

Nee. Dus vandaar, we zitten nog niet in de fasering zegmaar feedback en fasering dus we hebben nog niet zo'n strak schema. We hebben daar ooit wel een opzet voor gemaakt omdat we toen een cursus zouden gaan doen. En toen hadden we inderdaad daar ook zoiets voor staan.

Fasering wordt natuurlijk veel gebruikt binnen de CGW dus als er een cursus is komt dit ook aan bod...

Ja die komt er normaal gesproken achteraan inderdaad.

Maar hoe zit dat nu? Jullie hebben nu geen fasering?

Nee.

Dus voor nu is het voor iedereen hetzelfde?

Ja gewoon individueel inderdaad ja.

Hoe ziet de kennismakingsfase er binnen de Meikers/Meidoorn uit?

Hoe bedoel je die vraag?

Als de kinderen vanaf de Douwe of de Krekels hier binnen komen.

Meestal begint het dat de kinderen hier een keer komen kijken, kennismaken met wie hun pb'er wordt, wat voor kamer ze krijgen, en vaak is dan ook nog wel een keertje koffie drinken, een keertje mee eten. Soms wordt er vanuit de kindergroepen aangegeven dat een kind er heel veel moeite mee heeft, dan doe je dat vijf keer. En andere kinderen zitten te springen van mag ik nou eindelijk door naar die pubergroep enne, ja dan is het een keer koffiedrinken en dan kun je het maar beter gewoon gaan inzetten.

En dat ligt ook heel erg aan het door plaatsingstraject natuurlijk hè, vanuit de instelling wordt natuurlijk soms ook gewoon opgelegd van er moet nu geschoven gaan worden en dan heeft het gewoon puur eigenlijk met gelden te maken en dan is het gewoon van volgende week komt Pietje. Dan moet je even roeien met de riemen die je hebt.

Zulke dingen kregen we inderdaad ook vanaf de Krekels terug.

Binnen welke termijn, na de kennismakingsfase, wordt er gestart met het behandelplan?

Eigenlijk al gelijk, we hebben onze pedagoog is heel snel. En die heeft ook zoiets van zo snel mogelijk ook het behandelplan aan gaan passen als een jongere binnen is. Vaak wordt er al de eerste vergadering dat de pedagoog er is al gelijk even gekeken van hé wat is jullie indruk? En ja als diegene er net drie dagen is dan kun je er natuurlijk nog niet zo heel veel mee, maar vaak maakt zij kort daarna al met de pb'er een afspraak om dan het behandelplan inderdaad eventueel aan te passen of de doelen bij te stellen. En het beeld soms ook al een beetje... Ja.

Dus jullie maken wel grote aanpassingen dan? Want in principe krijg je natuurlijk vanuit de kindergroep het behandelplan mee

Ja, nou ja weet je, soms is het recent en soms is het ook al bijna een jaar oud. En soms zitten er bijvoorbeeld nog doelen in die hier helemaal niet op z'n plek zijn. Of waarvan wij hier zoiets hebben van ja ehm, die eerste acht kunnen we schrappen en daar komen drie anderen voor in de plaats

Kun je daar een voorbeeld van geven?

Ja dat kan ik. Veel jongeren op kindergroepen zijn bezig geweest met ehm, in de laatste periode vaak iets meer vrijheid. Die gaan van aan het handje naar de pubergroep en dan zijn ze daar wel mee bezig, terwijl wij
Onderbreking.

Maar dan zien we vaak dat in de doelen dan nog staat omdat die ehm. Vaak wordt er in zo'n jaar bekeken van nou die kan gaan doorstromen naar een pubergroep. En dan staan er allerlei doelen van zelfstandig een boodschap doen in de stad, naar de bibliotheek, al dat soort dingen. En de jongeren die hier komen, daar krijgen we vaak van 'dat gaat goed of dat gaat niet goed' maar meestal wel omdat ze ook gaan doorstromen hier naartoe en hier, als ze hier ook een beetje tussen de rest ook willen gaan stromen dan is het van als we dan met zulke doelen gaan werken dan ja wordt het voor hun alsnog een heel kinderachtig gevoel en ze zijn natuurlijk al de jongste die binnenkomt, dan werkt dat heel erg versterkend. Dus vaak schrappen wij die doelen allemaal, die hele kleine doelen op die zelfstandigheid en juist in de kennismakingsperiode gaan we kijken van, ga het maar doen. Hier werken we zo en nu mag je puberen. Maar puberen is te groot woord maar wel van, ja hier is het gewoon van als jij even het dorp in wil en je hebt een reden daarvoor dan kan je gewoon bij ons komen vertellen en dan maken we met jou een afspraak afhankelijk van de reden hoe lang. En laat maar zien inderdaad hoe je daarmee omgaat. En als we merken van joh die houdt zich niet aan de tijdsafspraken of die is op hele andere plekken als wat de bedoeling is, ja dan wordt het kleiner gemaakt.

Ja, dus het verschil is eigenlijk een beetje dat jullie hier zeggen tegen de jongeren van nou probeer maar, en kijken of het lukt. En op de kindergroepen wordt gezegd: we denken dat het nog niet lukt en we begeleiden jou...

Nou op de kindergroep zijn ze vaak nog stapsgewijs bezig omdat het vanuit aan het handje is naar... En hier zijn ze er, en dan mag het. Het is voor jongeren vaak ook in het begin heel, dat ze zoiets hebben van wow, wat gebeurt er allemaal, en aan de andere kant pikken ze dat ook razendsnel op omdat de andere zeven om hen heen dat ook zo doen. Als je hun binnen zou halen en zeggen van nou, jij mag gewoon samen met de groepsleiding een boodschap gaan doen...
Onderbreking.

Kijk je kan beginnen met een jongere heel klein te houden en ehm dat je ja, weet je wat er vaak ook, ik zal even van de andere kant zeggen. Een jongere heeft vaak al een hele tijd op een kindergroep gewoond, er is al een hele beeldvorming van een jongere en wij willen eigenlijk, natuurlijk lees je het behandelplan en weet je hoe of wat en als er hele bijzondere dingen in zijn. Ik bedoel komt ook wel eens een jongere hier wonen waarvan je weet van die kan dus niet alleen naar het dorp want die gaat jatten of dat soort bijzondere vormen. Maar dat zijn de uitzonderingen. En over het algemeen hebben wij zoiets van er komt een nieuwe binnen en die begint weer eigenlijk op een nieuwe plek en die mag het ook gewoon gaan laten zien. En als hij of zij laat zien van nou, ik ga er goed mee om dan groeit die mee met de rest en anders dan hou je het nog wat kleiner

Ja, en hoe wordt dat dan kleiner gehouden, stel dat blijkt van deze jongere kan dat nog niet aan of kan er niet mee omgaan?

Ja dat je minder, over het algemeen de vrijheidsafspraken, soms ook wel dat ze ehm hè, op de kindergroepen is vaak de dagstructuur ook beperkter en ligt het meer op vaste momenten, bepaalde dingen zeg maar, dat ligt hier veel minder. En als je gaat merken inderdaad dat een jongere daar heel erg in gaat wiebelen of ehm zich vervolgens niet meer goed gaat vermaken omdat hij gewend is geweest om daarin veel aangereikt te krijgen, dan kun je in die dagelijkse routine voor die jongere ook wat gaan aanpassen zo van hè, 's middags kom je uit school en dan ga je even met groepsleiding afspreken wat je het volgende half uur gaat doen. Een klein voorbeeld. Of je gaat zeggen van nou het

lukt nog niet alleen in de stad dus je kunt alleen gaan als er twee groepsleiders in dienst zijn, dat er iemand even met jou mee kan of, op die manier. Of je bent alleen op het terrein of dat allemaal.

Zijn er verschillen in vrijheden per jongere? Zo ja, welke kunt u noemen?

Ja, wat ik net zeg. In principe begint iedereen met dezelfde vrijheden. Je mag hier een mobiel op zak, een tv op je kamer, de stad in als je een boodschap moet gaan doen, vrienden uitnodigen, bij vrienden op bezoek. En alles met natuurlijk ingekaderd van kan diegene dat wel aan voor een stuk maar ook in overleg met ouders, voogden, pedagoog. Dus dat is eigenlijk waar ze in beginnen, ze beginnen eigenlijk heel vrij, en dan is het kijken van trek jij dat, en gaat jou dat niet lukken dan is het eerste stuk dat we een gesprek aan gaan, van joh we zien dit en dat en als het zo doorgaat dan... Nou, dan gaat dat door en dan ga je het inperken. Maar je hebt hier natuurlijk ook nog leeftijdsopbouw. Van iemand die net binnenkomt die gaat beginnen met, ja weet ik veel, zorgen dat je op tijd op school komt en weer thuis. Met dat soort doelen kan iemand bezig zijn. Jongeren die al heel vlot een heel stuk zelfstandigheid laten zien en het erg leuk vinden om zelfstandig te gaan wassen of te gaan oefenen met zelfstandig koken en dat ligt een beetje bij de jongere maar als ze op een gegeven moment richting de 15 gaan dan gaan wij dat ook een beetje pushen zo van joh, straks wil jij door naar dat en dat en dan komen dit soort doelen aan de orde. Dus we gaan oefenen met je eigen was doen want dat hoort bij deze leeftijd, of we gaan oefenen met eten koken, of met je zakgeld één keer in de maand ontvangen. Kijk, bijvoorbeeld het meisje wat je net binnen zag komen, dat is de oudste van de groep en die gaat straks doorstromen naar BV¹¹ Amersfoort, die is heel zelfstandig en die had op een gegeven moment zoiets van ik vind het niet meer leuk dat ik net als de rest altijd nog moet komen zeggen iedere minuut van de dag waar ik ben en hoe. En toen heb ik ook gezegd van dat vind ik ook wel een goed argument van jou, want jij hebt al lang aan ons bewezen dat je bent waar je bent en je aan tijdsafspraken kunt houden en daar hebben we het in het team over gehad, en eigenlijk voor haar meer per dagdeel, zo van joh als je uit school komt dan vinden we het even prettig dat we je even zien, en als jij dan zoiets hebt van nou, ik ga even wieberen en ben in ieder geval met het eten terug, dan is het goed.

En andere jongeren? Wanneer ze een afspraak hebben om naar de stad te gaan, moet dat dan nut hebben of mogen ze ook gewoon met vrienden 'hangen'.

Nee, we hebben inderdaad echt de afspraak van je gaat met een doel de stad in. Maar als jongeren wat langer wonen, weet je het kaf van het koren te scheiden om het maar even zo te zeggen. Dan weet je van als die met z'n tweeën de stad in gaan dan wordt het klieren en kloten en als dat meisje komt van joh mag ik even de stad in want ik wil even kijken voor een broek, en dan gaat ze misschien helemaal niet alleen die ene winkel voor een broek maar ook alle andere winkels even langs en dan heb ik zoiets van joh, ga jij even een uur lekker shoppen, zonder geld, mag best een keer want dat kun jij wel. Dus het is een inschatting maken van de jongere die je voor je hebt, maar zeker met een nieuwe jongere dan is het van joh jij wil even snoep halen bij de Boni, dan kun je met een half uur makkelijk terug zijn dus dan verwacht ik jou weer terug.

Kunnen ze ook vrijheden verdienen?

Jawel. Maar in principe hebben ze dus vrijheden. Het kan dus zijn dat ze laten zien van hè ik kan het niet aan en het gaat een periode minder goed, dan wordt dat wel aan een periode gekoppeld inderdaad, zo van joh, tot aan je volgende werkplanbespreking gaan we het bekijken. Of soms is het maar voor een week of per teamvergadering bekijken we hoe ver je bent. En dan kunnen ze het ook weer op gaan bouwen. En zoals ik net zeg als je wat ouder wordt en je laat zien dat jij je aan je verantwoordelijkheden en je afspraken houdt, dan kan het ook nog verder uitgebreid worden. Maar het is dus erg aan de ene kant naar het individu kijken en aan de andere kant leeftijdsadequaat ook of wat ze aan moeten kunnen

Hoe vaak heeft u al een doorstroom meegemaakt van een jongere die van de kindergroep naar de pubergroep is verhuisd?

Ik denk wel minimaal een stuk of zes.

¹¹ BV: Buiten voorziening

Wanneer is volgens u een jongere in staat de doorstroom te maken naar de pubergroep?

De jongere moet een zekere mate van vrijheid aankunnen, omdat ze anders erg uit de toom gaan vallen maar omdat we ook een één milieus setting zijn gewoon. Dus ik vind het heel belangrijk dat ze op de Douwe of de Kerkels al wel bezig zijn geweest met inderdaad al een keer een boodschap voor de groep halen of je zakgeld zelf gaan besteden, zelfstandig naar school, dat hele stuk kunnen doen. Dat vind ik een hele belangrijke. Een stukje weerbaarheid, maar dat is ook wel hè, onze groep is, nee was, het is meer breder getrokken hè, meikers en de meidoorn, in principe is het dezelfde doelgroep, maar in het verleden hè, omdat je net vraagt wat ik heb gezien, in het verleden vond ik dat ook een voorwaarde. Het kind is al de jongste van de groep wat binnen gaat komen, als het dan ook nog een heel niet weerbaard kind is, dan wordt het wel een hele heftige periode.

Kunt u vaardigheden noemen die een jongere volgens u moet bezitten voordat het naar de pubergroep kan verhuizen?

Ja wat wij verwachten van jongeren is dat ze gewoon in principe met een instructie de dagelijkse routine verder wel kunnen afhandelen, dus een kamer opruimen, douchen, tanden poetsen. Het hoeft niet zo te zijn, bedoel hè, juist een puber laat dat vaak weer lekker verslonzen. Dus dat zijn we ook wel gewend maar dat ze wel de basis daarvan weten.

En in contact met anderen?

Nou ja, dat stukje weerbaarheid, voor jezelf op kunnen komen. Of en of. Dat ze naar de groepsleiding toekomen met hun verhaal. Maar op zich, kijk dat was het verleden, want er kunnen nu hier allerlei jongeren binnenkomen, dus wat dat betreft is dat nu wat minder. Maar dat is wel iets wat vind ik gewoon heel duidelijk moet zijn. Zo van hè, die jongen komt nu binnen maar daar moet je extra aandacht aan besteden.

Is dat in het verleden niet altijd duidelijk geweest voor jou gevoel?

Nee over het algemeen is dat juist vanuit intern wel redelijk helder. Je krijgt een behandelplan in de vorm die je altijd al gewend bent. Als het niet zomaar een spoed doorplaatsing is dan heb je over het algemeen ook in het team een keer iemand gehad uit het vorige team, de pb'er die even z'n verhaal komt doen zodat je wat vragen kunt stellen. Je hebt die jongere al een aantal keer gezien dus op zich...

In de doorstroom is dat geen probleem?

Nee. Het is meer denk ik wel dat de overstap vaak nog wel behoorlijk groot is. Dat is ook waar we toen inderdaad met feedback en fasering hebben gekeken van dat zou heel mooi zijn als we die dan naast elkaar gaan leggen als het dan ook wel aan gaat sluiten inderdaad. Van hier naar de pubergroep maar ook vanuit ons doorstroom naar de adolescentengroep. Dat je inderdaad daarin dan, dat je niet meer grote gaten hebt. Dat is wat ik wel heb gezien inderdaad. Als ik kinderen binnen zag komen dat ze eigenlijk een beetje erin verzopen zo van wow, weetje wel, hier mag alles, lijkt hier wel de hemel. Ja! En dan trokken ze dat eigenlijk helemaal niet. En dan moeten ze terug en dan snappen ze dat ook weer niet. Ja dat is wel, ja, natuurlijk kom je uit een kindergroep maar er moet ook een moment zijn hè zoals wij nu met zo'n jongere bezig zijn van je moet, ga lekker zelfstandig worden, je moet het ook, je moet nu zelf je stage bellen om je ziek te melden, want je bent die leeftijd. Ik snap dat je het eng vindt en we willen best wat ondersteunen of een voorbeeldje doen of weet ik wat allemaal. En dat verwacht ik ook vanuit een kindergroep, hè, dat ook een kind wat richting een pubergroep gaat, een stukje voorbereiding ja.

Stapsgewijs geoefend wordt.

Ja! En dat is nog, en die afstand heeft er wel gezeten. Ik vind 'm wel minder worden maar het is wel zo dat ik wel eens had van wow. Dat is echt wel een kind wat nog heel erg bij de hand werd genomen die het nu bijna zelf moet gaan doen voor zijn gevoel.

Voor een kind of voor een jongere wordt er in ene heel veel van je verwacht voor je gevoel misschien.

Ja! Het klinkt in eerste instantie natuurlijk super en fantastisch. Maar het is wel betutteld, de zorg zegmaar voor de jongere die kan ook wel voor zijn gevoel heel erg wegvallen. Dat ze zoiets hebben van, gewoon, ga lekker zelf bezig, niet iedere drie minuten hier weet je wel, ja! Woensdag is het

vandaag, wat moet je nu doen, kom maar hier dan ga ik het even uitleggen bla bla bla. Het is gewoon wat afstandelijker vind ik een groot woord maar het is wel meer op die zelfstandigheid gericht. Ja. *Jongeren worden hier meer op hun eigen verantwoording gewezen.*

Bereidt u een kind voor op de verhuizing naar de pubergroep? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?

Als een kind hier komt wonen?

Ja, stel, jij wordt de nieuwe pb'er. Een kindergroep doet het grote werk aan voorbereiding, zelfstandigheid, aftellen weet ik het wat allemaal, afspraken maken wanneer je een keertje mee komt kijken. Maar als nieuwe pb'er, heb je dan eerder een gesprekje of komt dat pas hier?

Je probeert vaak er zeker een keer te zijn als de jongere hier komt qua eten. Dat is voor jezelf ook prettig, maar ook voor die jongere, dat hij een beetje een welkoms gevoel en wat je vaak dan doet is dat je dan even met degene het huis door loopt de eerste keer en voorstellen. Dit wordt jou kamer, wat vind je ervan. Vind je het spannend, het verhuizen? Dat soort dingen inderdaad. En het is verder proberen, heb je nog vragen, weet je wel, vaak zijn ze heel benieuwd naar heel basale dingen. Hoe laat moet ik naar bed, zakgeld, dat soort dingen. Dat soort dingen neem je dan al mee zodat ze daar een beetje houvast aan kunnen hebben.

Op welke wijze worden de wensen en adviezen van familie meegenomen in de voorbereiding op een verhuizing?

Wat bedoel je dan?

Hebben jullie al contact met de ouders voordat een jongere hier komt wonen?

Vaak wordt er vanuit, meestal wordt dat vanuit de oude groep of de kindergroep, wordt er een gesprek gepland waarin je als nieuwe pb'er ook gaat kennismaken met de ouders of een voogd. En dat is niet altijd voor de verhuizing, dat is natuurlijk de mooiste manier. Maar dat lukt gewoon praktisch niet altijd. Dus op die manier. En als ze daarin wensen hebben, en dat kan, wij zijn over het algemeen heel flexibel daarin van joh. Soms kom je ook dingen tegen van ja, of niet werkbaar, of omdat je ook zoiets hebt van ja, ouders vinden het vaak ook lastig om van een kindergroep naar een pubergroep.

Voor hen is het vaak net zo'n groot verschil.

Ja en zij hebben er vaak ook grote zorgen bij zo van o maar hè, mijn kind dat en oh, mogen ze bij jou goede tijden kijken kan al een drama opleveren onder anderen. Maar dan hebben we wel zoiets van dat is dus pubergroep inderdaad en dat mag inderdaad hier. Dat kunt u heel vervelend vinden maar hè, het is ook niet zo dat we ze maar daar neergooien en dat wij buiten aan het rondrennen zijn. Ik bedoel we kijken wel mee en we leggen wel aan ze uit dat het inderdaad dingen zijn die in het dagelijks leven kunnen gebeuren maar dat het wel is opgenomen en niet echt is. En nou ja, noem maar wat. Kijk en sommige ouders hebben echt zo iets van nou, weet ik veel, het kind moet voorgelezen worden bij het naar bed gaan. Dat weten jullie waarschijnlijk ook wel, dat kunnen gewoon soms hele mooie maar ook dingen zijn die ja, die kunnen we niet beloven. Wat je wel kunt zeggen, natuurlijk, als we een keer tijd hebben of als de stagiaire er is en u vindt dat heel belangrijk dan doen we dat. Maar je ziet ook al heel vaak dat kinderen op het moment dat ze hier zijn het niet meer willen want dan hebben ze zo iets van o ik val op.

Maar ik denk dat dit ook wel gezond is.

Wat we vaak ook wel doen bij een nieuwe jongere, de eerste avonden dat, iedereen heeft in zo'n week een keer slaapdienst dus hij is voor jou dan ook wel nieuwe. Dan zit je vaak even bij het bed van joh hoe was je dag, kun je een beetje wennen, vind je het spannend, heb je nog wat bijzonders. Dat soort extra aandacht probeer je vaak wel gegeven.

Hoe verloopt volgens u de doorstroom van kind- naar pubergroep?

Wat ik al zei, ik vind het beter worden, ik vond het vroeger de afstand, het gat groter, naar mijn idee een kind daar niet voldoende op werd voorbereid en dan hier best wel in het diepe werd gegooid. Maar het zal naar mijn idee ook wel nog beter kunnen door inderdaad eens, wat weet ik nu, officieel zijn zelfs de kindergroepen een ander rayon. Je hebt nu toevallig dezelfde manager, dat is normaal gesproken niet zo.

Nee, Arnold is onze manager, Lieke is onze praktijkbegeleider.

Nee precies, dus ja, pedagogen, maatschappelijk werker zijn anders. Dus dan denk ik van ja, als je die doorstroom, dat is wel intern. En ik kan me voorstellen dat ouders of verzorgers daarin ook wat

verwachten en dan denk ik van ja, dat is wel iets, dat is tien jaar geleden al geroepen, misschien wat overdreven maar in ieder geval vijf jaar geleden al geroepen zo van jongens kijk daar naar, dat is voor de jongeren beter. Maar ook voor ons.

Dat er één rayon zou zijn?

Nee, dat je daarin een duidelijke afstemming hebt naar elkaar, van wat verwacht je van elkaar, wat kun je verwachten. Maar naar mijn idee is het niet nog van de grond gekomen doordat, ja eigenlijk wat jullie doen, er is gekeken van waar zit het gat en hoe kunnen we tot elkaar komen. En volgens mij is het simpel op te lossen door een keer met de mensen uit de verschillende teams en pedagogen bij elkaar te zitten en de struikelblokken aan te wijzen. En daarin je afspraken te maken van wat verwacht een pubergroep wat een kind moet kunnen en wat vind een kindergroep wat haalbaar is voor een kind om te kunnen.

Ik denk zelf dat wanneer je de DR en de regels naast elkaar legt dat je daarin al het gat ziet. En dat we daar iets mee moeten, wat weten we nog niet, dat is voor later.

Wat verloopt volgens u goed in de doorstroom van kind- naar pubergroep?

Ik denk dat het voor iedereen nu duidelijk is van, hoe kan ik dat zeggen, wat de ideale doorstroom zou zijn. En qua tijdsplanning en qua overdracht daarin en dat is nu niet altijd haalbaar maar dat weet je nu wel van beide kanten van het is op die manier gewend en als het even kan probeer je het zo voor elkaar te krijgen. Wat al heel veel struikelblokken wegneemt. Als je een goede team overdracht hebt en een kennismaking met familie en verzorgers, ja dan ondervang je ook vaak al een heel groot stuk. En wat ik vind is dat naar mijn idee de kindergroepen ook aan de slag zijn gegaan met, dat ze beter hebben gekeken naar van goh we kunnen niet zomaar een kind wat hier zit en het goed doet, hup door. Want dat gat is te groot, wat ik je al zei, we merken nu dat jongeren binnenkomen, die zijn al aan het oefenen geweest om boodschapjes te doen, naar school, van school komen. En wat we ook wel gezegd hebben dat het eigenlijk niet haalbaar is een kind dat nog op de lagere school zit, basisonderwijs.

Daar spelen ze natuurlijk nog tikkertje.

Dat is het grote verschil inderdaad. Dus vaak merk je van, als ze al vast op het voortgezet onderwijs zitten, dan krijg je die onderscheid al. En wat aan de andere kant niet een goede is omdat in zo'n zomervakantie te doen dat die en die school en de groep tegelijk gaat meemaken. Want dat is ook een hele heftige...

Maar aan de andere kant doe je daar ook niet altijd wat aan, als er een plek komt en hij of zij staat bovenaan de lijst.

Ja klopt, je kunt idealiter hele mooie afspraken maken maar, ja het mes snijdt nu eenmaal aan twee kanten. En is er plek, moet er geschoven worden.

We hadden vanmiddag een interview met de Krekels en die gaf aan van goh krijgen soms maar 4 of 5 weken van tevoren van een manager te horen van goh er is plek, bereid het kind maar voor. Dat is natuurlijk heel kort, dan hadden wij meteen de vraag, weten managers dat niet eerder of hebben ze zoiets dus we zeggen nog maar niks, weet jij daar iets over?

Ik denk dat dit in het verleden het tweede was, dat pas als er echt zekerheid was, er gecommuniceerd werd. Ik vind dat dit verbeterd is, zeker naar pedagogen toe. Maar wat soms wel een lastige is dat speelt gewoon ook mee, als je zo kort van tevoren, op een normaal traject dat je in een IO bespreek dat een jongere toe is om door te gaan naar een pubergroep. En hier geldt dat door naar een adolescenten groep of een andere vorm van groep omdat het niet goed gaat of wel goed gaat. En, bedoel, op het moment dat wij bezig gaan voor een andere vorm van zorg dan is dat duidelijk voor het hele wachtlijst verhaal. Maar wat niet duidelijk is, hoe lang of het gaat duren. Maar je weet wel van er gaan plekken aankomen. En wat volgens mij de hele haastklus die er onder gaat zitten is, als de wachtlijst van de kindergroepen groter wordt. Dan gaat er gepusht worden. Want dan moet er doorstroom gaan komen.

Dan moet dat al bij de overloop en de drempel.

Ja dat moet overal door. Maar het gebeurt ook overal door, als er aan de top lege bedden zijn, dan gaan ze aan de top doorschuiven, dan moeten er kinderen aangeleverd worden. Dat klinkt heel hard, en dat is het eigenlijk ook, mooier kun je het niet maken.

Het gaat dan puur om geld...

Ja, we zijn een zorginstelling, maar het is ook overheid en weet ik wat allemaal. Maar het is wel zo, leeg bed, geen geld. En dan heb je aan het eind van het jaar je productie niet gehaald betekend, compleet voor het volgende jaar, dat je minder geld krijgt en minder productie kunt gaan leveren. Dus voor een deel is het ook logische dat de manager er op zit en dat een pedagoog dwars gaat liggen maar het niet voor elkaar krijgt dat een jongere wel of niet doorkrijgt.

Ja dat is lastig, dan vraag ik me meteen af wat kunnen wij daarmee?

Ja, margoed, ja, ik bedoel het is natuurlijk altijd goed om in de normale situatie een goed plan te hebben liggen. Want het is ook niet zo wat, het voorbeeld wat jij net geeft, dat dit vier keer in een jaar gebeurt. Dat gebeurt wel eens en dan is dat vaak doodzonde voor het kind vaak ook, maar daarnaast zijn ook alle gewone doorstromen. Als ik kijk naar de jongeren die hier zijn komen wonen in de afgelopen jaar, hebben er daar niet veel tussen gezeten dat het zo'n ad hoc situatie was.

Naar mijn idee, het management ziet volgens mij het eerste van iedereen van daar gaat een plaats komen dus kan er van andere plakken ook doorgestroomd worden, die krijgen dat eerder te horen dan de groep.

Nou ben ik niet helemaal met je eens, nee een manager krijgt het te horen als iets definitief is. En het zorgloket die zien alle nieuwe aanmeldingen en die zijn daar druk mee. En daarnaast heb je nog het DIO¹². Het inplaatsings-orgaan. En dat is, daar zitten meer de pedagogen ook in. Die weten vaak als eerste zo van die staat op de wachtlijst. En dan kan het wel zo zijn dat een pedagoog is ingeseind door de manager, die zegt van hé, er moet geschoven worden want we zitten vol of we hebben gaten of weet ik wat. Onze manager gaf nu bijvoorbeeld aan van jullie hebben niets op de wachtlijst dus weet dat ik ga lobbyen in het land van, om er weer wat op te krijgen. En wat ze dan eigenlijk een beetje tussen neus en lippen zegt zo van hou het maar een beetje vast. Margoed, we zien ook, de adolescenten groep gaat leeglopen en die komen daar ook. En dan hebben we ook nog kindergroepen, dus het kan maar zo zijn dat we over een maand een ad hoc verschuiving krijgen. Ze zouden daar misschien zuiverder in kunnen zijn qua communicatie. Maar ik snap ook wel dat ze dat niet altijd kunnen.

Ze kunnen natuurlijk ook geen valse beloftes maken.

Nee inderdaad, of heel veel onrust veroorzaken. Dat is natuurlijk ook wat er gebeurt. Dus dat is lastig. Dat is ook wel de zorg die er is, aan de ene kant is het dubbele van dat we van die prachtige doelstellingen hebben van het kind tot z'n recht laten komen, ja tot dat het geld op is, als het niet ideaal is dan...

9.2 STAP 2. SCHRAPPEN VAN NIET RELEVANTE TEKST

~~De eerste twee vragen gaan over de huisregels en de dagelijkse routine van de groep. Op de Kerkels hebben ze deze op de pc staan? Hebben jullie dit ook?~~

~~Ja klopt, die hebben wij ook. Die kan ik na ons gesprek wel even naar je opsturen.~~

~~Ja graag. Dan kunnen we meteen door met de volgende vraag.~~

Hoeveel tijd wordt uitgetrokken voor de kennismakingsfase?

~~Ehm,~~ Een beetje wisselend, meestal iets van vier tot zes weken. ~~En meestal is het vaak~~ Sowieso de eerste periode tot aan een eerste werkplanbespreking. ~~En ehm,~~ De kennismaking, dan heeft de jongere vaak ook twee doelen. Je prettig gaan voelen op de groep, met iedereen kennis maken en de dagelijkse routine eigen maken. ~~En vaak is dat ja,~~ Margoed kijk is dat niet acht weken en soms is dat korter en dat is ook de één of de andere jongere, bedoel de één heeft met twee weken zijn kamer al helemaal gezellig en loopt hier helemaal relaxed rond, de ander heeft daar een langere periode voor nodig. Wij werken hier niet met fases,

¹² DIO: Door- en Instroomorgaan

Nee?

Nee. Dus vandaar, we zitten nog niet in de fasering ~~zeg maar feedback en fasering~~ dus we hebben nog niet zo'n strak schema. ~~We hebben daar ooit wel een opzet voor gemaakt omdat we toen een cursus zouden gaan doen. En toen hadden we inderdaad daar ook zoiets voor staan.~~

~~Fasering wordt natuurlijk veel gebruikt binnen de CGW dus als er een cursus is komt dit ook aan bod...~~

~~Ja die komt er normaal gesproken achteraan inderdaad.~~

~~Maar hoe zit dat nu? Jullie hebben nu geen fasering?~~

Nee.

Dus voor nu is het voor iedereen hetzelfde?

Ja gewoon individueel inderdaad ja.

Hoe ziet de kennismakingsfase er binnen de Meikers/Meidoorn uit?

~~Hoe bedoel je die vraag?~~

~~Als de kinderen vanaf de Douwe of de Krekels hier binnen komen.~~

Meestal begint het dat de kinderen hier een keer komen kijken, kennismaken met wie hun pb'er wordt, wat voor kamer ze krijgen, en vaak is dan ook nog wel een keertje koffie drinken, een keertje mee eten. Soms wordt er vanuit de kindergroepen aangegeven dat een kind er heel veel moeite mee heeft, dan doe je dat vijf keer. En andere kinderen zitten te springen van mag ik nou eindelijk door naar die pubergroep enne, ja dan is het een keer koffiedrinken en dan kun je het maar beter gewoon gaan inzetten.

En dat ligt ook heel erg aan het door plaatsingstraject natuurlijk hè, vanuit de instelling wordt natuurlijk soms ook gewoon opgelegd van er moet nu geschoven gaan worden en dan heeft het gewoon puur eigenlijk met gelden te maken en dan is het gewoon van volgende week komt Pietje. Dan moet je even roeien met de riemen die je hebt.

~~Zulke dingen kregen we inderdaad ook vanaf de Krekels terug.~~

Binnen welke termijn, na de kennismakingsfase, wordt er gestart met het behandelplan?

Eigenlijk al gelijk, ~~we hebben~~ onze pedagoog is heel snel. En die heeft ook zoiets van zo snel mogelijk ook het behandelplan aan gaan passen als een jongere binnen is. Vaak wordt er al de eerste vergadering dat de pedagoog er is al gelijk even gekeken van wat is jullie indruk? ~~En ja als diegene er net drie dagen is dan kun je er natuurlijk nog niet zo heel veel mee, maar~~ Vaak maakt zij kort daarna al met de pb'er een afspraak om dan het behandelplan inderdaad eventueel aan te passen of de doelen bij te stellen. ~~En het beeld soms ook al een beetje... ja.~~

Dus jullie maken wel grote aanpassingen dan? Want in principe krijg je natuurlijk vanuit de kindergroep het behandelplan mee

~~Ja, nou ja weetje,~~ Soms is het recent en soms is het ook al bijna een jaar oud. En soms zitten er bijvoorbeeld nog doelen in die hier helemaal niet op z'n plek zijn. Of waarvan wij hier zoiets hebben van ja ehm, die eerste acht kunnen we schrappen en daar komen drie anderen voor in de plaats

Kun je daar een voorbeeld van geven?

~~Ja dat kan ik.~~ Veel jongeren op kindergroepen zijn bezig geweest met ehm, in de laatste periode vaak iets meer vrijheid. Die gaan van aan het handje naar de pubergroep en dan zijn ze daar wel mee bezig, ~~terwijl wij~~

Onderbreking.

~~Maar dan zien we vaak dat in de doelen dan nog staat omdat die ehm.~~ Vaak wordt er in zo'n jaar bekeken van nou die kan gaan doorstromen naar een pubergroep. En dan staan er allerlei doelen van zelfstandig een boodschap doen in de stad, naar de bibliotheek, al dat soort dingen. En de jongeren die hier komen, daar krijgen we vaak van 'dat gaat goed of dat gaat niet goed'. Maar meestal wel omdat ze ook gaan doorstromen hier naartoe ~~en hier,~~ als ze hier ook een beetje tussen de rest ook willen gaan stromen dan is het van als we dan met zulke doelen gaan werken dan ja wordt het voor hun alsnog een heel kinderachtig gevoel en ze zijn natuurlijk al de jongste die binnenkomt, dan werkt dat heel erg versterkend. Dus vaak schrappen wij die doelen allemaal, die hele kleine doelen op die zelfstandigheid en juist in de kennismakingsperiode gaan we kijken van, ga het maar doen. Hier

werken we zo en nu mag je puberen. ~~Maar puberen is te groot woord maar wel van~~, ja hier is het gewoon van als jij even het dorp in wil en je hebt een reden daarvoor dan kan je gewoon bij ons komen vertellen en dan maken we met jou een afspraak afhankelijk van de reden hoe lang. En laat maar zien inderdaad hoe je daarmee omgaat. En als we merken van joh die houdt zich niet aan de tijdsafspraken of die is op hele andere plekken als wat de bedoeling is, ja dan wordt het kleiner gemaakt.

Ja, dus het verschil is eigenlijk een beetje dat jullie hier zeggen tegen de jongeren van nou probeer maar, en kijken of het lukt. En op de kindergroepen wordt gezegd: we denken dat het nog niet lukt en we begeleiden jou...

Nou op de kindergroep zijn ze vaak nog stapsgewijs bezig omdat het vanuit aan het handje is naar... En hier zijn ze er, en dan mag het. Het is voor jongeren vaak ook in het begin heel, dat ze zoiets hebben van wow, wat gebeurd er allemaal, en aan de andere kant pikken ze dat ook razendsnel op omdat de andere zeven om hen heen dat ook zo doen. Als je hun binnen zou halen en zeggen van nou, jij mag gewoon samen met de groepsleiding een boodschap gaan doen...

Onderbreking.

~~Kijk je kan beginnen met een jongere heel klein te houden en ehm dat je ja, weet je wat er vaak ook, ik zal even van de andere kant zeggen. Een jongere heeft vaak al een hele tijd op een kindergroep gewoond, er is al een hele beeldvorming van een jongere en wij willen eigenlijk, natuurlijk lees je het behandelplan en weet je hoe of wat en als er hele bijzondere dingen in zijn, bedoel komt ook wel eens een jongere hier wonen waarvan je weet van die kan dus niet alleen naar het dorp want die gaat jatten of dat soort bijzondere vormen. Maar dat zijn de uitzonderingen.~~ En over het algemeen hebben wij zoiets van er komt een nieuwe binnen en die begint weer eigenlijk op een nieuwe plek en die mag het ook gewoon gaan laten zien. En als hij of zij laat zien van nou, ik ga er goed mee om dan groeit die mee met de rest en anders dan hou je het nog wat kleiner

Ja, en hoe wordt dat dan kleiner gehouden, stel dat blijkt van deze jongere kan dat nog niet aan of kan er niet mee omgaan?

Ja dat je minder, over het algemeen de vrijheidsafspraken, ~~soms ook wel dat ze ehm hè~~, op de kindergroepen is vaak de dagstructuur ook beperkter en ligt het meer op vaste momenten, bepaalde dingen zegmaar, dat ligt hier veel minder. En als je gaat merken inderdaad dat een jongere daar heel erg in gaat wiebelen of ~~ehm~~ zich vervolgens niet meer goed gaat vermaken omdat hij gewend is geweest om daarin veel aangereikt te krijgen, dan kun je in die dagelijkse routine voor die jongere ook wat gaan aanpassen zo van hé, 's middags kom je uit school en dan ga je even met groepsleiding afspreken wat je het volgende half uur gaat doen. Een klein voorbeeld. Of je gaat zeggen van nou het lukt nog niet alleen in de stad dus je kunt alleen gaan als er twee groepsleiders in dienst zijn, dat er iemand even met jou mee kan of, op die manier. Of je bent alleen op het terrein of dat allemaal.

Zijn er verschillen in vrijheden per jongere? Zo ja, welke kunt u noemen?

Ja, wat ik net zeg. In principe begint iedereen met dezelfde vrijheden. Je mag hier een mobiel op zak, een tv op je kamer, de stad in als je een boodschap moet gaan doen, vrienden uitnodigen, bij vrienden op bezoek. En alles met natuurlijk ingekaderd van kan diegene dat wel aan voor een stuk maar ook in overleg met ouders, voogden, pedagoog. ~~Dus dat is eigenlijk waar ze in beginnen,~~ Ze beginnen eigenlijk heel vrij, en dan is het kijken van trek jij dat, en gaat jou dat niet lukken dan is het eerste stuk dat we een gesprek aan gaan, van joh we zien dit en dat en als het zo doorgaat dan... Nou, dan gaat dat door en dan ga je het inperken. ~~Maar je hebt hier natuurlijk ook nog leeftijdsopbouw. Van iemand die net binnenkomt die gaat beginnen met, ja weet ik veel, zorgen dat je op tijd op school komt en weer thuis. Met dat soort doelen kan iemand bezig zijn.~~ Jongeren die al heel vlot een heel stuk zelfstandigheid laten zien en het erg leuk vinden om zelfstandig te gaan wassen of te gaan oefenen met zelfstandig koken en dat ligt een beetje bij de jongere maar als ze op een gegeven moment richting de 15 gaan dan gaan wij dat ook een beetje pushen zo van joh, straks wil jij door naar dat en dat en dan komen dit soort doelen aan de orde. Dus we gaan oefenen met je eigen was doen want dat hoort bij deze leeftijd, of we gaan oefenen met eten koken, of met je zakgeld één keer in de maand ontvangen. ~~Kijk, bijvoorbeeld het meisje wat je net binnen zag komen, dat is de oudste van de groep en die gaat straks doorstromen naar bv Amersfoort, die is heel zelfstandig en die had op een~~

~~gegeven moment zoiets van ik vind het niet meer leuk dat ik net als de rest altijd nog moet komen zeggen iedere minuut van de dag waar ik ben en hoe. En toen heb ik ook gezegd van dat vind ik ook wel een goed argument van jou, want jij hebt al lang aan ons bewezen dat je bent waar je bent en je aan tijdsafspraken kunt houden en daar hebben we het in het team over gehad, en eigenlijk voor haar meer per dagdeel, zo van je als je uit school komt dan vinden we het even prettig dat we je even zien, en als jij dan zoiets hebt van nou, ik ga even wieberen en ben in ieder geval met het eten terug, dan is het goed.~~

En andere jongeren? Wanneer ze een afspraak hebben om naar de stad te gaan, moet dat dan nut hebben of mogen ze ook gewoon met vrienden 'hangen'.

Nee, we hebben inderdaad echt de afspraak van je gaat met een doel de stad in. Maar als jongeren wat langer wonen, weet je het kaf van het koren te scheiden om het maar even zo te zeggen. Dan weet je van als die met z'n tweeën de stad in gaan dan wordt het klieren en kloten en als dat meisje komt van joh mag ik even de stad in want ik wil even kijken voor een broek, en dan gaat ze misschien helemaal niet alleen die ene winkel voor een broek maar ook alle andere winkels even langs en dan heb ik zoiets van joh, ga jij even en uur lekker shoppen, zonder geld, mag best een keer want dat kun jij wel. Dus het is een inschatting maken van de jongere die je voor je hebt, maar zeker met een nieuwe jongere dan is het van joh jij wil even snoep halen bij de Boni, dan kun je met een half uur makkelijk terug zijn dus dan verwacht ik jou weer terug.

Kunnen ze ook vrijheden verdienen?

Jawel. Maar in principe hebben ze dus vrijheden. Het kan dus zijn dat ze laten zien van hè ik kan het niet aan en het gaat een periode minder goed, dan wordt dat wel aan een periode gekoppeld inderdaad, ~~zo van joh, tot aan je volgende werkplanbespreking gaan we het bekijken. Of soms is het maar voor een week of per teamvergadering bekijken we hoe ver je bent.~~ En dan kunnen ze het ook weer op gaan bouwen. En zoals ik net zeg als je wat ouder wordt en je laat zien dat jij je aan je verantwoordelijkheden en je afspraken houdt, dan kan het ook nog verder uitgebreid worden. Maar het is dus erg aan de ene kant naar het individu kijken en aan de andere kant leeftijdsadequaat ook of wat ze aan moeten kunnen

~~Hoe vaak heeft u al een doorstroom meegemaakt van een jongere die van de kindergroep naar de pubergroep is verhuisd?~~

~~Ik denk wel minimaal een stuk of zes.~~

Wanneer is volgens u een jongere in staat de doorstroom te maken naar de pubergroep?

De jongere moet een zekere mate van vrijheid aankunnen, omdat ze anders erg uit de toom gaan vallen maar omdat we ook een één milieus setting zijn gewoon. Dus ik vind het heel belangrijk dat ze op de Douwe of de Krekels al wel bezig zijn geweest met inderdaad al een keer een boodschap voor de groep halen of je zakgeld zelf gaan besteden, zelfstandig naar school, dat hele stuk kunnen doen. Dat vind ik een hele belangrijke. Een stukje weerbaarheid, ~~maar dat is ook wel hè, onze groep is, nee was, het is meer breder getrokken hè, meikers en de meidoorn, in principe is het dezelfde doelgroep, maar in het verleden hè, omdat je net vraagt wat ik heb gezien, in het verleden vond ik dat ook een voorwaarde.~~ Het kind is al de jongste van de groep wat binnen gaat komen, als het dan ook nog een heel niet weerbaard kind is, dan wordt het wel een hele heftige periode.

Kunt u vaardigheden noemen die een jongere volgens u moet bezitten voordat het naar de pubergroep kan verhuizen?

Ja wat wij verwachten van jongeren is dat ze gewoon in principe met een instructie de dagelijkse routine verder wel kunnen afhandelen, dus een kamer opruimen, douchen, tanden poetsen. ~~Het hoeft niet zo te zijn, bedoel hè, juist een puber laat dat vaak weer lekker verslonzen. Dus dat zijn we ook wel gewend maar dat ze wel de basis daarvan weten.~~

En in contact met anderen?

Nou ja, dat stukje weerbaarheid, voor jezelf op kunnen komen. ~~Of en of.~~ Dat ze naar de groepsleiding toekomen met hun verhaal. ~~Maar op zich, kijk dat was het verleden, want er kunnen nu hier allerlei jongeren binnenkomen, dus wat dat betreft is dat nu wat minder. Maar dat is wel iets wat vind ik gewoon heel duidelijk moet zijn. Zo van hè, die jongen komt nu binnen maar daar moet je extra aandacht aan besteden.~~

Is dat in het verleden niet altijd duidelijk geweest voor jou gevoel?

~~Nee over het algemeen is dat juist vanuit intern wel redelijk helder. Je krijgt een behandelplan in de vorm die je altijd al gewend bent. Als het niet zomaar een spoed doorplaatsing is dan heb je over het algemeen ook in het team een keer iemand gehad uit het vorige team, de pb'er die even z'n verhaal komt doen zodat je wat vragen kunt stellen. Je hebt die jongere al een aantal keer gezien dus op zich...~~

In de doorstroom is dat geen probleem?

Nee. Het is meer denk ik wel dat de overstap vaak nog wel behoorlijk groot is. Dat is ook waar we toen inderdaad met feedback en fasering hebben gekeken van dat zou heel mooi zijn als we die dan naast elkaar gaan leggen als het dan ook wel aan gaat sluiten inderdaad. ~~Van hier naar de pubergroep maar ook vanuit ons doorstroom naar de adolescentengroep.~~ Dat je inderdaad daarin dan, dat je niet meer grote gaten hebt. Dat is wat ik wel heb gezien inderdaad. Als ik kinderen binnen zag komen dat ze eigenlijk een beetje erin verzopen zo van wow, weet je wel, hier mag alles, lijkt hier wel de hemel. Ja! En dan trokken ze dat eigenlijk helemaal niet. En dan moeten ze terug en dan snappen ze dat ook weer niet. ~~Ja dat is wel, ja,~~ natuurlijk kom je uit een kindergroep maar er moet ook een moment zijn ~~hè zoals wij nu met zo'n jongere bezig zijn van je moet,~~ ga lekker zelfstandig worden, je moet het ook, je moet nu zelf je stage bellen om je ziek te melden, want je bent die leeftijd. Ik snap dat je het eng vindt en we willen best wat ondersteunen of een voorbeeldje doen of weet ik wat allemaal. En dat verwacht ik ook vanuit een kindergroep, hè, dat ook een kind wat richting een pubergroep gaat, een stukje voorbereiding ja.

Stapsgewijs geoefend wordt.

Ja! En dat is nog, en die afstand heeft er wel gezeten. Ik vind 'm wel minder worden maar het is wel zo dat ik wel eens had van wow. Dat is echt wel een kind wat nog heel erg bij de hand werd genomen die het nu bijna zelf moet gaan doen voor zijn gevoel.

Voor een kind of voor een jongere wordt er in ene heel veel van je verwacht voor je gevoel misschien.

Ja! Het klinkt in eerste instantie natuurlijk super en fantastisch. Maar het is wel betutteld, de zorg zegmaar voor de jongere die kan ook wel voor zijn gevoel heel erg wegvallen. ~~Daar ze zoiets hebben van, gewoon, ga lekker zelf bezig, niet iedere drie minuten hier weet je wel, ja! Woensdag is het vandaag, wat moet je nu doen, kom maar hier dan ga ik het even uitleggen bla bla bla.~~ Het is gewoon wat afstandelijker vind ik een groot woord maar het is wel meer op die zelfstandigheid gericht. Ja.

~~Jongeren worden hier meer op hun eigen verantwoording gewezen.~~

Bereidt u een kind voor op de verhuizing naar de pubergroep? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?

~~Als een kind hier komt wonen?~~

~~Ja, stel, jij wordt de nieuwe pb'er. Een kindergroep doet het grote werk aan voorbereiding, zelfstandigheid, aftellen weet ik het wat allemaal, afspraken maken wanneer je een keertje mee komt kijken. Maar als nieuwe pb'er, heb je dan eerder een gesprekje of komt dat pas hier?~~

Je probeert vaak er zeker een keer te zijn als de jongere hier komt qua eten. Dat is voor jezelf ook prettig, maar ook voor die jongere, dat hij een beetje een welkoms gevoel en wat je vaak dan doet is dat je dan even met degene het huis door loopt de eerste keer en voorstellen, dit wordt jou kamer, wat vind je ervan. Vind je het spannend, het verhuizen? Dat soort dingen inderdaad. ~~En het is verder proberen,~~ heb je nog vragen, ~~weet je al,~~ vaak zijn ze heel benieuwd naar heel basale dingen. Hoe laat moet ik naar bed, zakgeld, dat soort dingen. Dat soort dingen neem je dan al mee zodat ze daar een beetje houvast aan kunnen hebben.

Op welke wijze worden de wensen en adviezen van familie meegenomen in de voorbereiding op een verhuizing?

Wat bedoel je dan?

~~Hebben jullie al contact met de ouders voordat een jongere hier komt wonen?~~

~~Vaak wordt er vanuit,~~ meestal wordt dat vanuit de oude groep of de kindergroep, wordt er een gesprek gepland waarin je als nieuwe pb'er ook gaat kennismaken met de ouders of een voogd. En dat is niet

altijd voor de verhuizing, dat is natuurlijk de mooiste manier. Maar dat lukt gewoon praktisch niet altijd. ~~Dus op die manier.~~ En als ze daarin wensen hebben, en dat kan, wij zijn over het algemeen heel flexibel daarin van joh. Soms kom je ook dingen tegen van ja, of niet werkbaar, of omdat je ook zoiets hebt van ja, ouders vinden het vaak ook lastig om van een kindergroep naar een pubergroep.

Voor hen is het vaak net zo'n groot verschil.

Ja en zij hebben er vaak ook grote zorgen bij zo van o maar hè, mijn kind dat en oh, mogen ze bij jou goede tijden kijken kan al een drama opleveren onder anderen. Maar dan hebben we wel zoiets van dat is dus pubergroep inderdaad en dat mag inderdaad hier. En dat kunt u heel vervelend vinden maar hè, het is ook niet zo dat we ze maar daar neergooien en dat wij buiten aan het rondrennen zijn. ~~Ik bedoel we kijken wel mee en we leggen wel aan ze uit dat het inderdaad dingen zijn die in het dagelijks leven kunnen gebeuren maar dat het wel is opgenomen en niet echt is. En nou ja, neem maar wat. Kijk en sommige ouders hebben echt zo iets van nou, weet ik veel, het kind moet voorgelezen worden bij het naar bed gaan. Dat weten jullie waarschijnlijk ook wel, dat kunnen gewoon soms hele mooie maar ook dingen zijn die ja, die kunnen we niet beloven. Wat je wel kunt zeggen, natuurlijk, als we een keer tijd hebben of als de stagiaire is en u vindt dat heel belangrijk dan doen we wat. Maar je ziet ook al heel vaak dat kinderen op het moment dat ze hier zijn het niet meer willen want dan hebben ze zo iets van o ik val op.~~

~~Maar ik denk dat dit ook wel gezond is.~~

Wat we vaak ook wel doen bij een nieuwe jongere, de eerste avonden dat, iedereen heeft in zo'n week een keer slaapdienst dus hij is voor jou dan ook wel nieuwe. Dan zit je vaak even bij het bed van joh hoe was je dag, kun je een beetje wennen, vind je het spannend, heb je nog wat bijzonders. Dat soort extra aandacht probeer je vaak wel gegeven.

Hoe verloopt volgens u de doorstroom van kind- naar pubergroep?

Wat ik al zei, ik vind het beter worden, ik vond het vroeger de afstand, het gat groter, naar mijn idee een kind daar niet voldoende op werd voorbereid. En dan hier best wel in het diepe werd gegooid. Maar het zal naar mijn idee ook wel nog beter kunnen door inderdaad eens, wat weet ik nu, officieel zijn zelfs de kindergroepen een ander rayon. ~~Je hebt nu toevallig dezelfde manager, dat is normaal gesproken niet zo.~~

~~Nee, Arnold is onze manager, Lieke is onze praktijkbegeleider.~~

~~Nee precies.~~ Dus ja, pedagogen, maatschappelijk werker zijn anders. Dus dan denk ik van ja, als je die doorstroom, dat is wel intern. En ik kan me voorstellen dat ouders of verzorgers daarin ook wat verwachten en dan denk ik van ja, dat is wel iets, dat is tien jaar geleden al geroepen, misschien wat overdreven maar in ieder geval vijf jaar geleden al geroepen zo van jongens kijk daar naar, dat is voor de jongeren beter. Maar ook voor ons.

~~Dat er één rayon zou zijn?~~

Nee, dat je daarin een duidelijke afstemming hebt naar elkaar, van wat verwacht je van elkaar, wat kun je verwachten. Maar naar mijn idee is het niet nog van de grond gekomen doordat, ja eigenlijk wat jullie doen, er is gekeken van waar zit het gat en hoe kunnen we tot elkaar komen. En volgens mij is het simpel op te lossen door een keer met de mensen uit de verschillende teams en pedagogen bij elkaar te zitten en de struikelblokken aan te wijzen. En daarin je afspraken te maken van wat verwacht een pubergroep wat een kind moet kunnen en wat vind een kindergroep wat haalbaar is voor een kind om te kunnen.

~~Ik denk zelf dat wanneer je de DR en de regels naast elkaar legt dat je daarin al het gat ziet. En dat we daar iets mee moeten, wat weten we nog niet, dat is voor later.~~

Wat verloopt volgens u goed in de doorstroom van kind- naar pubergroep?

Ik denk dat het voor iedereen nu duidelijk is van, hoe kan ik dat zeggen, wat de ideale doorstroom zou zijn. En qua tijdsplanning en qua overdracht daarin en dat is nu niet altijd haalbaar maar dat weet je nu wel van beide kanten van het is op die manier gewend en als het even kan probeer je het zo voor elkaar te krijgen. Wat al heel veel struikelblokken wegneemt. Als je een goede team overdracht hebt en een kennismaking met familie en verzorgers, ja dan ondervang je ook vaak al een heel groot stuk. En wat ik vind is dat naar mijn idee de kindergroepen ook aan de slag zijn gegaan met, dat ze beter

hebben gekeken naar van goh we kunnen niet zomaar een kind wat hier zit en het goed doet, hup door. Want dat gat is te groot, wat ik je al zei, we merken nu dat jongeren binnenkomen, die zijn al aan het oefenen geweest om boodschapjes te doen, naar school, van school komen. En wat we ook wel gezegd hebben dat het eigenlijk niet haalbaar is een kind dat nog op de lagere school zit, basisonderwijs.

Daar spelen ze natuurlijk nog tikkertje.

Dat is het grote verschil inderdaad. Dus vaak merk je van, als ze al vast op het voortgezet onderwijs zitten, dan krijg je die onderscheid al. En wat aan de andere kant niet een goede is omdat in zo'n zomervakantie te doen dat die en die school en de groep tegelijk gaat meemaken. Want dat is ook een hele heftige...

Maar aan de andere kant doe je daar ook niet altijd wat aan, als er een plek komt en hij of zij staat bovenaan de lijst.

Ja klopt, je kunt idealiter hele mooie afspraken maken maar, ja het mes snijdt nu eenmaal aan twee kanten. En is er plek, moet er geschoven worden.

We hadden vanmiddag een interview met de Krekels en die gaf aan van goh krijgen soms maar 4 of 5 weken van tevoren van een manager te horen van goh er is plek, bereid het kind maar voor. Dat is natuurlijk heel kort, dan hadden wij meteen de vraag, weten managers dat niet eerder of hebben ze zoiets dus we zeggen nog maar niks, weet jij daar iets over?

Ik denk dat dit in het verleden het tweede was, dat pas als er echt zekerheid was, er gecommuniceerd werd. Ik vind dat dit verbeterd is, zeker naar pedagogen toe. Maar wat soms wel een lastige is dat speelt gewoon ook mee, als je zo kort van tevoren, op een normaal traject dat je in een IO bespreek dat een jongere toe is om door te gaan naar een pubergroep. ~~En hier geldt dat door naar een adolescenten groep of een andere vorm van groep omdat het niet goed gaat of wel goed gaat. En, bedoel, op het moment dat wij bezig gaan voor een andere vorm van zorg dan is dat duidelijk voor het hele wachtlijst verhaal. Maar wat niet duidelijk is, hoe lang of het gaat duren. Maar je weet wel van er gaan plekken aankomen. En wat volgens mij de hele haastklus die er onder gaat zitten is, als de wachtlijst van de kindergroepen groter wordt. Dan gaat er gepusht worden. Want dan moet er doorstroom gaan komen.~~

~~*Dan moet dat al bij de overloop en de drempel.*~~

Ja dat moet overal door. Maar het gebeurt ook overal door, als er aan de top lege bedden zijn, dan gaan ze aan de top doorschuiven, dan moeten er kinderen aangeleverd worden. Dat klinkt heel hard, en dat is het eigenlijk ook, mooier kun je het niet maken.

~~*het gaat dan puur om geld...*~~

~~ja, we zijn een zorginstelling, maar het is ook overheid en weet ik wat allemaal. Maar het is wel zo, leeg bed, geen geld. En dan heb je aan het eind van het jaar je productie niet gehaald, betekend, compleet voor het volgende jaar dat je minder geld krijgt en minder productie kunt gaan leveren. Dus voor een deel is het ook logische dat de manager er op zit en dat een pedagoog dwars gaat liggen maar het niet voor elkaar krijgt dat een jongere wel of niet doorkrijgt.~~

Ja dat is lastig, dan vraag ik me meteen af wat kunnen wij daarmee?

Ja, maargoed, ja, ik bedoel het is natuurlijk altijd goed om in de normale situatie een goed plan te hebben liggen. Want het is ook niet zo wat, het voorbeeld wat jij net geeft, dat dit vier keer in een jaar gebeurt. Dat gebeurt wel eens en dan is dat vaak doodzonde voor het kind vaak ook, maar daarnaast zijn ook alle gewone doorstromen. Als ik kijk naar de jongeren die hier zijn komen wonen in de afgelopen jaar, hebben er daar niet veel tussen gezeten dat het zo'n ad hoc situatie was.

Naar mijn idee, het management ziet volgens mij het eerste van iedereen van daar gaat een plaats komen dus kan er van andere plakken ook doorgestroomd worden, die krijgen dat eerder te horen dan de groep.

Nou ben ik niet helemaal met je eens, nee een manager krijgt het te horen als iets definitief is. En het zorgloket die zien alle nieuwe aanmeldingen en die zijn daar druk mee. En daarnaast heb je nog het DIO. Het inplaatsingsorgaan. En dat is, daar zitten meer de pedagogen ook in. Die weten vaak als

eerste zo van die staat op de wachtlijst. En dan kan het wel zo zijn dat een pedagoog is ingeseind door de manager, die zegt van hè, er moet geschoven worden want we zitten vol of we hebben gaten of weet ik wat. ~~Onze manager gaf nu bijvoorbeeld aan van jullie hebben niets op de wachtlijst dus weet dat ik ga lobbyen in het land van, om er weer wat op te krijgen. En wat ze dan eigenlijk een beetje tussen neus en lippen zegt zo van hou het maar een beetje vast. Maar goed, we zien ook, de adolescenten groep gaat leeglopen en die komen daar ook. En dan hebben we ook nog kindergroepen, dus het kan maar zo zijn dat we over een maand een ad hoc verschuiving krijgen. Ze zouden daar misschien zuiverder in kunnen zijn qua communicatie. Maar ik snap ook wel dat ze dat niet altijd kunnen.~~

Ze kunnen natuurlijk ook geen valse beloftes maken.

Nee inderdaad, of heel veel onrust veroorzaken. Dat is natuurlijk ook wat er gebeurt. Dus dat is lastig. Dat is ook wel de zorg die er is, aan de ene kant is het dubbele van dat we van die prachtige doelstellingen hebben van het kind tot z'n recht laten komen, ja tot dat het geld op is, als het niet ideaal is dan...

9.3 STAP 4. RELEVANTE TEKST OPSPLITSSEN IN FRAGMENTEN

In de tabel onder het onderdeel fragment wordt als eerste het cijfer van het interview genoemd en het tweede cijfer duidt op het vraagnummer. Dus in dit geval interview 4 daarvan vraag 1 wordt 4.1.

Interviewer staat voor de vragen die we als interviewers hebben gesteld. Groepsleider staat voor de (senior)groepsleiders die we hebben geïnterviewd, waaronder de antwoorden staan die zij hebben gegeven.

Interviewer	Fragment	Groepsleider
Hoe ziet de kennismakingsfase eruit?	4.1	Meestal begint het dat de kinderen hier een keer komen kijken, kennismaken met wie hun pb'er wordt, wat voor kamer ze krijgen, en vaak is dan ook nog wel een keertje koffie drinken, een keertje mee eten. In de eerste zes tot acht weken heeft de jongere vaak ook twee doelen. Je prettig gaan voelen op de groep, met iedereen kennis maken en de dagelijkse routine eigen maken
Wanneer wordt gestart met het behandelplan?	4.2	Eigenlijk al gelijk, onze pedagoog is heel snel. En die heeft ook zoiets van zo snel mogelijk ook het behandelplan aan gaan passen als een jongere binnen is. Vaak wordt er al de eerste vergadering dat de pedagoog er is al gelijk even gekeken van wat is jullie indruk? Vaak maakt zij kort daarna al met de pb'er een afspraak om dan het behandelplan inderdaad eventueel aan te passen of de doelen bij te stellen.
Zijn er verschillen in vrijheden per kind?	4.3	In principe begint iedereen met dezelfde vrijheden. Je mag hier een mobiel op zak, een tv op je kamer, de stad in als je een boodschap moet gaan doen, vrienden uitnodigen, bij vrienden op bezoek. En alles met natuurlijk ingekaderd van kan diegene dat wel aan voor een stuk maar ook in overleg met ouders, voogden, pedagoog. Ze beginnen eigenlijk heel vrij, en dan is het kijken van trek jij dat, en gaat jou dat niet lukken dan is het eerste stuk dat we een gesprek aan gaan, van joh we zien dit en dat en als het zo doorgaat dan... Nou, dan gaat dat door en dan ga je het inperken

Wanneer is het kind in staat de doorstroom te maken?	4.4	De jongere moet een zekere mate van vrijheid aankunnen, omdat ze anders erg uit de toom gaan vallen maar omdat we ook een één milieus setting zijn gewoon. Dus ik vind het heel belangrijk dat ze op de Douwe of de Kerkels al wel bezig zijn geweest met inderdaad al een keer een boodschap voor de groep halen of je zakgeld zelf gaan besteden, zelfstandig naar school, dat hele stuk kunnen doen. Dat vind ik een hele belangrijke. Een stukje weerbaarheid, het kind is al de jongste van de groep wat binnen gaat komen, als het dan ook nog een heel niet weerbaard kind is, dan wordt het wel een hele heftige periode.
Welke vaardigheden moet het kind bezitten voor het kan doorstromen?	4.5	Ja wat wij verwachten van jongeren is dat ze gewoon in principe met een instructie de dagelijkse routine verder wel kunnen afhandelen, dus een kamer opruimen, douchen, tanden poetsen. En in contact met anderen dat stukje weerbaarheid, voor jezelf op kunnen komen. Dat ze naar de groepsleiding toekomen met hun verhaal.
Hoe wordt een kind voorbereid op de pubergroep?	4.6	Je probeert vaak er zeker een keer te zijn als de jongere hier komt qua eten. Dat is voor jezelf ook prettig, maar ook voor die jongere, dat hij een beetje een welkoms gevoel en wat je vaak dan doet is dat je dan even met degene het huis door loopt de eerste keer en voorstellen, dit wordt jou kamer, wat vind je ervan. Vind je het spannend, het verhuizen? Dat soort dingen inderdaad. Heb je nog vragen, vaak zijn ze heel benieuwd naar heel basale dingen. Hoe laat moet ik naar bed, zakgeld, dat soort dingen. Dat soort dingen neem je dan al mee zodat ze daar een beetje houvast aan kunnen hebben.
Hoe worden ouders betrokken bij een doorstroom?	4.7	Meestal wordt vanuit de oude groep of de kindergroep, wordt er een gesprek gepland waarin je als nieuwe pb'er ook gaat kennismaken met de ouders of een voogd. En dat is niet altijd voor de verhuizing, dat is natuurlijk de mooiste manier. Maar dat lukt gewoon praktisch niet altijd. En als ze daarin wensen hebben dan kan dat.
Wat verloopt volgens u goed in de doorstroom van kind- naar pubergroep?	4.8	Ik denk dat het voor iedereen nu duidelijk is wat de ideale doorstroom zou zijn. Wat al heel veel struikelblokken wegneemt. Als je een goede team overdracht hebt en een kennismaking met familie en verzorgers, ja dan ondervang je ook vaak al een heel groot stuk. En wat ik vind is dat naar mijn idee de kindergroepen ook aan de slag zijn gegaan met, dat ze beter hebben gekeken naar van goh we kunnen niet zomaar een kind wat hier zit en het goed doet, hup door. Want dat gat is te groot.
Wat wordt volgens u gemist in de doorstroom van kind- naar pubergroep?	4.9	Het zal naar mijn idee ook wel nog beter kunnen door een betere afstemming. Wat verwacht je van elkaar, wat kun je verwachten. Maar naar mijn idee is het niet nog van de grond gekomen doordat er niet is gekeken van waar zit het gat en hoe kunnen we tot elkaar komen. En daarin afspraken te maken van wat verwacht een pubergroep wat een kind moet kunnen en wat vind een kindergroep wat haalbaar is voor een kind om te kunnen.

9.4 ANALYSESTAP 1. LABELLEN

In onderstaande tabel worden verschillende letters gebruikt, hiervan willen wij allereerst een uitleg geven. We maken gebruik van de letters A, B, C, en D. De letter A staat voor de fasering van de hulpverlening, dit onderdeel past bij de vierde deelvraag van ons onderzoek. De letter B staat voor de mening van de groepsleider over de punten die goed verlopen betreft de doorstroom van kinderen naar de pubergroep. De letter C staat voor de struikelblokken die worden ervaren door de groepsleiders ten aanzien van de doorstroom, dit komt tot uiting in de tweede deelvraag van ons onderzoek. En als laatste de letter D, deze letter staat voor de informatie die de groepsleider ons aanreikt over de ontwikkeling van het kind ten aanzien van de doorstroom. Dit laatste is terug te vinden in deelvraag 3.

Label	Fragment	Groepsleider
A: Kennismakingsfase	4.1	Meestal begint het dat de kinderen hier een keer komen kijken, kennismaken met wie hun pb'er wordt, wat voor kamer ze krijgen, en vaak is dan ook nog wel een keertje koffie drinken, een keertje mee eten. In de eerste zes tot acht weken heeft de jongere vaak ook twee doelen. Je prettig gaan voelen op de groep, met iedereen kennis maken en de dagelijkse routine eigen maken
A: Start behandelplan	4.2	Eigenlijk al gelijk, onze pedagoog is heel snel. En die heeft ook zoets van zo snel mogelijk ook het behandelplan aan gaan passen als een jongere binnen is. Vaak wordt er al de eerste vergadering dat de pedagoog er is al gelijk even gekeken van wat is jullie indruk? Vaak maakt zij kort daarna al met de pb'er een afspraak om dan het behandelplan inderdaad eventueel aan te passen of de doelen bij te stellen.
D: Vrijheden	4.3	In principe begint iedereen met dezelfde vrijheden. Je mag hier een mobiel op zak, een tv op je kamer, de stad in als je een boodschap moet gaan doen, vrienden uitnodigen, bij vrienden op bezoek. En alles met natuurlijk ingekaderd van kan diegene dat wel aan voor een stuk maar ook in overleg met ouders, voogden, pedagoog. Ze beginnen eigenlijk heel vrij, en dan is het kijken van trek jij dat, en gaat jou dat niet lukken dan is het eerste stuk dat we een gesprek aan gaan, van joh we zien dit en dat en als het zo doorgaat dan... Nou, dan gaat dat door en dan ga je het inperken
D: Vrijheid aankunnen	4.4	De jongere moet een zekere mate van vrijheid aankunnen, omdat ze anders erg uit de toom gaan vallen maar omdat we ook een één milieus setting zijn gewoon. Dus ik vind het heel belangrijk dat ze op de Douwe of de Krekels al wel bezig zijn geweest met inderdaad al een keer een boodschap voor de groep halen of je zakgeld zelf gaan besteden, zelfstandig naar school, dat hele stuk kunnen doen. Dat vind ik een hele belangrijke. Een stukje weerbaarheid, het kind is al de jongste van de groep wat binnen gaat komen, als het dan ook nog een heel niet weerbaard kind is, dan wordt het wel een hele heftige periode.
D: Zelfstandigheid		
D: Assertiviteit		

D: Initiatief nemen	4.5	Ja wat wij verwachten van jongeren is dat ze gewoon in principe met een instructie de dagelijkse routine verder wel kunnen afhandelen, dus een kamer opruimen, douchen, tanden poetsen. En in contact met anderen dat stukje weerbaarheid, voor jezelf op kunnen komen. Dat ze naar de groepsleiding toekomen met hun verhaal.
A: Kennismaking pubergroep	4.6	Je probeert vaak er zeker een keer te zijn als de jongere hier komt qua eten. Dat is voor jezelf ook prettig, maar ook voor die jongere, dat hij een beetje een welkoms gevoel en wat je vaak dan doet is dat je dan even met degene het huis door loopt de eerste keer en voorstellen, dit wordt jou kamer, wat vind je ervan. Vind je het spannend, het verhuizen? Dat soort dingen inderdaad. Heb je nog vragen, vaak zijn ze heel benieuwd naar heel basale dingen. Hoe laat moet ik naar bed, zakgeld, dat soort dingen. Dat soort dingen neem je dan al mee zodat ze daar een beetje houvast aan kunnen hebben.
A: Betrokkenheid ouders	4.7	Meestal wordt vanuit de oude groep of de kindergroep, wordt er een gesprek gepland waarin je als nieuwe pb'er ook gaat kennismaken met de ouders of een voogd. En dat is niet altijd voor de verhuizing, dat is natuurlijk de mooiste manier. Maar dat lukt gewoon praktisch niet altijd. En als ze daarin wensen hebben dan kan dat.
B: Zelfstandigheid	4.8	Ik denk dat het voor iedereen nu duidelijk is wat de ideale doorstroom zou zijn. Wat al heel veel struikelblokken wegneemt. Als je een goede team overdracht hebt en een kennismaking met familie en verzorgers, ja dan ondervang je ook vaak al een heel groot stuk. En wat ik vind is dat naar mijn idee de kindergroepen ook aan de slag zijn gegaan met, dat ze beter hebben gekeken naar van goh we kunnen niet zomaar een kind wat hier zit en het goed doet, hup door. Want dat gat is te groot.
C: Communicatie	4.9	Het zal naar mijn idee ook wel nog beter kunnen door een betere afstemming. Wat verwacht je van elkaar, wat kun je verwachten. Maar naar mijn idee is het niet nog van de grond gekomen doordat er niet is gekeken van waar zit het gat en hoe kunnen we tot elkaar komen. En daarin afspraken te maken van wat verwacht een pubergroep wat een kind moet kunnen en wat vind een kindergroep wat haalbaar is voor een kind om te kunnen.

BIJLAGE 10. ANALYSE INTERVIEWS

10.1 INLEIDING

In de voorgaande bijlagen is per interview te zien hoe we de informatie hebben verwerkt. Allereerst was er de letterlijke uitwerking van een interview, het schrappen van niet relevante tekst en het opdelen hiervan in fragmenten. Hierna zijn we verder gegaan met de analysestappen voor het verwerken van de informatie die we hebben verkregen tijdens de gehouden interviews. In deze bijlage gaan we verder met de labels die we hebben gemaakt.

Een aantal analysestappen waren niet bruikbaar voor de verwerking van de verworven informatie, vandaar dat er een aantal stappen ontbreken. In deze bijlage gaan we verder met de analysestappen die wel bruikbaar zijn om de verkregen informatie helder te verwerken.

10.2 ANALYSESTAP 3

In de onderstaande tabel staan in de eerste kolom alle labels die we hebben gegeven aan de fragmenten vanuit onze interviews. Vervolgens staat per woonlocatie gevinkt of de labels in het betreffende interview aan bod kwamen.

In onderstaande tabel worden verschillende letters gebruikt, hiervan willen wij nogmaals herhalen waarvoor deze letters staan. We hebben ze ook gebruikt bij de eerste analysestap van het labelen. We maken gebruik van de letters A, B, C, en D. De letter A staat voor de fasering van de hulpverlening, dit onderdeel past bij de vierde deelvraag van ons onderzoek. De letter B staat voor de mening van de groepsleider over de punten die goed verlopen betreft de doorstroom van kinderen naar de pubergroep. De letter C staat voor de struikelblokken die worden ervaren door de groepsleiders ten aanzien van de doorstroom, dit komt tot uiting in de tweede deelvraag van ons onderzoek. En als laatste de letter D, deze letter staat voor de informatie die de groepsleider ons aanreikt over de ontwikkeling van het kind ten aanzien van de doorstroom. Dit laatste is terug te vinden in deelvraag 3.

Labels	Krekels	Douwe	Meikers	Meidoorn
A: Kennismakingsfase	X	X	X	X
B: Kennismakingsfase	X			
A: Start behandelplan	X	X	X	X
D: Vrijheden	X	X	X	X
B: Zelfstandigheid				X
A: Zelfstandigheid	X			
D: Zelfstandigheid	X		X	X
D: Verantwoordelijkheid	X			
D: Initiatief nemen	X			X
D: Omgang groepsgenootjes	X			
D: Vrijheid aankunnen	X			X
A: Korte voorbereidingstijd	X		X	
A: Kennismaking pubergroep	X	X	X	X
A: Betrokkenheid ouders	X	X	X	X
C: Verschil visie	X			
C: Ontbreken fasering	X			

C: Te groot verschil	X		
C: Loslaten	X		
A: Tussenfase	X	X	
A: Communicatie	X	X	
B: Communicatie		X	
C: Communicatie	X		X
C: Meenemen behandelplan	X		
C: Angst	X		
B: Doorstroom moet goed zijn in totaliteit	X		
A: Welkomstboekje	X	X	
D: Assertiviteit		X	X
A: Veel veranderingen		X	
C: Veel veranderingen	X	X	
C:		X	
Gedragsverandering			

Nadat we onze labels hadden geordend zijn we nagegaan welke labels in meer of mindere mate synoniemen van elkaar waren. Wanneer dit het geval was hebben we deze samengebracht onder één naam die het best van toepassing was op de labels.

Onze onderzoeksvraag is vooral gericht op het verwerven van informatie ten aanzien van de doorstroom van kinder- naar pubergroep op het gebied van de ontwikkeling van jongeren en de ervaringen van groepswerkers in de praktijk. We hebben vooral beschrijvende deelvragen. Daarom willen we bij de labels op zoek gaan naar thema's die met elkaar overeenkomen. In de onderstaande tabel gaan we de labels onderbrengen onder thema's die naar voren komen. Bij de onderverdeling van de letter A, B, C en D hebben we al de thema's genoemd die belangrijk zijn voor ons onderzoek. In de bovenste kolom staan de thema's genoemd, waaronder de labels die daarbij behoren. De cijfers die tussen haakjes achter de labels staan geven aan hoe vaak ze zijn genoemd. Dus als er bijvoorbeeld (2) staat betekent dit dat dit label 2 keer naar voren is gekomen bij de interviews. Deze tabel is dus eigenlijk een samenvatting van alle verworven kennis ondergebracht onder de thema's die passend zijn bij onze deelvragen.

Fasering A	Positieve punten B	Struikelblokken C	Ontwikkeling kind / jongere D	van
Kennismakingsfase (4)	Kennismakingsfase (1)	Verschil visie (1)	Vrijheden (4)	
Start behandelplan (4)	Zelfstandigheid (3)	Ontbreken fasering (1)	Zelfstandigheid (3)	
Zelfstandigheid (1)	Communicatie (1)	Te groot verschil (1)	Verantwoordelijkheid (1)	
Korte voorbereidingstijd (2)	Doorstroom moet goed zijn in totaliteit (1)	Loslaten (1)	Initiatief nemen (2)	
Kennismaking pubergroep (4)		Communicatie (2)	Omgang groepsgenootjes (1)	
Betrokkenheid ouders (4)		Meenemen behandelplan (1)	Vrijheid aankunnen (2)	
Tussenfase (2)		Angst (1)	Assertiviteit (2)	
Communicatie (2)		Veel veranderingen (2)		
Welkomstboekje (2)		Gedragsverandering (1)		
Veel veranderingen (1)				

BIJLAGE 11. INTERVIEWS JONGEREN

11.1 INLEIDING

In deze bijlage hebben we de interviews van de jongeren opgenomen. We hebben bij deze interviews niet alle stappen doorgelopen om de verkregen informatie te analyseren. Dit komt omdat wij ons onderzoek richten op wat de werknemers ervaren in de praktijk en hun mening betreffende de doorstroom van kinder- naar pubergroep. Ter aanvullende informatie waren wij ook benieuwd naar de ervaringen die de jongeren zelf hadden wanneer ze gingen verhuizen van de kinder- naar pubergroep. Deze gegevens zijn opgenomen in deze bijlage.

11.2 UITWERKING INTERVIEW JONGERE 1

11.2.1 STAP 1. LETTERLIJK UITWERKEN

Beginnen we gelijk met een makkelijke vraag. Hoe oud ben je?

14 jaar.

En hoe oud was je toen je ging verhuizen?

8 jaar.

Toen ging je verhuizen naar de Douwe en hoe oud was je toen je naar de pubergroep ging verhuizen?

13 jaar.

Het is dan een jaar geleden. Want jij bent..

14

Januari vorig jaar verhuisd toch?

Ja dat klopt.

Dus dan woon je ongeveer een jaar op de Meidoorn. Ja. Hoe was het om op de Douwe te wonen?

In het begin was het wel leuk en later was het wat saaier.

Wat vond je saai?

Dat je steeds op je kamer moet zitten met de rustmomenten. Hier heb je dat niet en dat bevalt wel goed.

Kun je de belangrijkste regels noemen van de kindergroep?

Na het eten moest je naar je kamer. Ehm. Ja, je had altijd of vaak taken door de week. Verder weet ik het ook niet echt meer. En daar moest je om 8 uur naar bed. Toen ik 8 was moest ik om half 8 naar bed, dat werd uitgebreid. Als je ouder werd mocht je ook steeds later naar bed.

Ehm. Wat vond je van de regels die er waren op de kindergroep?

Best streng.

Vond je ze streng?

Ja.

Denk je dat je het ook wel zonder die regels had gekund?

Ehm. Sommigen niet sommigen wel. Die rustmomenten hoefden voor mij niet.

Dat kon wel zonder en welke regels denk je dat wel belangrijk waren?

Ja, taken, elkaar helpen.

Kon je op de kindergroep ook vrijheden verdienen. Dat je bijvoorbeeld naar de stad mocht.

Ja.

Oke en hoe ging dat?

Ehm. Ja hoe ouder je werd hoe meer je kon.

Maar dat moest je eerst geleerd worden. En wat heb je dan bijvoorbeeld verdiend daar?

Zelfstandig koken, ja ik moest voor de groep een keer koken. En zelf naar de stad gaan om boodschappen te doen.

En heb je bijvoorbeeld daar al wel eens mobiele telefoon gehad?

Dat mocht niet, maar dat had ik liever wel gewild.

Dat is leuk he. Dan hebben we nu wat vragen over de verhuizing. Wat vond je ervan toen je ging verhuizen naar de pubergroep?

Beter, ik had er wel zin in!

En wat vond je dan leuk?

Dat ik niet meer zo hele strenge regels had. Hier mag je steeds meer.

Hoe ben je voorbereid op de verhuizing naar de pubergroep? Heb je hier wel eens kennisgemaakt?

Ja ik heb één keer kennisgemaakt hier. Toen kreeg ik mijn kamer te zien en even gepraat over regels.

En die ene keer was dat goed voor jou?

Ja.

Was dat genoeg?

Ja.

En op de kindergroep hoe hebben ze je daar voorbereid?

Nou gewoon, zeggen van: je moet niet de hele tijd zeggen van ja ik ga lekker naar de pubergroep, ik ga naar de pubergroep. Want dan werden andere kinderen jaloers.

Ja, want andere kinderen gingen niet.

En over de regels want ik ging steeds over de regels van de pubergroep praten. Dat je geen rustmomenten had, je mocht veel meer. Een tv op je kamer.

En daar waren de andere kinderen wel jaloers op, maar goed jij had ook de leeftijd om naar een pubergroep te gaan.

Ja.

Mocht je zelf aangeven wat je fijn vond toen je ging verhuizen, hoe je het graag wilde hebben. Bijvoorbeeld je kamer, hoe je je kamer wilde inrichten?

Nee, daar had ik niet echt iets. Daarna had ik wel mijn kamer ingericht. Eerst had ik al mijn spullen neergezet en twee dagen erna had ik mijn kamer verbouwd. Ik mocht de dingen neerzetten zoals ik dat wilde.

Dat is leuk. En op de kindergroep hadden jullie een vaste dagelijkse routine zoals dat heet. 's Ochtends opstaan enzovoorts. Is er verschil met de dagelijkse routine hier op de pubergroep?

Ja, je moet gewoon even zeggen van ik ga weg en dan mag je zelf weten hoe laat je wegblijft. Niet dat je de hele nacht mag, haha, maar gewoon dat je even moet zeggen waar je heen gaat.

En hoe laat moet je weer terug zijn?

Voor het eten. We eten vaak wel op dezelfde tijd.

En 's avonds na het eten?

Dan mag je ook meestal wel naar buiten.

Hoe je dan niet te vertellen waar je heen gaat?

Dan moet je even zeggen dat je naar buiten gaat en dan zijn we hier op het terrein ofzo.

Heb je nu ook meer vrijheden nu je op de pubergroep woont.

Ja, gewoon, je mag zeggen van dat je weggaat en dan mag je in één keer weg. En thuis moest je eerst overleggen, bij de Douwe, en nu moet je wel even zeggen dat je naar huis gaat, maar dan mag je gewoon alles zelf bepalen wanneer je naar huis gaat.

Dus dan overleg je meer met je ouders dan met groepsleiding?

Ja. Groepsleiding gaat minder.

En is er verschil in het contact met groepsleiding. Hoe was het contact met de groepsleiding op de kindergroep? Deden jullie leuke spelletjes of...

Gewoon, we hadden afspraken en verder niet echt iets.

Welke groepsleiding vind je beter of is er geen verschil tussen?

Ja, N.N. vond ik heel erg leuk van de Douwe. Maar die is weg nu.

Maar hoe jullie met elkaar omgaat en hoe groepsleiding met jou omgaat is niet echt veranderd?

Nee, niet echt.

Denk je dat je veranderd bent nu je op de pubergroep woont?

Ja, meer volwassener dan op de kindergroep.

En wat kun je nu meer, wat heb je hier al geleerd?

Gewoon zeggen dat je weggaat. Meer zelfstandig.

Toen jij ging verhuizen van de kindergroep naar de pubergroep, wat vond je toen allemaal goed verlopen? Of waren er ook dingen die je niet goed vond verlopen?

Nee, het ging allemaal goed. Ik had er wel zin in.

Hoe vond je het verschil tussen de kinder- en pubergroep, was dat niet groot?

Het klinkt wel groot, maar het was niet echt groot. Ik had me er wel meer op verheugd.

Dus je was wel goed voorbereid?

Ja.

Nou, dat is wel duidelijk.

Kon je het hier ook wel snel wennen, toen je hier kwam wonen?

Ja.

Dat is mooi.

Hierna ronden we het interview af.

11.2.2 STAP 2. SCHRAPPEN VAN NIET-RELEVANTE TEKST

Beginnen we gelijk met een makkelijke vraag. Hoe oud ben je?

14 jaar.

En hoe oud was je toen je ging verhuizen?

~~8 jaar.~~

Toen ging je verhuizen naar de Douwe en hoe oud was je toen je naar de pubergroep ging verhuizen?

13 jaar.

Het is dan een jaar geleden. Want jij bent..

~~14~~

Januari vorig jaar verhuisd toch?

Ja dat klopt.

Dus dan woon je ongeveer een jaar op de Meidoorn. Ja. Hoe was het om op de Douwe te wonen?

In het begin was het wel leuk en later was het wat saaier.

Wat vond je saai?

Dat je steeds op je kamer moet zitten met de rustmomenten. Hier heb je dat niet en dat bevalt wel goed.

Kun je de belangrijkste regels noemen van de kindergroep?

Na het eten moest je naar je kamer. ~~Ehm.~~ Ja, je had altijd of vaak taken door de week. Verder weet ik het ook niet echt meer. En daar moest je om 8 uur naar bed. Toen ik 8 was moest ik om half 8 naar bed, dat werd uitgebreid. Als je ouder werd mocht je ook steeds later naar bed.

Ehm.. Wat vond je van de regels die er waren op de kindergroep?

Best streng.

Vond je ze streng?

Ja

Denk je dat je het ook wel zonder die regels had gekund?

~~Ehm..~~ Sommigen niet sommigen wel. Die rustmomenten hoefden voor mij niet.

Dat kon wel zonder en welke regels denk je dat wel belangrijk waren?

Ja, taken, elkaar helpen.

Kon je op de kindergroep ook vrijheden verdienen. Dat je bijvoorbeeld naar de stad mocht.

~~Ja.~~

Oke en hoe ging dat?

~~Ehm..~~ ja hoe ouder je werd hoe meer je kon.

Maar dat moest je eerst geleerd worden. En wat heb je dan bijvoorbeeld verdiend daar?

Zelfstandig koken, ja ik moest voor de groep een keer koken. En zelf naar de stad gaan om boodschappen te doen.

~~En heb je bijvoorbeeld daar al wel eens mobiele telefoon gehad?~~

~~Dat mocht niet, maar dat had ik liever wel gewild.~~

~~Dat is leuk he. Dan hebben we nu wat vragen over de verhuizing. Wat vond je ervan toen je ging verhuizen naar de pubergroep?~~

Beter, ik had er wel zin in.

~~En wat vond je dan leuk?~~

Dat ik niet meer zo hele strenge regels had. Hier mag je steeds meer.

~~Hoe ben je voorbereid op de verhuizing naar de pubergroep? Heb je hier wel eens kennisgemaakt?~~

Ja ik heb één keer kennisgemaakt hier. Toen kreeg ik mijn kamer te zien en even gepraat over regels.

~~En die ene keer was dat goed voor jou?~~

~~Ja.~~

~~Was dat genoeg?~~

~~Ja.~~

~~En op de kindergroep hoe hebben ze je daar voorbereid?~~

Nou gewoon, zeggen van je moet niet de hele tijd zeggen van ja ik ga lekker naar de pubergroep, ik ga naar de pubergroep, want dan werden andere kinderen jaloers.

~~Ja, want andere kinderen ging niet.~~

~~En over de regels want ik ging steeds over de regels van de pubergroep praten. Dat je geen rustmomenten had, je mocht veel meer. Een tv op je kamer.~~

~~En daar waren de andere kinderen wel jaloers op, maar goed jij had ook de leeftijd om naar een pubergroep te gaan.~~

~~Ja.~~

~~Mocht je zelf aangeven wat je fijn vond toen je ging verhuizen, hoe je het graag wilde hebben. Bijvoorbeeld je kamer, hoe je je kamer wilde inrichten.~~

Nee, daar had ik niet echt iets. Daarna had ik wel mijn kamer ingericht. Eerst had ik al mijn spullen neergezet en twee dagen erna had ik mijn kamer verbouwd. Ik mocht de dingen neerzetten zoals ik dat wilde.

~~Dat is leuk. En op de kindergroep hadden jullie een vaste dagelijkse routine zoals dat heet. 's Ochtends opstaan enzovoorts. Is er verschil met de dagelijkse routine hier op de pubergroep?~~

Ja, je moet gewoon even zeggen van ik ga weg en dan mag je zelf weten hoe laat je wegblijft. Niet dat je de hele nacht mag, haha, maar gewoon dat je even moet zeggen waar je heen gaat.

~~En hoe laat moet je weer terug zijn?~~

Voor het eten. We eten vaak wel op dezelfde tijd.

~~En 's avonds na het eten?~~

Dan mag je ook meestal wel naar buiten.

~~Hoe je dan niet te vertellen waar je heen gaat?~~

Dan moet je even zeggen dat je naar buiten gaat en dan zijn we hier op het terrein ofzo.

~~Heb je nu ook meer vrijheden nu je op de pubergroep woont.~~

Ja, gewoon, je mag zeggen van dat je weggaat en dan mag je in één keer weg. En thuis moest je eerst overleggen, bij de Douwe, en nu moet je wel even zeggen dat je naar huis gaat, maar dan mag je gewoon alles zelf bepalen wanneer je naar huis gaat.

~~Dus dan overleg je meer met je ouders dan met groepsleiding?~~

Ja. Groepsleiding gaat minder.

~~En is er verschil in het contact met groepsleiding. Hoe was het contact met de groepsleiding op de kindergroep? Deden jullie leuke spelletjes of...~~

Gewoon, we hadden afspraken en verder niet echt iets.

~~Welke groepsleiding vind je beter of is er geen verschil tussen?~~

~~Ja, N.N. vond ik heel erg leuk van de Douwe. Maar die is weg nu.~~

~~Maar hoe jullie met elkaar omgaat en hoe groepsleiding met jou omgaat is niet echt veranderd?~~

Nee, niet echt.

~~Denk je dat je veranderd bent nu je op de pubergroep woont?~~

Ja, meer volwassener dan op de kindergroep.

En wat kun je nu meer, wat heb je hier al geleerd?

Gewoon zeggen dat je weggaat. Meer zelfstandig.

Toen jij ging verhuizen van de kindergroep naar de pubergroep, wat vond je toen allemaal goed verlopen? Of waren er ook dingen die je niet goed vond verlopen?

Nee, het ging allemaal goed. Ik had er wel zin in.

Hoe vond je het verschil tussen de kinder- en pubergroep, was dat niet groot?

Het klinkt wel groot, maar het was niet echt groot. Ik had me er wel meer op verheugd.

Dus je was wel goed voorbereid?

Ja. Ik kon het wel snel wennen toen ik hier kwam wonen.

~~Nou, dat is wel duidelijk.~~

~~Dat is mooi.~~

~~Hierna ronden we het interview af.~~

11.2.3 STAP 4. RELEVANTE TEKST OPDELEN IN FRAGMENTEN

In de tabel onder het onderdeel fragment wordt als eerste het cijfer van het interview genoemd en het tweede cijfer duidt op het vraagnummer. Dus in dit geval interview 1 van de jongeren daarvan vraag 1 wordt 1.1.

Interviewer staat voor de vragen die we als interviewers hebben gesteld. Jongere staat voor de jongere die we hebben geïnterviewd, waaronder de antwoorden staan die zij hebben gegeven.

Interviewer	Fragment	Jongere
Hoe was het om op de kindergroep te wonen?	1.1	In het begin was het wel leuk en later was het wat saaier. Saaier was dat je steeds op je kamer moet zitten met de rustmomenten. Hier heb je dat niet en dat bevalt wel goed.
Wat waren de belangrijkste regels op de kindergroep?	1.2	Na het eten moest je naar je kamer. Je had altijd of vaak taken door de week. Verder weet ik het ook niet echt meer. En daar moest je om 8 uur naar bed. Toen ik 8 was moest ik om half 8 naar bed, dat werd uitgebreid. Als je ouder werd mocht je ook steeds later naar bed.
Denk je dat je zonder deze regels had gekund?	1.3	Sommigen niet sommigen wel. Die rustmomenten hoefden voor mij niet. Belangrijk waren de taken, elkaar helpen.
Welke vrijheden kon je verdienen op de kindergroep?	1.4	Hoe ouder je werd hoe meer je kon. Zelfstandig koken, ja ik moest voor de groep een keer koken. En zelf naar de stad gaan om boodschappen te doen.
Wat vond je ervan dat je ging verhuizen?	1.5	Beter, ik had er wel zin in. Ik vond het leuk dat ik niet meer zulke hele strenge regels had. Hier mag je steeds meer.
Hoe ben je voorbereid op de verhuizing naar de pubergroep?	1.6	Ik heb één keer kennisgemaakt hier. Toen kreeg ik mijn kamer te zien en even gepraat over regels.
Mocht je aangeven wat je zelf fijn vond toen je ging verhuizen?	1.7	Nee, daar had ik niet echt iets. Daarna had ik wel mijn kamer ingericht. Eerst had ik al mijn spullen neergezet en twee dagen erna had ik mijn kamer verbouwd. Ik mocht de dingen neerzetten zoals ik dat wilde.
Is er een verschil tussen de dagelijkse routine van de kinder- en pubergroep?	1.8	Ja, je moet gewoon even zeggen van ik ga weg en dan mag je zelf weten hoe laat je wegblijft. Niet dat je de hele nacht mag, maar gewoon dat je even moet zeggen waar je heen gaat. Voor het eten moet je terug zijn. We eten vaak wel op dezelfde tijd. 's Avonds na het eten mag je ook meestal wel naar buiten. Dan moet je even zeggen dat je naar buiten gaat en dan zijn we hier op het terrein ofzo.

Heb je nu meer vrijheden nu je op de pubergroep woont?	1.9	Ja, gewoon, je mag zeggen van dat je weggaat en dan mag je in één keer weg. En thuis moest je eerst overleggen, bij de Douwe, en nu moet je wel even zeggen dat je naar huis gaat, maar dan mag je gewoon alles zelf bepalen wanneer je naar huis gaat. Dus er is meer overleg met mijn ouders, groepsleiding gaat minder.
Is er verschil in het contact met groepsleiding, op de kinder- en pubergroep?	1.10	Gewoon, we hadden op de kindergroep afspraken en verder niet echt iets. Er is geen verschil hoe we met elkaar omgaan.
Denk je dat je veranderd bent nu je op de pubergroep woont?	1.11	Ja, meer volwassener dan op de kindergroep. Ik heb hier geleerd om gewoon te zeggen dat je weggaat, meer zelfstandig.
Hoe verliep de verhuizing?	1.12	Het ging allemaal goed. Ik had er wel zin in. Het verschil tussen de kinder- en pubergroep klinkt wel groot, maar het was niet echt groot. Ik had me er wel meer op verheugd. Ik kon het wel snel wennen toen ik hier kwam wonen.

11.3 UITWERKING INTERVIEW JONGERE 2

11.3.1 STAP 1. LETTERLIJK UITWERKEN

Ik zal je eerst even uitleggen waarom ik dit interview doe. Zoals je weet zit ik nog op school en ik ben nu met mijn laatste jaar bezig, daarvoor moet ik een grote schoolopdracht doen. Nu doe ik een onderzoek naar de verhuizingen van de kindergroepen naar de pubergroepen. En omdat jij nog maar pas geleden bent verhuisd willen we jou graag wat vragen stellen over de verschillen tussen kinder- of pubergroep. Is dat allemaal duidelijk?

Ja.

Oké, de eerste vraag begint heel makkelijk, hoe oud ben je?

13 of zo...

Of zo? Ongeveer?

Nee ik ben 13.

En hoe lang is het geleden dat je naar de pubergroep bent verhuisd?

Weet ik veel, van de zomer of zo...

Even denken hoor, dan is dat ongeveer een half jaar geleden?

Ja, zoiets.

Oké. En hoe vond je het om op de Krekels te wonen?

Saai.

Saai. Kun je vertellen wat je saai vond?

Dat weet ik niet hoor.

Misschien is het makkelijker te vertellen wat je hier dan zo leuk vindt.

Hier mag je een tv op je kamer, heb je een eigen sleutel van je kamer, mag de muziek harder, kun je buiten zitten... Je hebt ook meer vrijheid, je mag verder dan de stad.

Hoe bedoel je verder? Waar mag je dan heen?

Ik mag uit school met kinderen mee uit de klas.

Oké, dat is wel leuk. En hoe lang mag je van het terrein af?

Een uur.

Weet je nog welke regels er waren op de Krekels?

Je mocht geen tv op je kamer, geen harde muziek en je had geen sleutel van je kamer. En je mocht ook geen mobiel.

Dat klopt inderdaad, maar ik weet nog dat jij wel een mobiel had.

Ja, maar die moest ik altijd inleveren, hier mag ik mijn mobiel een half uur per dag. Daar alleen mee naar huis.

En wat vond je van die regels?

Saai.

Saai.

Ja saai.

Kon je op de Krekels ook vrijheden verdienen?

Volgens mij wel...

Weet je nog welke?

Ik mocht naar de stad. Dat vond ik toen wel leuk, nu niet meer.

Waarom vind je dat nu niet meer leuk?

Nu mag je altijd, toen niet en daarom was het toen juist leuk.

Het is nu een beetje gewoon geworden?

Ja.

Hoe vond je het dat je ging verhuizen naar de pubergroep?

Stukken leuker

En ben je ook voorbereid op de verhuizing, door de groepsleiding van de Krekels en van de Meikers?

Ik ben niks voorbereid.

Weet je wat voorbereiden is?

Wel een beetje maar kan het niet uitleggen.

Ben je voor dat je hier ging wonen al eens een dagje wezen kijken op de Meikers, een keer mee wezen eten of zo?

Jawel, ik ben één keer komen kijken. En één keer mee gegeten.

Heb je goed kunnen wennen aan het idee dat je ging verhuizen?

Klein beetje, maar heb heel lang moeten wennen toen ik hier woonde.

Had de groepsleiding van de Krekels je veel verteld over de Meikers?

Nee, niet zoveel.

En de groepsleiding van de Meikers?

Ook niet.

Had je meer willen weten over de Meikers voor je ging verhuizen?

Dat maakt me niet uit, het wordt me toch wel verteld als ik iets fout doe.

Ook wel als je iets goed doet toch?

Ja ook wel.

Mocht je zelf aangeven wat je fijn vond in de verhuizing, bijvoorbeeld over je kamer, of hoe de verhuizing zou gaan?

Nee, ik weet niet wie dat geregeld heeft. Misschien groepsleiding, misschien mijn ouders. Geen idee.

Zouden ze het misschien samen gedaan hebben?

Ja misschien.

Wat is er veranderd nu je op de pubergroep woont?

Ik heb nu een tv op mijn kamer.

Ja inderdaad. En op de Krekels hadden wij een vaste dagelijkse routine, we gingen om 5 uur eten, vanaf half 7 omstebeurt douchen. Hoe is dat hier?

Hier is het half 6 eten en wel dezelfde tijd douchen.

En mag je hier ook later naar bed?

Ja, en ik mag hier nog een half uur tv kijken of iets voor mezelf doen voordat de lamp uit gaat.

Dat is een leuke verandering! En in het contact met groepsleiding, is daarin wat veranderd?

Nee.

Je ziet natuurlijk andere gezichten maar gaan ze anders met je om?

Nee hetzelfde.

Denk je dat je veranderd bent sinds je op de pubergroep woont?

Ik ben langer geworden.

Ja, dat zie ik aan je broek ja. En in andere dingen?

Het is moeilijker op school. Behalve Nederlands dan, dat vind ik makkelijk. Maar ik had laatst wel een 4,8 omdat ik iets vergeten was. Ik was tot 5 uur op school om die toets te maken, had ik toch nog iets vergeten waar je 10 punten voor kon krijgen. Maar ik sta nog wel voldoende.

Ja dat is waar ook, jij bent in de zomervakantie verhuist, je ging niet alleen naar een nieuwe groep maar ook naar een nieuwe school.

Mijn school is niet nieuw hoor, ik zit daar al een poos op school, ik ga er alweer bijna vanaf.

Bijna vanaf?

Ja ik bedoel zomervakantie, dat is ook alweer snel.

Ja oké. Vond je en een nieuwe school en een nieuwe groep niet wat veel?

Het is even wennen, wel veel nieuw...

En wat heb je allemaal geleerd sinds je op de pubergroep woont?

Mijn kamer opruimen. Alleen gaat dat niet zo goed haha.

Ja dat zie ik.

Maar als ik laat zien dat ik dat goed kan dan mag ik een konijn, en daar ben ik ook voor aan het sparen.

Dat is wel een leuk vooruitzicht om je best voor te doen!

Ja, alleen is het wel moeilijk om altijd te doen.

En heb je nog meer geleerd?

Mijn was dat kon ik al, en ik had nu een werkpunt om mijzelf complimentjes te geven.

Oké, dan de laatste vraagjes. Wat verliep er goed tijdens de verhuizing naar de pubergroep?

Alles ging goed, ik had alleen wat spulletjes vergeten mee te nemen.

Oké en waren er nog meer dingen die niet zo goed gingen?

Nee, alleen mijn spullen.

Oké, maar gelukkig zijn de groepen vlak bij elkaar dus kon je zo nog even terug.

Ja.

Oké, nou heel erg bedankt voor al je antwoorden, hier kunnen we wel wat mee met onze schoolopdracht.

11.3.2 STAP 2. SCHRAPPEN VAN NIET RELEVANTE TEKST

~~Ik zal je eerst even uitleggen waarom ik dit interview doe. Zoals je weet zit ik nog op school en ik ben nu met mijn laatste jaar bezig, daarvoor moet ik een grote schoolopdracht doen. Nu doe ik een onderzoek naar de verhuizingen van de kindergroepen naar de pubergroepen. En omdat jij nog maar pas geleden bent verhuist willen we jou graag wat vragen stellen over de verschillen tussen kinder of pubergroep. Is dat allemaal duidelijk?~~

~~Ja.~~

~~Oké, de eerste vraag begint heel makkelijk, hoe oud ben je?~~

~~13 of zo...~~

~~Of zo? Ongeveer?~~

~~Nee ik ben 13.~~

En hoe lang is het geleden dat je naar de pubergroep bent verhuist?

Weet ik veel, van de zomer of zo...

Even denken hoor, dan is dat ongeveer een half jaar geleden?

Ja, zoiets.

Oké. En hoe vond je het om op de Krekels te wonen?

Saai.

~~Saai. Kun je vertellen wat je saai vond?~~

~~Dat weet ik niet hoor.~~

Misschien is het makkelijker te vertellen wat je hier dan zo leuk vind.

Hier mag je een tv op je kamer, heb je een eigen sleutel van je kamer, mag de muziek harder, kun je buiten zitten... Je hebt ook meer vrijheid, je mag verder dan de stad.

Hoe bedoel je verder? Waar mag je dan heen?

Ik mag uit school met kinderen mee uit de klas.

Oké, dat is wel leuk. En hoe lang mag je van het terrein af?

Een uur.

Weet je nog welke regels er waren op de Krekels?

Je mocht geen tv op je kamer, geen harde muziek en je had geen sleutel van je kamer. En je mocht ook geen mobiel.

Dat klopt inderdaad, maar ik weet nog dat jij wel een mobiel had.

Ja, maar die moest ik altijd inleveren, hier mag ik mijn mobiel een half uur per dag. Daar alleen mee naar huis.

En wat vond je van die regels?

Saai.

~~Saai.~~

~~Ja saai.~~

Kon je op de Krekels ook vrijheden verdienen?

Volgens mij wel...

Weet je nog welke?

Ik mocht naar de stad. Dat vond ik toen wel leuk, nu niet meer.

Waarom vind je dat nu niet meer leuk?

Nu mag je altijd, toen niet en daarom was het toen juist leuk.

Het is nu een beetje gewoon geworden?

Ja.

Hoe vond je het dat je ging verhuizen naar de pubergroep?

Stukken leuker

En ben je ook voorbereid op de verhuizing, door de groepsleiding van de Krekels en van de Meikers?

~~Ik ben niks voorbereid.~~

~~Weet je wat voorbereiden is?~~

~~Wel een beetje maar kan het niet uitleggen.~~

~~Ben je voor dat je hier ging wonen al eens een dagje wezen kijken op de Meikers, een keer mee wezen eten of zo?~~

Jawel, ik ben één keer komen kijken. En één keer mee gegeten.

Heb je goed kunnen wennen aan het idee dat je ging verhuizen?

Klein beetje, maar heb heel lang moeten wennen toen ik hier woonde.

Had de groepsleiding van de Krekels je veel verteld over de Meikers?

Nee, niet zoveel.

En de groepsleiding van de Meikers?

Ook niet.

Had je meer willen weten over de Meikers voor je ging verhuizen?

Dat maakt me niet uit, het wordt me toch wel verteld als ik iets fout doe.

Ook wel als je iets goed doet toch?

Ja ook wel.

Mocht je zelf aangeven wat je fijn vond in de verhuizing, bijvoorbeeld over je kamer, of hoe de verhuizing zou gaan?

Nee, ik weet niet wie dat geregeld heeft. Misschien groepsleiding, misschien mijn ouders. Geen idee.

Zouden ze het misschien samen gedaan hebben?

Ja misschien.

Wat is er veranderd nu je op de pubergroep woont?

Ik heb nu een tv op mijn kamer.

Ja inderdaad. En op de Krekels hadden wij een vaste dagelijkse routine, we gingen om 5 uur eten, vanaf half 7 omstebeurt douchen. Hoe is dat hier?

Hier is het half 6 eten en wel dezelfde tijd douchen.

En mag je hier ook later naar bed?

Ja, en ik mag hier nog een half uur tv kijken of iets voor mezelf doen voordat de lamp uit gaat.

Dat is een leuke verandering! En in het contact met groepsleiding, is daarin wat veranderd?

Nee.

Je ziet natuurlijk andere gezichten maar gaan ze anders met je om?

Nee hetzelfde.

Denk je dat je veranderd bent sinds je op de pubergroep woont?

~~Ik ben langer geworden.~~

~~Ja, dat zie ik aan je broek ja. En in andere dingen?~~

Het is moeilijker op school. ~~Behalve Nederlands dan, dat vind ik makkelijk. Maar ik had laatst wel een 4,8 omdat ik iets vergeten was. Ik was tot 5 uur op school om die toets te maken, had ik toch nog iets vergeten waar je 10 punten voor kon krijgen. Maar ik sta nog wel voldoende.~~

Ja dat is waar ook, jij bent in de zomervakantie verhuist, je ging niet alleen naar een nieuwe groep maar ook naar een nieuwe school.

Mijn school is niet nieuw hoor, ik zit daar al een poos op school, ik ga er alweer bijna vanaf.

Bijna vanaf?

Ja ik bedoel zomervakantie, dat is ook alweer snel.

Ja oké. Vond je en een nieuwe school en een nieuwe groep niet wat veel?

Het is even wennen, wel veel nieuw...

En wat heb je allemaal geleerd sinds je op de pubergroep woont?

Mijn kamer opruimen. Alleen gaat dat niet zo goed haha.

Ja dat zie ik.

Maar als ik laat zien dat ik dat goed kan dan mag ik een konijn, en daar ben ik ook voor aan het sparen.

Dat is wel een leuk vooruitzicht om je best voor te doen!

Ja, alleen is het wel moeilijk om altijd te doen.

En heb je nog meer geleerd?

Mijn was dat kon ik al, en ik had nu een werkpunt om mijzelf complimentjes te geven.

Oké, dan de laatste vraagjes. Wat verliep er goed tijdens de verhuizing naar de pubergroep?

Alles ging goed, ik had alleen wat spulletjes vergeten mee te nemen.

Oké en waren er nog meer dingen die niet zo goed gingen?

Nee, alleen mijn spullen.

~~Oké, maar gelukkig zijn de groepen vlak bij elkaar dus kon je zo nog even terug.~~

~~Ja.~~

~~Oké, nou heel erg bedankt voor al je antwoorden, hier kunnen we wel wat mee met onze schoolopdracht.~~

11.3.3 STAP 4. RELEVANTE TEKST OPSPLITSSEN IN FRAGMENTEN

In de tabel onder het onderdeel fragment wordt als eerste het cijfer van het interview genoemd en het tweede cijfer duidt op het vraagnummer. Dus in dit geval interview 2 van de jongeren daarvan vraag 1 wordt 2.1.

Interviewer staat voor de vragen die we als interviewers hebben gesteld. Jongere staat voor de jongere die we hebben geïnterviewd, waaronder de antwoorden staan die zij hebben gegeven.

Interviewer	Fragment	Jongere
Hoe was het om op de kindergroep te wonen?	2.1	Saai. Hier mag je een tv op je kamer, heb je een eigen sleutel van je kamer, mag de muziek harder, kun je buiten zitten... Je hebt ook meer vrijheid, je mag verder dan de stad. Ik mag uit school met kinderen mee uit de klas. Ik mag een uur van het terrein af.
Wat waren de belangrijkste regels op de kindergroep?	2.2	Je mocht op de kindergroep geen tv op je kamer, geen harde muziek en je had geen sleutel van je kamer. En je mocht ook geen mobiel. Die had ik later wel, maar die moest ik altijd inleveren, hier mag ik mijn mobiel een half uur per dag. Daar alleen mee naar huis. Die regels vond ik saai.
Welke vrijheden kon je verdienen op de kindergroep?	2.3	Ik mocht naar de stad. Dat vond ik toen wel leuk, nu niet meer. Nu mag je altijd, toen niet en daarom was het toen juist leuk.
Wat vond je ervan dat je ging verhuizen?	2.4	Ik vond het stukken leuker dat ik mocht verhuizen.
Hoe ben je voorbereid op de verhuizing naar de pubergroep?	2.5	Ik ben één keer komen kijken. En één keer mee gegeten.
Heb je goed kunnen wennen aan de veranderingen?	2.6	Klein beetje, maar heb heel lang moeten wennen toen ik hier woonde.
Mocht je aangeven wat je zelf fijn vond toen je ging verhuizen?	2.7	Nee, ik weet niet wie de verhuizing geregeld heeft. Misschien groepsleiding, misschien mijn ouders. Geen idee. Misschien wel allebei.
Is er een verschil tussen de dagelijkse routine van de kinder- en pubergroep?	2.8	Hier is het half 6 eten en wel dezelfde tijd douchen. En ik mag later naar bed en ik mag hier nog een half uur tv kijken of iets voor mezelf doen voordat de lamp uit gaat.
Heb je nu meer vrijheden nu je op de pubergroep woont?	2.9	Hier mag je een tv op je kamer, heb je een eigen sleutel van je kamer, mag de muziek harder, kun je buiten zitten... Je hebt ook meer vrijheid, je mag verder dan de stad.
Is er verschil in het contact met groepsleiding, op de kinder- en pubergroep?	2.10	Nee, dat is hetzelfde.
Denk je dat je veranderd bent nu je op de pubergroep woont?	2.11	Het is moeilijker op school.
Hoe verliep de verhuizing?	2.12	Alles ging goed, ik had alleen wat spulletjes vergeten mee te nemen.

BIJLAGE 12. UITWERKING VRAGENLIJSTEN KREKELS

12.1 INLEIDING

De vragenlijsten die we hebben gehouden met de groepsleiders gaan we in deze en de volgende bijlagen uitwerken en de verworven informatie verwerken. Allereerst zullen we de voorbereidende stappen doorlopen voordat we verder aan de slag gaan met het maken van een analyse. In deze bijlage zal als eerste de vragenlijsten van de Krekels verwerkt worden. Vervolgens volgt in bijlage 13 de vragenlijsten van de Douwe, in bijlage 14 de vragenlijsten van de Meikers en in bijlage 15 de vragenlijsten van de Meidoorn. Vervolgens zal in bijlage 16 alle thema's worden samengevoegd en verder worden verwerkt.

De vragenlijsten zijn genummerd met bijvoorbeeld 1.1. Het getal voor de komma staat voor de respondentengroep. Voor de Krekels nummer één, voor de Douwe nummer twee, voor de Meikers nummer drie en ten slotte voor de Meidoorn nummer vier. Het getal achter de komma staat voor het nummer die we aan de vragenlijst hebben gehangen.

Aangezien de vragenlijsten vrijwel allemaal kort en bondig zijn ingevuld zullen we stap twee, het schrappen van niet relevante tekst, weglaten in de verwerking van de vragenlijsten.

12.2 KEUZE VAN ANALYSE EENHEID

De keuze voor de analyse-eenheid is de derde voorbereidende stap. Echter willen we deze nu al verantwoorden, zodat we niet in iedere bijlage deze stap opnieuw hoeven te verantwoorden. We hebben gekozen voor de analyse eenheid thema. We willen van iedere vragenlijst op globaal niveau weten welke thema's genoemd worden. Iedere vragenlijst zullen we doornemen en de thema's die we in de antwoorden tegenkomen in een tabel neerzetten. Zo zullen we de vragenlijsten van alle groepen met elkaar vergelijken en uiteindelijk in een overzicht zien welke thema's overeen komen.

In de tabellen waarin de thema's beschreven worden, worden verschillende letters gebruikt, hiervan willen wij allereerst een uitleg geven. We maken gebruik van de letters B, C, en D. De letter B staat voor de mening van de groepsleider over de punten die goed verlopen betreft de doorstroom van kinderen naar de pubergroep. De letter C staat voor de struikelblokken die worden ervaren door de groepsleiders ten aanzien van de doorstroom, dit komt tot uiting in de tweede deelvraag van ons onderzoek. En als laatste de letter D, deze letter staat voor de informatie die de groepsleider ons aanreikt over de ontwikkeling van het kind ten aanzien van de doorstroom. Dit laatste is terug te vinden in deelvraag 3.

Bij de verwerking van de interviews hebben we ook gebruik gemaakt van de letter A welke stond voor fasering. Aangezien de fasering in de kennismaking op de kindergroepen en pubergroepen vast liggen door het zogenaamde AORTA¹³ en deze goed verlopen zullen we deze in de verwerking van de vragenlijsten niet meer meenemen. De antwoorden hiervan komen met elkaar overeen en we beperken ons hierin tot de antwoorden vanuit de interviews.

¹³ AORTA: werkwijze binnen Arkemeyde rondom het traject behandelplan.

12.3 VRAGENLIJST 1.1

1. *Hoeveel tijd wordt er uitgetrokken voor de kennismakingsfase wanneer een kind nieuw op de groep komt?*

Een kind komt eerst een keer kijken hoe het huis er uit ziet en kennis maken met zijn/haar medegroepsgenootjes, een volgende keer is er een opname gesprek met ouders waarbij het kind ook wordt gehoord. De tijd die er voor wordt uitgetrokken is variabel; naar behoefte van het kind en/of ouders. Soms wordt er voor gekozen dat het kind een gedeelte van de dag en een maaltijd met de groep meedraait om zich een beeld te kunnen vormen, soms behoort een nachtje logeren tot de mogelijkheden

2. *Hoe ziet de kennismakingsfase er volgens u uit?*

Tot de kennismakingsfase behoort ook het lezen en uitleggen van de groepsregels; het leren kennen van medegroepsgenootjes en groepsleiding. De dagelijkse routine zich eigen maken. Al met al het reilen en zeilen op de groep.

3. *Kunt u vaardigheden noemen die een kind volgens u moet bezitten voordat het kan verhuizen naar de pubergroep?*

Een zekere mate van zelfstandigheid; kennen van infrastructuren, invulling van vrije tijd, aangaan van sociale contacten en het onderhouden hiervan. De bij de leeftijd horende kennis van seksualiteit zowel van zichzelf als van de andere sekse. Het kunnen verrichten van huishoudelijke taken; kleding wassen, vouwen. Het op orde houden van de eigen kamer.

4. *Bereidt u een kind voor op de verhuizing naar de pubergroep? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?*

Ja zeker. Een plan van aanpak maken samen met de jongere. Denk hierbij ook aan contact leggen met de nieuwe groep. Samen met de jongere een lijst met vragen opstellen, deze (samen) stellen aan de groepsleiding van de nieuwe groep. Denk aan; wat moet ik kunnen om bij jullie te wonen. Dit plan van aanpak afwerken.

5. *Hoe verloopt volgens u de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Moeizaam, Soms vraag ik mijzelf wel eens af zijn wij te gestructureerd of de andere groep te ongestructureerd. Het feit blijft dat het voor de jongeren die doorstromen naar een pubergroep heel moeilijk is om om te gaan met zoveel vrijheden. Er wordt over het algemeen veel overgelaten aan hun eigen verantwoordelijkheid, kun je dit verwachten op die leeftijd??.

6. *Wat verloopt volgens u goed in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

De opzet is goed. Wanneer er meerdere kinderen ook van andere groepen tegelijk doorstromen gaat het vaak wel goed. De groepsleiding is zich er dan van bewust dat de populatie op de groep verandert en passen hun werkwijze aan. Wanneer er oudere pubers zijn en er komt een jongere puber tussen de gevestigde orde, zie je dat de jongere puber zich wil meten aan de ouderen en 'verdrinken' in de groep. Er wordt dan te veel van hun gevraagd.

7. *Wat wordt volgens u gemist in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Het traject volgt te vlug op elkaar. Er is plaats en er moet opeens worden doorgestroomd, dit dat in een tijdsbestek van 3 weken. Terwijl je wanneer je een kind goed wilt voorbereiden je zeker een half jaar hiervoor nodig hebt.

Thema	Groepsleider
D: Zelfstandigheid	Een zekere mate van zelfstandigheid.
D: Infrastructuur	Kennen van infrastructuren
D: Vrije tijd	Invulling van vrije tijd
D: Huishoudelijke taken	Het kunnen verrichten van huishoudelijke taken; kleding wassen, vouwen. Het op orde houden van de eigen kamer.
D: Sociale vaardigheden	Aangaan van sociale contacten en het onderhouden hiervan.
D: Seksualiteit	De bij de leeftijd horende kennis van seksualiteit zowel van zichzelf als van de andere sekse.
C: Gat te groot	Doorstroom verloopt moeizaam, Soms vraag ik mijzelf wel eens af zijn wij te gestructureerd of de andere groep te ongestructureerd. Het feit blijft dat het voor de jongeren die doorstromen naar een pubergroep heel moeilijk is om om te gaan met zoveel vrijheden. Er wordt over het algemeen veel overgelaten aan hun eigen verantwoordelijkheid, kun je dit verwachten op die leeftijd?
B: Groepsleiding past werkwijze aan	De groepsleiding is zich er dan van bewust dat de populatie op de groep verandert en passen hun werkwijze aan.
B: Goede opzet	De opzet is goed.
C: Overvraging	Wanneer er oudere pubers zijn en er komt een jongere puber tussen de gevestigde orde, zie je dat de jongere puber zich wil meten aan de ouderen en 'verdrinken' in de groep. Er wordt dan te veel van hun gevraagd.
C: Ontbreking fasering	Het traject volgt te vlug op elkaar. Er is plaats en er moet opeens worden doorgestroomd, dit dat in een tijdsbestek van 3 weken. Terwijl je wanneer je een kind goed wilt voorbereiden je zeker een half jaar hiervoor nodig hebt.

12.4 VRAGENLIJST 1.2

1. Hoeveel tijd wordt er uitgetrokken voor de kennismakingsfase wanneer een kind nieuw op de groep komt?

Dat verschilt per kind, maar normaal is dat 6 weken hij/ zij krijgt een aantal werkpunten bijvoorbeeld kennismaken met groepsleden, kennismaken met de dagelijkse routine. 1 Keer in de 6 weken is er een WPB bespreking en zullen deze punten worden geëvalueerd en gekeken worden of het kennismaking proces moet door gaan of dat hij / zij deze punten al heeft eigen gemaakt.

2. Hoe ziet de kennismakingsfase er volgens u uit?

Het begint met kennismaken met de kinderen op de groep en de dagelijkse routine en de groepsregels eigen te maken, zodat hij/ zij kan mee draaien op de leefgroep. De kinderen krijgen een tal van werkpunten waar zij de komende tijd aan gaan werken (zie hierboven benoemd).

3. Kunt u vaardigheden noemen die een kind volgens u moet bezitten voordat het kan verhuizen naar de pubergroep?

Het kind moet al een eind zelfstandig zijn: bijv. zijn zakgeld zelfstandig kunnen besteden, de weg naar stad kennen en Evt. school, verantwoording dragen voor zijn was, eigenkamer, eigen inzicht in tijden en afspraken, zelfstandig opstaan en naar school kunnen.

4. Bereidt u een kind voor op de verhuizing naar de pubergroep? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?

Ja dat doen wij wel als team. Op een bepaalde leeftijd passen wij onze werkpunten aan zodat de kinderen hun vaardigheden vergroten qua zelfstandigheid. Maar vaak gaat het heel snel dat een kind over gaat dat er geen voorbereiding kan plaatsvinden

5. Hoe verloopt volgens u de doorstroom van kind- naar pubergroep?

Wat ik nou een aantal keer heb gezien is dat het met het kind niet goed gaat doordat zij te veel vrijheden krijgen terwijl ze dat niet gewend zijn Ze gaan op de puber groep vaak niet verder waar wij mee gestopt zijn maar de kinderen krijgen meer.

Ook het traject wat er normaal voor staat kan niet altijd worden waargemaakt omdat er dan toch vaak plotseling word besloten dat een kind naar een puber groep gat waardoor je een kind niet goed kunt voorbereiden, met bijv. eerst laten thee drinken dan laten eten dan laten logeren ETC.

6. Wat verloopt volgens u goed in de doorstroom van kind- naar pubergroep?

De overdracht van een kind wordt zorgvuldig gedaan.

7. Wat wordt volgens u gemist in de doorstroom van kind- naar pubergroep?

Het voor traject van de plaatsing zie hierboven genoemd.

Thema	Groepsleider
D: Zelfstandigheid	Het kind moet al een eind zelfstandig zijn: bijv. zijn zakgeld zelfstandig kunnen besteden. Zelfstandig opstaan en naar school kunnen
D: Infrastructuur	De weg naar stad kennen en Evt. school
D: Huishoudelijke taken	Verantwoording dragen voor zijn was, eigenkamer
C: Gat te groot	Wat ik nou een aantal keer heb gezien is dat het met het kind niet goed gaat doordat zij te veel vrijheden krijgen terwijl ze dat niet gewend zijn Ze gaan op de puber groep vaak niet verder waar wij mee gestopt zijn maar de kinderen krijgen meer.
C: Ontbreking fasering	Ook het traject wat er normaal voor staat kan niet altijd worden waargemaakt omdat er dan toch vaak plotseling word besloten dat een kind naar een puber groep gat waardoor je een kind niet goed kunt voorbereiden, met bijv. eerst laten thee drinken dan laten eten dan laten logeren etc.
B: Overdracht	De overdracht van een kind wordt zorgvuldig gedaan.

12.5 VRAGENLIJST 1.3

1. *Hoeveel tijd wordt er uitgetrokken voor de kennismakingsfase wanneer een kind nieuw op de groep komt?*

Na aanmelding vindt met cliënt eerst een kennismakinggesprek met pedagogisch medewerker en advisium plaats. Na twee weken van opname vindt het eerste interdisciplinair overleg plaats. Hierin worden verder afspraken gemaakt en doelen vanuit het voorlopig persoonlijk plan besproken.

De eerste twee werkpunten van de cliënt is het kennismaken met de groepsleiding en groepsgenoten en het eigen maken van de dagelijkse routine van de leefgroep. Deze werkpunten zijn ten minste acht weken actueel, dan worden zij besproken in een WPB bespreking met advisium. Per cliënt wordt bekeken of het doel is behaald, dat er nieuwe werkpunten worden geformuleerd of dat huidige blijven staan waarneer het doel niet behaald is

Na drie maanden vindt het tweede interdisciplinair overleg plaats waarin de behandeling en voortgang wordt geëvalueerd en het persoonlijk plan wordt vastgesteld.

2. *Hoe ziet de kennismakingsfase er volgens u uit?*

Zie bovenstaand.

3. *Kunt u vaardigheden noemen die een kind volgens u moet bezitten voordat het kan verhuizen naar de pubergroep?*

Een kind moet redelijk zelfstandig kunnen functioneren in de dagelijkse routine, maar bovenal moet een kind er mentaal aan toe zijn om te kunnen doorstromen. Op zelfstandig gebied maar ook op sociaal gebied ; moet kunnen omgaan met de leeftijdsgenoten van een pubergroep

4. *Bereidt u een kind voor op de verhuizing naar de pubergroep? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?*

Ja, hier gaat een heel traject aan vooraf. Binnen het vergroten van vaardigheden is er op de kindergroep gewerkt aan het vergroten van de zelfstandigheid, zelfredzaamheid en het dragen van eigen verantwoordelijkheid. In het traject van een verhuizing wordt in de periode vooraf een kennismaking en 'wen ' traject ingezet. Cliënt maakt kennis door op bezoek te gaan, er volgt een logeermoment vervolgens vindt er een overdracht plaats vooraf gaand aan verhuizing

5. *Hoe verloopt volgens u de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Dit is per cliënt verschillend. De ene keer verloopt een verhuizing soepeler dan een andere keer. Het is vooral belangrijk dat een kind met zorg verhuist en dat beide pb'ers, de oude en nieuwe goed met elkaar afstemmen wat een kind nodig heeft. Zo is een goede overdracht essentieel. Daarnaast moet een kind een nieuwe plek binnen de groep veroveren en opgewassen zijn tegen teamgenoten die zich al meer eigen hebben gemaakt binnen de groep. De afstemming hierom heen is erg belangrijk. Dat een kind die vanaf een kindergroep komt nog wel net iets meer bij de hand wordt genomen als die puber die al twee jaar op een pubergroep woont

6. *Wat verloopt volgens u goed in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Per cliënt, groep, medewerker is dit verschillend. Elke situatie is anders en op zichzelf staand. Over het algemeen zijn de lijntjes binnen Arkemeyde kort, dit is een voordeel

7. *Wat wordt volgens u gemist in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Goede afstemming. Weten van elkaar hoe beide groepen werken.

Thema	Groepsleider
D: Zelfstandigheid	Een kind moet redelijk zelfstandig kunnen functioneren in de dagelijkse routine
D: mentaliteit	Bovenal moet een kind er mentaal aan toe zijn om te kunnen doorstromen. Op zelfstandig gebied maar ook op sociaal gebied
D: Sociale vaardigheden	Kind moet kunnen omgaan met de leeftijdsgenoten van een pubergroep
D: Assertiviteit	Een kind moet een nieuwe plek binnen de groep veroveren en opgewassen zijn tegen teamgenoten die zich al meer eigen hebben gemaakt binnen de groep.
B: Interne doorstroom	Over het algemeen zijn de lijntjes binnen Arkemeyde kort, dit is een voordeel
C: Communicatie	Goede afstemming. Weten van elkaar hoe beide groepen werken. Dat een kind die vanaf een kindergroep komt nog wel net iets meer bij de hand wordt genomen als die puber die al twee jaar op een pubergroep woont

12.6 THEMA'S VRAGENLIJST KREKELS

In onderstaande tabel worden alle genoemde thema's nogmaals herhaald in een samengevoegde tabel.

Thema	Lijst	Groepsleider
D: Zelfstandigheid	1.1	Een zekere mate van zelfstandigheid.
D: Infrastructuur	1.1	Kennen van infrastructuren
D: Vrije tijd	1.1	Invulling van vrije tijd
D: Huishoudelijke taken	1.1	Het kunnen verrichten van huishoudelijke taken; kleding wassen, vouwen. Het op orde houden van de eigen kamer.
D: Sociale vaardigheden	1.1	Aangaan van sociale contacten en het onderhouden hiervan.
D: Seksualiteit	1.1	De bij de leeftijd horende kennis van seksualiteit zowel van zichzelf als van de andere sekse.
C: Gat te groot	1.1	Doorstroom verloopt moeizaam, Soms vraag ik mijzelf wel eens af zijn wij te gestructureerd of de andere groep te ongestructureerd. Het feit blijft dat het voor de jongeren die doorstromen naar een pubergroep heel moeilijk is om om te gaan met zoveel vrijheden. Er wordt over het algemeen veel overgelaten aan hun eigen verantwoordelijkheid, kun je dit verwachten op die leeftijd?
B: Groepsleiding past werkwijze aan	1.1	De groepsleiding is zich er dan van bewust dat de populatie op de groep verandert en passen hun werkwijze aan.
B: Goede opzet	1.1	De opzet is goed.
C: Overvraging	1.1	Wanneer er oudere pubers zijn en er komt een jongere puber tussen de gevestigde orde, zie je dat de jongere puber zich wil meten aan de ouderen en 'verdrinken' in de groep. Er wordt dan te veel van hun gevraagd.
C: Ontbreking fasering	1.1	Het traject volgt te vlug op elkaar. Er is plaats en er moet opeens worden doorgestroomd, dit dat in een tijdsbestek van 3 weken. Terwijl je wanneer je een kind goed wilt

		voorbereiden je zeker een half jaar hiervoor nodig hebt.
D: Zelfstandigheid	1.2	Het kind moet al een eind zelfstandig zijn: bijv. zijn zakgeld zelfstandig kunnen besteden. Zelfstandig opstaan en naar school kunnen
D: Infrastructuur	1.2	De weg naar stad kennen en evt. school
D: Huishoudelijke taken	1.2	Verantwoording dragen voor zijn was, eigenkamer
C: Gat te groot	1.2	Wat ik nou een aantal keer heb gezien is dat het met het kind niet goed gaat doordat zij te veel vrijheden krijgen terwijl ze dat niet gewend zijn Ze gaan op de puber groep vaak niet verder waar wij mee gestopt zijn maar de kinderen krijgen meer.
C: Ontbreking fasering	1.2	Ook het traject wat er normaal voor staat kan niet altijd worden waargemaakt omdat er dan toch vaak plotseling word besloten dat een kind naar een puber groep gat waardoor je een kind niet goed kunt voorbereiden, met bijv. eerst laten thee drinken dan laten eten dan laten logeren etc.
B: Overdracht	1.2	De overdracht van een kind wordt zorgvuldig gedaan.
D: Zelfstandigheid	1.3	Een kind moet redelijk zelfstandig kunnen functioneren in de dagelijkse routine
D: mentaliteit	1.3	Bovenal moet een kind er mentaal aan toe zijn om te kunnen doorstromen. Op zelfstandig gebied maar ook op sociaal gebied
D: Sociale vaardigheden	1.3	Kind moet kunnen omgaan met de leeftijdsgenoten van een pubergroep
D: Assertiviteit	1.3	Een kind moet een nieuwe plek binnen de groep veroveren en opgewassen zijn tegen teamgenoten die zich al meer eigen hebben gemaakt binnen de groep.
B: Interne doorstroom	1.3	Over het algemeen zijn de lijntjes binnen Arkemeyde kort, dit is een voordeel
C: Communicatie	1.3	Goede afstemming. Weten van elkaar hoe beide groepen werken. Dat een kind die vanaf een kindergroep komt nog wel net iets meer bij de hand wordt genomen als die puber die al twee jaar op een pubergroep woont.

BIJLAGE 13. UITWERKING VRAGENLIJSTEN DOUWE

13.1 VRAGENLIJST 2.1

1. *Hoeveel tijd wordt er uitgetrokken voor de kennismakingsfase wanneer een kind nieuw op de groep komt?*

Is afhankelijk van wie komt er mee? Ouders, voorgedij enz. voor de één is meer tijd dan voor de ander.

2. *Hoe ziet de kennismakingsfase er volgens u uit?*

Eerst komt er vaak een voorged. Als alles geregeld is het kind, eerst even alles laten zien en wat drinken, praatje maken.

3. *Kunt u vaardigheden noemen die een kind volgens u moet bezitten voordat het kan verhuizen naar de pubergroep?*

Zelfstandig douchen, kamer verzorgen, al in de stad een boodschap doen.

4. *Bereidt u een kind voor op de verhuizing naar de pubergroep? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?*

Ja, er eerst met het kind op bezoek gaan bv. thee drinken. Daarna het kind een middagje op bezoek met maaltijd.

5. *Hoe verloopt volgens u de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Rustig aan en stap voor stap.

6. *Wat verloopt volgens u goed in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Door het kind goed voor te bereiden.

7. *Wat wordt volgens u gemist in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

--

Thema	Groepsleider
D: Zelfstandigheid	Zelfstandig in de stad een boodschap kunnen doen.
D: Uiterlijke verzorging	Zelfstandig kunnen douchen.
D: Huishoudelijke taken	Eigen kamer kunnen verzorgen.
B: Stapsgewijs	Rustig aan en stap voor stap.
B: Voorbereiding	Het kind wordt goed voorbereid.
B: Geen problemen	Er wordt niets gemist in de doorstroom.

13.2 VRAGENLIJST 2.2

1. *Hoeveel tijd wordt er uitgetrokken voor de kennismakingsfase wanneer een kind nieuw op de groep komt?*

3 maanden volgens mij. In die tijd wordt er geobserveerd hoe het kind omgaat met de structuur, de groepsleiding en de andere kinderen o.a.

2. *Hoe ziet de kennismakingsfase er volgens u uit?*

In deze periode leert het kind wennen op de groep. Het leert zoals ik hierboven al heb beschreven omgaan met de structuur, de mensen en kinderen om zich heen. Ook wordt er gekeken welke vaardigheden een kind bezit en waar de eerst prioriteit ligt.

3. *Kunt u vaardigheden noemen die een kind volgens u moet bezitten voordat het kan verhuizen naar de pubergroep?*

O.a. Zelfstandig een boodschapje kunnen doen in de stad, zelfstandig d.m.v. een wekker 's ochtends op kunnen staan, op een adequate manier met andere kinderen kunnen spelen, zelfstandig kunnen benoemen en aangeven wanneer hij/zij iets niet leuk vindt of ergens mee zit. Een telefoon op een goede (naam en groep zeggen enz.) op kunnen nemen. Verkeer veilig kunnen lopen en fietsen naar bijv. de DVT¹⁴ of de stad. Zelfstandig met de bus bijv. kunnen reizen.

4. *Bereidt u een kind voor op de verhuizing naar de pubergroep? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?*

Ja omdat je een kind moet laten wennen aan een nieuwe groep, kinderen en omgeving. Waar hij/zij niemand of bijna niemand kent.

5. *Hoe verloopt volgens u de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Een jaar voordat een kind mogelijk doorstroom naar de puber groep wordt hij/zij op de wachtlijst van één van de groepen gezet. Meestal is het gelijk wel duidelijk welke groep het wordt. Wanneer het zover is gaat het kind eerst een uurtje naar de pubergroep met pb'er om te kijken. Daarna wordt dit een middag zonder pb'er. Wanneer dit goed gaat, gaat hij/zij er een nachtje slapen en wanneer het mogelijk is op activiteit met de groep. De pb'er van het kind maakt een afrondingsverslag en heeft in die tijd contact en een overdracht met de nieuwe pb'er van het kind.

6. *Wat verloopt volgens u goed in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

De kennismakingsafspraken en bezoeken lopen daarin goed.

7. *Wat wordt volgens u gemist in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

De kindergroepen en pubergroepen zitten niet op 1 lijn. Wanneer een kind naar een pubergroep gaat, krijgen ze gelijk veel meer vrijheid en wordt er niet aangesloten op de dingen die ze eigenlijk maar aankunnen. Ze worden bij wijze van spreken losgelaten. Terwijl ze dat helemaal niet gewend zijn. De pubergroepen weten soms niet eens waar hun kind is. Bijv. Ja hij/zij is buiten maar waar weten ze niet precies. Hierdoor gaat het kind hangen.

¹⁴ DVT: Dienst Vrije Tijd.

Thema	Groepsleider
D: Zelfstandigheid	Onder andere zelfstandig een boodschapje kunnen doen in de stad, zelfstandig d.m.v. een wekker 's ochtends op kunnen staan.
D: Sociale vaardigheden	Onder andere op een adequate manier met andere kinderen kunnen spelen. Een telefoon op een goede (naam en groep zeggen enz.) op kunnen nemen.
D: Assertiviteit	Zelfstandig kunnen benoemen en aangeven wanneer hij/zij iets niet leuk vindt of ergens mee zit.
D: Infrastructuur	Veilig in het verkeer kunnen lopen en fietsen naar bijv. de DVT of de stad. Zelfstandig met de bus bijv. kunnen reizen.
B: Kennismaking pubergroep	De kennismakingsafspraken en bezoeken lopen daarin goed.
C: Gat te groot	De kindergroepen en pubergroepen zitten niet op 1 lijn. Wanneer een kind naar een pubergroep gaat, krijgen ze gelijk veel meer vrijheid en wordt er niet aangesloten op de dingen die ze eigenlijk maar aankunnen. Ze worden bij wijze van spreken losgelaten. Terwijl ze dat helemaal niet gewend zijn.

13.3 VRAGENLIJST 2.3

1. *Hoeveel tijd wordt er uitgetrokken voor de kennismakingsfase wanneer een kind nieuw op de groep komt?*

Daar staat geen vaste tijd voor. In principe kan je de periode tot aan het eerste IO beschouwen als de kennismakingsperiode.

2. *Hoe ziet de kennismakingsfase er volgens u uit?*

Er wordt veel mogelijkheid geboden tot samenspelen met andere kinderen maar ook met groepsleiding. Er wordt uitgebreidere feedback gegeven. Er wordt meer uitgelegd waarom bepaalde dingen gaan zoals ze hier gaan.

3. *Kunt u vaardigheden noemen die een kind volgens u moet bezitten voordat het kan verhuizen naar de pubergroep?*

Ik noem de belangrijkste vaardigheden naar mijn inziens:

- Redelijk grote zelfstandigheid
- Verantwoordelijkheidgevoel
- Zichzelf kunnen verzorgen(uitерlijk)

4. *Bereidt u een kind voor op de verhuizing naar de pubergroep? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?*

Ik heb dit zelf nog niet actief gedaan. Maar het lijkt me meer dan logisch dat dat gedaan wordt. Bij ons worden ze aan de hand van werkpunten voorbereidt.

5. *Hoe verloopt volgens u de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Nog niet optimaal. Ik denk dat het gat te groot is. De zelfstandigheid is op de kindergroepen te weinig en op de pubergroepen te veel. Hier worden de kinderen nog redelijk 'strak' gehouden en op de pubergroep mogen ze in hun ogen alles. Dat gat wordt ook niet kleiner doordat de communicatie tussen de pubergroepen en kindergroepen minimaal is.

6. *Wat verloopt volgens u goed in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

De afronding op de kindergroep.

7. *Wat wordt volgens u gemist in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Communicatie tussen de groepen. Door meer overleg zou het gat een stuk kleiner worden gemaakt.

Thema	Groepsleider
D: Zelfstandigheid	Ik noem de belangrijkste vaardigheden naar mijn inziens: • Redelijk grote zelfstandigheid
D: Verantwoordelijkheidsgevoel	Ik noem de belangrijkste vaardigheden naar mijn inziens: • Verantwoordelijkheidgevoel
D: Uiterlijke verzorging	Ik noem de belangrijkste vaardigheden naar mijn inziens: • Zichzelf kunnen verzorgen(uitерlijk)
C: Gat te groot	Ik denk dat het gat te groot is. De zelfstandigheid is op de kindergroepen te weinig en op de pubergroepen te veel. Hier worden de kinderen nog redelijk 'strak' gehouden en op de pubergroep mogen ze in hun ogen alles.
C: Communicatie	Dat gat wordt ook niet kleiner doordat de communicatie tussen de pubergroepen en kindergroepen minimaal is.
B: Afronding kindergroep	Afronding op de kindergroep verloopt goed.

13.4 THEMA'S VRAGENLIJST DOUWE

In onderstaande tabel worden alle genoemde thema's nogmaals herhaald in een samengevoegde tabel.

Thema	Lijst	Groepsleider
D: Zelfstandigheid	2.1	Zelfstandig in de stad een boodschap kunnen doen.
D: Uiterlijke verzorging	2.1	Zelfstandig kunnen douchen.
D: Huishoudelijke taken	2.1	Eigen kamer kunnen verzorgen.
B: Stapsgewijs	2.1	Rustig aan en stap voor stap.
B: Voorbereiding	2.1	Het kind wordt goed voorbereid.
B: Geen problemen	2.1	Er wordt niets gemist in de doorstroom.
D: Zelfstandigheid	2.2	Onder andere zelfstandig een boodschapje kunnen doen in de stad, zelfstandig d.m.v. een wekker 's ochtends op kunnen staan.
D: Sociale vaardigheden	2.2	Onder andere op een adequate manier met andere kinderen kunnen spelen. Een telefoon op een goede (naam en groep zeggen enz.) op kunnen nemen.
D: Assertiviteit	2.2	Zelfstandig kunnen benoemen en aangeven wanneer hij/zij iets niet leuk vindt of ergens mee zit.
D: Infrastructuur	2.2	Veilig in het verkeer kunnen lopen en fietsen naar bijv. de DVT of de stad. Zelfstandig met de bus bijv. kunnen reizen.
B: Kennismaking pubergroep	2.2	De kennismakingsafspraken en bezoeken lopen daarin goed.
C: Gat te groot	2.2	De kindergroepen en pubergroepen zitten niet op 1 lijn. Wanneer een kind naar een pubergroep gaat, krijgen ze gelijk veel meer vrijheid en wordt er niet aangesloten op de dingen die ze eigenlijk maar aankunnen. Ze worden bij wijze van spreken losgelaten. Terwijl ze dat helemaal niet gewend zijn.
D: Zelfstandigheid	2.3	Ik noem de belangrijkste vaardigheden naar mijn inziens: Redelijk grote zelfstandigheid
D: Verantwoordelijkheidsgevoel	2.3	Ik noem de belangrijkste vaardigheden naar mijn inziens: Verantwoordelijkheidsgevoel
D: Uiterlijke verzorging	2.3	Ik noem de belangrijkste vaardigheden naar mijn inziens: Zichzelf kunnen verzorgen(uitelijk)
C: Gat te groot	2.3	Ik denk dat het gat te groot is. De zelfstandigheid is op de kindergroepen te weinig en op de pubergroepen te veel. Hier worden de kinderen nog redelijk 'strak' gehouden en op de pubergroep mogen ze in hun ogen alles.
C: Communicatie	2.3	Dat gat wordt ook niet kleiner doordat de communicatie tussen de pubergroepen en kindergroepen minimaal is.
B: Afronding kindergroep	2.3	Afronding op de kindergroep verloopt goed.

BIJLAGE 14. UITWERKING VRAGENLIJSTEN MEIKERS

14.1 VRAGENLIJST 3.1

1. *Hoeveel tijd wordt er uitgetrokken voor de kennismakingsfase wanneer een kind nieuw op de groep komt?*

Een jongere komt hier vaak eerst wat drinken, eet een keer mee en komt soms in het weekend een nachtje logeren.

2. *Hoe ziet de kennismakingsfase er volgens u uit?*

Een jongere leert stapje voor stapje wat van zijn/haar nieuwe groep kennen. Het thee drinken bijv. duurt niet zo lang, het eten is weer iets langer en het logeren is dan een nacht. Zo wordt het wat meer opgebouwd en heeft de nieuwe jongere een beter beeld van waar hij/zij komt te wonen.

3. *Kunt u vaardigheden noemen die een kind volgens u moet bezitten voordat het kan verhuizen naar de pubergroep?*

Zelfstandig eten/douchen.

4. *Bereidt u een kind voor op de verhuizing naar de pubergroep? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?*

Niet van toepassing, werk niet op een kindergroep. Dat is de taak van een kindergroep. Hierbij kan de pubergroep nog wel de nieuwe jongeren herinneren aan de verschillen tussen de twee groepen en wat er gaat veranderen. Dit komt vaak in de kennismaking ook wel ter sprake.

5. *Hoe verloopt volgens u de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

De overgang is erg groot, met name omdat de leeftijd veel verschilt. Iemand van een kindergroep kan 12 of 13 jaar zijn en komt in eens in een groep terecht met jongeren van 16, soms zelfs 17 jaar. Het verschil hierin is te groot.

6. *Wat verloopt volgens u goed in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Vorbereiding, nieuwe jongeren hebben wel een beeld van wat er op de pubergroep anders is. Dit komt o.a. doordat een jongere hier al twee of drie keer is geweest voordat hij/zij hier komt wonen.

7. *Wat wordt volgens u gemist in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

De overgang is te groot.

Op een kindergroep wordt bijv. veel gebruik gemaakt van pictogrammen, op de pubergroep wordt dit (naar mijn ervaring) heel weinig gebruikt, dit is een klein dingetje wat de overgang erg groot maakt. Persoonlijk vind ik dat een jongere van 12 of 13 ook nog 'kind' moet kunnen zijn, de verwachtingen op een pubergroep kunnen misschien dan wat te hoog zijn waardoor een jongere sneller 'verzuipt' in de nieuwe groep. De jongere wordt veel minder bij de hand genomen, wat een grote stap is.'

Thema	Groepsleider
D: Zelfstandigheid	Zelfstandig eten en douchen
C: Gat te groot	De overgang is erg groot, met name omdat de leeftijd veel verschilt. Iemand van een kindergroep kan 12 of 13 jaar zijn en komt in eens in een groep terecht met jongeren van 16, soms zelfs 17 jaar. Het verschil hierin is te groot.
B: Kennismaking	Vorbereiding, nieuwe jongeren hebben wel een beeld van wat er op de pubergroep anders is. Dit komt o.a. doordat een jongere hier al twee of drie keer is geweest voordat hij/zij hier komt wonen.

14.2 VRAGENLIJST 3.2

1. *Hoeveel tijd wordt er uitgetrokken voor de kennismakingsfase wanneer een kind nieuw op de groep komt?*

Doorgaans 1 keer thee drinken, 1 keer me eten en soms 1 keer logeren

2. *Hoe ziet de kennismakingsfase er volgens u uit?*

Zie vraag 1.

3. *Kunt u vaardigheden noemen die een kind volgens u moet bezitten voordat het kan verhuizen naar de pubergroep?*

Zelfstandig douchen, naar school of de groep fietsen.

4. *Bereidt u een kind voor op de verhuizing naar de pubergroep? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?*

Nee, dat is de taak van de kindergroep.

5. *Hoe verloopt volgens u de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Mijns inziens is de stap erg groot, met name leeftijd en niveau. Een tussengroep van 12 tot 14 jaar zou beter zijn.

6. *Wat verloopt volgens u goed in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

De kennismaking.

7. *Wat wordt volgens u gemist in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Zie vraag 5.

Thema	Groepsleider
D: Zelfstandigheid	Zelfstandig douchen
D: Infrastructuur	Zelfstandig naar school of de groep kunnen fietsen
C: Gat te groot	Mijns inziens is de stap erg groot, met name leeftijd en niveau. Een tussengroep van 12 tot 14 jaar zou beter zijn.
B: Kennismaking	De kennismaking verloopt goed.

14.3 VRAGENLIJST 3.3

1. *Hoeveel tijd wordt er uitgetrokken voor de kennismakingsfase wanneer een kind nieuw op de groep komt?*

Hooguit een maand, het verschilt per kind. Meestal komen Ze eerst een keer op de koffie, dan een keer mee eten, dan een keer een avond of een nachtje logeren en dan volgt de overplaatsing.

2. *Hoe ziet de kennismakingsfase er volgens u uit?*

Sommige kinderen krijgen het maar heel kort van te voren te horen en anderen hebben langer de tijd. Voor sommige kinderen is het te kort, dit heeft dan te maken met bedden die gevuld moeten blijven. Dit is altijd een lastige afweging en een eeuwige strijd tussen het management en de groepsleiders die iets anders willen voor het kind

3. *Kunt u vaardigheden noemen die een kind volgens u moet bezitten voordat het kan verhuizen naar de pubergroep?*

Het moet toch wel een bepaalde mate van zelfredzaamheid hebben en zich staande kunnen houden tussen leeftijdsgenoten.

4. *Bereidt u een kind voor op de verhuizing naar de pubergroep? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?*

Nee want ik werk op een pubergroep. Wij bereiden jongeren voor op de overstap naar een adolescenten groep. Dat probeer je zo goed mogelijk te doen maar dan nog kan het veel haken en ogen hebben. veel jongeren hebben veel moeite met overstappen naar onbekende situaties en omgevingen met weer nieuwe mensen.

5. *Hoe verloopt volgens u de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Dat verschilt echt per kind. Sommigen doen het erg goed en bij anderen zie je een enorme terugval en is de overstap toch te groot. Soms zijn er ook te veel veranderingen in 1 x. bijv., en de school en de groep en problemen in de thuissituatie.

6. *Wat verloopt volgens u goed in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Er is altijd een goede overdracht en soms kan dit nog wel beter... De overdracht tussen de verschillende orthopedagogen kan soms ook wel beter of tussen de maatschappelijk werkers

7. *Wat wordt volgens u gemist in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Soms wordt er te weinig naar het kind gekeken en gaat het om het vullen van de plaatsen. Soms te veel veranderingen in 1 keer of de overplaatsing gaat te snel.

Thema	Groepsleider
D: Zelfstandigheid	Het moet toch wel een bepaalde mate van zelfredzaamheid hebben.
D: Assertiviteit	En zich staande kunnen houden tussen leeftijdsgenoten.
C: Gat te groot	Bij anderen zie je een enorme terugval en is de overstap toch te groot.
C: Te veel veranderingen	Soms zijn er ook te veel veranderingen in 1 x. bijv., en de school en de groep en problemen in de thuissituatie.
B: Overdracht	Er is altijd een goede overdracht
C: Overdracht	De overdracht tussen de verschillende orthopedagogen kan soms ook wel beter of tussen de maatschappelijk werkers
C: Ontbreking fasering	Soms wordt er te weinig naar het kind gekeken en gaat het om het vullen van de plaatsen. Soms te veel veranderingen in 1 keer of de overplaatsing gaat te snel.

14.4 THEMA'S VRAGENLIJST MEIKERS

In onderstaande tabel worden alle genoemde thema's nogmaals herhaald in een samengevoegde tabel.

Thema	Lijst	Groepsleider
D: Zelfstandigheid	3.1	Zelfstandig eten en douchen
C: Gat te groot	3.1	De overgang is erg groot, met name omdat de leeftijd veel verschilt. Iemand van een kindergroep kan 12 of 13 jaar zijn en komt in eens in een groep terecht met jongeren van 16, soms zelfs 17 jaar. Het verschil hierin is te groot.
B: Kennismaking	3.1	Vorbereiding, nieuwe jongeren hebben wel een beeld van wat er op de pubergroep anders is. Dit komt o.a. doordat een jongere hier al twee of drie keer is geweest voordat hij/zij hier komt wonen.
D: Zelfstandigheid	3.2	Zelfstandig douchen
D: Infrastructuur	3.2	Zelfstandig naar school of de groep kunnen fietsen
C: Gat te groot	3.2	Mijns inziens is de stap erg groot, met name leeftijd en niveau. Een tussengroep van 12 tot 14 jaar zou beter zijn.
B: Kennismaking	3.2	De kennismaking verloopt goed.
D: Zelfstandigheid	3.3	Het moet toch wel een bepaalde mate van zelfredzaamheid hebben.
D: Assertiviteit	3.3	En zich staande kunnen houden tussen leeftijdsgenoten.
C: Gat te groot	3.3	Bij anderen zie je een enorme terugval en is de overstap toch te groot.
C: Te veel veranderingen	3.3	Soms zijn er ook te veel veranderingen in 1 x. bijv., en de school en de groep en problemen in de thuissituatie.
B: Overdracht	3.3	Er is altijd een goede overdracht
C: Overdracht	3.3	De overdracht tussen de verschillende orthopedagogen kan soms ook wel beter of tussen de maatschappelijk werkers
C: Ontbreking fasering	3.3	Soms wordt er te weinig naar het kind gekeken en gaat het om het vullen van de plaatsen. Soms te veel veranderingen in 1 keer of de overplaatsing gaat te snel.

BIJLAGE 15. UITWERKING VRAGENLIJSTEN MEIDOORN

15.1 VRAGENLIJST 4.1

1. *Hoeveel tijd wordt er uitgetrokken voor de kennismakingsfase wanneer een kind nieuw op de groep komt?*

Dat bekijken we individueel. Gemiddeld een week of 2.

2. *Hoe ziet de kennismakingsfase er volgens u uit?*

We kijken wat een jongere wel of niet aankan. De ene jongere heeft meer tijd nodig om te wennen in een pubergroep dan de andere jongere.

3. *Kunt u vaardigheden noemen die een kind volgens u moet bezitten voordat het kan verhuizen naar de pubergroep.*

Een zekere mate van zelfstandigheid. Bijvoorbeeld alleen naar school fietsen. Zelfstandig kunnen douchen en de leeftijd is natuurlijk van belang.

4. *Bereidt u een kind voor op de verhuizing naar de pubergroep? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?*

Wij bereiden niet op de verhuizing zelf voor, dat doet de kindergroep.

5. *Hoe verloopt volgens u de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

We ondervinden hier geen problemen in.

6. *Wat verloopt volgens u goed in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

De jongeren zijn al gewend om op een groep te wonen. De kinderen zien het vaak wel als een hele stap vooruit, waardoor ze best wel gemotiveerd zijn.

7. *Wat wordt volgens u gemist in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

De individuele aanpak. Soms zit een kind al te lang op de kindergroep en wordt er niet gekeken welke vrijheden ze al zouden kunnen.

Thema	Groepsleider
D: Zelfstandigheid	Zelfstandig kunnen douchen en de leeftijd is natuurlijk van belang.
D: Infrastructuur	Bijvoorbeeld alleen naar school fietsen.
B: Gemotiveerde jongeren	De jongeren zijn al gewend om op een groep te wonen. De kinderen zien het vaak wel als een hele stap vooruit, waardoor ze best wel gemotiveerd zijn.
C: Vrijheden	De individuele aanpak. Soms zit een kind al te lang op de kindergroep en wordt er niet gekeken welke vrijheden ze al zouden kunnen.
B: Geen problemen	We ondervinden geen problemen in de doorstroom

15.2 VRAGENLIJST 4.2

1. *Hoeveel tijd wordt uitgetrokken voor de kennismakingsfase wanneer een kind nieuw komt op de groep?*

Dat verschilt per jongere. Als een jongere van een kindergroep komt hoeft dat meestal niet veel tijd in beslag te nemen omdat hij/zij al gewend is om op een groep te wonen. Op een pubergroep wordt al wat meer zelfstandigheid verwacht, daarom zijn er minder (strengere) regels. Door een jongere een stuk vrijer te laten wordt al snel duidelijk hoe zelfstandig hij/zij al is en wat hij/zij nog kan leren. Dan maken we individuele afspraken met jongeren en krijgen zij hun eigen werkpunten

2. *Hoe ziet de kennismakingsfase er volgens u uit?*

Kennismaken met de andere jongeren en groepsleiders. Wennen aan de structuur van de groep. Kennismaken met zelfstandiger gedrag.

3. *Kunt u vaardigheden noemen die een jongere volgens u moet bezitten voordat het naar de pubergroep kan verhuizen?*

Jezelf kunnen wassen en kleden. Je aan groepsregels kunnen houden. Zelfstandig naar school gaan.

4. *Bereidt u een kind voor op de verhuizing naar de pubergroep? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?*

Een jongere kan op de (puber)groep kennis komen maken door een keer mee te eten of wat te komen drinken of een dagje "mee te lopen".

5. *Hoe verloopt volgens u de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Over het algemeen zonder problemen omdat deze jongeren al gewend zijn om op een groep te wonen. Vaak zijn ze enorm toe aan wat meer zelfstandigheid en meer ruimte om hun mening te geven die ze in de puberteit gaan vormen

6. *Wat verloopt volgens u goed in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Zie vorige antwoorden.

7. *Wat wordt volgens u gemist in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Niets. Het is wel jammer wanneer een jongere te lang moet wachten voor hij/zij kan doorstromen naar een pubergroep.

Thema	Groepsleider
D: Zelfstandigheid	Jezelf kunnen wassen en kleden. Je aan groepsregels kunnen houden.
D: Infrastructuur	Zelfstandig naar school gaan.
B: Interne doorstroom	Over het algemeen zonder problemen omdat deze jongeren al gewend zijn om op een groep te wonen.
B: Gemotiveerde jongeren	Vaak zijn ze enorm toe aan wat meer zelfstandigheid en meer ruimte om hun mening te geven die ze in de puberteit gaan vormen
B: Geen problemen	Er wordt niets gemist in de doorstroom.
C: Lange wachttijd	Het is wel jammer wanneer een jongere te lang moet wachten voor hij/zij kan doorstromen naar een pubergroep.

15.3 VRAGENLIJST 4.3

1. *Hoeveel tijd wordt er uitgetrokken voor de kennismakingsfase wanneer een kind nieuw op de groep komt?*

Ik denk dat het ligt aan de jongere. Het is belangrijk dat alles goed duidelijk is en dat hij/zij weet wat er gaat gebeuren. De een heeft meer tijd nodig voor een grote verandering dan de ander

2. *Hoe ziet de kennismakingsfase er volgens u uit?*

Er komt een gesprek met ouders/voogd, orthopedagoog en de jongeren zelf. Er wordt gesproken over hoe het gaat op de meidoorn en er worden verwachtingen die je hebt uitgesproken. Er is dan een rondleiding door het huis en de slaapkamer die de jongeren krijgt wordt aangewezen. Daarna kan het zijn dat een jongeren een bakkie koffie komt doen of een nachtje komt logeren.

3. *Kunt u vaardigheden noemen die een kind volgens u moet bezitten voordat het kan verhuizen naar de pubergroep?*

De jongeren moet zich redelijk zelfstandig kunnen redenen. Persoonlijke verzorging is erg belangrijk. Ook is het belangrijk dat de jongeren zelfstandig naar school kan en naar bijv. activiteiten buiten het terrein. Ook wordt er verwacht dat de jongeren zich houden aan regels die we op de meidoorn hebben.

4. *Bereidt u een kind voor op de verhuizing naar de pubergroep? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?*

Zie vraag 2.

5. *Hoe verloopt volgens u de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Volgens mij wel goed. De jongere is al gewent om op een groep te wonen. Toch zijn er wel wat veranderingen vaak heeft een jongeren nog geen mobiel of tv op zijn kamer. Dit mag hier wel of we moeten tot de conclusie komen dat een jongere er nog niet mee om kan gaan. Hier zijn ook regels waaraan we ons moeten houden. Soms kan de overgang in dat soort dingen groot zijn.

6. *Wat verloopt volgens u goed in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Dat een jongere komt kennis maken zodat het voorbereid is op de verandering die gaat komen.

7. *Wat wordt volgens u gemist in de doorstroom van kind- naar pubergroep?*

Kan zo niet wat bedenken.

Thema	Groepsleider
D: Zelfstandigheid	De jongeren moet zich redelijk zelfstandig kunnen redenen
D: Uiterlijke verzorging	Persoonlijke verzorging is erg belangrijk.
D: Infrastructuur	Ook is het belangrijk dat de jongeren zelfstandig naar school kan en naar bijv. activiteiten buiten het terrein.
D: Regels	Ook wordt er verwacht dat de jongeren zich houden aan regels die we op de meidoorn hebben.
C: Gat te groot	Toch zijn er wel wat veranderingen vaak heeft een jongeren nog geen mobiel of tv op zijn kamer. Dit mag hier wel of we moeten tot de conclusie komen dat een jongere er nog niet mee om kan gaan. Hier zijn ook regels waaraan we ons moeten houden. Soms kan de overgang in dat soort dingen groot zijn.
B: Kennismaking	Dat een jongere komt kennis maken zodat het voorbereid is op de verandering die gaat komen.
B: Gemotiveerde jongeren	Volgens mij wel goed. De jongere is al gewent om op een groep te wonen
B: Geen problemen	Ik kan niet bedenken wat er gemist wordt in de doorstroom.

15.4 THEMA'S VRAGENLIJST MEIDOORN

In onderstaande tabel worden alle genoemde thema's nogmaals herhaald in een samengevoegde tabel.

Thema	Lijst	Groepsleider
D: Zelfstandigheid	4.1	Zelfstandig kunnen douchen en de leeftijd is natuurlijk van belang.
D: Infrastructuur	4.1	Bijvoorbeeld alleen naar school fietsen.
B: Gemotiveerde jongeren	4.1	De jongeren zijn al gewend om op een groep te wonen. De kinderen zien het vaak wel als een hele stap vooruit, waardoor ze best wel gemotiveerd zijn.
C: Vrijheden	4.1	De individuele aanpak. Soms zit een kind al te lang op de kindergroep en wordt er niet gekeken welke vrijheden ze al zouden kunnen.
B: Geen problemen	4.1	We ondervinden geen problemen in de doorstroom
D: Zelfstandigheid	4.2	Jezelf kunnen wassen en kleden. Je aan groepsregels kunnen houden.
D: Infrastructuur	4.2	Zelfstandig naar school gaan.
B: Interne doorstroom	4.2	Over het algemeen zonder problemen omdat deze jongeren al gewend zijn om op een groep te wonen.
B: Gemotiveerde jongeren	4.2	Vaak zijn ze enorm toe aan wat meer zelfstandigheid en meer ruimte om hun mening te geven die ze in de puberteit gaan vormen
B: Geen problemen	4.2	Er wordt niets gemist in de doorstroom.
C: Lange wachttijd	4.2	Het is wel jammer wanneer een jongere te lang moet wachten voor hij/zij kan doorstromen naar een pubergroep.
D: Zelfstandigheid	4.3	De jongeren moet zich redelijk zelfstandig kunnen redenen
D: Uiterlijke verzorging	4.3	Persoonlijke verzorging is erg belangrijk.
D: Infrastructuur	4.3	Ook is het belangrijk dat de jongeren zelfstandig naar school kan en naar bijv. activiteiten buiten het terrein.
D: Regels	4.3	Ook wordt er verwacht dat de jongeren zich houden aan regels die we op de meidoorn hebben.
C: Gat te groot	4.3	Toch zijn er wel wat veranderingen vaak heeft een jongeren nog geen mobiel of tv op zijn kamer. Dit mag hier wel of we moeten tot de conclusie komen dat een jongere er nog niet mee om kan gaan. Hier zijn ook regels waaraan we ons moeten houden. Soms kan de overgang in dat soort dingen groot zijn.
B: Kennismaking	4.3	Dat een jongere komt kennis maken zodat het voorbereid is op de verandering die gaat komen.
B: Gemotiveerde jongeren	4.3	Volgens mij wel goed. De jongere is al gewent om op een groep te wonen
B: Geen problemen	4.3	Ik kan niet bedenken wat er gemist wordt in de doorstroom.

BIJLAGE 16. VERWERKING VRAGENLIJSTEN

16.1 INLEIDING

In de voorgaande bijlagen is per vragenlijst te zien hoe we de informatie hebben verwerkt. We hebben de vragenlijsten geplaatst en hebben deze geanalyseerd door middel van de analyse eenheid thema's. In deze bijlage zullen we alle thema's samenvoegen. In een tabel staan alle thema's die we uit de vragenlijsten hebben gehaald. Vervolgens staat per woonlocatie gevinkt of de thema's genoemd zijn en zo ja hoe vaak.

Een aantal analysestappen waren niet bruikbaar voor de verwerking van de verworven informatie, vandaar dat er een aantal stappen ontbreken. In deze bijlage gaan we verder met de analysestappen die wel bruikbaar zijn om de verkregen informatie helder te verwerken.

16.2 ANALYSESTAP 3

In onderstaande tabel worden verschillende letters gebruikt, hiervan willen wij nogmaals herhalen waarvoor deze letters staan. We maken gebruik van de letters B, C, en D. De letter B staat voor de mening van de groepsleider over de punten die goed verlopen betreft de doorstroom van kinderen naar de pubergroep. De letter C staat voor de struikelblokken die worden ervaren door de groepsleiders ten aanzien van de doorstroom, dit komt tot uiting in de tweede deelvraag van ons onderzoek. En als laatste de letter D, deze letter staat voor de informatie die de groepsleider ons aanreikt over de ontwikkeling van het kind ten aanzien van de doorstroom. Dit laatste is terug te vinden in deelvraag 3.

Thema	Krekels	Douwe	Meikers	Meidoorn
D: Zelfstandigheid	XXX	XXX	XXX	XXX
D: Uiterlijke verzorging		XX		X
D: Huishoudelijke taken	XX	X		
B: Stapsgewijs		X		
B: Voorbereiding		X		
D: Sociale vaardigheden	XX	X		
D: Assertiviteit	X	X	X	
D: Infrastructuur	XX	X	X	XXX
B: Kennismaking pubergroep		X	XX	X
C: Gat te groot	XX	XX	XXX	X
D: Verantwoordelijkheids-gevoel		X		
C: Communicatie	X	X		
B: Afronding kindergroep		X		
D: Vrije tijd	X			
D: Seksualiteit	X			
B: Grl. past werkwijze aan	X			
B: Goede opzet	X			
C: Overvraging	X			
C: Ontbreking fasering	XX		X	
B: Overdracht	X		X	
D: Mentaliteit	X			
B: Interne doorstroom	X			X
B: Gemotiveerde jongeren				XXX
C: Vrijheden				X
B: Geen problemen		X		XXX

C: Lange wachttijd	X
D: Regels	X
C: Te veel veranderingen	X
C: Overdracht	X

Onze onderzoeksvraag is vooral gericht op het verwerven van informatie ten aanzien van de doorstroom van kinder- naar pubergroep op het gebied van de ontwikkeling van jongeren en de ervaringen van groepswerkers in de praktijk. We hebben vooral beschrijvende deelvragen. Daarom willen we bij de thema's op zoek gaan naar overeenkomstige kernlabels. In de onderstaande tabel gaan we de thema's onderbrengen onder kernlabels die naar voren komen. Bij de onderverdeling van de letter A, B, C en D hebben we al de thema's genoemd die belangrijk zijn voor ons onderzoek. In de bovenste kolom staan de kernlabels genoemd, waaronder de thema's die daarbij behoren. De cijfers die tussen haakjes achter de thema's staan geven aan hoe vaak ze zijn genoemd. Dus als er bijvoorbeeld (2) staat betekent dit dat dit thema 2 keer naar voren is gekomen bij de vragenlijsten. Deze tabel is dus eigenlijk een samenvatting van alle verworven kennis ondergebracht onder de kernlabels die passend zijn bij onze deelvragen.

Positieve punten	Struikelblokken	Ontwikkeling van kind / jongere
B	C	D
Stapsgewijs (1)	Gat te groot (8)	Zelfstandigheid (12)
Voorbereiding (1)	Communicatie (2)	Uiterlijke verzorging (3)
Kennismaking pubergroep (4)	Overvraging (1)	Huishoudelijke taken (3)
Afronding kindergroep (1)	Ontbreking fasering (3)	Sociale vaardigheden (3)
Groepsleiding past werkwijze aan (1)	Vrijheden (1)	Assertiviteit (3)
Goede opzet(1)	Lange wachttijd (1)	Infrastructuur (7)
Overdracht (2)	Overdracht (1)	Verantwoordelijkheidsgevoel (1)
Interne doorstroom (2)	Te veel veranderingen (1)	Vrije tijd (1)
Gemotiveerde jongeren (3)		Seksualiteit (1)
Geen problemen (4)		Mentaliteit (1)
		Regels (1)

BIJLAGE 17. EXTRA AANBEVELINGEN

17.1 INLEIDING

In de zomer van 2009 hebben wij de opdracht gekregen om voor ons afstudeerproject een nieuwe fasering te schrijven voor de doorstroom van kindergroep naar pubergroep binnen Arkemeyde te Nijkerk. Tijdens het uitvoeren van het onderzoek kregen we van vele groepsleiders verschillende tips om als aanbeveling mee te geven aan de organisatie of aan de verschillende teams. Ook kwamen we zelf op meerdere ideeën om naast het schrijven van een nieuwe fasering andere zaken aan te pakken om te komen tot een verbeterde doorstroom. In dit hoofdstuk zullen we deze extra aanbevelingen beschrijven. We zijn ons er van bewust dat een aantal aanbevelingen groot zijn en bij uitvoering veel vraagt van de organisatie en zijn medewerkers. Daarom zullen we deze aanbevelingen kort benoemen en deze verder laten liggen bij de organisatie.

17.2 TUSSENFASE

Één van de uitkomsten van ons onderzoek was dat een jongere vaak nog niet toe is aan de pubergroep. Ze willen graag nog spelen, komen net van de basisschool af en komen dan op een groep waar gerookt wordt en iedereen het liefst in de stad 'hangt'. Een nieuwe, jonge puber voelt zich vaak ongemakkelijk tussen al deze grote jongens en meiden en is, zodra hij verhuist van de kindergroep, ook meteen kind-af. Zo geeft jongere 2. aan in het interview

'ik moest wel lang wennen, er is veel nieuw'.

Vanuit onder ander het interview van de Krekels kregen we een mooie aanbeveling aangereikt. Voor de jongeren zou het een stuk beter zijn om niet meteen bij die oudere pubers in een groep te komen, maar eerst in een tussenfase terecht te komen. Bijvoorbeeld een groep voor jongeren van 11 tot 14 jaar. Op zo'n groep kunnen ze nog lekker kind zijn, met de lego spelen wanneer ze daar zin in hebben en op hun eigen tempo richting de pubertijd gaan met alle gedragingen die daarbij horen. (Interview 1.10)

17.3 OPREKKEN LEEFTIJD

We zijn ons er van bewust dat het kiezen voor een tussenfase veel vraagt van de organisatie Arkemeyde. Er zullen meerdere woningen moeten komen of de groepen zullen moeten worden heringedeeld per leeftijd. Daarom zou een andere optie zijn het oprekken van de leeftijden op de groepen. In verband met de licht verstandelijke beperking van de jongeren binnen Arkemeyde zien groepsleiding vaak dat een jongere op zijn 12^e nog niet toe is aan de pubergroep. Soms moeten ze groep 8 nog eens over doen of ligt hun cognitieve en sociaal emotionele leeftijd veel lager dan hun kalenderleeftijd. Door het oprekken van de leeftijden op de kindergroep zou een jongere tot zijn 14^e op de kindergroep kunnen blijven. Op die manier is er meer tijd voor het langzaam opbouwen van meerdere vrijheden en het verwerven van vaardigheden op het gebied van zelfstandigheid, veiligheid in het verkeer en sociale vaardigheden. Hierdoor zal het gat tussen de kindergroep en pubergroep ook minder groot worden. Een jongere van 14 jaar zal eerder toe zijn aan een doorstroom naar de pubergroep dan wanneer hij twee jaar jonger zou zijn.

Er zou ook gekeken kunnen worden naar de individuele aanpak. Wanneer een jongere op zijn 12^e al klaar is voor de pubergroep moet dit ook mogelijk zijn. We zijn ons er ook van bewust dat het oprekken van de leeftijd op andere problemen stuit zoals de volgende doorstroom naar de adolescentengroep. Een jongere zal wanneer hij pas op zijn 14^e de doorstroom naar de pubergroep maakt, niet langer dan twee jaar op de pubergroep verblijven. Vraag is of dit lang genoeg is om zich te kunnen voorbereiden op de doorstroom naar de adolescentengroep.

17.4 OPHEFFEN KINDERGROEP EN PUBERGROEP

Een derde aanbeveling die we graag aan de organisatie zouden willen aandragen is het opheffen van een kindergroep en pubergroep. Een optie is om vier leef- en behandelgroepen te creëren in Nijkerk voor kinderen en jongeren in de leeftijd van 6 tot 16 jaar. Op die manier wonen kinderen en jongeren bij elkaar in één huis. Eigenlijk boots je op deze manier een gezinssituatie na waarin ook vaak jongere van verschillende leeftijden bij elkaar in één huis wonen. Een jongere dat op een woongroep bij Arkemeyde geplaatst wordt zal op deze manier voor jaren achtereen op een veilige, stabiele, betrouwbare plek kunnen blijven wonen. We citeren uit het interview met de Douw.

‘Wat wij ook merken met deze kinderen is dat ze zich veilig moeten voelen om te kunnen leren. Ze moeten het gevoel hebben dat ze in een omgeving zijn waar ze zichzelf kunnen zijn, waar ze kunnen werken aan de dingen die niet goed gaan’. (Interview 2.6)

Wanneer een jongere een aantal jaar op een kindergroep woont en vervolgens weer moet wennen op een nieuwe groep kan het even duren voor een jongere de behandeling weer op kan pakken, puur omdat hij zich nog niet vertrouwt voelt. Wanneer je één groep creëert waarin een jongere tot zijn 16e kan blijven heb je dit gat in de behandeling niet.

Wel zal er veel moeten veranderen op een groep. De dagelijkse routine moet zo aangepast worden dat het voldoende gestructureerd is om veiligheid te bieden aan het jonge kind, maar dat er ook ruimte is voor de wat ouderen op de groep om te leren omgaan met hun vrijheden. Ook zullen de ouderen moeten worden voorbereidt op de adolescentengroep en zullen ze vanaf hun 14^e werkpunten moeten krijgen als zelfstandig hun was doen of koken.

17.5 WERKEN OP ANDERE LEEFGROEPEN

Uit meerdere interviews kwam naar voren dat groepsleiders eigenlijk helemaal niet weten hoe er op een andere groep gewerkt. Vooral de groepsleider op de Douwe sprak hier zijn mening over uit. Zo citeren wij:

‘Je zou misschien eens kunnen zeggen van af en toe daar kijken en daar meelopen of zo... ...Dat collega's daar weten van goh hoe gaat het er hier aan toe. Goh dat is eigenlijk wel een hele andere wereld, dan snap ik wel dat hij moeilijkheden heeft hier’. (Interview 2.9)

Groepsleiders van de pubergroepen weten niet hoe er gewerkt wordt op de kindergroepen. Er bestaat een vooroordeel en zolang er niets verandert blijft dit vooroordeel bestaan. Andersom hebben groepsleiding van de kindergroep ook deze vooroordelen over de pubergroep. Door eens diensten met elkaar uit te wisselen en elke groepsleider een dag of aantal dagen op een andere groep te laten meedraaien, zal iedereen kunnen ervaren hoe er op een andere groep gewerkt wordt. Zo zullen de vooroordelen opgeheven kunnen worden en zou, zoals in het interview met de Douwe genoemd staat, begrepen kunnen worden waarom een jongere het na de doorstroom zo moeilijk heeft op de pubergroep.

Naast een dag meedraaien op een andere groep zou het een goede optie kunnen zijn om als pb'er van het kind op de kindergroep, samen met een jongere een keer op de koffie te gaan of om mee te eten op de groep. Op die manier kent de pb'er de nieuwe groep van de jongere ook en kan de jongere beter voorbereidt worden. Andersom is het goed wanneer de nieuwe pb'er op de pubergroep ook eens een middag komt koffie drinken op de kindergroep om zo te zien hoe de jongere is in zijn nu nog bekende situatie. De nieuwe pb'er komt kennismaken, en leert de jongere al kennen nog voor hij beïnvloedt raakt door een nieuwe omgeving en alle jongeren daarbij.

17.6 COMMUNICATIE GROEPEN ONDERLING

Naast een verbeterde communicatie tussen groepsleiding en management zal er ook een verbeterde communicatie moeten komen tussen de verschillende groepen en hun aansturend team. Het aansturend team binnen Arkemeyde bestaat uit een manager, een maatschappelijk werker en een orthopedagoog. De kindergroepen de Douwe en de Krekels hebben een ander aansturend team dan de pubergroepen de Meidoorn en de Meikers. Voor de doorstroom van kindergroep naar pubergroep zou het beter zijn wanneer het aansturend team voor alle groepen in Nijkerk hetzelfde zouden zijn waardoor de interne communicatie beter gaat. Voornamelijk de orthopedagoog kan hierin een grote rol spelen, zij kan het doorlopend behandelplan in de gaten houden (Interview 2.4 en 2.5). Daarnaast doorziet zij, wanneer ze de jongere vanaf de kindergroep al kent, beter veranderingen in gedrag en kan ze het behandelplan hier vervolgens op aanpassen. Wanneer het niet mogelijk is om één aansturend team te vormen moet de communicatie tussen beide teams beter. Het is goed om als orthopedagogen en groepsleiders van de kindergroepen en pubergroepen eens rond de tafel te gaan zitten en met elkaar het verschil van visie op de jongeren uit te spreken. Ook het verschil in verwachtingen voor de jongeren en voor collega's komt dan aan het daglicht waardoor er betere afspraken kunnen worden gemaakt (Interview 4.9).

17.7 COMMUNICATIE MET MANAGEMENT

Vanuit ieder interview en ook vanuit een aantal vragenlijsten kregen we terug dat een groep regelmatig te horen krijgt dat er plaats is op een vervolggroep en dat er vanuit alle groepen geschoven moet worden. Wanneer er een gat ontstaat in de adolescentengroep, moet er vanuit de pubergroep een jongere verhuizen en vanuit de kindergroep ook een jongere richting pubergroep. Zo citeren wij uit vragenlijst 3.3:

'Soms wordt er te weinig naar het kind gekeken en gaat het om het vullen van de plaatsen'. (Lijst 3.3.)

Vanuit het interview met de Meidoorn citeren wij:

'Ja, we zijn een zorginstelling, maar het is ook overheid. Het is zo, leeg bed, geen geld. Dan heb je aan het eind van het jaar je productie niet gehaald betekend, compleet voor het volgende jaar, dat je minder geld krijgt en minder productie kunt gaan leveren'. (Interview 4.10)

We begrijpen dat het management vooral gericht is op het vullen van bedden. Hoe hard het ook klinkt en hoe dit soms ook de visie en missie van Arkemeyde tegenspreekt, een manager moet de financiën in de gaten houden en dit betekent het vullen van bedden. Toch zou het goed zijn voor de kwaliteit van de zorg wanneer er een verbeterde communicatie is tussen het management en de verschillende teams. Het management heeft een beter zicht op de wachtlijsten dan de verschillende teams. Wanneer het management meer open kaart speelt naar de groepsleiding, betekent dit niet dat de jongere hier ook al van op de hoogte moet komen. Ondanks dat een manager meer duidelijkheid heeft rondom de wachtlijsten kan ook hij niet precies zeggen wanneer er een doorstroom gaat plaatsvinden. Soms zal er een crisisplaatsing zijn op de pubergroep en is de jongere niet langer de eerste op de wachtlijst. Daarom denken wij dat het goed is de jongere niet te vertellen dat er een doorstroom aan zit te komen, deze onzekerheid is niet goed voor een jongere. Wel is het belangrijk dat, nu de groepsleiding weet hebben van de stand van zaken binnen de wachtlijsten, de jongere wordt voorbereid op de doorstroom. De jongere kan al vaardigheden aan gaan leren die hij op de pubergroep nodig heeft. Wanneer de communicatie tussen management en groepsleiding verbeterd wordt, zal het management meer op de hoogte moeten zijn van de stand van zaken binnen de wachtlijsten. Voor het management betekent dit een goede samenwerking met het DIO¹⁵ binnen Arkemeyde.

¹⁵ DIO: Door- en Instroom Orgaan.

17.8 CONCLUSIE

In bijlage 17 hebben wij zes aanbevelingen aangedragen voor de organisatie Arkemeyde en voor de verschillende leef- en behandelgroepen in Nijkerk. Er zijn meerdere oplossingen mogelijk voor de struikelblokken die worden ervaren binnen de huidige doorstroom van kindergroep naar pubergroep. We hopen door middel van ons onderzoek, de uitkomsten, de nieuwe fasering en de extra aanbevelingen de teams van Arkemeyde in Nijkerk verder te helpen in de doorstroom van kindergroep naar pubergroep.

17.9 VISIE

In hoofdstuk 11 en 12 staat de fasering te lezen zoals we deze aanbevelen aan Arkemeyde. Wij denken dat de doorstroom zal verbeteren wanneer deze fasering wordt ingezet. Echter zijn we ons er ook van bewust dat dit niet de enige oplossing is voor een verbeterde doorstroom van kindergroep naar pubergroep. Daarom hebben we deze bijlage gebruikt voor het geven van extra aanbevelingen aan de organisatie. Wij geloven dat de kwaliteit van de zorg en begeleiding van de jongeren kan verbeteren wanneer één of meerdere van bovenstaande aanbevelingen worden ingezet in de praktijk.

BIJLAGE 18. VISIE & MISSIE

18.1 INLEIDING

In hoofdstuk 11 bespraken we in hoeverre de nieuwe fasering zich verhoudt tot de bestaande visie en missie van 's Heerenloo Kwadrant Arkemeyde. Ter naslagwerk is in deze bijlage de gehele visie en missie van 's Heerenloo terug te vinden¹⁶.

18.2 VISIE

Mensen met een verstandelijke beperking hebben het recht deel te nemen aan de maatschappij. Daarom moet alles worden gedaan om ze zo goed mogelijk in die maatschappij te laten integreren. In de praktijk kan dit betekenen dat cliënten wonen in een gewone woonwijk, werken in een bedrijf, uitgaan in het café op de hoek en sporten bij een sportclub waar ook mensen zonder verstandelijke beperking komen.

Bovenstaande visie heeft in de afgelopen jaren geleid tot ingrijpende veranderingen binnen onze organisatie. Vroeger werden mensen met een verstandelijke beperking meestal uit huis geplaatst. Daar was onze organisatie ook op ingericht. Nu proberen we mensen zo lang mogelijk thuis te ondersteunen. Pas als dat niet meer gaat, bieden we een voorziening aan waarin we voorzien in zoveel mogelijk contacten met de samenleving.

18.3 MISSIE

's Heeren Loo draagt met hoogwaardige ondersteuning bij aan een zinvol bestaan van mensen met een verstandelijke beperking. Respect, verbondenheid, geborgenheid en verantwoordelijkheid zijn daarbij richtinggevende waarden.

Wat is een zinvol bestaan?

Wij denken dat het leven zin krijgt in de ontmoeting met medemensen. Het gaat erom te kennen en gekend te worden. We vinden het dan ook belangrijk dat onze cliënten, te midden van anderen, vorm en inhoud aan hun leven kunnen geven en zo kunnen deelnemen aan de samenleving. De vier kernwaarden van 's Heeren Loo staan daarbij centraal: Respect,

Verbondenheid, Geborgenheid en Verantwoordelijkheid.

Respect betekent dat we onze cliënten beschouwen als gelijkwaardige medemensen. We streven ernaar cliënten zich zoveel mogelijk te laten ontplooiën. Daarbij krijgt iedere cliënt een eigen, individuele benadering.

Verbondenheid betekent dat we zeer betrokken zijn bij onze cliënten. Een grote affiniteit met mensen met een verstandelijke beperking is een voorwaarde om bij 's Heeren Loo te kunnen werken. Daarnaast heeft verbondenheid te maken met onze opvatting dat contact met andere mensen nodig is om een zinvol bestaan op te kunnen bouwen.

Geborgenheid is erg belangrijk voor mensen met een verstandelijke beperking omdat zij zich sneller dan anderen onveilig kunnen voelen. Ze missen soms overzicht en zijn beperkt in hun handelen en communiceren.

Verantwoordelijkheid geeft aan dat we voortdurend kijken naar het vermogen van onze cliënten om zelf verantwoording te nemen. Wij nemen niet uit handen wat zij zelf kunnen. Daarnaast zijn wij als medewerkers altijd bereid om verantwoording af te leggen tegenover onze cliënten, hun wettelijk vertegenwoordigers, financiers, omwonenden en anderen.

¹⁶ Internet: Geraadpleegd op 12 april 2010 van:
http://www.sheerenloo.nl/verwijzers/over/waar_staan_wij_voor/default.aspx

BIJLAGE 19. LITERATUURLIJST

- Aalsvoort v.d. G.M. & Ruijsenaars A.J.J.M. (2000) Jonge risicokinderen. Hoofdstuk 4.3 Risicovolle omgevingskenmerken.
- Acker v. J. (1995) Gedrags- en opvoedingsproblemen. Pag. 59.
- Alkema, E. (2006) Meer dan onderwijs, theorie en praktijk van het onderwijs in de basisschool, Hoofdstuk 2.3 Ontwikkeling
- Baard M. Elst v.d. D. & Leijenhorst v. M. (2006) Ongewild lastig in de pubertijd en adolescentie. Inzicht in veelvoorkomende (ontwikkelings)stoornissen. Hoofdstuk 3. ADHD.
- Baert K. (2002) ADHD Op één spoor? Hoofdstuk 4. Medicatie bij ADHD.
- Baron-Cohen S. (2009) Autisme en Asperger-syndroom. De stand van zaken. Hoofdstuk 2. Verandering in de prevalentie van autisme door de jaren heen.
- Belie de E. & Morisse F. (2007) Gehechtheid en gehechtheidsproblemen bij personen met een verstandelijke beperking. Hoofdstuk 2.2. De gehechtheidstheorie.
- Brysbeart, M. (2006) Psychologie, Hoofdstuk 11.1 Cognitieve ontwikkeling
- Brysbeart, M. (2006) Psychologie, Hoofdstuk 11.2 Persoonlijke en sociale ontwikkeling.
- Coeman, J. Man, L. de & Boeck, X. de (2005) Gedragswetenschappen 1. Groeien en veranderen, Hoofdstuk 2. De fasen in de persoonlijkheidsontwikkeling.
- Delfos M. & Gottmer M. (2008) Leven met autisme. Hoofdstuk 1. Wat is autisme?
- Dietvorst, C. en Velthoven, R. van (1997) Begeleiden van ontwikkeling in theorie en onderwijspraktijk, Hoofdstuk 4.1.3 Eriksons model van de identiteitsontwikkeling
- Eurelings-Bontekoe E.H.M. Verheul R. & Snellen W.M. (2007) Handboek persoonlijkheidspathologie. Hoofdstuk 29. Persoonlijkheidsstoornissen in de somatische setting.
- Feldman, R. S. (2007) Ontwikkelingspsychologie, Hoofdstuk 12. In vogelvlucht
- Frith U. (2003) Autism. Explaining the Enigma. Chapter 1. What is Autism?
- Kohnstamm, R. (2002) Kleine ontwikkelingspsychologie, deel I Het jonge kind, Hoofdstuk 6. Denken
- Kohnstamm R. (2009) De Kleine ontwikkelingspsychologie II De schoolleeftijd. Hoofdstuk 5. Variaties in persoonlijkheid.
- Kohnstamm, R. (2009) Kleine ontwikkelingspsychologie Deel III De Puberjaren, Hoofdstuk 3. Een aantal theorieën.
- Kok J.F.W. (1991) Specifiek opvoeden. Orthopedagogische theorie en praktijk. Hoofdstuk 2. Functioneel proces.
- Kok J.F.W. (1981) Opvoeding en hulpverlening in behandelingstehuizen. Hoofdstuk 2.2 Doelstelling en behandelingstype.
- Kok. J.F.W. (1993) Opvoeden als beroep. Een inleiding voor groepsoepvoeders en leraren. Hoofdstuk IV. Relatie zijn, klimaat scheppen en situaties hanteren.
- Man de L. & Boeck de X. (2005) Gedragswetenschappen 4. Beslissen. Thema 2. Hoofdstuk 2. Intrapersoonlijke conflicten.
- Minderaa R.B. (2000) Zorg voor mensen met een verstandelijke handicap. Hoofdstuk 2. De geschiedenis van de zorg voor mensen met een verstandelijke handicap.
- Minderaa, R.B. en Gemert, G.H. van (2000) Zorg voor mensen met een verstandelijke handicap, Deel II Hoofdstuk 5. Cognitie, intelligentie en verstandelijke handicap.
- Mönks F.J. & Knoers A.M.P. (2004) Ontwikkelingspsychologie, inleiding tot de verschillende deelgebieden. Hoofdstuk 1.4 Ontwikkelingstheorie en opvoeding: de conceptie van ontwikkelingstaken.
- Mullins, L.J. (2007) Management van gedrag: individu, team en organisatie, Hoofdstuk 3. Individuele verschillen.
- Netelenbos, J.B. (2005) Motorische ontwikkeling van kinderen, handboek 2: theorie, Hoofdstuk 2.3 Aard en inhoud van de gefaseerde ontwikkeling.
- Netelenbos, J. Bernhard (2005) Motorische ontwikkeling van kinderen, Hoofdstuk 2.5 Bespreking van de theorie
- Nijs de P.F.A. Verheij F. Vlutter J.L. & Gelderblom I.L. (2004) Ontwikkeling langs de levenslijnen. Hoofdstuk 7. Vroege detectie van autisme en pervasieve ontwikkelingsstoornissen.
- Ploeg v.d. J.D. (2006) Kopstukken van de orthopedagogiek. Hoofdstuk 8. J.F.W. Kok, inspirerend orthopedagoog.

- Slot N.W. & Spanjaard H.J.M. (2007) Competentievergroting in de residentiële jeugdzorg. Hulpverlening voor kinderen en jongeren in tehuizen.
- Struyven, K., Baeten, M., Kyndt, E. en Sierens, E. (2009) Groot worden, De ontwikkeling van baby tot adolescent, Hoofdstuk 1.5 Stromingen binnen de ontwikkelingspsychologie
Hoofdstuk 3.10 De persoonlijkheidsontwikkeling
Hoofdstuk 5.9 De persoonlijkheidsontwikkeling
- Vaessen G. (2003) Een kink in de kabel. Psychiatrische problemen bij kinderen en jeugdigen in een leefgroep. Hoofdstuk 5.3. Aanpak in de groep.
- Vandereycken W. & Deth v. R. (2004) Psychiatrie. Van diagnose tot behandeling. Hoofdstuk 19.3.3 Behandeling.
- Vandemeulebroecke L. Crombrugge v. H. & Gerris J. (2007) Gezinspedagogiek. Deel 1. Actuele thema's in onderzoek en praktijk. Hoofdstuk 1.2 De gezinsopvoeding: een conceptueel kader.
- Vandereycken W. & Deth v. R. (2004) Psychiatrie. Van diagnose tot behandeling. Hoofdstuk 1. Diagnostiek en benadering.
- Verhulst F.C. (2003) Kinder en jeugdpsychiatrie. Psychopathologie. Pag. 18. Veilige en onveilige hechting en de reactieve hechtingsstoornis.
- Verhulst, Frank C. (2005) De ontwikkeling van het kind, Hoofdstuk 2. Ontwikkelingstheorieën.
- Wit, J. de, Slot, W. en Aken, M. van (2007) Psychologie van de adolescentie, basisboek, Hoofdstuk 4. Cognitieve ontwikkeling.